EILANDSRAAD VAN ARUBA

NOTULEN 1962 no. 5

---

# N O T U L E N

van de openbare vergadering van de Eilandsraad op

maandag 17 december 1962, des voormiddags om 9 uur.

---

BEHANDELDE ONDERWERPEN:

---

<u>VOORZITTER</u>: I.S. de Cuba, waarnemend Gezaghebber

<u>SEKRETARIS</u>: L.C.M.Kerstens, Sekretaris van het eilandgebied.

<u>Aanwezig zijn de leden</u> D.G.Croes, M.Croes, P.Croes, A.Werleman, J.M.Leonardo, F.Hernandez, M.Henriquez, A.I.W.Wijngaarde, L.A.I.Chance, E.R. Finck, L.V.Britten, M.de Cuba, C.A.Eman, J.Ch.Lampe, D.Flemming, F.Wernet, F.J.Tromp, D.C. Mathew, F.V.Laclé, H.Been, alsmede de gedeputeerde W.C. Anslijn.

<u>Afwezig is het lid</u> J.Geerman wegens verblijf in het buitenland.

<u>DE VOORZITTER</u>: Ik open hierbij deze openbare vergadering van de Eilandsraad en ga over tot behandeling van de agenda.

1. <u>Ingekomen stukken</u>:

   a. <u>verzoekschrift dd. 10 november 1962 van C.Feldman, gemachtigde van het R.K.Schoolbestuur in de Nederlandse Antillen (Ag.no. 10406; bijlage 1962 no. 50)</u>;

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

   b. <u>ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van de Dienst voor Openbare Werken voor het dienstjaar 1959 (Ag.no. 8380; bijlage 1962 no. 51)</u>;

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

c. ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de Eilandsverordening algemene voorwaarden telefoondienst 1959 (Ab. 1959 no. 20) en ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de Tariefverordening telefoondienst 1959 (Ab. 1959 no. 21) (Ag.no. 8800; bijlage 1959 no. 53 A en B);

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

d. jaarverslag van Radio Nederland Wereldomroep over 1961;

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

e. verslag omtrent het Werklieden Pensioenfonds over 1961.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

2. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van het eilandgebied voor het dienstjaar 1963. (Ag. no. 8360; bijlage 1962 no. 39).

De algemene beschouwingen worden geopend.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik was eigenlijk van plan om U mijn speech zo gewoon te geven en te zeggen: beschouw dit als aangenomen en besproken. Maar aangezien wij toch wel wat publiek hebben, zal ik toch door gaan.
Mijnheer de Voorzitter, voor het volgend jaar kunnen wij weer constateren, dat wij een sluitende begroting hebben. Het is te hopen, dat wij dit ook kunnen zeggen wanneer de eindrekeningen afkomen van de begroting met inbegrip dan van de saldi voor de jaren 1960, 1961 en 1962. Waar bij de behandeling van de begroting voor dit jaar - dus voor 1962 - in december verleden jaar de hoop werd uitgesproken, dat spoedig een begin zou worden gemaakt met de ekonomische projekten, kunnen wij thans vaststellen, dat meerdere projekten in volle omgang zijn en anderen reeds voltooid of de voltooïng naderen. Dezerzijds wordt in dit verband op prijs gesteld mededelingen te ontvangen betreffende: a. de fosfaatontginning; b. de oprichting van een fosforzuurfabriek; c. de oprichting van een zoutwinningbedrijf (voor de verwerking van de z.g. brine van de waterfabriek die momenteel terug naar zee loopt); d. de komst van een aangekondigde cementfabriek; e. de plannen voor nieuwe hotels (Aruba beschikt over slechts 207 kamers, zoals bekend) en verder mogelijke plannen voor vestiging van andere bedrijven en industrieën, ook kleine industrieën hieronder begrepen.
Wat de financiële positie van Aruba betreft en hier wil ik ook die van Curaçao betrekken, zou ik wel durven stellen, dat de eilandgebieden Aruba en Curaçao althans de telkenjare terugkomende bijdrage aan de begrotingen voor de eilandgebieden Bovenwinden en Bonaire en ook de bijdrage voor de toekomst niet langer kunnen dragen zonder onze eigen huishouding hierdoor ernstig te beperken. Deze bijdragen komen jaarlijks op ongeveer 3.4.millioen. Voor Aruba betekent dit een jaarlijkse bijdrage van ongeveer 1.2.millioen. Wij kunnen deze grote last op den duur niet dragen gezien de grote problemen waarvoor wij zelf thans geplaatst zijn en de enorme lasten die de toe-

komst nog van ons zal vergen. Daarom wil ik het Bestuurscollege in overweging geven om samen met het Bestuurscollege van Curaçao de Landsregering te verzoeken om de Nederlandse Regering te benaderen teneinde te bewerkstelligen dat deze lasten voor een aantal jaren door de Nederlandse Regering worden overgenomen om Aruba en Curaçao in staat te stellen op adem te komen. Ik moet hierbij stellen, dat Nederland jaarlijks ettelijke miljoenen financiële steun verleent aan ander onderontwikkelde gebieden, wat niettemin zeer toe te juichen is. Voor de reeds verleende hulp en bijstand en toezeggingen van de Nederlandse Regering aan de Nederlandse Antillen zijn we bijzonder erkentelijk. Ik vertrouw tevens, dat het Bestuurscollege reeds van de mogelijkheden die het E.E.G.-fonds biedt op de hoogte is en de nodige aandacht hieraan heeft besteed,

Mijnheer de Voorzitter, een onderwerp van aanhoudende zorg en een groot probleem is en blijft voor ons het scheppen van werkgelegenheid voor de opgroeiende jeugd en voor de mensen die zonder werk zitten. In dit verband heb ik enkele voorstellen, die ik gaarne onder de aandacht van het Bestuurscollege wil brengen. Enkelen dienen op eilandsniveau, anderen op landsniveau te worden geëntameerd.
Ten eerste, het opstellen en uitvoeren van een landbouwprogramma voor kleine landbouwers, met verlaging van het watertarief t.b.v. landbouw tot f.0.50 per m$^3$. Om deze verlaging te bewerkstelligen en mogelijk te maken, zal ik een voorstel doen om f. 20.000 op de hoofdbegroting te brengen ter compensering van het verschil in de kostprijs van het water.
Ten tweede, het verlenen van de nodige hulp en steun tot het oprichten van een coöperatieve vereniging voor degenen, die werkzaam zijn in de aloë-cultuur op Aruba.
Ten derde, het opleiden van schepelingen en invoering van een soort bewijs van goed gedrag ten einde te helpen voorkomen, dat een of andere schepeling van Aruba het eiland een slechte naam bezorgt.
Ik geloof, dat indien er niets in deze richting gedaan wordt, er spoedig geen enkel schip meer interesse zal hebben in Arubaanse schepelingen ter aanvulling van hun personeel. Ik denk, dat hier voorkomen beter is dan genezen.
Ten vierde, goudwinning op kleine schaal, met inschakeling van ploegen van de Werkverschaffing en met gebruikmaking van de toendertijd bestelde machinerieën of zijn deze reeds oud roest geworden?
Ten vijfde, invoering van een woonruimtewet, zoals b.v. in Nederland waardoor een ieder, die van buiten Aruba komt woonvergunning nodig heeft alvorens zich op Aruba te kunnen vestigen.
Ten zesde, het verlenen van financiële steun, waar mogelijk en verantwoord, en tevens advies aan ondernemende jongelieden(b.v. afgestudeerden van de A.T.S., etc) die een eigen bedrijfje willen beginnen (timmerwinkel, garage, etc) en die met een gezond plan voor de dag komen. Wij kunnen op verschillende plaatsen zien, hoe sommigen onder een kwihi boom iets dat een garage moet voorstellen, beginnen.
Ten zevende, repatriëring van afgevloeide vreemde arbeidskrachten en hen geen nieuwe vergunning geven om bij andere bedrijven te gaan werken of om een kleine zaak te beginnen (b.v. een kippenfokkerij). Hierdoor ontnemen zij mogelijke werkgelegenheid voor Arubanen en Antillianen. In dit verband wil ik verwijzen naar een motie welke verleden jaar door de Raad is aangenomen.
Ten achtste, verbetering en modernisering t.b.v. de Visserij, waardoor meer belangstelling wordt gekweekt en een kleine, goed-geoutillerde vissersvloot opgebouwd kan worden, waar een aantal jongelui zich een bron van inkomsten

kunnen verwerven.
Ten negende, alle mogelijke steun verlenen aan kleine industrieën, die levensvatbaarheid hebben.
Mijnheer de Voorzitter, dit zijn maar enkele suggesties. Het probleem van de werkloosheid begint ernstige proporties aan te nemen en zal erger worden in de toekomst. Daarom moeten wij alle middelen en suggesties die hierin verbetering kunnen brengen ernstig bestuderen en uitvoeren waar verantwoord. Men moet deze kwestie met de nodige ernst en ijver aanpakken. Men moet zich niet alleen blind staren op grote projekten, doch alles in het werk stellen om ook kleinere projekten en industrieën aan te trekken en te stimuleren. Reeds enkele jaren terug heb ik gevraagd om een verkavelingsplan te maken voor het meer centrale gedeelte van Santa Cruz. Gaarne verneem ik of er reeds iets in deze richting is gedaan of wanneer een begin hieraan wordt gemaakt. Ik wil ook nogmaals de nadruk leggen op de noodzaak van het oprichten van een gouvernementskantoor te Santa Cruz en ook de bouw van markthallen voor dit centraal gedeelte van het eiland.
Ik ben verder van mening, dat de tijd gekomen is om een gouvernementsarts voor Paradera en één voor Brazil aan te stellen. Verder is het nog steeds mijn mening, dat er een opendeur politiek moet worden gevolgd wat betreft de toelating van artsen. Verder wil/nogmaals aandringen om een gouvernementsapotheek op te richten. Het is mijns inziens ook zeer gewenst, dat in de naaste toekomst een ambulance te Sta. Cruz wordt gestationneerd.
Bij de artikelsgewijze behandeling zal ik de Raad willen vragen om de subsidie aan de Stichting Wit-Gele Kruis voor 1963 als een eenmalige schenking te willen beschouwen.

Mijnheer de Voorzitter, ik vind, dat het zeer gewenst is, dat in ieder district een plantsoen moet komen. San Nicolas krijgt langzamerhand enkele plantsoentjes, doch ook voor de andere districten moet iets gedaan worden. Paradera en Ayó kunnen ook reeds bogen op een verfraaiing van hun gebied waar de grote diorieten zijn. Ook in Santa Cruz kan een plantsoen of cunucu zoals die van Casibari, worden aangelegd te Siribana ten oosten van de Politiewacht te Sta.Cruz. Dit zou ook een nuttig projekt kunnen zijn voor de werkverschaffing in het komende jaar.
Ten behoeve van de landbouw is het belangrijk om meer kleine dammen aan te leggen en de bestaande dammen in goede staat te houden. Het is verheugend te zien, dat men bezig is contourdammen in het heuvelland aan te leggen, b.v. bij Mira Lamar. Dit helpt niet alleen erosie tegen te gaan, doch bevordert ook de bomenstand op ons heuvelland. Het is treurig te zien hoeveel inheemse bomen afsterven. In dit verband hoop ik, dat het Bestuurscollege door zal gaan met de aanleg van deze contourdammen in het heuvelland en te bestuderen wat er verder gedaan kan worden om onze bomenstand op Aruba te verbeteren, en op peil te houden. Ik wil ook de aandacht van het Bestuurscollege vragen voor de bescherming van onze vogelstand. Ik zal een voorbeeld noemen van de achteruitgang van de vogelstand. De tijd, dat wij hier op Aruba onze eigen "lora's" (inheemse papegaaien) hadden is voorbij. Ook de parkieten dreigen te verdwijnen. Het is beslist nodig onze vogelstand tegen uitroeiing te beschermen.
Om onze kreeftenstand niet geheel uit te roeien, moet ik tevens de ernstige aandacht van het Bestuurscollege vragen. In dit verband kan men het voorbeeld van Bonaire volgen. Daar heeft men zekere wettelijke regelingen ingevoerd ter bescherming van de kreeftenstand. Men mag deze kreeften gedurende de tijd dat zij kuitschieten niet vangen en tevens is er een zekere lengte voorgeschreven om niet te jonge of kleine kreeften te vangen. Als er hiertegen niets gedaan wordt, dan blijft er niet veel over van de weinige kreef-

/ik

ten die we nog in de wateren rondom het eiland hebben.

Mijnheer de Voorzitter, dan heb ik een aangelegenheid, waarvoor ik de bijzondere aandacht van het Bestuurscollege vraag. Ik wil, dat het Bestuurscollege samen met de Landsregering de mogelijkheid nagaat teneinde te geraken tot de verlaging van het elektriciteitstarief. De Elmar koopt al enkele jaren elektrische stroom zeer goedkoop van het eilandgebied, doch er is tot nu toe geen evenredige verlaging voor de verbruikers tot stand gekomen. In dit verband wil ik opmerken, dat in andere landen behoorlijke wettelijke regelingen zijn ter bescherming van het publiek tegen openbare nutsbedrijven, die een monopolistische positie hebben. Er moet bij de Centrale Regering op worden aangedrongen om dergelijke beschermende regelingen in het leven te roepen. Dit geldt ook ten aanzien van het bedrijf, dat de monopolie voor de levering en verkoop van kookgas op het eiland heeft. Er is geen enkele bescherming voor het publiek. Er wordt zelfs niet eens gecontroleerd of de verbruiker de volle pond voor zijn geld krijgt, laat staan dat er enige manier bestaat om de consument te beschermen tegen onredelijke prijzen. Hierin moet verbetering komen, en we moeten in deze het voorbeeld volgen van andere vooruitstrevende landen. Ik wil iets dieper ingaan op deze openbare nutsbedrijven. Er is in de Antillen maar een onbeduidende verordening regelende de verplichting tot publicatie der boekhoudkundige gegevens van bedrijven van openbaar nut opgenomen in P.B. 1949 no. 52. Deze verordening schrijft het volgende voor in Artikel 1. "Alle natuurlijke personen en rechtspersonen die in de Nederlandse Antillen een bedrijf van openbaar nut uitoefenen zijn verplicht uiterlijk binnen acht maanden na het einde van het boekjaar aan de Gouverneur te doen toekomen, een naar waarheid opgemaakte door hen ondertekende balans en winst- en verliesrekening aangaande dat bedrijf vergezeld van toelichting welke vermeldt naar welke maatstaf de roerende en onroerende goederen zijn gewaardeerd".
Verder wordt in artikel 2 aangegeven, wat onder bedrijven van openbaar nut wordt verstaan. Deze zijn: a. Elektriciteitsbedrijven; b. telefoon - en radiotelefoonbedrijven; c. telegraafbedrijven; d. verzekeringsbedrijven voor zover omvattende de verzekering ingevolge de Ongevallenregeling 1936 en de Ziekteregeling 1936; e. waterleidingbedrijven. Hieruit kunnen wij zien, dat een zuiver openbaar nutsbedrijf als de kookgasdistributiemaatschappij, niet onder deze regeling valt. Naar mijn mening dient het publiek beschermd te worden tegen dergelijke monopolistische bedrijven. Ten eerste om de nodige garantie te hebben omtrent degelijke en uniforme dienstverlening; ten tweede om redelijke prijzen voor deze dienstverlening te garanderen.
Wanneer aan een bedrijf voor openbaar nut in een gemeenschap het alleenrecht wordt gegeven, dan brengt dit met zich mede een beleid tot regeling van dienstverlening en tarieven van dat bedrijf door het bevoegd gezag.
Er wordt algemeen aangenomen, dat bijzondere waarborgen aanwezig moeten zijn tegen een bedrijf, dat niet onderhevig is aan de beperkingen van concurrentie teneinde een behoorlijke dienstverlening tegen redelijke tarieven te waarborgen, die aan allen op gelijke voet beschikbaar dient te zijn. Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag zien, dat het Bestuurscollege deze aangelegenheid opneemt met de Centrale Regering en zou gaarne te zijner tijd het resultaat van Uw besprekingen vernemen.
In het verleden zijn verschillende bodemonderzoekingen op Aruba verricht, door particulieren alsook door het gouvernement. Heeft het Bestuurscollege nagegaan of er nog meer uit de bodem van Aruba valt te halen behalve fosfaat? Gaarne zou ik het Bestuurscollege willen vragen wat het resultaat van de tot nu toe gemaakte bodemonderzoekingen zijn geweest, namelijk of het bekend is of Aruba meer bodem-rijkdommen bezit, die lonend geëxploiteerd kunnen

worden.

Wat betreft de verzorging van de min-en onvermogenden wil ik het Bestuurscollege verzoeken zo spoedig mogelijk de kwestie van onderstanden bij eilandsverordening te regelen. Ik moet verder vaststellen, dat waar ik alle lof heb voor het werk van de verschillende inrichtingen die t.b.v. de jeugd werkzaam zijn, in het bijzonder voor meisjes aan de andere kant moet worden geconstateerd, dat nadat deze meisjes van de inrichtingen zijn ontslagen er dan een zekere hiaat bestaat. Er is praktisch geen enkele nazorg of contact meer, zodat menige jonge meisjes die van een of ander inrichting zijn ontslagen op het verkeerde pad gaan, omdat zij weer in de zelfde slechte milieu komen. Is het niet zielig te zien dat deze meisjes in hun prille jaren alle zorg worden gegeven doch dat men ze later in de gemeenschap zo maar los laat zonder enige nazorg? In dit opzicht wil ik het Bestuurscollege vragen het nodige te doen om met raad en daad verbetering in deze ongewenste toestand te brengen.
Met voldoening moet ik vaststellen, dat San Nicolas en omgeving een nieuwe L.T.S. krijgt. Ik wens deze nieuwe school en toekomstige leerlingen het beste toe. Het is ook bevredigend thans te vernemen, dat er een eenvoudige vakschool ergens in Santa Cruz zal verrijzen. Ik hoop, dat deze school in het komende jaar kan worden geopend.

Verder zou ik bij het Bestuurscollege willen aandringen om uitbreiding van de studierichtingen bij de U.T.S., b.v. met een chemische afdeling. Tevens dient de mogelijkjeid te worden bestudeerd om te zijner tijd tot de vestiging van een H.T.S. op Aruba te komen.

Wat betreft de financiële steun aan de A.S.U. moet ik vaststellen, dat ik geenszins tegen de nodige hulp ben voor de sport, doch dat ik de eis aan de steun moet verbinden dat in het jaar 1963 of anders zo spoedig mogelijk daarna er een sport stadium te Sta. Cruz wordt gebouwd. In de afgelopen jaren had de A.S.U. reeds meer dan een sport centrum op Aruba moeten bouwen met de meer dan f. 500.000,-- financiële steun die door het eilandgebied aan deze organisaties werd gegeven.
In het wegenplan voor 1963, heb ik bij de artikelsgewijze behandeling een voorstel om ook een paar wegen te Noord in het plan op te nemen zonder te veel te kort te doen aan de wegen geraamd op deze begroting. Deze wegen zijn de weg ten noorden van de Politiewacht te Noord via Alto Vista en uitkomende te Sabana Libre en de weg vanuit het Sport Centrum te Noord in oostelijke richting via Montaña - Seroe Janchi en uitkomende nabij Moko. Deze door mij geraamde bedragen zijn voor de eerste termijn. Het is tijd, dat er een begin wordt gemaakt met de aanleg en verbetering van deze wegen waarvan de eerste reeds in 1954 op een wegenplan stond voor uitvoering doch telkens weer is afgevoerd om mij nog steeds onbekende redenen. Tevens is Alto Vista een bekende bedevaartplaats en een behoorlijke weg in deze omgeving is hoogst noodzakelijk.
Verder wil ik van het Bestuurscollege vernemen wanneer de elektrificatie van geheel Aruba volgens de overeenkomst met Elmar is begonnen en wanneer men hoopt klaar te komen, en op welke dag de overeenkomst met Elmar werd getekend?
Tenslotte zou ik het Bestuurscollege willen verzoeken de lonen van de arbeiders, werklieden en het salaris van de kleinere ambtenaren te willen aanpassen aan de verhoogde kosten van levensonderhoud. Dit kan mogelijk plaats vinden door een extra eenmalige duurtetoeslag toe te kennen op het einde van het jaar. Het is al weer zovele jaren terug dat deze lonen werden

aangepast, terwijl er intussen wel een aanpassing voor zekere categorieën ambtenaren heeft plaats gevonden. Het is meer dan tijd dat iets in deze richting wordt gedaan. Ik dank U.

DE HEER J.M.LEONARDO: Mijnheer de Voorzitter, voor de achtste maal achtereenvolgend staan wij hier in de Vergaderzaal van de Eilandsraad voor de behandeling van een begroting van het eilandgebied Aruba. Een begroting voorbereid en opgesteld door een Bestuurscollege aanvankelijk uitsluitend samengesteld uit de fraktie van onze partij en de laatste jaren in samenwerking met een andere partij.
Vanaf de tweede helft van 1955 tot nu de tweede helft van 1962 heeft Uw College telkens op tijd het ontwerp aan de Raad aangeboden en de behandeling heeft ook tijdig - een enkele uitzondering daar gelaten - de goedkeuring en vaststelling mogen wegdragen van de meerderheid van de Eilandsraad.

Mijnheer de Voorzitter, zo wij bij de behandeling van de begroting 1963 niet een zittingsjaar van de Raad bespreken doen wij dit dan toch op een tijdstip dat het jaar 1962 ten einde loopt en naar aanleiding hiervan wil ik vandaag even stilstaan om een blik terug te werpen op verschillende gebeurtenissen, die op de een of andere wijze min of meer verband houden met ons dagelijks leven op Aruba en daardoor met de bevolking welke wij als Raadsleden hier vertegenwoordigen. In de eerste helft van dit jaar heeft dan de felle strijd gewoed voor de verkiezingen voor de Staten van de Nederlandse Antillen. Een strijd welke culmineerde in de bekende overwinning van onze partij en het sneuvelen op de Antilliaanse platform dan van een gevestigde partij en enkele splinter-partijtjes. Vlak na de verkiezingen heeft Aruba in de persoon van de heer Juancho Yrausquin een van zijn grootste zonen verloren. Een verlies welke Aruba misschien pas na vele jaren te boven zal kunnen komen. Een zeer grote leemte heeft hij achter gelaten.
In de tweede helft van het jaar is de heer Christiaan Winkel, waarnemend Gouverneur van de Nederlandse Antillen ontslapen bijna op de vooravond van zijn benoeming in deze post. En kort geleden werd Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Wilhelmina, het symbool van de binding van het Koninkrijk ten grave gedragen, betreurd door de ganse bevolking van de drie Rijksdelen.
Er zijn ook behalve droeve tijdingen hoogtepunten van vreugde en satisfactie geweest. Ik denk aan de benoeming voor de eerste maal in de historie van de Nederlandse Antillen van een Antilliaan geboren in Bonaire Dr. Nicolaas Debrot tot het hoge ambt van Gouverneur van de Nederlandse Antillen. Een benoeming waarop iedere Antilliaan trots mag zijn en een sterk releverend bewijs van het doorwerken van het Statuut in de praktijk.

Mijnheer de Voorzitter, op Aruba bruist het op het ogenblik van de activiteiten van de projekten in uitvoering. Projekten welke ons eiland economisch moeten verheffen en welke wij met alle gerustheid kunnen noemen de tweede phase van de welvaartspolitiek gedurende het bewind van de P.P.A. De Eilandsraad heeft unaniem het Arubaans meerjarenplan goedgekeurd en de volledige steun gegeven aan het Bestuurscollege welk plan U hebt voorgelegd aan de Centrale Regering van de Nederlandse Antillen ter indiening bij de Nederlandse Regering zodra de nieuwe Kabinetsformatie begin november jongstleden tot stand is gekomen. De Minister van Welvaartszorg en de Minister van Ekonomische aangelegenheden zijn naar Nederland getogen ter afronding van de lopende projekten en ter bespreking en voortzetting van de voorbereiding van het zogenaamde 10-jarenplan. Tegen de achtergrond van het meerjarenplan is enigszins de aanbieding van de ontwerpbegroting voor 1963 door Uw College in de aanbiedingsbrief aan de Eilandsraad uitgegaan. Het is dan ook te hopen,

dat de kracht waarmede dit 10-jarenplan is opgesteld bestendig zal blijven gedurende de onderhandelingen en voorbereidingen. Van deze plaats wil ik Uwe College uitdrukkelijk verzoeken om het contact met de Centrale Regering warm te houden aangezien het belang van het Eilandgebied Aruba zulks vordert.

Mijnheer de Voorzitter, de werkverschaffing zal in 1963 worden voortgezet. Het verdient ongetwijfeld alle lof, doch het College dient er voor zorg te dragen, dat deze gelden welke in de eerste plaats in sociale zin worden besteed toch zo nuttig mogelijk worden aangewend. Men zal bij de werkverschaffing moeilijk kunnen spreken van efficientie, doch er kan voor ogen worden gehouden de oorspronkelijke doelstelling van de werkverschaffing, namelijk het helpen van vaders van gezinnen en kostwinners. Het is in ieder geval toe te juichen, dat het College besloten heeft om de werkverschaffing rechtstreeks te stellen onder de Dienst Arbeidszaken en Maatschappelijk Zorg waar het ook thuis hoort. Ik moge bij Uwe College aandringen om een beroep te doen op alle bedrijven en werkgevers om arbeidskrachten aan te werven via het Arbeidsbureau. Hier is een Overheidsdienst welke zonder kosten in rekening te brengen de gemeenschap, namelijk de werkgevers en de werknemers, goede diensten kan bewijzen. Tegelijkertijd krijgt de Overheid een overzicht van de beschikbare krachten in de verschillende beroepen. Bij de aannemersbedrijven welke voor de Overheid werken kan het Bestuurscollege dit als een dwingend voorschrift stellen. Natuurlijk kan ten alle tijde rekening worden gehouden met de aanbevelingen van de werkgevers zelve.

Mijnheer de Voorzitter, de begroting laat zien, dat de kosten voor het Onderwijs blijven stijgen; dit is natuurlijk een gevolg van de bevolkingsaanwas en de verbeteringen welke door Uwe College de laatste jaren tot stand zijn gekomen. Goed werk is het geven/lager technisch onderwijs te St. Nicolaas. Jammer is echter, dat tot nu toe het eenvoudig vak-onderwijs niet is aangevangen vooral in de buitendistrikten. De opkomende mannelijke jeugd zonder voldoende scholing kan niet op nuttige wijze ingeschakeld worden in het arbeidsproces vooral in de bouwbedrijven. Ik meen, dat indien het Landsbesluit ter uitvoering van het Nijverheidsonderwijs landsbesluit, regelende de bevoegdheden van de leraren voor het eenvoudig technisch onderwijs nog niet is verschenen, dan kan het Bestuurscollege een beroep doen op de tegenwoordige Minister van Onderwijs. Wij hier op Aruba weten maar al te goed, dat deze bewindsman niets zal nalaten wat in zijn vermogen ligt als het gaat om het Onderwijs, vooral op Aruba waar hij op dit terrein reeds zo baanbrekend werk heeft verricht toen hij lid was van Uw College.
Mijnheer de Voorzitter, het is zaak, dat in de hoogste klassen van de M.U.L.O scholen meer voorlichting wordt gegeven omtrent de beroepskeuze bij het voortzetten van de studie. Het eilandgebied geeft elk jaar veel uit aan beurzen maar laat het dan ook zijn voor de studierichtingen waaraan er behoefte bestaat en help dan ook diegenen die voor eigen rekening willen studeren met het bepalen van de juiste studierichting. Laat desnoods de psycho-technici die elk jaar uitkomen de afdeling Onderwijs en de Schoolhoofden hierbij helpen. Volgend jaar komt de eerste Antilliaanse psycholoog, een Boneriaan, terug. Vraag aan de Minister van Onderwijs om deze deskundige ten dienste van het Onderwijs en de voorlichting op dat gebied in te schakelen. Desnoods met behulp van de eilandelijke Voorlichtingsdienst.
Mijnheer de Voorzitter, het is te hopen, dat de discriminerende bepalingen ten aanzien van de salariëring tussen uitgezonden en hier aangenomen personeel bij het Onderwijs spoedigst wordt weggewerkt. Daartoe dient Uw College aan te dringen bij de Centrale Regering.
Alhoewel niet in het kader van deze begroting is het verheugend te zien,

/van

dat het Land thans een cursus in het leven heeft geroepen voor de vierde rangers om alsnog deze meestal oudere en trouwe dienaars van het Onderwijs nog in de gelegenheid te stellen om de onderwijzers-graad te behalen.
Mijnheer de Voorzitter, al eerder heb ik meermalen in dit College naar voren gebracht, dat er bepaalde wijken zijn, praktisch midden in Oranjestad waar de straten in een zeer slechte toestand verkeren. Deze wijken zijn met name Socotoro en Compa Nashi. Waren zij in vroegere jaren aan de rand van Oranjestad, thans zijn zij door uitbreidingen in de stad komen te liggen. Deze bebouwingen kunnen niet vergeleken worden met de Village die bestond vóór de inwerkingtreding van de Bouw-en Woning verordening 1935. De huizen die hier staan zijn gebouwd na 1935 met bouwvergunning van de Overheid aan de hand van een goedgekeurd verkavelingsplan. De eigenaren van de gronden waarop de straten liggen hebben zich niet aan de voorwaarden gehouden. De individuele eigenaren van de huizen zijn nu de dupe van een onachtzaamheid van de Overheid. Men kan wachten totdat 30 jaren zijn verstreken om de grondstroken van de straten te onteigenen. Ik neem echter aan, dat iedere eigenaar gaarne bereid is om de gronden voor niets af te staan aan de Overheid. Hoe dan ook, de eigenaren van de woningen in deze wijken betalen grondbelasting de berijders van deze wegen betalen voor hun wegenbelasting in de vorm van de nummerplaten; alle omwonenden betalen hun gebruiks- en inkomstenbelasting. Zij hebben recht op bepaalde faciliteiten en wel uit de Overheidskas evengoed als alle anderen die op dit eiland wonen. Het argument dat men terreinen van derden in waarde doet stijgen gaat niet op, want het zijn alle reeds bebouwde gronden; voor wat betreft de onbebouwde percelen laat het gouvernement betaling eisen zodra men wil gaan bouwen. Ik heb bij deze nogmaals een beroep willen doen op Uw College en mocht hieraan niet de nodige aandacht worden geschonken dan zal ik middels een motie in de Eilandsraad dit onderwerp scherper aansnijden.
Mijnheer de Voorzitter, er zijn veel klachten van belanghebbenden, dat aanvragen voor erfpachtspercelen veel te lang in behandeling blijven. Als men dan eindelijk beland bij het Kadaster dan duurt het meestal een hele tijd voordat de meetbrief gereed kan zijn. Als men tenminste een perceel grond krijgt toegewezen. Er bestaat een grote behoefte aan beschikbare bouwrijpe gouvernementsgronden.Een verkaveling van domeingronden rond Oranjestad is dringend noodzakelijk. Ook met betrekking tot de behandeling van bouw-aanvragen gaat enorm veel tijd verloren. Het trajekt, dat een bouwaanvrage moet afleggen duurt te lang. In overweging wordt gegeven of het Bestuurscollege geen systeem kan bedenken waardoor een en ander vlotter verloopt.

Mijnheer de Voorzitter, kortgeleden is de Eilandsraad een Cultureel Centrum tegemoet gekomen op financiële wijze. Het is misschien op opvallende wijze geschied, niettemin heeft de Raad goedgevonden om een zeer nuttig werk te steunen. Er zijn echter andere instellingen welke minder opvallend te werk gaan, doch die ook zeer nuttig werk verrichten. Ik bedoel hier met name; de Zusters van Bethanie, die op St. Nicolaas een Tehuis hebben opgericht. Het is niet bij een plan gebleven het staat er bij de ingang van St, Nicolaas. Het is bestemd om als een soort Casa Cuna kinderen op te nemen. Niet alleen jongens maar ook meisjes van kleins af aan vlak na de geboorte tot een bepaalde leeftijd. Niet alleen katholieken maar van alle gezindten. Deze congregatie heeft ook behoefte aan hulp; misschien niet helemaal als schenking doch als een langlopende lening. Aruba heeft behalve het Imelda-hof geen andere kinder-tehuizen. Ja een kleine particuliere stichting, de "Casa Cuna Progreso" bij Poos Chiquito. Laat men dit werk van de zusters te St. Nicolaas het kindertehuis "Te aworo" steunen met een lening van het bedrag, dat deze stichting het College heeft gevraagd als een lang-lopende lening welke

straks het College terug kan krijgen uit het 10-jarenplan voor Jeugdzorg. Dit is een voorstel, Mijnheer de Voorzitter, welk ik verzoek om nú te behandelen, en hiervoor op de begroting een post P.M. te ramen. Let wel mijn verzoek is niet om hulp aan die instellingen, die met plannen komen, maar aan een zeer nuttige instelling waarmede de hele bevolking gebaat is voor een Tehuis die reeds bestaat, waar men moed heeft gehad om zich in schulden te steken; een sociale voorziening ten dienste van de Arubaanse jeugd op een terrein welke ongetwijfeld de taak en de plicht van de Overheid aanzienlijk verlicht.

Mijnheer de Voorzitter, in de krant hebben wij kunnen lezen, dat de Minister van Defensie van Nederland tijdens zijn jongste bezoek gesproken heeft over een eventuele dienstplicht. Wij hoeven niet als struisvogels onze koppen in het zand te steken. Laten wij rondborstig erkennen dat een dienstplicht binnen de Antillen kan dienen voor de bewaking en de veiligheid van onze eilanden. Maar het kan ook een nuttig effect hebben op het moraal en de discipline van onze opgroeiende jeugd. Laat men echter straks geen politiek met deze zaak gaan bedrijven. Het zal gaan om onszelven en ons behoort in de eerste plaats het plichtsbesef. Mogelijk kan dit ook leiden tot het vormen van geschikte kandidaten in de toekomst voor de politiediensten. Want laten wij eerlijk zijn: bijzonder weinig Arubaanse jongelieden passeren de test en de strenge selectie met succes om toegelaten te worden tot de training voor dienaar van de Heilige Hermandad.

Mijnheer de Voorzitter, onze welvaartsplannen kunnen nimmer voldoende succes boeken wanneer de andere facetten die nodig zijn/met spoed ter hand worden genomen. Ik heb hier het oog op het toerisme. Er wordt geklaagd over de verbindingen met het buitenland, voor wat betreft de frekwenties. Het is bekend, dat de startbaan nu verlengd wordt en dat men bezig is met het ontwerp voor het stationsgebouw. Deze werkzaamheden moeten in een sneller tempo worden uitgevoerd. Want als U propaganda maakt in het buitenland maar U biedt geen behoorlijke verbindingsfaciliteiten dan heeft het uitgeven van veel gelden van propaganda geen effect plaatselijk. Maar ook de hotelaccomodatie heeft Uw aandacht nodig. En wanneer er geen voldoende hotelbedden zijn en onvoldoende particulier initiatief om daartoe te komen dan dient de Overheid zelf in te grijpen. Wij hebben vaak gehoord, dat de Overheid zich niet moet begeven op particulier terrein. Maar laat de particulieren de handen uit de mouwen steken. Zo lang dat niet gebeurd dan moet de Overheid het doen.

Mijnheer de Voorzitter, tenslotte moet ik een beroep doen op Uw College om meer rekening te houden met de wensen en verzoeken van de leden van de Eilandsraad. Wij vertegenwoordigen de bevolking, die telkens bij ons aanklopt om voorspraak tot U, Mijnheer de Gezaghebber en de heren Gedeputeerden. Uw ambtenaren in Algemene Dienst dienen zowel te Oranjestad als te St. Nicolaas vaste spreek-uren te hebben voor het publiek. Bij het einde van mijn algemene beschouwingen, Mijnheer de Voorzitter, wil ik stellen dat in de Eilandsraad in het afgelopen jaar sterk in tegenstelling tot de voorgaande jaren de Raadsleden van de verschillende fracties zowel de Regeringspartijen als de Oppositie zich op waardige wijze van hun taak hebben gekweten. Het is van belang te constateren, dat de Raad over het algemeen in belangrijke zaken het beleid van Uw College praktisch unaniem heeft gesteund. Dit is voor U een vingerwijzing om op de ingeslagen weg voort te gaan. U kunt in ieder geval rekenen op de meerderheid maar als ik mij niet vergis ook op de loyaliteit van de Oppositie. U zal niet iedereen tevreden kunnen stellen doch

de pogingen van Uw vruchtbare arbeid van vele jaren tonen duidelijk aan de goede bedoelingen, die U voor ogen heeft. Ik hoop, dat deze begrotings-debat zal leiden tot de aanneming van Uw ontwerp zonder hoofdelijke stemming. Ik dank U.

DE HEER D.C.MATHEW: Mijnheer de Voorzitter, met betrekking tot dit agendapunt zal ik heel kort zijn. Alvorens te beginnen wil ik even een woord van lof aan het Bestuurscollege richten, dat in deze voor Aruba zo moeilijke tijd toch flink van zich heeft weten af te bijten. Ik kan mij best voorstellen, dat het niet altijd even makkelijk is maar het Bestuurscollege heeft zich desondanks altijd vooruitstrevend op vele gebieden getoond. Ik denk hierbij aan de werkzaamheden te Barcadera die thans in volle gang zijn. Ik wil vanaf deze plaats, Mijnheer de Voorzitter, mijn erkentelijkheid voor al het geen U in de loop van de tijd gedaan heeft uitspreken.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil mij verder aansluiten bij hetgeen het geachte lid Leonardo zo net naar voren heeft gebracht met betrekking tot het heengaan van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Wilhelmina. Vijftig jaren lang heeft zij met bekwame hand het Nederlandse volk geregeerd. Steeds zal zij in de harten van het hele volk blijven. Moge zij in vrede rusten.
Mijnheer de Voorzitter, ik heb onlangs een lans gebroken voor financiële hulp enige tijd geleden aan de Wesley Auditorium als Cultureel Centrum te St. Nicolaas, heden acht ik als mijn plicht de Raad en het Bestuurscollege voor te stellen om op daadwerkelijke wijze steun te verlenen aan het pas voltooide kindertehuis "Te Aworo" te St. Nicolaas. Dit gesticht als ik dit woord mag gebruiken, voorziet in een zeer grote behoefte. Ik meen te hebben begrepen, dat hierin kinderen worden opgenomen van beiderlei kunne, van alle geloofsrichtingen. Een soort crêche, zodat jonge behoeftige moeders kunnen gaan werken. Er wordt geen steun gevraagd voor het Klooster zelf, doch voor het tehuis voor kinderen. Men denke aan het feit, dat het eilandgebied ons veel verder vooruit is. Dit werk moet gesteund worden en ik meen dit ook sterk onder Uw aandacht te brengen. In de vorm van een lening zoals de heer Leonardo ook gezegd heeft welke het eilandgebied later kan financiëren, uit het gedeelte Jeugdzorg van het meerjarenplan. Mijnheer de Voorzitter, het College zet haar beleid ten aanzien van de Sociale en Gezondheidszorg voort. Dit verdient alle lof. Maar de Overheid dient hierbij de keuze van de geneesheer niet dwingend te beperken. In dit geval bedoel ik ten aanzien van de specialist-internist. De praktijk heeft duidelijk genoeg bewezen, dat er een tweede gouvernments-internist nodig is. Ik wil dan ook staande deze vergadering van de Eilandsraad voorstellen een post P.M. op te brengen voor een internist die naast zijn particulier praktijk ook een gouvernements-praktijk heeft, echter onder de voorwaarde, dat tenminste tweemaal per week ook spreek-uur gehouden wordt te St. Nicolaas. Ik spreek de verwachting uit, dat het Bestuurscollege dit voorstel overneemt en dat de Raadsleden dit voorstel zullen steunen. De aanvragen voor vrije geneeskundige behandeling dienen met grotere spoed te worden behandeld. De "rompslomp" welke hiermede gepaard gaat neemt veel te veel tijd in beslag. Of dit op Arbeidszaken en Maatschappelijk Zorg dan wel op het Bestuurskantoor is kan ik niet beoordelen. Ik verzoek alleen maar meer spoed en tegelijkertijd een meer liberale toepassing van de toekenning van vrije geneeskundige behandeling te betrachten. Dat ligt ook beter in de lijn van de voortvarendheid van het Bestuurscollege, als men nagaat hoe de distributie van de waterleiding, de electrificatie van de buitendistrikten, het afschaffen van de heffing van schoolgelden ter hand is genomen. En dan even een kort woord over de volkswoningen, Mijnheer de Voorzitter. Wat voor nut heeft het om ellenlange wachtlijs-

ten aan te leggen, welke jaren oud worden zonder dat het eilandgebied woningen bouwt om in de nood te voorzien. Wachtlijsten welke mensen bevatten die soms reeds dood zijn of al lang van Aruba vertrokken. Het College dient al is het op kleine schaal eenvoudige volkswoningen te bouwen. Ik wil direct erkennen dat vele geholpen worden door de Bouwkredietbank, maar nog velen zijn nog niet in staat om een eigen huis te bouwen. Hoe onsympathiek dit ook moge klinken, het wordt tijd Mijnheer de Voorzitter, dat de bewoning van volkswoningen opnieuw wordt geinventariseerd. Ik heb vernomen dat velen die een eigen woning bezitten, die tegen een hoge prijs wordt verhuurd, rustig in een volkswoning blijven zitten. Ook dat lieden die jaren terug een inkomen hadden waardoor zij in aanmerking kwamen voor een volkswoning, thans veel meer verdienen, zodat zij boven het z.g. tarief zijn komen te liggen. Met de verordening voor de verkoop van de woningen, indien de zaak gestimuleerd wordt en behoorlijk gepropagandeerd, zal het College misschien een wijze kunnen vinden om de meerdere bouw van woningen te financiëren, welke vanaf de voltooiing in huurkoop kan worden gegeven, net als het op Curacao plaats vindt.

Mijnheer de Voorzitter, wij hebben vernomen dat thans op zeer korte termijn de Televisie, onze eigen Zender, onder de naam Tele-Aruba ook alhier een eigen studio zal bouwen. In de commissie-vergadering van de Staten van de Nederlandse Antillen is reeds hierover het een en ander gezegd en de Minister van Verkeer en Vervoer, heeft reeds ten aanzien hiervan enige beslissingen genomen. Wij hopen, dat de lokale krachten een kans krijgen om opgeleid te worden om hier aangesteld te worden en dat ook Arubaanse artiesten voor de T.V. zullen optreden. Maar dat ook het departement van Cultuur en Opvoeding en de Arubaanse Voorlichtingsdienst het publiek via de Televisie zal onderhouden. Daarom wil ik voorstellen om voor eventuele programma's van de Eilandelijke Overheid op deze begroting een P.M. post te ramen voor dit doel.

Een ander belangrijk punt, Mijnheer de Voorzitter, is de spanning in de sportwereld met name de verhouding Aruba - Curacao, Ik zal hier beslist niet naar de oorzaak zoeken en ik weet ook niet wie in deze gelijk heeft. Wel weet ik, dat wij het belang van de sport inzien, vandaar dat wij nu ik meen meer als 6 jaar - elk jaar het aanzienlijk bedrag van f. 100.000,-- voteren voor de sport. Dit komt dan in handen van de A.S.U., het overkoepelend lichaam op sportgebied op Aruba. Daarom ben ik van oordeel dat alles betracht moet worden om de verhoudingen te verbeteren, zodat de sport-beoefenaars en het sport-minnend publiek zoveel mogelijk geboden wordt. En zoveel mogelijk zal zeker niet komen door het verbreken van de sportbanden. Laat de betrokkenen nogmaals alle pogingen in het werk stellen om tot een oplossing te geraken, en laat - daar gaat het mij om, hier in de openbare vergadering van de Eilandsraad van Aruba - laat het Bestuurscollege desnoods bemiddelen, goede diensten bewijzen om tot een bevredigende oplossing te geraken,

Mijnheer de Voorzitter, het Land heeft de laatste tijd twee sociaal werksters aangesteld, namelijk een bij de Reclassering en een bij de Voogdijraad. Ik heb vernomen, dat deze twee in Nederland opgeleide Antilliaanse dames zeer nuttig werk verrichten bij voornoemde instellingen in het belang van de Antilliaanse bevolking. Ik heb vernomen, dat er bij de Afdeling Onderwijszaken behoefte bestaat aan een Maatschappelijk Werkster voor schoolmaatschappelijk werk. En ook bij de afdeling Gezondheidsdienst zou er een dergelijk behoefte bestaan. Ik kan dit niet beoordelen, dit laat ik aan Uw College met de betrokken Diensthoofden over. Maar ik weet wel, dat er bij

de Afdeling Arbeidszaken en Maatschappelijk Zorg verschillende gediplomeerde Sociale Werksters werkzaam zijn, die volgens mijn bescheiden oordeel daar werk verrichten wat ook wel door een M.U.L.O.-kracht zonder opleiding van Maatschappelijk werk kan geschieden. Let wel, ik beoog hiermede geen kritiek op wie dan ook maar eerder het benutten van de verworven kennis van bedoelde krachten. Daarom wil ik Uw College voorstellen om via de Antilliaanse Regering Nederland te benaderen met het verzoek om door middel van technische hulp en bijstand de situatie hier te bestuderen en U te adviseren in welke sector van onze Sociale Zorg bedoelde krachten kunnen worden aangewend.

Mijnheer de Voorzitter, bij de algemene beschouwingen wens ik de aandacht te vragen voor een voor mij onbegrijpelijke situatie, nadelig voor de kleine man, en om het op zijn zachtst uit te drukken, een raar geval. Zoals U bekend is het sinds jaar en dag de gewoonte dat overal op het eiland in een groot aantal winkels en andere handelszaken artikelen verkocht worden zoals, alcolade, poeder, baby-poeders, zeep, sommige vitamine preparaten, kortom een hele reeks artikelen die in het gezin dagelijks gebruikt worden en die gewoonlijk in apotheken maar veelal ook in andere winkels verkrijgbaar zijn. Vooral bij de grote zaken, de supermarkets, en de Lago Commissary zijn er vele van dit soort artikelen verkrijgbaar tegen een aanzienlijke lagere prijs dan de prijs die men er in een apotheek voor moet neertellen. En nu, Mijnheer de Voorzitter, is het volgende gebeurd: Een ambtenaar in Overheidsdienst, naar verluid iemand van de Gezondheidsdienst, maar in elk geval een ambtenaar of misschien wel meerdere ambtenaren, heeft of hebben bij een bezoek aan verschillende van deze zaken te kennen gegeven dat het de zaken uitdrukkelijk wordt geadviseerd om ten spoedigste te stoppen met de verkoop van deze artikelen. Men heeft daarbij zich een kwaliteit aangediend onder werktijd en medegedeeld, althans doen voorkomen dat het een officiële aanzegging van de Overheid betrof en men heeft zelfs de artikelen gespecificeerd waarbij het is opgevallen dat terwijl van een bepaald merk de verkoop werd verboden om het zo te noemen, hetzelfde product maar van een ander merk niet op deze lijst van niet te verkopen artikelen voorkomt.
U kunt zich voorstellen, Mijnheer de Voorzitter, dat als bij een winkelier of bij een bedrijf een ambtenaar binnenstapt waarvan het al om bekend is dat hij in Overheidsdienst is en die/qualitate qua aandient om de verkoop van zekere artikelen te verhinderen en de indruk wekkende dat deze artikelen slechts door apotheken mogen worden verkocht, de winkelier of bedrijfsleider, die geen moeilijkheden met de Overheid wenst, geen alternatief ziet dan ook inderdaad te stoppen met de verkoop van die artikelen. En wat zijn het voor artikelen, Mijnheer de Voorzitter? Geen medicijnen geen drankjes of poeders die alleen op recept verkrijgbaar zijn, maar dingen voor het dagelijkse noodzoals after shaving lotions, haarmiddelen baby-artikelen en wat dies meer zij. Dingen die de kleine man voor een paar guldens in de winkels koopt, maar waarvoor hij in de apotheken een fantastisch hoog bedrag moet neertellen. Er is iets niet in de haak, Mijnheer de Voorzitter. Wie heeft hiertoe opdracht gegeven? Waarom wordt dit gedaan? Welke ambtenaren doen dit? Welke departement is hierbij betrokken? Wordt dit door lands of eilands-ambtenaren gedaan? Wat is hier de bedoeling van ? Ik heb U geen sprookje verteld, Mijnheer de Voorzitter. Dit gebeurt hier op Aruba. Het gebeurt niet in één maar in verschillende zaken. Men is er ongerust over, Mijnheer de Voorzitter. Er klopt iets niet. Ik zou gaarne van het Bestuurscollege vernemen of het College hiervan op de hoogte is en zo ja hoe of de vork aan de steel zit. Zo nee, of het Bestuurscollege dan niet denkt dat dit een zo ernstige zaak is dat er onverwijld een onderzoek moet komen.
Mijnheer de Voorzitter, in de jaren is gebleken dat het Bestuurscollege be-

/zich

grip heeft getoond voor de belangen en wensen die door de Raadsleden hier in deze zaal naar voren worden gebracht. Twee jaar geleden heb ik ook hier naar voren gebracht verbetering van enkele straten op St. Nicolaas o.a. de Willem de Zwijgerstraat, Adolf van Nassaustraat enz. en tot mijn groot genoegen zie ik dat het thans op de begroting van 1963 staat. Ik heb al weer een verlanglijst, Mijnheer de Voorzitter. Ik wil het Bestuurscollege in overweging geven Mijnheer de Voorzitter, of het niet mogelijk zou zijn om hier op de hoek van Manhattan Store, the Corner Store en bij het politiebureau op St. Nicolaas wat verkeerslichten aan te brengen. Ik geloof niet, dat het zo duur zal zijn maar ik geloof wel, dat het/'t veilig verkeer ten goede komt.

Verder, Mijnheer de Voorzitter, zou ik willen verzoeken om daar waar de Pastoor Hendrikstraat op de Bernhardstraat uitkomt om daar enkele lichten te bouwen als een soort rotonde als het ware. Verder, Mijnheer de Voorzitter, wil ik even vragen of het niet mogelijk zou zijn om die weg, het verlengde van de Golfweg op St. Nicolaas, daar in de buurt van Juana Morto, te verharden, want de mensen die aan de zuidelijke kant van die weg wonen die ondervinden veel last van de stof want daar is het zeer winderig. Dan zou ik wel willen vragen, of het enigszins mogelijk zou zijn om daar bij de hoek van Dr.Schaepmanstraat en Bernhardstraat om daar het parkeren te verbieden, want daar op de hoek net tegenover de Amerikaanse Lodge daar staan vele auto's geparkeerd en de mensen die in de richting Lago Heights rijden hebben dan geen goed overzicht dus kunnen ongelukken ontstaan; voorkomen is beter dan genezen. Ik zou dus graag willen hebben, dat het Bestuurscollege het parkeren hier verbiedt. Ik geloof, dat ik hiermede kan volstaan. Ik dank U.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, verleden jaar had ik opgemerkt dat men indertijd niet erg ingenomen was met een uitdrukking die ik gebruikt heb, n.l. "droomprojekten". Het is daarom voor mij een groot genoegen om nu bij deze begrotings-behandeling te constateren hoe blij wij allemaal zijn deze projekten werkelijkheid te zien worden. Ook zijn wij dankbaar voor de grote opofferingen en werk, die verricht zijn om dit tot stand te brengen. Hierbij denk ik in het bijzonder aan het werk van wijlen onze grote leider en voorstrijder, de heer Juancho Yrausquin, en speciaal ook het werk van de heer Oscar Henriquez.. Ik ben ook zeer tevreden te zien hoe de heer Jossy Tromp het werk van de heer Henriquez overgenomen heeft en doorzet. Over het opzetten van deze begroting is niet veel te klagen. Gezien de financiële positie van het eilandgebied en de vele wensen, die van de verschillende departementen komen moet men zeggen, dat het toch een goed stuk werk is geworden.
Mijnheer de Voorzitter, in de huishoudelijke vergadering had ik het over de diensturen van het ambulance-personeel, die 48 uren of langer per week moeten werken. Het Bestuurscollege heeft geantwoord, dat dit werkelijk zo is. Juist hierop gebaseerd meen ik, dat dit haast nergens anders gebeurt. Reden waarom ik dan het Bestuurscollege wil voorstellen om deze uren te verkorten tot 45 en met behoud van het tegenwoordige maandsalaris.

Mijnheer de Voorzitter, het Bestuurscollege heeft ons een lijst gegeven van de verschillende eilandelijke commissies en op deze lijst zie ik voorkomen namen van mensen die niet meer op het eiland woonachtig zijn. Gezien dit feit wil ik van het Bestuurscollege vernemen of zij niet denkt, dat de tijd aangebroken is om deze te vervangen. Ook wil ik hierbij voorstellen om deze commissie om de twee jaren te veranderen zo dat ze niet statisch worden. Het zou ook beter zijn als het Bestuurscollege niet steeds de zelfde personen in verschillende commissies benoemde, want aan de ene kant is het te veel werk

voor de ene persoon en aan de andere kant krijgt men het zelfde soort advies in alle commissies. Bij de behandeling van de begroting in de huishoudelijke vergadering had ik gevraagd of de sleepboot "Arikok" onderhouden werd. Het Bestuurscollege heeft doodgewoon als antwoord gegeven:"ja, het wordt onderhouden". Is 't het Bestuurscollege niet bekend, dat deze boot al maanden lang als een verroeste bak daar lag en dat het sinds de heer Berkhout als waarnemend Hoofd is aangesteld wel onderhouden wordt? Mijnheer de Voorzitter, verleden jaar heeft het Bestuurscollege ons medegedeeld dat er een commissie bestond die het werk van de Voorlichtingsdienst zou bestuderen en voorstellen tot verbetering doen. Kan het Bestuurscollege ons nu mededelen wat de bevindingen van de commissie is geweest en welke verbeteringen zijn aangebracht? Mijnheer de Voorzitter, kan het Bestuurscollege ons mededelen of de berichten die in de kranten stonden betreffende de vroegere havenmeester, dat hij de een of andere slechte handeling bij zijn dienst verricht heeft, juist zijn? Als dit zo is, is het dan de bedoeling, dat na de uitspraak van de Rechter, het Bestuurscollege de nodige civiele rechtsaanspraken moet doen? Mijnheer de Voorzitter, hoe staat het nu eigenlijk met de electrificatie van de buitendistrikten zoals Seroe Pretoe en anderen?

Mijnheer de Voorzitter, de volgende punten wil ik onder de aandacht van het Bestuurscollege brengen. Ten eerste: het schieten van honden door onze "triggerhappy"(schietlustige)-politieagenten, die zo veel zorg wekken bij een groot deel van de bevolking. Zou het niet beter zijn om een hondenvanger aan te stellen? Ook denk ik, Mijnheer de Voorzitter, dat de tijd aangebroken is, dat het eilandgebied een Arubaans museum gaat oprichten om de geschiedenis van dit eiland te behouden voor de toekomstige generaties en ook zou dit een mooie toeristische attractie zijn.

Mijnheer de Voorzitter, iedere keer krijgen we weer klachten van de taxichauffeurs. Ik meen, dat tot nu toe dit probleem nog niet met tevredenheid ter hand is genomen. Daarom stel ik voor dat het Bestuurscollege dit probleem grondig onderzoekt en de nodige verbeteringen hierin brengt; zoals bijvoorbeeld de taxi-chauffeurs overal te laten rijden waar ze nodig zijn en dan zonder beperking. Ook, Mijnheer de Voorzitter, stel ik voor om in verband met het eenvoudig vak-onderwijs een cursus in het leven te roepen voor het opleiden tot matroos, bootsman e.d. zodat het Bestuurscollege bijvoorbeeld later aan de leiding van de nieuwe Barcadera Concerns een Arubaans bemanning aan de "Esso Centro America" kan aanbieden. Ik wil verder van het Bestuurscollege vernemen of het Joodse gemeenschap het recht heeft net zoals andere kerkgenootschappen een subsidie te krijgen voor het aanstellen van een Rabbi die voor dit gemeenschap nodig is. Ook zou ik gaarne zien, dat het Bestuurscollege het met de Landsregering opneemt om verbetering aan te brengen in de ziekte- en ongevallenregeling, welke regeling, zoals wij die nu kennen reeds zeer verouderd is en niet meer van toepassing kan zijn in deze tijd. Deze regeling moet thans worden bijgewerkt zodat zij beter up-to-date is.
Vroeger heeft het Bestuurscollege ons ook medegedeeld dat er onderhandelingen gaande waren met de Elmar betreffende verlaging van de tarieven voor elektriciteit. Kan het Bestuurscollege ons nu mededelen hoe ver men hier mee is en wat er bereikt is?
Dank wil ik aan het Bestuurscollege uitbrengen voor het opnemen van de suggestie die ik verleden jaar uitgebracht heb om met de Landsregering in contact te treden in verband met de televisie voor Aruba. Zoals ik laatst in de kranten gelezen heb, zullen we deze het volgend jaar krijgen. Ook bedankt voor de mooie plantsoenen op St. Nicolaas, die het Bestuurscollege heeft laten aanbrengen ter voldoening van een van mijn oude wensen. Ook zie ik op

deze begroting dat er gelden opgebracht zijn voor diverse verbeteringen van de straten: Willem de Zwijgerstraat, Adolf van Nassaustraat, Prinsenstraat, Frederik Hendrikstraat en de Mauritsstraat; ook voor de herbouw van andere wegen. Gaarne sluit ik mij aan bij de verzoeken van de heren Leonardo en Mathew om aan de stichting "Te aworo" enige steun te geven i.v.m. het goede werk, dat zij op St. Nicolaas verrichten. Ik verzoek de aandacht van het Bestuurscollege voor wat ik een zeer deplorabele toestand mag noemen n.l. de volkswoningen. Op het ogenblik staan verschillende volkswoningen leeg terwijl er mensen zijn die onder zeer slechte omstandigheden wonen, en hoe zij er ook naar vragen geen volkswoningen kunnen krijgen. De reden hiervan wil ik gaarne vernemen. Gaarne wil ik weten of het Bestuurscollege bereid is een beslissing te nemen of moet de Eilandsraad dit dan doen? En last but not least wil ik het Bestuurscollege voorstellen om het met de Landsregering op te nemen om de naam van de Nederlandse Antillen te veranderen in "Antilia". Ik dank U.

DE HEER J.CH.LAMPE: Mijnheer de Voorzitter, over de begroting zelf wens ik geen op- of aanmerkingen te doen. Trouwens worden er geen nieuwe taken ter hand genomen. Slechts de nodige voorzieningen worden getroffen voor de reeds bestaande overheidsdiensten. Het is wel duidelijk, dat alles reeds nu en in de toekomst zal gaan draaien om het "Ontwikkelingsplan Aruba", beter bekend onder de naam "Tienjarenplan". En daar dit plan zo nauw in verband staat met onze begroting wil ik van de gelegenheid gebruik maken om een denkbeeld naar voren te brengen dat naar ik hoop een gunstige uitwerking zal hebben. Het ontwerp van het Tienjarenplan is aantrekkelijk genoeg in elkaar gezet. En toch meen ik, dat de samenstellers van dit zo belangrijke plan een zeer voornaam punt over het hoofd gezien hebben. Namelijk men heeft niet gedacht aan de wenselijkheid voorzieningen te treffen voor het bevorderen, ontwikkelen van eigen kunst en cultuur. Ik bedoel dus kunst en cultuur van eigen bodem. Het is de taak van elk vooruitstrevend land om ook het onder de bevolking levende gevoel voor poezie, muziek, zang en dans van eigen folklore te waarderen, te helpen stimuleren, te bevorderen en te ontwikkelen. Natuurlijk zal het veel geld kosten om naast het departement van Onderwijs en Volksontwikkeling nog een departement van Cultuur in het leven te roepen, dat werkelijke mogelijkheden kan bieden voor het verfijnen en perfectioneren van de reeds in sterke mate onder de Arubaanse bevolking aanwezige artistieke aanleg. Maar ik moet wel er bij zeggen, dat het resultaat van het werk van zo'n eventueel te vormen, laat ik het maar noemen Arubaanse Culturele Academie voor de ontwikkeling van eigen kunst en cultuur, onze gemeenschap in belangrijke mate ten goede zal komen.
Speciaal op het gebied van muziek, zang en dans zal er nuttig werk kunnen worden verricht waarvan de Overheid ter bevordering van het toerisme goed gebruik zal kunnen maken. Trouwens het zijn deze drie takken van de kleine kunst waarvoor alle commerciële instanties en ieder land ter wereld het meeste gebruik maken wanneer het er op aankomt propaganda te maken en voor het creëren van good-will.
Aruba is een zeer muzikaal eiland. Er zijn heel wat arubaanse jongens en meisjes met aangeboren aanleg voor muziek en een zuiver gevoel voor ritme. Slechts een beetje deskundige leiding is er nodig om op Aruba in korte tijd te kunnen beschikken over een goede muziek, zang en dansgroep die de folklore van Aruba op waardige wijze vooral in het buitenland zal kunnen uitdragen. Mijnheer de Voorzitter, gezien het feit dat in het Tienjarenplan zeer veel aandacht wordt besteed voor het bevorderen van het toerisme en het creëren van een toeristen-industrie op ons eiland lijkt het mij wel zeer wenselijk om in het Tienjarenplan alsnog een post te doen opnemen ter voor-

ziening van een plan tot bevordering en ontwikkeling van inheemse kunst en cultuur. Zelfs zonder een noemenswaardige steun van de Overheid en zonder deskundige leiding heeft Aruba in het verleden reeds blijk gegeven mooi werk te kunnen leveren bij het uitdragen van onze cultuur in het buitenland. Het optreden van lokale-amateur-artisten in San Juan (Puerto Rico), Havana (Cuba) New York en kortgeleden zelfs in Las Vegas heeft zoals is gebleken, bijzonder veel bijgedragen om de naam van Aruba op waardige wijze onder de aandacht van miljoenen mensen te brengen. Ik zeg hierbij miljoenen mensen omdat bij sommige van deze gelegenheden het aangeboden programma ook door de televisie werd uitgezonden. Volgens mij is het inschakelen van het gebruik van de televisie in het buitenland de beste en meest efficiënte methode om de grootst mogelijke/tijd voor Aruba te maken. Mijnheer de Voorzitter, er zijn miljoenen mensen in het Caraibisch gebied en in Amerika die dagelijks naar de televisie zitten te kijken. Wanneer wij met een goed muzikaal programma voor de dag kunnen komen kan ik U de verzekering geven dat wij ten alle tijden in Amerika en elders de kostbare televisie zendtijd geheel gratis aangeboden kunnen krijgen wanneer wij deze willen gebruiken voor het demonstreren van onze cultuur. En wanneer wij dan denken, dat al is het slechts 10% van de miljoenen televisiekijkers bewogen kunnen worden om Aruba te komen bezoeken, dan kunnen wij verzekerd zijn van het succes van Aruba als toeristen-oord. Gezien deze belangrijke waarheid meen ik goed te doen de leden van de Eilandsraad en het Bestuurscollege in overweging te geven de mogelijkheid te onderzoeken om te komen tot de oprichting van een soort school of volksacademie voor de cultuurontwikkeling op ons eiland. Er wordt vaak gezegd, dat er onder de arubaanse bevolking zoals ik reeds heb gezegd, een latente kunstzin aanwezig is, die men onder bepaalde voorwaarden geheel gratis tot ontwikkeling zou kunnen brengen op een wijze zoals bijvoorbeeld ons buurland Venezuela dit heeft gedaan. Bovendien zullen wij kunnen profiteren van de door Venezuela op dit terrein opgedane ervaringen.
Momenteel worden door het eilandgebied subsidiën verleend aan het Cultureel Centrum, de Arubaanse Muziekschool, de stichting Schouwburg en er wordt ook het een of ander gedaan aan de culturele vorming der schoolkinderen. Ook bestaat er een culturele Koninkrijkscommissie. Een uitvloeisel overigens van het Statuut waarbij Nederland heeft toegezegd Suriname en de Nederlandse Antillen de helpende hand te bieden bij de culturele ontwikkeling. Zo bestaat in Nederland de Sticusa die financieel gesteund door het Nederlandse volk daadwerkelijk er toe bijdraagt om ons kennis te doen maken met de Europese cultuur. Het streven, dat hierachter zit kan ik niet anders dan prachtig vinden. Ik vraag mij echter af of al de hieraan bestede gelden wel op de juiste wijze worden besteed. Ik vraag me af of het niet bèter zou kunnen. Wij, Arubanen, Mijnheer de Voorzitter, missen hier iets. Hoezeer wij de Europese cultuur uittingen ook waarderen hadden wij toch graag gezien, dat er ook iets gebracht werd, dat meer bij onze volksaard past. Vele van ons hebben niet alleen het gevoel voor muziek en schilderkunst doch ook voor andere nauw met de kunst verwante zaken. Ik meen, dat waar wij hier het meeste behoefte aan hebben is de ontwikkeling van deze latente onder de bevolking aanwezige krachten om te komen tot verkrijging van een eigen/en uiteindelijk een eigen cultuur. Het ligt aan ons die krachten op te sporen en mensen aan te trekken, die bereid en in staat zijn deze krachten aan te moedigen en te ontwikkelen en die de materiële zijde niet uit het oog willen verliezen.

Mijnheer de Voorzitter, ik moet er namelijk op wijzen, dat reeds een loffelijke poging wordt gedaan door de Sticusa om()regisseur Eeltvelt hier het volkstoneel tot ontwikkeling te brengen. Dit valt ten zeerste te waarderen maar zoals ik reeds zei moeten wij de materiële zijde niet uit het oog ver-

/propaganda op de kortst mogelijke /folklore ()door

liezen. Het volkstoneel hoe goed ook voor eigen volk kan niet worden gebruikt bijvoorbeeld voor het aantrekken van toeristen. Wat het toerisme eist is zoals reeds uitgelegd, kleinkunst, het cabaret; dus zang, muziek folkloristische dans enz. Indien zich hier een groep kleinkunstenaars zou kunnen ontwikkelen die op internationaal niveau staan, dan kunnen wij de toeristen attracties bieden van Aruba zelf en kunnen de duizenden dollars die nu naar mijn mening helaas dikwijls aan derde rangs artisten worden uitgegeven in eigen land blijven. En, Mijnheer de Voorzitter, dan zie ik ook nog andere mogelijkheden. Bijvoorbeeld het leren bewerken van karetschildpad tot toeristenartikelen. Dit zou zich wellicht tot een lonende huisindustrie kunnen ontwikkelen terwijl de visserij hierbij als aanleveringsbedrijf wel zal varen. Dan gaan mijn gedachten ook nog uit naar de mogelijkheden voor plaatselijke glasfabrikatie. Naar ik heb gehoord beschikt Aruba ook over grondstoffen die geschikt zijn voor de glasfabrikatie. Zou het niet mogelijk zijn geschikte en kunstzinnige jongelui in Nederland bijvoorbeeld bij Leerdam's Glasfabrieken het vak te doen leren teneinde als wij eenmaal op deze wijze over goede vaklieden beschikken later hier tot eigen fabrikatie over te gaan? Als ik zeg eigen fabrikatie dan bedoel ik wel fabrikatie van kunstzinnige glasprodukten met liefst eigen stijl.
Dan vertelde mij laatst iemand dat hij had staan kijken toen men met de baggerwerkzaamheden aan de haven bezig was en de grond plotseling opspoot bij de Eagle. Het viel hem toen op dat een witachtige klei werd opgespoten die hem sterk denken deed aan de in de porseleinfabrikatie gebruikte porseleinaarde. Ik ben geen deskundige op dit gebied maar wellicht zou het de moeite waard zijn om na te gaan of niet de arubaan zich kan ontwikkelen tot een kunstzinnige porselein bewerker. Dit zou namelijk kunnen uitgroeien tot de oprichting hier van een werkelijk arbeidsintensief bedrijf. Naast deze grotere wensdromen denk ik mij echter nog kleinere doch niet onbelangrijke bedrijfjes die nauw met de kunst en cultuur verband houden.
Een hoeden- tassenvlechterij b.v. of verdere ontwikkeling van onze kwihitafel fabrikatie. Kortom, Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag zien dat het accent van de culturele ontwikkeling zou worden verlegd naar datgene dat zich kan ontwikkelen tot een Aruba-eigen cultuur, die tevens de mogelijkheid inhoudt tot verdere economische uitbouw van ons eiland. Om al deze dingen te verwezenlijken is er geld nodig. Wij kunnen gebruik maken van de helpende hand die Nederland ons op culturele terrein biedt. Zo geloof ik, dat wij wellicht door medewerking van de Verenigde Naties van andere zijde ook steun zouden kunnen ontvangen. Maar gezien het feit dat wij nu lid zijn geworden van de Europese Economische Gemeenschap geloof ik, dat financiële steun praktisch voor het grijpen is uit het ontwikkelingsfonds van de E.E.G. wanneer wij deze steun vragen voor Onderwijs en Cultuur. Een paar dagen geleden heb ik nog in een plaatselijke krant kunnen lezen dat er in januari volgend jaar een commissie naar den Haag zal vertrekken om besprekingen te voeren over het Tienjarenplan.
Ook zal de commissie besprekingen in Brussel gaan voeren met functionarissen van de E.E.G. ontwikkelingsfonds Mijnheer de Voorzitter, het zou de aanbeveling verdienen deze commissie reeds nu in te lichten over eventueel te vormen plannen voor cultuursontwikkeling op Aruba zodat bij de komende besprekingen er rekening mee kan worden gehouden. Een subsidie van fls. 300.000-- per jaar dunkt me, zal ons wel een heel eind op de goede weg helpen. Ik dank U.

<u>DE HEER L.V.BRITTEN</u>: Mijnheer de Voorzitter, met Uw instemming zal ik ook een enkel woordje voeren bij deze behandeling van de ontwerpbegroting voor het komende dienstjaar 1963. Mijnheer de Voorzitter, het is te betreuren,

dat in de Memorie van Toelichting zo weinig is te vinden omtrent het beleid dat het Bestuurscollege zich voorstelt in 1963 te voeren terwijl ook de begroting overigens weinig nieuws bevat. Mijnheer de Voorzitter, inderdaad, deze begroting deed mij denken aan een kruideniersbegroting. Verder is uit de Memorie van Toelichting op te merken dat de uitgaven over het algemeen in sterkere mate toenemen. Dit verhaal kunnen wij elk jaar weer in de Memorie van Toelichting lezen. Immers, wij hebben het Bestuurscollege bij verschillende gelegenheden er op attent gemaakt om zuinig te handelen met de middelen, gezien de ekonomische structuur van ons eiland; om onze woorden niet in de wind te slaan en inkonsekwent blijven doorgaan met het smijten met de gelden van de gemeenschap. Wat zijn nu de gevolgen, Mijnheer de Voorzitter? Bezuiniging en inkrimping. En als deze manipulaties niet mogen baten dan blijft ons nog over: belasting heffen om de stijgende uitgaven te kunnen bestrijden. En dat is wat wij noemen " een onverantwoordelijk beleid". Mijnheer de Voorzitter, of de steiging van de uitgaven noodt tot bezuiniging behoeft geen betoog. Maar hoe denkt het Bestuurscollege te gaan bezuinigen? Indien gedacht wordt aan inkrimping van het personeel, dan willen wij het Bestuurscollege nogmaals in overweging geven deze inkrimping niet te zoeken bij de kleine lieden doch bij de ambtenaren, die bij bepaalde diensten te missen zijn.

Met betrekking tot kaarten rechtgevende op vrije geneeskundige behandeling werd ons door het Bestuurscollege voorgehouden dat dit een normale uitvloeisel van het feit is dat deze hulp wordt toegekend al naar gelang van de omstandigheden, waarbij, indien na enige tijd de omstandigheden zodanig zijn gewijzigd de verleende hulp kan vervallen. Mijnheer de Voorzitter, met deze toelichting kan ik mij gedeeltelijk met het Bestuurscollege verenigen. Toch wil ik dat het Bestuurscollege dit in overweging neemt, zodat er jaarlijks een onderzoek wordt uitgeoefend door het Bestuurscollege voor een zorgvuldig controle op de ambtenaren die belast zijn met deze werkzaamheden.
Het is echter wel voorgekomen, dat wanneer een ambtenaar bij die arme mensen komt en zij niet van de partij zijn, dat deze ambtenaar een ongunstig advies uitbrengt en zodoende verliest de betrokken persoon zijn of/onderstand of kaart rechtgevende op vrije geneeskundige behandeling. Ik wil het Bestuurscollege nogmaals in overweging geven om deze gang van zaken goed te laten controleren.

Mijnheer de Voorzitter, verleden jaar heb ik hier in deze zaal gepleit voor verbetering van de straten in Socotoro. Als ik mij de namen van de straten kan herinneren zijn het als ik mij niet vergis: de Venezuelastraat, de Chilistraat en de Columbiastraat. Over deze straten werd ons door het Bestuurscollege verteld dat reparatie van deze straten niet mogelijk was door dat gedeelten van deze gronden eigendomsgronden zijn en dat er besprekingen gevoerd werden met de eigenaren, doch zonder resultaat.
Mijnheer de Voorzitter, ik heb met verschillende van deze eigenaren gesproken en ze hebben mij verteld, dat ze bereidwillig zijn zelf een stukje grond aan de Overheid af te staan, indien zij deze wegen gerepareed kunnen krijgen. Gaarne zou ik hierover ook een antwoord van het Bestuurscollege willen verkrijgen.

Mijnheer de Voorzitter, het is mij ter ore gekomen, dat een bepaalde vreemdeling werkzaam bij de Bouwmaatschappij (wanneer ik vreemdeling zeg bedoel ik een vreemdeling van Britse nationaliteit) die de Antillianen of beter gezegd de Arubanen daar "weg" pesten om hen hun "job" te doen verliezen en om uiteindelijk zijn landgenoten van een betrekking te kunnen voorzien.

/haar

Mijnheer de Voorzitter, ook deze zaak wil ik aan U in overweging geven om een onderzoek te laten instellen en als dit waar is, om die meneer onmiddellijk van het eiland te doen verwijderen. Verder, Mijnheer de Voorzitter, herinner ik mij reeds eerder in deze zaal te hebben betoogd over een geval, dat voorgekomen is namelijk de aanvaring van de vissersboot van Martin Tromp. Het Bestuurscollege gaf toezegging, dat besprekingen werden gevoerd in Den Haag omtrent deze zaak en het Bestuurscollege hoopt, dat binnen afzienbare tijd deze zaak geregeld kan worden.
Een jaar is verstreken en tot op heden heeft deze man nog geen nieuws kunnen krijgen of althans een schadevergoeding gekregen voor zijn beschadigde boot.

Mijnheer de Voorzitter, uit de Memorie van Antwoord hebben wij vernomen, dat het beleid voor de komende jaren in de eerste plaats blijft bij het ontwerp meerjaren-plan. Als ik deze mededeling goed heb gevolgd is de mogelijkheid tot uitvoering daarvan afhankelijk van de financiering die nog geregeld moet worden met de Nederlandse regering.

Tenslotte, Mijnheer de Voorzitter, hoop ik, dat de reeds gevoerde besprekingen met de Nederlandse regering zo ver gevorderd zijn, dat binnen afzienbare tijd het meerjarenplan zal worden gerealiseerd. Zoals ik reeds zei, vol verwachting klopt ons hart met inachtneming van een bekend spreekwoord: hoop op morgen en dan weer op morgen, steeds op morgen, laat ons in de toekomst geloven. Mijnheer de Voorzitter, ik kan hiermede volstaan en bij de artikelsgewijze behandeling zal ik weer met het een en ander komen. Ik dank U.

<u>DE HEER F.V.LACLE</u>: Mijnheer de Voorzitter, het is voor mij een genoegen om hier een woord van dank te richten aan het Bestuurscollege en aan de leden van de Raad voor het goede werk verricht en de samenwerking gedurende de laatste jaren. Wij staan nu weer voor een begroting die straks al dan niet goedgekeurd zal worden. Maar ik had verwacht, dat meer wegen volgend jaar aangelegd zouden worden in de buitendistrikten. Ik wil Uw aandacht vestigen op Paradera en Ayó. Ik wens een bedrag op de begroting te zien om door te gaan met de nieuwe weg van Seroe Pita naar Ayó. Het is van groot belang een goede brug te bouwen in de rooi tussen Tamarijn en Ayó, waar vorig jaar een zandweg geopend werd, om die twee plaatsen met elkaar te verbinden.
Te Matavidiri vraagt men ook om de zandwegen te verbeteren of desnoods met olie te bespuiten.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb gehoord, dat het wel eens gebeurt, dat voor sommige arbeiders van de D.O.W. er soms niet genoeg werk is en dat ze gezonden worden naar het zandbedrijf waar ze onder z.g. daken domino blijven zitten spelen. Ik wil het Bestuurscollege aanraden om deze personen naar de buitendistrikten te zenden om daar wegen te verbeteren of om nieuwe wegen te openen.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb klachten gekregen van de chauffeurs van de Reinigingsdienst, die met trucks vuil vervoeren, dat ze van die dienst geen drinkwater krijgen. Wanneer ze zeer dorstig zijn, moeten ze water vragen bij de huizen waar ze vuil ophalen wat zeer onaangenaam voor deze chauffeurs is. Ze vragen of het mogelijk kan zijn om een soort kruik of groot thermosfles met water te kunnen krijgen om de toestand te verbeteren. Zelfs 's middags wanneer ze onder de kwihiboom vlakbij het Wilhelminapark klaar zijn met eten moeten ze b.v. naar een restaurant toe om wat water te vragen. Ik hoop, dat spoedig een verbetering hierin zal komen.

Mijnheer de Voorzitter, nu ga ik over tot de school-uren of les-uren en ik hoop, dat het Bestuurscollege zeker een weg zal vinden om de toestand te verbeteren. De meisjesschool te Paradera gaat uit om kwart voor twaalf en de jongensschool om twaalf uur. Ze beginnen weer om kwart voor één en één uur zodat het zeer moeilijk is voor de personen die kinderen naar scholen vervoeren om de kinderen van de school te halen en weer terug te brengen. Hier in Oranjestad is er ook verschil in de lesuren. De Julianaschool begint om kwart voor acht en eindigt om kwart voor twaalf, terwijl de bijzondere scholen andere lesuren hebben. Daarom is het zeer moeilijk voor de kinderen van de buitendistrikten om vervoer te krijgen. Velen moeten te voet van Paradera naar Oranjestad lopen. Vele mensen die kinderen naar school brengen en halen zijn er mee gestopt, omdat de lesuren niet het zelfde zijn. Ik wil graag zien, dat het Bestuurscollege met de hoofden van scholen zal onderhandelen zodat hierin verbetering komt. Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer teleurgesteld over de aansluiting van het electrisch net die zo langzaam gaat, dat het nog een jaar zal duren voordat Ayó licht kan krijgen.
Te Noord is nog niets gedaan. De mensen te Noord hebben een paar maanden geleden een verzoek ingediend maar hebben er nooit meer iets van vernomen.
Ik vraag het Bestuurscollege om de Elmar wat aan te sporen, anders zal het zeker meer dan tien jaar duren voordat geheel Aruba aangesloten zal worden.

Mijnheer de Voorzitter, in de Arubaanse Courant van de vorige week stond een oproeping voor electriciëns, die zich op het Arbeidsbureau konden melden.
In de Memorie van Antwoord staat dat er 22 electriciëns werkzoekende zijn.
Hoe kan dat nu? Het arbeidsbureau plaatst een advertentie in de krant terwijl er toch 22 electriciëns ingeschreven staan als werkzoekenden. Of is er misschien werk voor meer dan die 22 werkzoekenden of komen die electriciëns niet in aanmerking?
Verder wil ik het Bestuurscollege vragen het met de Centrale Regering op te nemen om aan de mensen van de ouderdomsvoorziening of die ouderdomsverzekering genieten een soort kerstbonus toe te kennen. Het hoeft niet veel te zijn maar het kan wel f.10,-- of f. 25,-- zijn en ze deze de volgende maand uit te betalen. Het is nog niet te laat.
Ten laatste wil ik van het Bestuurscollege vernemen hoe ver het staat met het bouwen van een dokter's woning te Paradera daar bij de behandeling van de begroting voor 1962 de Gedeputeerde beloofde, dat Paradera een dokter zou krijgen. Gaarne wil ik een antwoord hierover krijgen. Ik dank U.

<u>DE HEER E.R.FINCK</u>: Mijnheer de Voorzitter, ik wil slechts een korte verklaring afleggen namens deze fraktie. Met uitzondering misschien van enkele wijzigingen, die voorgesteld of gesuggereerd zullen worden door deze fraktie, wil ik verklaren,dat het ons bevreemd heeft in de afdelingen te moeten horen dat er weinig te vinden is in het beleid van het Bestuurscollege. We zijn een andere mening toegedaan. Het juiste beleid van het Bestuurscollege is overduidelijk zichtbaar en wel in de gehele begroting in de Memorie van Toelichting en last but not least in het werk, dat overal op het eiland te zien is, als gevolg van het beleid van het Bestuurscollege in buiten de begroting de ontwikkelingsplannen, het resultaat van het zelfde vooruitstrevende actieve en gezonde beleid van het Bestuurscollege. Mijnheer de Voorzitter, onze fraktie steunt het door het Bestuurscollege gevoerde beleid en verklaart zich daarmede volkomen eens. Ik dank U.

<u>DE HEER H.BEEN</u>: Mijnheer de Voorzitter, deze begroting van 1963 vertoont naar mijn mening wel een beleid. En dat beleid laat zien, dat een land met beperkte hulpmiddelen niet door kan blijven rennen. Trouwens, dat kan niet

één land. We kunnen niet de sprongen maken, die we de laatste jaren gedaan hebben. We zijn met reuze schreden bezig steeds vooruit te gaan. En daarbij merken we twee dingen op: 1°. dat het nog niet genoeg is, we moeten nog meer doen. 2°. dat onze middelen geen gelijke tred meer kunnen houden met deze ontwikkeling. Deze ontwikkeling is dus feitelijk te snel voor onze middelen, maar gaat nog te langzaam voor onze behoeften.
We hebben even een adempauze nodig, waarin het besef moet doordringen, dat wij als klein land met beperkte bronnen niet meer de noodzakelijke dingen kunnen volbrengen, zelfs met de grootste inspanning niet, die een groter land tamelijk gemakkelijk afgaan. En het is de onvergetelijke verdienste geweest van enkele mannen, hun namen hoef ik Uw College zeker niet te noemen die dit reeds voorzagen. Deze mannen wisten een tijdperk af te sluiten, een tijdperk, dat ik zou willen noemen de periode van onze "Romantische Economie". Een tijdperk, waarin men nog kon zeggen tegen mogelijke investeerders, hotelhouders: Als U van Aruba houdt, dan bouwt U hier even een hotel. Dat men zonder met de ogen te knipperen kon zeggen, wij houden niet van geldleningen, wij zijn principieel tegen geldleningen.
Die periode was interessant, maar men kan er geen vijftig duizend en straks zeventig duizend mensen mee voeden.
Het waterprojekt werd doorgezet en alleen daardoor kan zich nu een industriecomplex gaan ontwikkelen. Met dat waterprojekt werd een streep gezet onder deze "romantische periode" en wij gingen nu zelf actief over tot industrieontwikkeling in plaats van te wachten op de goede fee die het ons zou brengen. En hierdoor deed zijn intrede in onze gedachtenwereld de macht van het getal. Wij zijn nu bezig geen romantische denkbeelden meer na te jagen, maar onze ideeën te toetsen aan cijfers en aan analyses.

Toen de Antillen hun zelfstandigheid verwierven, hoe kort is het nog geleden, waren ze vol zelfvertrouwen. Maar wij mogen niet over het hoofd zien, dat maar twee van de vijf zich zelf konden redden. Deze twee kregen nu de volle last te dragen. Deze last drukt zeer zwaar per hoofd van de bevolking waar wij al zo gering in aantal zijn. Nederland voelde zich verantwoordelijk, maar/in die mate zo als het zich nu verantwoordelijk voelt, nu het weer gelukkig economisch krachtig is geworden. Het voelt zich zelfs dermate verantwoordelijk, dat het nu in 1962 een ander land met niet meer inwoners dan wij hebben en waarvoor het in drie maanden tijd twaalf miljoen dollars heeft gegeven en het heeft zelfs aangeboden in de toekomst steun te blijven geven. Wij komen niet als bedelaars. Wij kunnen met trots aangeven met cijfers en met feiten, wat wij bereikt hebben met onze beperkte middelen, dat wij bezig zijn te doorbreken het fatalistische idee, dat onze economie slechts van een bepaalde industrie afhankelijk zal blijven. Het vertrouwen is ook op Aruba teruggekeerd, dat kunnen we al zien aan het aantal huizen dat er gebouwd wordt, ook door die groepen van de bevolking, die er voorheen niet over dachten een eigen huis neer te zetten. /niet

Mijnheer de Voorzitter, is het dan verkeerd om te verwachten dat Nederland zich verantwoordelijk zal voelen voor niet zo maar een land, maar voor zijn eigen partner. Ik kan niet geloven, dat wij eerst moeten wachten op een dreiging van buitenaf. Hier mag niet opgaan het spreekwoord: de dingen moeten eerst erger worden voor ze beter kunnen worden. Wij kunnen niet staan en afwachten. Wij vragen nu, dat Nederland een gedeelte van onze verantwoordelijkheid mee gaat dragen. Dat/komt niet door een va banque politiek, maar het komt als een onafwendbare noodzaak die degenen met financieel inzicht al lang zagen aankomen. Wij staan niet alleen zelfs in een ontwikkelde gemeenschap als de Navo. Kan ik de woorden van Minister Visser die hier zo juist een be-

/wij dat vragen,

zoek heeft gebracht, aanhalen: de rijke meer kan en moet meer bijdragen dan de arme, wil hij deel blijven uitmaken van een gemeenschap. Wij moeten voort, de cijfers en het moderne geestelijke klimaat eisen, dat wij moeten zoeken naar expansie zowel in economische zin als in sociale zin. En het moeilijke is, dat beiden gelijktijdig moeten gebeuren. Nu ik het toch over sociaal heb, Mijnheer de Voorzitter, vergun mij even een zijsprongetje te maken. Ik zie op officiële recepties wel de vertegenwoordigers van Bestuur, handel en industrie en geestelijkheid, verder schijnt er wel plaats te zijn voor enkele verdienstelijke handjesschudders, maar ik mis meestal vertegenwoordigers uit de sociale sector en daar bedoel ik in de eerste plaats mee vertegenwoordigers van officiële erkende vakbonden van de ambtenarenbond en van de onderwijzersbond, dat zou een verticale doorsnee betekenen van onze samenleving. Weer terugstappende, Mijnheer de Voorzitter, kom ik op mijn eigenlijke terrein terecht: het Onderwijs. Ook daar zijn we,hoewel met pijn, aan het leren dat onze wensen getoetst moeten worden aan de cijfers. Met vreugde zie ik straks tegemoet de opening van een technische school te St.Nicolaas, maar het zal weer betekenen een telkenjare terugkomende last op de gewone begroting. Het Bestuurscollege durft het dan ook blijkbaar niet meer aan een vijfde huishoudschool, nu voor het openbaar onderwijs, en het eenvoudig technisch onderwijs op de eigen begroting voor 1964 in het vooruitzicht te stellen, maar heeft dit door het op te nemen in het 10-jarenplan afhankelijk gesteld dus van de steun van Nederland. Van realisme getuigt de zienswijze van het Bestuurscollege op het eenvoudig technisch onderwijs.
Tussen twee haakjes zou ik hier graag een meer logisch naam willen zoeken, een minder verwarrende naam voor gekozen zien, de mensen weten nu niet meer waar we precies over spreken. Wij wachten al lang op deze nieuwe tak van technische scholing, die ten goede moet komen aan jongens met weinig leercapaciteiten. Dit onderwijs moet zich regelrecht op de praktijk richten. Deze jongens zullen het na het verlaten van deze school niet gemakkelijk hebben. Wij kunnen hen helpen, door hen werkruimten en werkmeesters te geven, die hen voorbereiden op de werksfeer waarin ze straks terecht zullen komen. Nu is er een gevaar, n.l. dat de landswet voor het nijverheidsonderwijs te hoge eisen gaat stellen en met voldoening heb ik dan ook de gedeputeerde van onderwijs horen verklaren dat hij desnoods bereid is deze opleiding tot een louter eilandszaak te beperken. Zo wachten we ook nog steeds op verhoging door het land voor de toelatingsleeftijd voor de kleuterscholen. Gelukkig hoeven we niet alleen maar te wachten. Eilandelijk is er nog veel te doen. Sedert 1958 ligt er een onderwijsrapport. Een rapport, dat nog niets van zijn waarde ingeboet heeft. De samenstellers hebben daarin aan de hand van cijfers vastgesteld waar de kwaal van het onderwijs ligt. Het hoge zittenblijverspercentage. Deze twee, de mulo en het basisonderwijs geven niet het rendement, dat de gemeenschap er van mag eisen. Maatregelen zijn daarna genomen, overigens goede maatregelen. Verhoging van de toelatingsleeftijd tot 6 jaar, slechts één vreemde taal op de lagere school, gelijkstelling dit jaar van de B-scholen aan de z.g. Mulo-onderbouw. (Weer zo'n ongelukkige naam, Mijnheer de Voorzitter.) Eveneens de omvorming van 4de rangers tot 3de rangers, uitbreiding van het B.L.O. - onderwijs. Maar deze maatregelen zullen slechts de peripherie raken. Er zullen grondiger operatieve maatregelen genomen moeten worden. Ik verzoek dan ook het Bestuurscollege om voortaan elk jaar de zittenblijverspercentages van elke school en van elke klas afzonderlijk te verzamelen. Niet voor publikatie maar voor vertrouwelijke interpretatie. En ik ben bang dat deze cijfers ons zullen vertellen dat wij er nog lang niet zijn. Is er dan niets aan te doen? Mijnheer de Voorzitter, ik ben overtuigd van wel. Er zijn enkele scholen bezig met proefnemingen en die hebben al aardig het ideaal bereikt van 10 tot 15% zittenblijvers.

Deze pogingen staan echter nog alleen en als het Bestuurscollege niet
leiding neemt en coördinerend gaat optreden om het gehele onderwijs t
menwerking te brengen, dan kon het nog wel eens lang gaan duren voor w
probleem van het onderwijs onder de knie zullen hebben.

Mijnheer de Voorzitter, men zegt wel eens het is misdadig om zijn sold
de oorlog in te sturen met de wapens van gisteren. Wapens, die vroeger
hun waarde hadden, kunnen vandaag totaal waardeloos zijn. En zo beschi
onderwijs thans over wapens die gisteren nog niet beschikbaar waren. A
we moeten leren ze op de juiste wijze te gaan gebruiken. Er zijn nieuwe
ideeën gegroeid zoals dat steeds in het onderwijs gebeurt. Het onderwi
heeft zich zelf verder ontwikkeld door nieuwe en betere methoden te geb
ken. Wel, Mijnheer de Voorzitter, wij vormen hier geen onderwijsraad, i
er hier niet veel dieper op ingaan, ik wil er dit nog van zeggen: Wij m
een basisschool zien te ontwikkelen, die de kinderen zonder veel misluk
en klaar kan maken voor die fase van vervolgonderwijs, waarmee hun capac
teiten overeenkomt. Ze hoeven dus niet allemaal door dezelfde molen heen
Dan zitten we nog met ons Mulo-onderwijs. Momenteel bereikt maar de helf
van het aantal, dat zich voor deze tak van vervolgonderwijs opgeeft, het
eindexamen. Wij hebben dit vervolgonderwijs maar in het wilde weg laten
groeien tot een waterhoofd, met als gevolg dat de waarde van het MULO -
ploma sterk gedevalueerd is en dat hier geld gebruikt wordt voor onderwi
waarmee men een andere tak van onderwijs tot ontwikkeling had kunnen breng
En als punt van overweging mag ook wel eens gelden, de teleurstellingen d
ouders en kinderen steeds ondervinden als het blijkt dat aan de gestelde
verwachtingen niet voldaan kan worden. Daarom verzoek ik het Bestuurscoll
ge het hierheen te leiden, dat zo spoedig mogelijk voor alle Mulo-scholen,
net als voor de A.T.S. en de H.B.S. een effectiever selectie toegepast zal
worden. En dan denk ik nog dat dit de noodzaak zal doen gevoelen om nog een
7de klas te plaatsen op de basisschool van 6 jaar, voor die leerlingen,
waarvan de ouders nog aarzelen met het kiezen voor hun kind van het meest
geschikte vervolgonderwijs. Als al deze maatregelen genomen zijn, dan ge-
loof ik, dat ons onderwijs er gezonder uit zal zien dan het nu doet. Ook
zullen deze maatregelen tot gevolg hebben dat lokalen vrij zullen komen. Ho
veel, dat is door niemand te zeggen, maar we kunnen wel zeggen dat er op
Aruba meer dan duizend kinderen zitten, die als we ons onderwijs beter zou-
den richten daar niet zouden zitten. In het onderwijsrapport worden deze
leerlingen, schadelijke leerlingen genoemd. Ik zou ze liever willen noemen
slachtoffers van verkeerd gericht onderwijs. Maar we kunnen wel aannemen
dat als we ons zittenblijverspercentage weten terug te brengen tot gezonde-
re verhouding in het basisonderwijs en op de Mulo, wij lokalen zullen
vrij krijgen die zullen moeten dienen voor betere huisvesting van de be-
staande klas maar vooral voor verlaging van de leerlingenschaal van de
aanvangsklas, eerste klas. Een juffrouw, die van een eerste klas van 45
en soms van de vijftig nog iets weet te maken, verdient volgens mij een
dubbel salaris. Zo zal de oplossing van het zittenblijversprobleem niet tot
gevolg hebben dat de koper onderwijs, maar wel onderwijs, dat een beter rende-
ment geeft. Dat mag de gemeenschap, en wij in de eerste plaats, die moe-
ten toezien op het juiste gebruik van de gelden zeker als eis stellen. Ik
dank U.

DE HEER F. HDEZ: Mijnheer de Voorzitter, de begroting voor 1963 geeft
evenals de voorgaande jaren een stijging van uitgaven te zien. Gedurende
vele jaren zijn de middelen in mindere mate gestegen dan de uitgaven. Terde-
ge werd opgemerkt dat dit tot bezuinigheid noopt, doch ik vraag me af: waar

kan nog bezuinigd worden? Wij prijzen ons gelukkig dat er een meerjarenplan tot verbetering van de infrastructuur van Aruba is gereed gekomen. Hierover zou ik niet in details gaan. Dit plan kan elastisch zijn maar men heeft er een houvast aan. Met het oog op de vestiging van nieuwe industrieën werden wettelijke regelingen getroffen die een goed vestigingsklimaat beögen te scheppen o.a. belastingfaciliteiten en andere tijdelijke monopolies en een goede politieke sfeer. Dit alles brengt ook de noodzaak van doeltreffend onderwijs voor vaklieden met zich mee. Dit is reeds gebleken bij de bouw van de verschillende projecten waar o.a. een tekort aan lassers, electriciens en metaalbewerkers was. Het is dus een heuglijk feit, dat er te Sta Cruz een school voor eenvoudig technisch onderwijs wordt gebouwd. Voor vele jongens die ieder jaar de lagere school moeten verlaten zonder dat er verdere onderwijs-mogelijkheden voor hen waren, betekent dit een mooie oplossing. Helaas is er voor vele jongens die van school komen nog geen werk. Velen van hen hebben reeds de leeftijd van 18 jaar bereikt. Buiten hun schuld hangen ze nutteloos rond. Zou het geen uitkomst zijn om voor deze jongens dienstplicht vast te stellen om zodoende in beweging te kunnen blijven, wat hun later zeer zeker ten goede zal komen.

Dan vraagt het volgende onze aandacht. Op dit ogenblik zijn er meer dan acht duizend auto's op Aruba. Met de dag stijgt het aantal chauffeurs en de drukte op de wegen, wat natuurlijk ook meer kans op verkeersongelukken met zich meebrengt. Meermalen gebeurt het, dat na een aanrijding de schuldige de kosten niet kan dekken. Dit zijn dus autoreparatiekosten,daarnaast kunnen er hospitaalkosten komen en zelfs later wettelijke aansprakelijkheid, kosten tot levensonderhoud van de aangeredene en misschien diens familie. Deze punten in oogmerk genomen, zou het zeer aan te bevelen zijn om W.A.-verzekering verplicht te stellen. Naar verhouding van de hoge verantwoording die men heeft bij het rijden, zijn de verzekeringskosten zéér gering. Het komt neer op pl.m. 60 cent per week, wat voor niemand bezwaarlijk kan zijn.

Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij het voorstel van de heer Werleman om financiële of technische hulp te geven aan jongelieden die op eigen initiatief een klein bedrijfje willen beginnen. Tevens wil ik bij het Bestuurscollege aandringen om verbetering te brengen in de prijzen voor service aan het publiek. In de Verenigde Staten vallen gas- en electriciteitmaatschappijen onder z.g. Public Utilities Co. Hier echter zijn zij in handen van particulieren met zekere monopolistische rechten.

Het probleem van de geiten is nog steeds niet opgelost. De nut van de loslopende geiten is zeer gering terwijl de schade die ze aanrichten niet is te overzien. Hierover hadden wij een rapport gezien van een deskundige. Het is zeer noodzakelijk dat deze geiten spoedig van het eiland verdwijnen. Met het uitspreken van de wens, dat dan tenslotte door algemene samenwerking de weg moge worden gevonden, waarop onze economie omhoog zal stijgen, besluit ik hiermede: Over de begroting kan men wel de handen ten hemel heffen en welsprekende betogen houden, gelijk oude heertjes op een bank in het park. Doch om kort te gaan kan men beter de feiten nemen zoals ze zijn en zich bezinnen op middelen - niet alleen om ze het hoofd te kunnen bieden, maar om er van te profiteren. Ik dank U.

<u>DE HEER D. FLEMMING:</u> Mijnheer de Voorzitter, zoals ieder jaar komt de eilandsraad van Aruba heden weer bijeen om gezamelijk de begroting voor het komend jaar te bespreken en er onze goedkeuring aan te hechten. Wij hebben hier voor ons liggen een routinaire begroting met enkele nieuwe

posten en tevens enige verhogingen der verschillende posten, wat zeer begrijpelijk is, want net zo goed als de bevolking van Aruba groeit, wordt de begroting ook steeds groter.

Mijnheer de Voorzitter, altijd bij de behandeling van de begroting, maken verschillende leden der eilandsraad van de gelegenheid gebruik om de wens van het volk te uiten en tevens opmerkingen te maken omtrent de administratie van de regering gedurende het gehele jaar door. Ik geloof, dat dit systeem ten voordele is voor een regering wanneer deze roem - en ook kritiek accepteert.

Mijnheer de Voorzitter, zoals wij kunnen bekijken groeit de bevolking van Aruba zeer snel en zo ook groeit de werkeloosheid op Aruba en over enkele jaren heeft Aruba met een probleem te kampen met zoveel werkelozen op dit eiland. Zoals ons allen bekend is, is de Lago haar bedrijf aan het moderniseren, wat betekent een geregelde reductie van haar arbeiders, en dát ergert de situatie van werkeloosheid op ons eiland.

Mijnheer de Voorzitter, de chemische industrie is momenteel ongetwijfeld een hulp in het stadium van constructie. Maar ook moeten wij er over denken dat wanneer de eenheden in werking worden gesteld, er slechts een 200 man terwerkgesteld kan worden bij deze installaties met hun automatische moderne instrumenten die met de dag een handicap worden voor een arbeider die graag zijn brood wil verdienen.
Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat nu het moment is aangebroken om iets in die richting te doen, zoals reductie van werkuren. Ik weet, dat dit een aangelegenheid is van de Landsregering; doch ik wil de aandacht van het Bestuurscollege er op vestigen, dat in het jaar 1961 gedurende een bespreking tussen de Lago Oil & Transport Co., en de Independent Oil Workers Union of Aruba, waar dit onderwerp van 40-uren per week werd voorgesteld en in discussie gebracht, wij konden zien dat het bestuur van de Lago het 40-uren per week niet wil aannemen en waarbij onder meer gezegd wordt dat dit niet ten voordele is voor de economische belangen van Aruba. Later kwamen wij te horen dat de regering toendertijd niet eens was met 40 uren per week. Reden? In verband met de in aanbouw zijnde projekten acht de regering het voorstel van 40-uren per week niet raadzaam. Dit is een verklaring van Minister Isa in de Amigoe di Curacao van 1961.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil een verzoek doen op het Bestuurscollege om zijn aanmoediging te geven en zo ook de Landsregering te tonen wat een behoefte men heeft aan de reductie van werk-uren hoofdzakelijk in de petroleum maatschappijen, hetwelk ongetwijfeld een zeer grote hulp is om de arbeiders tewerkgesteld te laten, en de enige middel is om de moderne instrumenten der kapitalisten te bestrijden.

Mijnheer de Voorzitter, ook wil ik het volgende naar voren brengen. De kwestie van discriminatie bij het geven van een baan, is iets dat verscheidene malen in de eilandsraad besproken werd, doch het lijkt me alsof er niets gedaam wordt om deze situatie te verbeteren. Enige tijd geleden is zelfs dit voorgekomen, wanneer iemand werk zoekt, hij met veel moeilijkheden te kampen heeft onder anderen worden hun door de werkgever ondervraagd tot welke partij zij behoren, zijn ouders of familieleden, voordat ze eigenlijk in aanmerking kunnen komen voor een baan en er zijn zelfs die nooit in aanmerking zijn gekomen.
Mijnheer de Voorzitter, ik keur al deze manieren van optreden af en beschouw

ze als iets diabolisch, iets zeer onmenselijk, want ik geloof, dat een behoeftig gezin iets is, dat men zonder meer verplicht is te respecteren; God heeft immers de wereld geschapen voor iedereen, zodat dus eenieder van de voorrechten kan genieten, die Hij ons heeft aangeboden. De wereld werd niet geschapen voor maar een groep mensen.
Mijnheer de Voorzitter, wanneer iemand werk zoekt, dan is het, meen ik, omdat hij behoefte heeft aan werk. Ik hoop, dat het Bestuurscollege de nodige aandacht wil schenken aan dit probleem, teneinde deze trieste kwestie naar behoren op te lossen en dat U een methode zoekt om de situatie te verbeteren zodat wij allemaal gelukkig kunnen leven onder een democratisch systeem.

Mijnheer de Voorzitter, ook wil ik Uw aandacht vestigen op een droevig plaatje, dat wij enige tijd geleden in de kranten konden zien, n.l. een foto van een doodgeschoten hond, liggende in een plas bloed, omringd door zijn vriendjes. Dit is ongetwijfeld iets droevigs voor de eigenaar van die hond. Mijnheer de Voorzitter, het geval van honden dood te schieten acht ik op de eerste plaats iets zeer gevaarlijks, op de tweede plaats is het voor de politieagent dikwijls moeilijk om bij iedere hond te kunnen nagaan of die al dan niet een hondenpenning omheeft. De vergiftigingsmethode acht ik ook iets gevaarlijks, vooral voor kinderen. Ik geloof, dat het beste zal zijn een hondenvanger aan te stellen om het hondenprobleem te bestrijden. Ik meen, dat wij hoermede ook betere resultaten zullen boeken.
Mijnheer de Voorzitter, nogmaals kom ik met de wens van de bevolking van Santa Cruz naar voren. Ik verzoek het Bestuurscollege de mogelijkheid te willen bezien om te komen tot het oprichten van een hulp-kantoor te Santa Cruz, hetwelk een grote hulp zal zijn voor de bevolking van Santa Cruz, daar zij dan in de gelegenheid zal zijn om hun belastingschulden te betalen, zonder de omslachtige reis te maken naar en van Oranjestad om aan die verplichtingen te kunnen voldoen.
Ik vestig verder de aandacht van het Bestuurscollege op de wegen in de verschillende distrikten, welke wegen in een slechte toestand verkeren. Ik verzoek om hierin verbetering te brengen. Ik bedoel hoofdzakelijk de wegen, die Mahoema - Rooi Bosal - Wajacka doorkruisen tot aan Oranjestad; deze wegen verkeren in een deplorabele toestand. Bovendien moeten deze wegen ook verbreed worden, want men moet begrijpen, dat wanneer de hoofdweg Oranjestad-San Nicolas voor het verkeer wordt afgesloten, deze weg al het verkeer te verwerken zal krijgen.

Mijnheer de Voorzitter, ik verzoek het Bestuurscollege de mogelijkheid na te gaan om de scholen van watercoolers te voorzien, wat iets zeer nuttigs is in deze moderne tijd, waarin men tot nu toe op de scholen warm water te drinken krijgt. Ik dank U.

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Mijnheer de Voorzitter, zij zijn vandaag bezig met de behandeling van de begroting voor 1963. Ik begrijp de vooruitstrevendheid van het Bestuurscollege volkomen, welke vooruitstrevendheid zich past aan de gemiddelde toestand en de noden van het eilandgebied Aruba. Ik kan mij best voorstellen, dat wanneer het Bestuurscollege zou moeten ingaan op alle kritieken, die gelanceerd worden ten aanzien van de begroting en het beleid, men liever de vlucht zou nemen, dan deze steeds aan te blijven horen. Natuurlijk is het het recht van elk raadslid om naar zijn eigen keus en op zijn eigen manier kritiek uit te oefenen op het beleid van het Bestuurscollege en om met zijn wensen naar voren te komen, ik ben echter toevallig een van die personen, die begrip kan tonen voor hetgeen het Bestuurscollege in haar beleid verleden jaar toonde en ik hoop, dat volgens de toelichting en de be-

groting die voor ons ligt het zeer zeker redelijk is om het Bestuurscollege een pluimpje te geven. Echter, heb ik het woord gevraagd om enkele kleine dingen, die uit de boezem van de bevolking voortvloeien en waarvan ik een van de mensen ben, die men heeft weten te benaderen uit het feit, dat men er op rekent, dat ik uiteraard zelf te bevoegder plaatse deze klachten aan de aandacht van het Bestuurscollege kan brengen. Ik doe dit graag, mede uit het feit, dat de wetenschap en de kunst zoals de heer Lampe het gezegd heeft een stokpaardje van mij is. Gezien het feit, dat ik veel al aan poëzie heb gedaan (uit liefhebberij natuurlijk) wil ik hier bestendigen de wens van de kleine man, want zoals een groot schrijver in een Engels gedicht gezegd heeft: "Little drops of water, little grains of sand, make the mighty ocean and the solid land, and the little infants, humble though they be, make the mighty ocean of eternity. (Kleine druppels water, kleine korrels zand, vormen samen de machtige zee en het vaste land en de kleine lieden, hoe nederig zij mogen zijn, vormen de machtige zee van de eeuwigheid).Dat wil zeggen: Wij moeten rekening houden met de kleine mensen om onze gemeenschap staande te houden.Veelal komen de moeilijkste kritieken van deze kant omdat wat klein is, klein blijft en altijd klachten heeft; maar helaas, wij zijn geroepen om het volk te vertegenwoordigen en wij moeten bereid staan om de klachten, vooral als ze gerechtvaardigd zijn, aan te horen. Nu wil ik in afwijking van het voorgaande de aandacht van het Bestuurscollege vragen voor deze kleine dingen, die uit de boezem van de kleine man voortkomen.
De volkswoningen b.v. Enkele weken geleden hebben wij hier in deze Raad vernomen, dat het een verheugend feit is, dat het Bestuurscollege uiteindelijk er toe gekomen is om aanstonds deze volkswoningen te koop aan te bieden aan de bewoners. Wij hebben voordien echter in het vooruitzicht gesteld, dat deze woningen tot een bewoonbare toestand zouden worden ingericht, voordat de verkoop zal moeten plaats vinden. Nu weet ik niet of er in deze gedachtengang van het Bestuurscollege verandering is gekomen, maar het is opgevallen in de vele klachten die mij bereikt hebben, dat b.v. iemand die jarenlang op de wachtlijst stond om in aanmerking te komen voor het betrekken van een volkswoning, een volkswoning gaat betrekken, die in een zeer deplorabele toestand verkeert. Natuurlijk kan men het euvel niet toeschrijven aan de persoon, die intrek moet nemen, maar helaas aan de nalatigheid of slordigheid van de vorige bewoners. Echter, is de overeenkomst voor het verkrijgen van volkswoningen van dien aard, dat de volgende bewoner de toestand moet aanvaarden, zoals hij die heeft aangetroffen. Soms wordt de betrokkene opmerkzaam gemaakt op kleine reparaties aan jaloeziën etc. Maar het aanzicht van de woning zelf, binnen, wat men daar achtergelaten heeft is zodanig, dat - misschien is dit een beetje zwaar gedrukt - niet eens een hond daarin zijn intrek zou willen nemen. Natuurlijk kan de bewoner er zich niet tegen verzetten omdat hij de woning nodig heeft en zodoende moet hij kosten maken om die woning menselijkerwijs klaar te maken. Nu vind ik dat de kosten niet zo zeer op die persoon moeten drukken, en na de onverschillige handeling van de vorige bewoner b.v. van een huis met wanden waarvan men de kleur niet meer kan onderscheiden met het toilet dat geen zitplankje meer heeft en nog verschillende ongeriefelijke toestanden meer, de dupe daarvan moet worden. Nu wil ik het Bestuurscollege in overweging geven en dringend vragen, dat men zich niet krampachtig houdt aan deze beslissing, maar inderdaad een ambtenaar (maar dan een ambtenaar, die gewetensvol de toestand kan weergeven) aanwijst, om te beoordelen of het nou werkelijk gerechtvaardigd is al deze kosten door de volgende bewoner overgenomen moet worden om het huis ordelijk en bewoonbaar te maken.
Ten tweede, Mijnheer de Voorzitter, is het mij ter ore gekomen, dat in de loop der jaren, ik geloof verleden jaar of dit jaar, in een bepaalde straat

op Dakota vanwege het departement Domeinbeheer in een straat waar 5 woningen staan, van vier woningen het aanrecht is hernieuwd en die zijn natuurlijk veel netter geworden en van een van die woningen heeft de persoon, die er mee belast is geoordeeld, dat hij het jammer vindt om dat aanrecht nog te gaan vernieuwen omdat hij het behoorlijk genoeg vindt. Nou mocht het wel zo zijn maar dan geloof ik wel, dat die betrokken persoon er veel eerder recht op moest hebben omdat dat getuigt van netheid. Want wanneer deze aanrechten bij de bouw van deze woningen gelijk waren gebouwd en dat deze meneer van oordeel is, dat een bepaald aanrecht nog ooglijk uitziet, dat hij het niet nodig acht om het samen met de andere van dezelfde straat ook te vernieuwen, dan vind ik dat het een onredelijke daad is. Ik heb mij ten aanzien van dit geval te bevoegder instantie gewend, maar helaas moest ik de weeklacht horen, dat er geen middelen meer beschikbaar zijn. Ik heb mij echter bij de Gedeputeerde, die er mee belast is gewend en ik heb de goede belofte meegekregen, dat de zaak zou worden bekeken en de hoop uitgesproken, dat hij het bezwaar van het departement niet zozeer deelt en dat hij middelen zal aanwenden zodat het vóór de Kerstdagen voor elkaar zou komen. Echter is tot mijn grote spijt - moet ik hier in het openbaar zeggen - ook de Gedeputeerde daarin in gebreke gebleven. Nou treft het niet mijn persoon, maar U begrijpt toch, dat wanneer ik als bemiddelaar en als vertrouwde volksvertegenwoordiger deze klachten heb aangebracht en ik dit laatste woord te goeder trouw ook heb bevestigd, dat er wel hoop is. Deze mensen nu worden een beetje huiverig en twijfelachtig in mijn persoon en ze zullen natuurlijk zeer kritisch tegenover deze daad staan. Ik wil het Bestuurscollege vragen, dat wanneer men zulke klachten krijgt, men zich goed bezint en zal zeggen: wij doen het of wij doen het niet.

Verder, wil ik U iets vragen op het gebied van onderwijs. Ik heb ook ettelijke vragen van bepaalde mensen die zich bij Onderwijszaken hebben vervoegd hetzij voor verzoeken voor beurzen of verzoeken voor medewerking om voor eigen rekening uitgezonden te worden naar Nederland voor verdere studie en op antwoord wachten - wat natuurlijk negatief is geworden - maar dat de betrokken verzoeken of brieven die men daar ter hand gesteld heeft, op het departement bij nader onderzoek bleken zoek geraakt te zijn. Nu begrijp ik, dat elk een die werkt wel eens fouten kan maken. Maar het zijn juist die kleine dingen, mijne heren, die aanleiding geven tot kritiek. Daarom wil ik het Bestuurscollege in overweging geven de betrokken diensthoofden er op te wijzen een strenge toezicht te laten houden op hun ondergeschikten.

Dan heb ik hier: Wegenaanleg. Wij hebben verleden jaar of dit jaar toen deze projekten ten uitvoer gelegd zouden worden hier in de Raad aangenomen het voorstel van het Bestuurscollege, dat in de naaste toekomst de oude weg van Oranjestad naar St. Nicolaas voor een gedeelte zou worden gesloten en hier onze stem gegeven voor het projekteren van een nieuwe weg Oranjestad - St. Nicolaas. Wij hebben alle lopende posten over wegenbouw moeten intrekken om die hoofdzakelijke en belangrijke projekt ten uitvoer te leggen. Natuurlijk hadden wij begrip voor de urgentie van dit plan en hebben onze stem daar aan gegeven. Er zijn omstandigheden natuurlijk dat bepaalde kleine wegen vooral in de buitendistrikten bij een of ander regenval ineens van een weg worden omgetoverd in een riool of in een gracht of meerdere grachten. Nu is het zo, dat in de loop der jaren zolang wij het over wegenaanleg hebben, dat de buitendistrikten of de buitenwegen, die niet direkt voor verharding in aanmerking komen, ik vaak het verzoek heb gedaan of een voorstel aan het Bestuurscollege om eventueel wanneer deze wegen even worden opgehoopt deze grachten te dempen en tegelijkertijd met een olielaag te bespuiten. Nu heeft men van

deskundige zijde geoordeeld, dat deze of gene weg die in aanmerking komt voor het bespuiten met olielaag na een week of twee als de weersomstandigheden vandaag zeggen dat het gaat regenen, deze weg, waar men misschien fl.1000.-- of meer zou hebben uitgegeven om kuiltjes en gaten te dempen, weer in dezelfde oorspronkelijke toestand komen te verkeren. Nou vraag ik mij af - ik ben geen deskundige op wegenbouwgebied - maar zou het het geval zijn,wanneer men ingegaan was op het voorstel om,wanneer men de kuiltjes gedempt had,een laag olie daarover had laten gaan,reeds bij de eerste regenval niet in het oorspronkelijk geval zou komen te verkeren. Nu vraag ik het Bestuurscollege om de aandacht te besteden aan deze suggestie en eventueel deze wegen na alle urgentie, die wij besteden aan de hoofdweg Oranjestad-St.Nicolaas in aanmerking te laten komen vanwege de deplorabele toestand waarin ze zijn komen te verkeren bij eventuele (zoals de heer Britten het zegt) reparaties ook eens een beetje olie over te laten spuiten.

En dan kom ik op geneeskundig gebied. Ik heb bij de commissie-vergadering een opmerking laten horen, die natuurlijk ook uit de boezem van de kleine man komt, die er weer de dupe van wordt, dat iemand zich voor onderzoek heeft gemeld bij een plaatselijke oogarts en dat hij tot grote ontstentenis en angst moest constateren dat men werd verwezen door de betrokken oogarts naar de verpleegster. En als antwoord heb ik gekregen, dat het Bestuurscollege een onderzoek heeft ingesteld en dat uiteindelijk de waarheid aan het licht is gekomen, dat de oogarts zeker iemand kan verwijzen naar de verpleegster, maar dat de verpleegster niet de bevoegdheid heeft om tot interne behandeling van de persoon over te gaan. Nu vraag ik mij zelf af hoe het onderzoek is gegaan. Dat kan ik natuurlijk niet zeggen, maar dat de persoon in kwestie, die zich daar tegenover verdedigt zeer zeker niet zou zeggen: ik heb het bij vergissing gezegd of omdat ik dacht dat het een Gouvernementspatient of onvermogene is. Maar denkt het Bestuurscollege, dat degene die deze klacht heeft aangebracht dat uit een verzinsel heeft samengesteld als dat niet inderdaad was gebeurd. Dus vraag ik het Bestuurscollege om een strenge onderzoek in deze zaak te laten instellen en ik geloof, dat het de beste weg zou zijn, mijns insziens, dat men een beroepsinstantie instelt, hetzij de Gedeputeerde zelf, hetzij de een of andere ambtenaar, die persoonlijk de klacht aanhoort en op een of ander manier partijen tegenover elkaar stelt, om uit te maken of de klacht al dan niet rechtvaardig of eerlijk was. In dit geval zou ik kunnen zeggen: de persoon, de deskundige heeft zich verdedigd, ik heb tot zover de vrijheid gegeven aan de verpleegster en de aanbrenger van de klacht zegt: het is zo en zo toe gegaan. Wie moet men feitelijk geloven? Zo komen wij niet tot een oplossing, indien wij altijd maar zo oppervlakkig een onderzoek laten instellen en een verklaring laten opmaken, doorsturen en zeggen: er is niets van waar.

En dan kom ik, volgens de lijst ons toegezonden door het Bestuurscollege,bij de verschillende commissies, die op elk gebied hier zijn samengesteld. Nu ben ik toevallig iemand die realistisch deze dingen bekijkt en toevallig geen inferieuriteits-complex heb in mijn gevoelens en mijn denken. Ik heb geen persoonlijke afkeer tegen degenen, die in deze commissies zitting hebben, echter komen er ook klachten van buiten, van mensen, die geinteresseerd zijn om van al deze dingen op de hoogte te worden gehouden, dat het is alsof er hierin een soort discriminatie wordt gesteld. Daarom zou ik het Bestuurscollege zonder een van de leden die in de verschillende commissies zitting houden/ en zonder over hun kunde en ijver afbreuk te doen, willen verzoeken om eens vrije commissies samen te stellen, dat men niet specifiek op de eerste plaats ambtenaren aanstelt in deze commissies en niet specifiek de commis-

/ te krenken

sie voor 90% te laten bestaan, zonder, let wel, op de personen af te gaan, maar voor de goede gang van zaken en om het vertrouwen op critici daarbuiten te bestendigen, dat men ook landskinderen benoeme, van niet-Nederlandse afkomst en eventueel ook andere Nederlandse bevolkingsgroepen op Aruba woonachtig en voor zulke benoemingen in aanmerking kunnen komen en daadwerkelijk met hun kennis en ijver ook kunnen bijdragen tot ontwikkeling van het doel van de commissie. Nu wil het Bestuurscollege nog ten overvloede verzoeken of de mogelijkheid bestaat om zo gauw mogelijk in de buurt van de Hooiberg een publieke telefoon te laten aanbrengen, omdat ik toevallig iemand ben, die met vriend en vijand in vreugd en in nood meeleeft, maar nou wil het geval, dat het veelal 's avonds of middernacht is, dat men bij mij aanklopt om te verzoeken om te telefoneren. Ik heb geen bezwaar om te laten telefoneren in tijd van nood of in een urgent geval. Maar U begrijpt, dat het voor mij en mijn gezin soms hinderlijk is wanneer men op ongelegen tijden aan komt lopen. Dat komt, omdat er in de buurt van de Hooiberg nergens een publieke telefoon te vinden is.

Dan wil ik het Bestuurscollege, voor zover het in hun handen ligt, verzoeken om zo mogelijk een middel uit te zoeken, dat wanneer men op de drukke dagen bij betaling van verschillende rekeningen, en zo, bij de verschillende loketten van de verschillende departementen, een beetje meer efficiëntie wordt toegepast. Eertijds hebben wij bij de besprekingen over electrificatie verzocht om verkoeling aan te brengen in het kantoor van de Eilandsontvanger. Ik heb gemerkt, dat er tot nu toe niets van terecht is gekomen, maar ik wil te goeder trouw aannemen, dat het nog de aandacht heeft van het Bestuurscollege. Ik heb inderdaad persoonlijk meegemaakt, dat het publiek daar staat om betalingen te doen en dan druipt van het zweet, terwijl men daar lange uren opoffert om aan de beurt te kunnen komen. Dus op drukke dagen is verkoeling, volgens mij, noodzakelijk en ik doe een beroep (tevens verzoek) op het Bestuurscollege om, voor zo ver het in hun handen ligt, op drukke dagen meer efficientie te doen toepassen, zodat men voor één waterrekeningetje niet een of anderhalf uur behoeft te wachten, voordat men aan de beurt komt.

Dan wil ik even opmerken, dat men in de regel, 's zaterdagsmiddags, wanneer men inkopen gaat doen, overlast te verduren krijgt van enkele opgeschoten jongelui, vooral in de Oranjestraat, waar zij zulke hinderlijke uitlatingen lanceren aan het adres van een of andere voorbijganger of dame. Men moet speciaal op deze drukken dagen, vooral 's zaterdagsmiddags, een of ander systeem zien te vinden om dit euvel enigszins, zo niet helemaal, weg te werken, dan wel te beperken.

En tenslotte wil ik het Bestuurscollege attent maken op een klacht van de kleine man, n.l. hen op een gegeven ogenblik een ongewone rekening voor water wordt toegestuurd, helemaal buiten de verhouding van de bewoners. Ik weet toevallig een huishouding waar man en vrouw alleen wonen en waar de man de gehele dag bij de Lago werkzaam is en zich daar van drinkwater en zo voorziet en er toch nog een verschil in de waterrekening was van ongeveer 60%. Dat wil zeggen, dat men b.v. eerst f.10,--, soms f.12,-- betaalde en dat dit gestegen is tot f.26,00. Er is geen mogelijkheid van diefstal van water, of dat mensen of dieren water kwamen weghalen. Blijkbaar is er ergens een fout. Er moet dus iets gedaan worden om deze dingen te controleren, want ik vind het niet normaal, dat er zo'n geweldige nuancering kan zijn in de bedragen, die voor het gebruik van water moet worden betaald.
Ik dank U.

DE VOORZITTER: De heer Eman is toegestaan om zittend te spreken daar hij een zere voet heeft.
DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik zal zeer kort zijn met mijn algemene beschouwingen. Bij mijn algemene beschouwingen op de thans aan de orde zijnde behandeling van de begroting voor het dienstjaar 1963 moet ik beginnen met toch eèn protest te doen horen tegen de houding van het Bestuurscollege t.o.v. de Eilandsraad, welke houding duidelijk blijk geeft dat het Bestuurscollege geen rekening houdt met het feit dat de Raad de nodige tijd gegeven dient te worden om de behandeling van de begroting op verantwoorde wijze voor te bereiden. Deze houding van het Bestuurscollege is niet alleen in strijd met de bepalingen van de Eilandenregeling, maar werkt storend op de medezeggingschap van het volk, doordat de leden van de Raad, dus de vertegenwoordigers van het volk, dikwijls niet voldoende gelegenheid krijgen om zich een goed oordeel te vormen t.a.v. de handelingen van het Bestuurscollege.
Als voorbeeld hiervan moge ik thans aanhalen de gevolgde procedure bij de behandeling van de onderhavige begroting. Heden is het precies veertien dagen geleden, dat deze begroting voor het eerst in commissie-vergadering werd behandeld. In de oproep tot het bijwonen van die commissie-vergadering werd toen reeds bepaald dat de openbare behandeling op 17 december zou moeten plaats vinden. Hoewel dit formeel in orde moge zijn, moet tegen deze gang van zaken toch bezwaar gemaakt worden.
Het meest merkwaardige van deze procedure is wel het feit, dat het Algemeen verslag van de Raad -weliswaar gedagtekend 3 december - tegelijk met de Memorie van Antwoord van het Bestuurscollege aan de leden eerst werd toegezonden op 13 december des avonds.
Aan de leden van de Raad worden dus slechts drie dagen - waaronder twee feestdagen - gegeven voor de bestudering van de gewisselde stukken en om zich voor te bereiden op de openbare behandeling van de begroting. Dit zijn blote feiten, Mijnheer de Voorzitter, die reeds duidelijk stellen, dat hier van een ongezonde toestand dient te worden gesproken.
Bovendien moet ik er op wijzen, dat ondanks gedane beloften en toezeggingen door het Bestuurscollege om de Raad periodiek in te lichten omtrent de in uitvoering zijnde urgentieprojekten, waaraan men reeds een jaar bezig is, deze toezeggingen niet zijn nagekomen. Eerst nu wij in het Algemeen verslag inlichtingen over de gang van zaken vroegen, worden in de Memorie van Antwoord enige summiere inlichtingen verstrekt, waarbij enige cijfers vertrouwelijk zijn toegevoegd. Maar zelfs dan wordt de zaak in precies tien regels afgedaan.
In het bijzonder waren wij geinteresseerd in een sneller tot stand koming van de fosforzuurfabriek en de ontginning van de fosfaatlagen, waardoor een direkte uitbreiding van de werkgelegenheid dan al de andere urgentieprojekten, die thans reeds in uitvoering zijn, tezamen kunnen verschaffen. Bovendien is bij de uitbreiding van het Water- en Energiebedrijf rekening gehouden met afname van een behoorlijk kwantum water en electriciteit door deze fosforzuurfabriek, zodat verwacht dient te worden dat eerstgenoemd bedrijf een aanzienlijk verlies wegens minder afzet van water en electriciteit zal lijden, tengevolge van het te laat aanvangen van de fosforzuurfabriek.
En zou de bouw van deze fabriek geen doorgang vinden dan betekent dit dat het Water- en Energiebedrijf voor de eerstkomende jaren dit verlies zal blijven lijden totdat een andere mogelijkheid van afzet gevonden wordt. Gezien het feit, dat in vergelijking met de andere werken, waaraan reeds begonnen is,dit projekt op zich zelf meer werkgelegenheid verschaft bij een relatief veel lagere investering, bevreemdt het ons dat juist dit pro-

jekt nog niet in uitvoering is gebracht. Wij moeten derhalve hieruit concluderen, dat de oplossing van het probleem van de werkloosheid, bij het Bestuurscollege niet op de eerste plaats komt. Daar de fosforzuurfabriek ook tot de urgentieprojekten behoort en de Raad hierover in het geheel niet ingelicht wordt, kan men ook uit dit voorbeeld opmaken hoe weinig het Bestuurscollege zich aan de Raad gelegen laat liggen.

Mijnheer de Voorzitter, heb ik reeds in de aanvang van mijn betoog aangetekend, dat door de bij de behandeling van deze begroting gevolgde procedure een abnormale toestand ontstaat waardoor het haast onmogelijk wordt voor de leden van de Raad om zich een goed oordeel over deze begroting te vormen, nog meer wordt zulks bemoeilijkt door de grote achterstand in de indiening van de eindrekeningen. Zelfs de eindrekening over het dienstjaar 1959 heeft de Raad nog niet bereikt. Door deze nalatigheid van het Bestuurscollege wordt het de Raad onmogelijk gemaakt zich een juist beeld te vormen van de financiële positie van het eilandgebied.
In de Memorie van Antwoord deelt het Bestuurscollege zelf mede, dat in het voorliggende ontwerp geen rekening is gehouden met tekorten van vorige dienstjaren. Van een sluitende begroting kan dus eerst gesproken worden wanneer die tekorten bekend zijn en ook hoe deze verwerkt zullen worden. Wij willen er nadrukkelijk op wijzen dat wij absoluut tegen elke belastingverhoging zijn om deze tekorten te dekken. Trouwens in de toelichting op de ontwerpbegroting is ook vermeld, dat geen belastingverzwaring zal worden voorgesteld. Evenwel is het dan van belang, dat het Bestuurscollege ons mededeelt op welke wijze het van plan is dekking te zoeken voor die tekorten. Teneinde de ernst van deze toestand thans reeds onder de aandacht te brengen mogen wij er op wijzen, dat reeds uit de weinige gegevens, waarover wij beschikken, opgemaakt kan worden dat de tekorten reeds ettelijke miljoenen zullen belopen.
Het is al bekend, dat het tekort van 1959 ongeveer f. 500.000,-- zal bedragen. Voor zover in dit bedrag niet begrepen is het verhoogde exploitatieverlies van de Waterfabriek tengevolge van het toegepaste verhoogde afschrijvingspercentage zal bedoeld tekort over 1959 dus f. 250.000,-- hoger liggen. In ieder geval zal dan wel rekening mee gehouden moeten worden, dat de tekorten over 1960 en 1961 met genoemd bedrag van f. 250.000,-- verhoogd zullen worden. In aanmerking nemende dat de kapitaaldienst van het dienstjaar 1961 een deficit aangaf van f. 5.000.000.--, dat gedekt zou worden door een lening waarvan tot nu toe slechts f. 1.000.000,-- is opgenomen en in de begroting verwerkt dient vastgesteld te worden, dat nog een bedrag van f. 4.000.000,-- door lening gedekt moet worden waarvan de aflossing en rente alsnog in de begroting dient te worden verwerkt.
Bekend is ook dat de begroting 1962 voorlopig met een tekort van f.1.500.000- te kampen heeft, terwijl het ontwerpbegroting voor 1963 op de kapitaaldienst een tekort heeft van bijna f. 700.000,--. Afgaande derhalve op voormelde bekende gegevens beloopt het totaal van de ongedekte tekorten reeds nu een bedrag van circa f. 7.500.000,--. De in de laatste jaren opgedane ervaring heeft geleerd, dat het Bestuurscollege bij de aanbieding van begrotingen,/terwijl achteraf toch nog altijd blijkt dat er grote tekorten zijn zoals gebeurd met de begrotingen van 1959 en 1962. Aan de hand hiervan is dan ook te verwachten, dat de tekorten van zowel de jaren 1960, 1961 en ook 1962 nog aanzienlijk hoger zullen blijken te zijn. Hoe hoog deze tekorten zullen zijn, kan nog niet vastgesteld worden, doch naar schatting zullen deze wel een bedrag van f. 2.500.000,-- nabij komen. Wij hebben dus te maken met een tekort over al die jaren waarvan de eindrekeningen nog niet zijn aangeboden om te beginnen van f. 7.500.000,-- die reeds vast staan

/wel spreekt van sluitende begrotingen,

doch naar alle waarschijnlijkheid verhoogd zal worden met f. 2.500.000,-- en derhalve het schrikwekkende bedrag van f. 10.000.000,-- zal bereiken. Mijnheer de Voorzitter, alle reserves uit voordelige saldi van vorige jaren zijn thans reeds opgemaakt. Het Financieringsfonds bestaat eigenlijk alleen in naam en op papier. In wezen is het niet meer dan een overlooprekening met geen reserve. Hoe is het dus te verwachten, dat de behandeling van deze begroting onder deze omstandigheden door de leden van de Raad naar behoren zal kunnen geschieden nu wij immers met geen mogelijkheid een juist beeld van de werkelijke financiele en begrotingspositie kunnen vormen?.
Opgemerkt dient te worden dat bedoelde tekorten van jaar op jaar geen eenmalige tekorten zijn, doch van structurele aard. De situatie is thans reeds zo, dat er bijna geen geld uit de gewone dienst ter beschikking komt voor de nodige kapitaalswerken. Het zal niet lang meer duren - en zulks gezien de verplichtingen wegens aflossing en rente van reeds aangegane leningen - dat onze gewone bronnen van inkomsten helemaal niet toereikend meer zullen zijn om zelfs de reële uitgaven te bekostigen. Dit klemt temeer daar de uitgaven in tegenstelling tot de middelen blijven stijgen welke stijging ook aan het Bestuurscollege niet is ontgaan. Aan de ene kant wordt de Raad het vormen van een oordeel moeilijk gemaakt doordat diverse eind-rekeningen nog steeds ontbreken, aan de andere kant meent het Bestuurscollege wat betreft het toekomstige beleid te kunnen volstaan met een simpele verwijzing naar het Meerjarenplan, dat, zoals nader uiteengezet zal worden evenwel nog steeds niet door de Raad is aangenomen en behandeld. Ten aanzien van de vertraging bij de eindrekeningen zou ik nog het volgende willen opmerken.

Mijnheer de Voorzitter, ik vind het hoogst bedenkelijk, dat er zoveel vertraging in het opmaken van de eindrekeningen bestaat. Het Bestuurscollege is tot nu toe in gebreke gebleven de Eilandsraad aan te tonen, dat er goede gronden voor de bestaande vertraging bestaan. Voor deze vertraging kan het moeilijk tekort aan personeel aanvoeren. De laatste jaren is, mede door het grote aantal politieke benoemingen, het Overheidsapparaat schrikbarend uitgebreid. In het zogenaamde "Ontwikkelingsplan Aruba", geeft het Bestuurscollege zelf aan - ik verwijs naar bladzijde 106 van Deel I - dat de reële Overheidsuitgaven voor Aruba ongeveer 21% van het nationaal inkomen bedragen. Voor Nederland zouden deze nog geen 15% bedragen. Men zou nu mogen verwachten, dat de Overheidsadministratie op Aruba - gezien de ruimere middelen waarover zij beschikt - beter zou zijn dan die van Nederland. Het tegendeel blijkt echter het geval te zijn. In dit verband is ook interessant de opmerking van de Algemene Rekenkamer in het Verslag over 1961 op blz. 4, waar wordt geconstateerd dat er bij de Centrale Tabuleerdienst van een ernstige vertraging in de werkzaamheden gesproken moet worden. De Rekenkamer vraagt zich af - zeer zacht gedrukt - in hoeverre deze dienst wel aan haar doel beantwoordt. Met deze twee voorbeelden meen ik te hebben aangetoond, dat er toch wel veel schort aan het beleid van het Bestuurscollege. Het is immers het Bestuurscollege, dat verantwoordelijk is voor het richtig functioneren van de onder haar staande diensten.
Ik heb hiervoren reeds betoogd, dat het ogenblik niet meer ver is waarop wij wellicht niet in staat zullen zijn aan onze lopende verplichtingen te voldoen. Bij de aanbieding van de begroting kwam het Bestuurscollege zelf tot de conclusie dat er geen middelen zullen zijn om de kapitaaldienst te bekostigen. Dit zou moeten gebeuren uit het Meerjarenplan, dat reeds voor de laatste verkiezingen met veel fanfare aan de Eilandsraad werd aangeboden. Hoewel het Meerjarenplan reeds ruim zes maanden geleden gepubliceerd werd is het nog steeds niet behandeld in de Eilandsraad. Hoe het plan er uiteindelijk uit zal zien, staat dus ook nog steeds niet vast. Het is niet aan te

nemen dat de Eilandsraad het plan in ongewijzigde vorm zal aannemen en het is toch uitermate gewenst, dat het Bestuurscollege een nadere toelichting op het plan geeft. "Regeren is vooruitzien". Maar hoe kan de Eilandsraad vooruitzien nu het nog steeds niet weet hoe de kapitaaldienst er in de komende jaren zal uitzien en waar de middelen ter bekostiging van deze dienst vandaan zullen komen. Het Bestuurscollege zegt voorlopig geen plannen tot belastingverhoging te hebben. Op bladzijde 106 e.v. van het Meerjarenplan constateert het, dat de belastingdruk in Nederland en Aruba vrijwel gelijk is. Ook daar wordt vastgesteld, dat de belastingheffing in Nederland een maximum bereikt heeft. In Nederland is de industrie nog - mede dank zij de E.E.G. - in volle expansie. Bij ons bezuinigt de Lago nog steeds. Als er in Nederland onder deze omstandigheden van een maximum aan belastingdruk gesproken kan worden, hoe zou dan op Aruba - waar de belastingdruk gelijk is - deze nog verhoogd kunnen worden? Ik meen hiermee te hebben aangetoond, dat van belastingverhoging in de komende jaren geen sprake zal moeten zijn. Nu reeds valt het de meesten te zwaar om aan hun verplichtingen te voldoen.

Mijnheer de Voorzitter, het ogenblik is nu aangebroken om enkele slotconclusies uit de door mij gehouden beschouwingen te trekken. Ik zou dan het volgende willen stellen: 1. Het is van eminent belang, dat iedere ontwerpbegroting een reëel beeld van de financiële toestand van het Eilandgebied geeft. Het moet niet mogelijk zijn, dat de eindrekening een begroting, die aanvankelijk als sluitend was ingediend doet verkeren in een begroting met een groot deficit. 2. In het opmaken van de eindrekening dient geen vertraging te bestaan. Bestaande vertragingen dienen zo snel mogelijk te worden opgeheven. 3. Het Meerjarenplan dient op korte termijn door de Raad te worden behandeld. 4. Bij de uitvoering van de urgentieprojekten dient de Raad beter te worden ingelicht. 5. Het Meerjarenplan, dat staat nu reeds vast, kan niet worden bekostigd uit de gewone middelen. 6. Er dient gestreefd te worden naar drastische bezuiniging op de Overheidsuitgaven/
Het Bestuurscollege dient daarbij het voorbeeld te geven. Het dient verder stappen te nemen om de autonomie van het Eilandgebied groter te maken. Daardoor zal het mogelijk zijn de kosten van de Centrale Regering te beperken. De aldus vrijkomende gelden dienen voor de verdere ontwikkeling van Aruba en ter bestrijding van de werkloosheid te worden gebruikt.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb hier nog enkele kleine dingen aangetekend, kleine dingen maar die ik toch naar voren moet brengen en die ik aan de aandacht van het Bestuurscollege wil onderwerpen, namelijk, het probleem van de taxichauffeurs. Dat dient opgelost te worden. Het betreft hier een kleine categorie zelfstandigen die in de laatste tijd het meest zijn getroffen. Ook wat betreft de leidingen die aanvankelijk naar wij meenden in tracé ondergronds zouden verkeren, die echter bovengronds passeren, leidende van de in uitvoering zijnde projekten naar St. Nicolaas. Die buizen passeren vlak voor woningen van mensen zowel op Pos Chiquito als op Savaneta en het is zeer ongeriefelijk voor deze mensen. In hoeverre hier gesproken zou kunnen worden van onrechtmatige daad, Mijnheer de Voorzitter, kan ik zo niet beoordelen, maar wel weet ik dat wij van plan zijn op korte termijn een Eilandsraadvergadering te vragen teneinde dit door de Raad te doen behandelen. Verder, is mij verteld, dat er een gymnastieklokaal ontbreekt aan de Colegio Arubano die tegelijkertijd zou kunnen worden gebruikt door de kinderen om 's middags hun sandwich te gebruiken. Ik zou ook daarop de aandacht van het Bestuurscollege willen vestigen. Ik geloof, dat ik hiermee kan volstaan, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, ik heb met veel belangstelling geluisterd naar de woorden van de heer Eman en het is nu nodeloos om ze te herhalen, zodat ik thans geen behoefte meer heb aan mijn algemene beschouwingen doch ik zal meer specifieke punten die ik naar voren heb te brengen bewaren voor de artikelsgewijze behandeling waarvoor ik een zeer goede mogelijkheid zie. Ik dank U.

DE HEER P.CROES: Mijnheer de Voorzitter, vergun mij vandaag enkele woorden te gebruiken in de landstaal.
Señor Presidente, na principio no tawata mi intencion awe pa tene un discucion general comoqiera cu e presupuesto den e forma cu el a wordu presenta actual no a keda otro medio pa Bestuurscollege haci.
Si no só, mi kier a trece padilanti algun punto cu den futuro lo sirbi pa solucciona e problema cu tur dia nos ta confronta cu ne es ta e problema di desempleo riba Aruba. Ta berdad cu e situacion cu ta reina actualmente na Antillas ta causa cu né cu desempleo dia pa dia ta bira mas grandi y si cu Gobierno Central of Gobierno insular no tuma paso serio, aki cinco aña lo ta dificil pa nos solucciona loque quizas ainda por ser salba. Gobierno moralmente tin e responsabilidad grandi cu e pueblo y Gobierno no mester tin ningun momento miedo di carga e responsabilidad aki.
Situación di trabao ta bira cada dia mas problematico. Den e Meerjarenplan tin en berdad projectonan cu ta trece posibilidad di trabao, ma e problema ta existi awó, actualmente.
Aworaki nos ta enfrentando e problema di desempleo. Pesey e proposito di introduci dienstplicht aki na Antillas lo ta un oportunidad pa yuda nos resolve e asunto di desempleo aki. Claramente esey no mester ta primordialmente e objeto die dienstplicht, ma pa awor esaki por alivia e asunto.

Tambe Señor Presidente, mi kier pidi pa nos introduci aki na Aruba un departamento pa deporte, un sportbureau. Esaki lo yuda e desarollo di deporte aki na Aruba masha hopi.
Y por ultimo, Señor Presidente, mi kier pidi atencion di Bestuurscollege pa e caminda den cercania di St. Antoniuscollege na Sta. Cruz. Pa laga drecha e caminda ey, ya cu e ta un caminda masha usá awor cu tin M.U.L.O. ey.
Masha danki.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, aanvankelijk was het geenszins mijn bedoeling om een algemene beschouwing te houden met betrekking tot deze begroting, zoals die ons heden door het Bestuurscollege wordt voorgelegd. Ik wilde enkele punten naar voren brengen, dat in de toekomst zou kunnen dienen om het probleem, waarmee wij dagelijks geconfronteerd worden, namelijk het probleem van de werkloosheid, op te lossen. Het is waar, dat de toestand, die thans in de Antillen heerst, met zich brengt dat de werkloosheid met de dag groeit en indien de Centrale Regering of het eilandelijke bestuur geen ernstige stappen neemt, dan zal het over vijf jaar ondoenlijk zijn om dan op te lossen wat wij thans nog kunnen redden.
Het Gouvernement heeft een grote morele verantwoordelijkheid tegenover het volk en het moet nooit of te nimmer voor die verantwoordelijkheid terugdeinzen.
De toestand van werkgelegenheid wordt met de dag meer problematisch. In het Meerjarenplan zijn er inderdaad projekten die grote werkmogelijkheden zullen scheppen, maar helaas, het bestaat nú op het moment. Wij staan nu voor het werklozenprobleem. Daarom zal het voorstel om de dienstplicht wederom

in te voeren in de Nederlandse Antillen ons een gelegenheid bieden om de werkeloosheid enigszins de kop te bieden. Uiteraard moet de dienstplicht niet op de eerste plaats zo gezien worden maar de dienst biedt ons een unieke gelegenheid om deze zaak enigszins te verlichten.

Mijnheer de Voorzitter, ik wilde ook vragen om een departement voor sport, dus een sportbureau in het leven te roepen. Dit zal de sportontwikkeling hier op Aruba enorm helpen.
En tot slot, Mijnheer de Voorzitter, wilde ik de aandacht van het Bestuurscollege vragen voor een stuk weg in de buurt van het St. Antonius College te Sta. Cruz; om die weg, die heel veel gebruikt wordt, nu daar de M.U.L.O. is gebouwd, te laten verbeteren.

De Voorzitter schorst de vergadering.

<u>DE VOORZITTER</u>: De vergadering wordt heropend en we gaan over tot beantwoording van de vragen gesteld in de algemene beschouwingen van hedenmorgen.

De heer Werleman had het over bewijs van goed gedrag van Arubaanse schepelingen die gaan varen. Ik kan de heer Werleman verzekeren, dat wij zulke bewijzen afgeven conform de richtlijnen.
De heer Werleman had het ook over het verwijderen van vreemdelingen die niet meer op het eiland werkzaam zijn. Dit gebeurt ook zoveel mogelijk, maar soms moeten wij rekening houden met deze vreemdelingen omdat ze wel eens getrouwd zijn met Antillianen of omdat, b.v. toen ze werkzaam waren bij de Lago, begonnen waren met een kippenfokkerij, dus die hier persoonlijke investeringen hebben, daarmee moeten wij ook rekening houden. Ook had hij het over een verkavelingsplan voor Sta. Cruz. Er is wel een wegenplan voor Sta. Cruz. Een verkavelingsplan zal moeilijk zijn omdat er op Sta.Cruz veel eigendomsterreinen zijn, die wij niet kunnen verkavelen. Hij had het ook over een Overheidskantoor op Sta. Cruz; dat zal onze aandacht hebben. Ook wat betreft plantsoentjes in Sta. Cruz en andere distrikten, dat zal ook onze aandacht hebben. De heer Werleman had het ook over bescherming van de kreeften - en vogelstand van Aruba. We zullen nagaan wat voor mogelijkheden er zijn om tot deze bescherming te komen. De heren Leonardo en Britten hadden het over wegen-aanleg in Socotoro en Companashi. Zoals wij in het verleden reeds hebben gezegd behoren deze terreinen aan particulieren. Het is waar, dat deze particulieren deze terreinen aan de Overheid willen overdragen, maar de kosten voor aanleg van deze wegen zijn zo hoog dat de Overheid ze nu op dit ogenblik niet kan overnemen.
Ook had de heer Leonardo het over het bezoek van Minister Visser hier op het eiland en dat de dagbladen er over geschreven hadden, dat de dienstplicht in het leven zal worden geroepen. Daar is ons eigenlijk officieel niets van bekend; het is trouwens ook een lands aangelegenheid. Hij had het ook over vaste spreekuren voor de Gezaghebber, Gedeputeerden, en ambtenaren in algemene dienst voor het publiek. Voor de Gezaghebber en de Gedeputeerden bestaan er vaste uren voor het publiek; voor mij op vrijdagmorgen. Voor de ambtenaren in algemene dienst kan nog een regeling getroffen worden. De heer Mathew had het over verkeerslichten op de hoek Manhattan Store en Corner Store. Het schijnt dat het moeilijk is om daar verkeerslichten te plaatsen. Maar op het ogenblik wordt er op spitsuren in de namiddag altijd een politie geplaatst om daar het verkeer te leiden. Ook had de heer Mathew het over straatverlichting in St. Nicolaas en wel in de Bernhardstraat; daar zullen wij ook voor zorgen. Wij zijn thans bezig hier in Oranjestad zulke lampen aan te brengen in de Nassaustraat zodat met de tijd de

Bernhardstraat ook dit soort verlichting zal krijgen.
Wat betreft de verlenging van de Golfweg en het verharden daarvan omdat men last heeft van stof kan ik de heer Mathew verzekeren, dat men niet alleen aan de Golfweg last van stof heeft maar ook van verschillende wegen in de buitendistrikten zoals op Alto Vista; maar het is voor de Overheid onmogelijk om al deze wegen te oliën of te asfalteren. Wij hopen, dat het met de tijd zo ver komen zal.
De heer Mathew heeft ook gevraagd om een parkeer-verbod te plaatsen op de hoek Schaepmanstraat in de buurt van de Mechanical lodge. We zullen nagaan of het mogelijk is.
De heer Mathew had het over de leden van de commissies bij de Overheid. Gaarne zullen wij rekening houden met zijn verzoek, maar wij kunnen hem wel nu al zeggen, dat wij al moeilijkheden hadden met particulieren die zitting namen in zulke commissies. Meestal hebben ze er geen tijd voor. Met betrekking tot de onderhoud van de Arikok kan ik de heer Chance verzekeren dát wij hem onderhouden, maar wij geloven, dat de heer Chance het heeft over een bezoek dat de Arikok had aan de Lago en dat het dek in zeer slechte conditie was. Dat komt omdat het dek van de Arikok bedekt was met zo'n rubber verf, die men bezig was weg te nemen zodat het roest uitkwam toen deze boot plotseling naar de Lago moest gaan.
Hoogstwaarschijnlijk heeft de heer Chance destijds de boot zo gezien maar het is nu geverfd en in goede conditie.
Ook heeft de heer Chance de vraag gesteld aan de Overheid om de waarde van de motoren die vervreemd waren bij de Loodsdienst terug te innen. Ik kan de heer Chance zeggen, dat wij beslag hebben gelegd op de motoren zodat de Overheid de motoren terug heeft. Ook had de heer Chance het over doodschieten van honden. Laatst in een vergadering van de Eilandsraad hadden wij een verzoek van de heer Wever van St. Nicolaas aan de Raad aangeboden over loslopende honden in St. Nicolaas. Ons voorstel was om vergift te leggen voor deze honden, maar de Raad was tegen en het is moeilijk voor een hondenvanger om deze wilde honden te vangen omdat ze meestal 's avonds komen om schapen of geiten aan te vallen. Ook had de heer Chance het over de taxi-chauffeurs die een vaste standplaats hebben in St. Nicolaas. Deze taxi-chauffeurs hebben deze standplaatsen in St. Nicolaas omdat ze er zelf om gevraagd hadden. Toen de Lago marine veel van deze taxi's gebruikte had men helemaal geen klachten. Nu ze niet zo veel verdiensten meer hebben met de Lago klagen ze en willen ze naar de stad komen; de taxi-chauffeurs van de stad hebben nu ook bezwaar want als deze chauffeurs naar de stad komen dan gaan zij ook minder verdienen hier in de stad.
Om de naam Nederlandse Antillen te veranderen in "Antillia", wil ik de heer Chance zeggen dat wij het door zullen geven aan de Lands regering omdat dit eigenlijk een lands aangelegenheid is.
De heer Britten had het over een vreemdeling, eigenlijk een Brit, die werkzaam is bij de Bouw-mij en die daar de Antillianen of de Arubanen pest om hun hun werk te doen verliezen. Het spijt mij de heer Britten te moeten zeggen dat dit een particuliere onderneming is. In ieder geval het kan zijn dat zij zo'n Brit hebben als uitvoerder of opzichter en dat deze opzichter goed optreedt, zodat de werklieden meer werk kunnen presteren.
Over de aanvaring van de vissersboot van Martin Tromp kan ik de heer Britten het volgende berichten. Indertijd is bericht ontvangen van de Raad van Scheepvaart betreffende de aanvaring van de vissersboot van de heer Tromp, dat genoemde Raad dit zal onderzoeken aangezien men geen scheepvaartbelangen aanwezig acht. Wij hebben hierover onze teleurstelling uitgesproken en de Inspekteur van Scheepvaart op Curacao derhalve verzocht al het nodige te willen doen in het belang van de betrokkene om deze zaak alsnog door de

Raad van Scheepvaart te doen behandelen. Alles watwij kunnen doen is opnieuw op behandeling van deze zaak aandringen. De heer Laclé had het over meer wegen in de buitendistrikten b.v. bij Ayó en Seroe Piet en ook de aanleg van een brug daar in de buurt. Zoals de heer Laclé weet, zijn wij nu bezig met de aanleg van een hoofdweg Oranjestad - St. Nicolaas en dat wij alle gelden die op de begroting staan gebruiken voor aanleg van deze weg. Zo gauw als wij klaar zijn met deze hoofdweg zullen de buitendistrikten ook onze aandacht hebben.
Ook de werklieden die tijdelijk zonder werk zijn en die bij de z.b. zandbedrijf worden geplaatst kan ik de heer Laclé melden, dat het niet van zo'n karakter is dat deze mensen voor weken bij de "z.b." gaan zitten, maar van tijdelijke karakter. Soms zijn ze daar een dag, soms een paar uren. Ze worden dan weer afgehaald en aan het werk gesteld. Er zijn sommige chauffeurs helpers van zwaar materiaal die bij de garage zelf blijven. Ook had de heer Laclé gevraagd om water voor de Reinigingsdienst. Dat zal onze aandacht hebben. De heer Laclé had het ook over een kerstbonus voor de pensioentrekkers. Dit is eigenlijk een lands zaak. Wij kunnen de heer Laclé wel beloven, dat wij het door zullen geven aan het Land.

De heer Hernandez had het over een w.a.- verzekering voor alle voertuigen. Dit voorstel is toe te juichen, maar het ligt niet bij het eilandgebied. Wij kunnen het doorgeven aan het Land en zien of men het ook wil overnemen. De heer Flemming had het over minder werkuren per week. Dit is ook een landsaangelegenheid; wij willen dat graag doorgeven aan het Land. De heer Flemming had het ook over, dat alleen leden van een zekere politieke partij werk krijgen bij diverse werkgevers, maar ik moet de heer Flemming vanavond berichten, dat volgens mij er een hele hoop werkelozen zijn onder alle partijen op het eiland, dus niet alleen van één bepaalde partij.
De heer Flemming had het ook over de wegen van Wajacka naar Mondi Fierno en ook over verbreding van de weg Oranjestad - Sta. Cruz. Wat betreft de wegen van Wajacka naar Mondi Fierno zullen wij ons best doen om deze wegen te verbeteren. Verbreding van de weg O'stad-Sta. Cruz, zal wel moeilijk gaan want/zal een kapitaal kosten. /dat

De heer Wijngaarde had het ook over zandwegen of we deze niet konden spuiten met olie. Het is moeilijk voor de Overheid om alle zandwegen te gaan overspuiten met olie maar wij zullen proberen om een aanvang te maken met deze wegen om te zien hoe ver we kunnen komen met het oliën van deze wegen. Over het gedrag van de opgeschoten jongelui in de Oranjestraat kunnen wij de heer Wijngaarde verzekeren, dat de politie al lange tijd toezicht heeft op deze jongens.
De heer Eman had het over de buisleiding van de gaslijn door Pos Chiquito en Savaneta. Zo ver wij hebben kunnen nagaan hebben wij voldaan aan sommige verzoeken van bewoners uit Pos Chiquito en Savaneta waar ze gevraagd hebben om deze leidingen ondergronds aan te leggen. Het was niet de bedoeling van de Overheid om deze trachee ondergronds aan te leggen.
De heer Porfirio Croes had het over een stuk weg in de buurt van de St. Antoniuscollege te Sta. Cruz. Wij zullen nagaan of het gemaakt kan worden heer Croes. Tot hier de antwoorden op de vragen met betrekking tot departementen, die onder mij ressorteren.

<u>DE HEER F.WERNET</u>: Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van de wensen en vragen die gesteld werden op het gebied van onderwijs en ook andere departementen die onder mij ressorteren zal ik beginnen met de voorstellen die door de heer Werleman naar voren zijn gebracht. Naar aanleiding van het

voorstel van de heer Werleman om het verstrekken van onderstand bij eilandsverordening te regelen, kan worden medegedeeld, dat deze materie reeds enige tijd bij het Bestuurscollege in studie is en naar wordt gehoopt binnen afzienbare tijd de Raad hierover benaderd kan worden met afgeronde voorstellen.
Met betrekking tot het verzoek van het lid Werleman om nazorg toe te passen op de meisjes die uit gestichten ontslagen worden kan de heer Werleman de geruststelling worden gegeven, dat het Bestuurscollege reeds hierin heeft voorzien door de dienst Maatschappelijk Zorg daarmede te belasten.
Opgemerkt dient echter te worden, dat deze meisjes ook na hun ontslag onder de voogdij blijven van een of ander voogdijstichting die wettelijk ook verplicht is voor hun wel zijn te zorgen. Persoonlijk is het mij ook bekend, dat ook genoemde stichting haar taak ook uitbreidt met nazorg van een ontslagen pupil. In verband met de wens van de heer Werleman om de U.T.S. uit te breiden met een chemische richting mogen wij voorstellen dat wij de tijd nog niet rijp achten om dit te doen. Voor zo ver er belangstelling in deze richting getoond werd dacht het Bestuurscollege dat het nog steeds goedkoper zou zijn om deze gegadigden in Nederland te laten opleiden. In ieder geval volgt het Bestuurscollege de mogelijkheid voor deze richting met de nodige aandacht. De wens van de heer Werleman (al hoewel in een longrange planning) om tot een H.T.S. te komen, kan het Bestuurscollege voorlopig maar in gedachte houden, totdat de U.T.S., M.U.L.O. en H.B.S. voor voldoende leerlingen kunnen zorgen voor het volgen van een H.T.S. opleiding.

De heer Leonardo en verschillende andere leden hebben het over het eenvoudig vakonderwijs. Met de Raad betreuren wij het, dat ons voornemen om dit jaar met dit onderwijs een aanvang te maken geen uitvoering heeft kunnen vinden. Het stelt tot genoegen om te zien hoe de Raad achter dit soort onderwijs staat. Het Bestuurscollege zal dan ook alles in het werk stellen om zo spoedig als het mogelijk is, hiermee te beginnen. In verband met hetgeen de heer Leonardo naar voren heeft gebracht voor de nodige voorlichting in de kopklassen in verband met beroepskeuze kan ik zeggen, dat het in de bedoeling ligt om gedurende dit schooljaar een begin te maken met het afnemen van een algemene test voor de leerjaren zes tot en met acht om te kunnene bepalen in welke richting deze leerlingen vervolg onderwijs kunnen gaan volgen. Wij hopen ook, dat de resultaten hiervan zullen kunnen leiden tot de oprichting van een bureau voor beroepskeuze. Ook heeft de heer Leonardo gevraagd om het verschil in salaris tussen uitgezonden en plaatselijke krachten op te heffen en voor wat het onderwijzend personeel betreft, kan ik mededelen, dat in de nieuw voorgestelde bezoldigingsregeling deze onbillijkheid niet meer zal voorkomen. De heer Mathew verzoekt spoed behandeling voor aanvragen van vrije geneeskundige behandeling. Dit werd reeds bij de Memorie van Antwoord nog wel ruim beantwoord. Ten overvloede kan worden bericht, dat met de invoering van het systeem van voorlopige kaarten het thans zo is gesteld, dat aanvragen behandeld worden alvorens het rapport wordt opgemaakt. Omtrent de behoefte van een maatschappelijk werker voor de Gezondheidsdienst en de afdeling Onderwijszaken moge worden opgemerkt, dat bij de Gezondheidsdienst reeds een maatschappelijk werker is geplaatst.
Voor wat de afdeling Onderwijszaken betreft, wordt inderdaad in deze richting gewerkt en wanneer het zover is zal indien noodzakelijk, de Raad hierover worden benaderd. In verband met het voorstel van de heer Mathew om technische bijstand te vragen in Nederland om het maatschappelijk werk goed in elkaar te zetten, kan bericht worden, dat dit reeds geëntameerd werd sinds 26 augustus 1961; via de Centrale Regering werd verzocht voor de technische bijstand van Nederland om twee krachten beschikbaar te stellen voor

de duur van drie jaar waarvan de een zich met name zou belasten met de organisatie van het maatschappelijk werk in de 'training' van het personeel. Inmiddels werd ook gerappeleerd hierover en wij menen dan, dat bij de Rijksbegroting voor 1963 met deze bijstand rekening is gehouden alhoewel wij geen definitief antwoord ontvangen hebben. De heer Chance heeft een voorstel gedaan om een cursus voor matroos en bootsman in het leven te roepen. Dit voorstel heeft onze ernstige aandacht en terzake zal met de betrokken instantie kontakt worden opgenomen.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb met aandacht geluisterd naar het interessante betoog van de heer Lampe. Ik denk, dat men moeilijk van het Bestuurscollege kan verwachten om meteen een uitsluitsel hierover te geven. Wij zullen hetgeen de heer Lampe naar voren heeft gebracht ernstig in overweging nemen en er de nodige studie van maken.
De heer Laclé heeft verzocht om tot een regeling te geraken om voor alle scholen gelijke en vaste schooluren te hebben. Ik kan de heer Laclé hieromtrent mededelen, dat het bij de openbare scholen reeds zo is, - althans de openbare scholen in de stad - ze hebben gelijke schooluren en de openbare scholen in St. Nicolaas idem. Er bestaat onzerzijds geen bezwaar om dit probleem op te nemen met de bijzondere schoolbesturen. Ik moge hier wel even opmerken, dat het regelen van de schooluren door de bijzondere schoolbesturen niet onder onze competententie valt.
De heer Britten geeft in overweging een zorgvuldige controle in te laten stellen op de ambtenaren die belast zijn met de werkzaamheden verbonden aan het verlenen van hulp aan on- en minvermogenden. Gezien het zelfstandig werk dat door deze ambtenaar verricht wordt is dit moeilijk te controleren. De heer Britten kan overtuigd zijn dat indien aan het Bestuurscollege onomstotelijk wordt bewezen, dat een of ander ambtenaar zijn positie misbruikt de nodige stappen genomen zullen worden ter correctie van dit praktijk.

Ik heb met waardering het betoog van de heer Been beluisterd over de problemen om te komen tot beter gericht onderwijs. Het Bestuurscollege is zich bewust, dat op dit terrein nog verbeteringen moeten komen en daarom hebben deze problemen ook onze volle aandacht.
De heer Flemming heeft verzocht om water-coolers op scholen te plaatsen. Mijnheer de Voorzitter, deze wens is eerder in de Raad naar voren gebracht en een onderzoek ter zake heeft gewezen, dat de installatiekosten van watercoolers op alle scholen een bedrag van ± f. 150.000,-- zal vergen. Gezien andere dringende behoeften op onderwijsgebied kunnen wij tot onze spijt dit voorstel niet overnemen.

Mijnheer de Voorzitter, de heer Wijngaarde heeft het gehad over zoek geraakte stukken bij de aanvragen van een beurs. Tot mijn spijt kan door mij niet worden nagegaan of stukken al dan niet kwijt geraakt zijn daar mij niet bekend is welk stuk de heer Wijngaarde bedoelt. Ook heeft de heer Wijngaarde het gehad over het plaatsen van een publieke telefoon te Hooiberg. Mijnheer de Voorzitter, bij de Hooiberg is een publieke telefoon geweest. Deze publieke telefoon is binnen een paar maanden verschillende keren vernield en tenslotten geheel om ver gegooid. Bij gebrek aan materiaal is het daarna niet meer gerepareerd. Het is te verwachten dat begin volgend jaar dus binnen korte tijd, deze publieke telefoon weer in bedrijf gesteld zal worden.
De heer Eman heeft gevraagd om een gymnastieklokaal op Colegio Arubano waar de kinderen ook zouden kunnen overblijven. De derde en laatste termijn van de H.B.S. omvat de bouw van een gymnastieklokaal en een paviljoen in te

richten als handenarbeid en overblijflokaal. Mijnheer de Voorzitter, ik meen dat ik hiermee alle vragen heb beantwoord. Ik dank U.

DE HEER F.J.TROMP: Mijnheer de Voorzitter, de heer Werleman heeft vanmorgen verschillende vragen gesteld met betrekking tot de plannen ten aanzien van de fosfaatontginning, fosforzuurfabriek, zoutwinningsprojekten, cementfabriek en nieuwe hotels. Ik kan de plannen ten aanzien van de fosfaatontginning en de fosforzuurfabriek samen behandelen omdat deze twee projekten nauw met elkaar verbonden zijn. Ik wil de heer Werleman hierover mededelen, dat zonder fosforzuurfabriek het moeilijk zal zijn om tot exploitatie te komen van de fosfaatontginning. Daarom heeft het Bestuurscollege alles in het werk gesteld om te komen tot deze fosforzuurfabriek. Op dit moment wordt een onderzoek ingesteld naar de ekonomie van dit bedrijf. Dit bedrijf zal ongeveer f. 14.000.000,-- kosten en voordat wij tot de oprichting hiervan willen overgaan, willen wij de zaak grondig onderzoeken, zodat wij weten of dit bedrijf rendabel zal zijn te zijner tijd en of het deze f. 14.000.000,-- terug zal kunnen betalen. Ten aanzien van de fosfaatontginning zelf; dit is zoals door verschillende andere leden van de Raad naar voren gebracht, een projekt dat zeer sterk arbeidintensief is. Het zal een paar honderd mensen werk geven en U begrijpt wel dat het Bestuurscollege alles in het werk zal stellen om te komen tot die fosforzuurfabriek, die ook bepaalde andere voordelen heeft. Doordat de fosforzuurfabriek ook de ekonomie van ons energiebedrijf zal bevorderen stelt het Bestuurscollege alles in het werk om te komen tot deze fosforzuurfabriek en in verband daarmede tot het komen tot de ontginning van de fosfaatlaag. Ten aanzien van het zoutwinning projekt wil ik de heer Werleman mededelen, dat ook hiernaar een onderzoek wordt ingesteld maar deze keer naar de technische mogelijkheden van dit bedrijf. Het technisch probleem is nog niet helemaal opgelost en wij hopen de Raad hierover binnen afzienbare tijd nadere inlichtingen te kunnen verschaffen.
Ten aanzien van de cementfabriek kan ik zeggen dat de cementfabriek in principe niet is gedacht/als een projekt, dat door particulieren ter hand zal worden genomen. Deze particulieren zijn nu ook bezig met een markt-analyse en het wachten is ook op de resultaten hiervan. Ten aanzien van nieuwe hotels wil ik hier zeggen, dat er plannen zijn om te komen tot nieuwe hotels op Aruba. Een particulier heeft reeds bij het Bestuurscollege ontwerp-tekeningen ingediend voor een urgent te bouwen hotel aan de Palm Beach. Deze plannen worden nu door het Bestuurscollege bestudeerd en mocht blijken, dat deze particulier te zijner tijd voor de uitvoering van deze plannen financiële steun nodig zal hebben van het Eilandsbestuur, dan zullen wij zeker met deze plannen ook bij de Raad komen. Voorts heeft de heer Werleman medegedeeld, dat de hotel-accomodatie op ons eiland onvoldoende is. Ik ben het volkomen eens met de heer Werleman en ook in deze richting is het Bestuurscollege reeds diligent. Wij hebben plannen om te komen tot de uitbreiding van het Aruba Caribbean Hotel met 80 kamers. Voorts zijn er in het meerjarenplan ook kredieten uitgetrokken om te komen tot een ander nieuw hotel.
De heer Werleman heeft het ook gehad over bijdragen aan andere eilanden die o.a. ook door het eiland Aruba worden bekostigd, o.a. aan de eilanden Bonaire en de Bovenwinden. Hij heeft gesteld dat dit het eilandgebied Aruba ieder jaar 1.2. miljoen kost en hij vraagt of het niet mogelijk is, dat het Bestuurscollege dus stappen onderneemt eventueel samen met het Bestuurscollege van Curaçao om bij de Lands regering te komen tot een oplossing van dit probleem en wel in zoverre, dat deze kosten voortaan door Nederland zullen worden gedragen. Gaarne zal ik dit voorstel van de heer Werleman te zijner tijd opnemen met de Landsregering.
Ook heeft de heer Werleman vragen gesteld over de mogelijkheden van het

/als een Overheidsprojekt, maar

E.E.G-fonds. Ik wil de heer Werleman mededelen, dat het Bestuurscollege de mogelijkheden van dit fonds ook heeft ingezien en reeds plannen bij de E.E. G. via de Antilliaanse regering heeft ingediend om ook uit dit ontwikkelingsplan gelden te krijgen voor het eilandgebied Aruba.

Verder, heeft de heer Werleman het gehad over een verlaging van het watertarief met f.0,50 per m$^3$ voor de kleine landbouw en hij stelt voor als oplossing om f.20.000,-- hiervoor op te brengen ter compensering van deze steun. Ik wil de heer Werleman toezeggen, dat wij dit zullen bestuderen en te zijner tijd met een afgerond voorstel aan de Raad komen omdat de kleine landbouw ons zeer ten harte gaat. Wij hebben hiervoor ook diverse credieten in het Tienjarenplan opgebracht en te zijner tijd wil ik gaarne met dit voorstel tot de Raad komen om te zien op welk manier wij de landbouw in het algemeen en de kleine landbouw in het bijzonder, met het tarief, tegemoet komen. Ten aanzien van de coöperatieve verenigingen voor diegenen die werkzaam zijn bij de aloë-teelt wil ik de heer Werleman mededelen, dat ook hieraan het Bestuurscollege heeft gedacht en voor dit doel 5 ton op het Tienjarenplan heeft aangevraagd en dat wanneer het Tienjarenplan goedgekeurd is en wij deze gelden gekregen hebben dat wij ook in deze richting diligent zullen zijn. Ten aanzien van het verlenen van financiële steun aan ondernemende jongelieden die met een gezond plan komen voor een eigen bedrijf of zaak wil ik de heer Werleman mededelen, dat ik dit voorstel van hem ten zeerste toejuichmaar opmerk dat per 1 januari 1963 de volkscredietbank in werking zal treden waar deze jongelieden ook voor dit doel krediet kunnen aanvragen. Een van de doelstellingen van de volkscredietbank is juist ook de kleine man kredieten te stellen voor een bedrijf of zaak. Voorts in verband hiermede zegt de heer Werleman dat het verlenen van steun valt dus voor bedrijven en industrieën die levensvatbaarheid hebben. Wij hebben hiervoor ook kredieten in het Meerjarenplan opgebracht en verder wil ik voorts verwijzen naar de volkscredietbank.
De heer Werleman heeft ook gezegd, dat wij ons niet blind moeten staren op grote projekten maar ook aandacht moeten besteden aan kleine industrieën. Ik ben ook volkomen met de heer Werleman eens. Het Bestuurscollege streeft er ook naar om evenwicht te brengen tussen grote en kleine industrie. Voor dit doel is er ook een ontwikkelingsfonds in het meerjarenplan in het leven geroepen en zal ook aan de kleine industrieën die daarvoor in aanmerking komen de nodige financiële steun worden gegeven. De heer Werleman heeft het gehad over de subsidie aan het Wit-Gele Kruis als een eenmalige schenking te willen beschouwen.

Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp niet goed wat de heer Werleman hiermee bedoelt. Gaarne zou ik nog nadere toelichtingen van de heer Werleman over deze subsidie aan het Wit-Gele Kruis willen hebben. Voorts wil de heer Werleman hebben, dat het Bestuurscollege nagaat of het mogelijk is om te komen tot een verlaging van het electriciteitstarief van de Elmar. Hij heeft het ook gehad over beschermende maatregelen tegen bepaalde bedrijven met een monopolistische karakter o.a. de Elmar, het gasbedrijf ter bescherming van het publiek. Hij stelt aan het Bestuurscollege voor om deze zaak op te nemen met de Centrale Regering. Ik wil de heer Werleman hierop antwoorden dat ik het gaarne met de Centrale Regering wil opnemen omdat naar mijn mening ook hierin op een of ander manier moet worden voorzien vooral ten aanzien van het gasbedrijf welke nog niet in de bedoelde verordening is genoemd. De heer Werleman heeft ook gevraagd dat het Bestuurscollege nagaat of er meer bodemrijkdommen in de Arubaanse bodem zijn. Hierop kan ik de heer Werleman mededelen, dat het Bestuurscollege zoals bekend reeds een onderzoek

heeft ingesteld naar fosfaat en ook naar grondstoffen voor cement. Van de aanwezigheid van andere grondstoffen is het Bestuurscollege tot nu toe niets gebleken, maar ik kan de heer Werleman wel verzekeren, dat wij zeker door zullen gaan met het onderzoek van de Arubaanse bodem en dat hiervoor ook reeds door ons gelden zijn opgebracht om deze onderzoekingen te verrichten. Voorts heeft de heer Werleman voorgesteld om een eenmalige extra duurtetoeslag uitkering voor de kleine ambtenaren, arbeiders en werklieden. De heer Werleman zal het mij niet euvel duiden, dat ik op zo'n korte termijn hierover geen uitsluitsel kan geven. Deze zaak moet grondig worden bestudeerd. Wij moeten nagaan of de kosten van levensonderhoud aanzienlijk zijn gestegen om een verhoging van deze duurtetoeslag te rechtvaardigen, maar ik wil de heer Werleman wel toezeggen, dat ik deze zaak zal onderzoeken en in studie nemen.
De heer Mathew heeft hier vanmorgen een lans gebroken voor die winkeliers die diverse artikelen verkopen waarvan tijdens een onderzoek door een bepaald ambtenaar is gezegd, dat deze in een apotheek dienen te worden verkocht. Heer Mathew, het Bestuurscollege is hiervan niet op de hoogte en wij zijn gaarne bereid om deze zaak te onderzoeken.
De heer Chance zou gaarne van het Bestuurscollege vernemen hoe het staat met de electrificatie van Seroe Preto en Seroe Blanco. Ik kan de heer Chance mededelen, dat de voorbereidende werkzaamheden zoals het aanleggen van de duizend meter kabel naarhet transformatorhuis enz, juist gereed zijn gekomen en dat door de Elmar een toezegging is gedaan, dat begin volgend jaar aan de electrificatie van de wijken van Seroe Pretoe en Seroe Blanco zal worden aangevangen. Voorts heeft de heer Chance het gehad over het oprichten van een museum en vond dit een bepaalde toeristische attractie. Ik ben het met de heer Chance eens, dat een museum ook een toeristische attractie kan zijn, maar ik wil hem in verband hiermede mededelen, dat deze zaak reeds in particuliere handen is. Er is een commissie van particulieren die bezig is om de mogelijkheid na te gaan om te komen tot een Arubaans museum. Voorts heeft de heer Chance gevraagd of het niet mogelijk is om een subsidie te geven aan de Rabbi van de Joodse gemeenschap. Ik wil de heer Chance hierop mededelen, dat dit een zaak is dat niet het Bestuurscollege regardeert, maar het Land. Voorts wil de heer Chance weten hoe het staat met de verlaging van het elektriciteitstarief van de Elmar en of er door het Bestuurscollege met de Elmar onderhandelingen zijn gevoerd. Ik kan de heer Chance mededelen, dat het Bestuurscollege inderdaad met de Elmar over de verlaging van het electriciteitstarief onderhandelingen heeft gevoerd en dat de zaak nu bij de Gouverneur is voor de goedkeuring van de tarieven. Mijnheer de Voorzitter, de heer Lampe heeft het vanmorgen gehad over het Meerjarenplan. De heer Lampe heeft het Meerjarenplan aantrekkelijk genoemd. Het doet mij goed van deze zijde dit geluid te horen, want er zijn ook tijden geweest dat men andere geluiden te horen kreeg. Overigens, Mijnheer de Voorzitter, was het betoog van de heer Lampe, vooral ten aanzien van het uitdragen van Aruba in het buitenland, zeer verhelderend. Hij heeft duidelijk aangetoond waarom wij zoveel geld besteden voor het uitdragen van Aruba in het buitenland en het doet mij goed om van de heer Lampe te horen, dat de pogingen van het Bestuurscollege om Aruba in het buitenland uit te dragen succes hebben en dat de heer Lampe zelf met een voorstel wil komen om de kleine kunst vooral ten aanzien van de bevordering van het toerisme meer te stimuleren. Van mijn kant wil ik de heer Lampe zeggen, dat hij wat dit betreft op alle steun kan rekenen. Wat betreft de plaatselijke glasfabrikatie en of er grondstoffen daarvoor zijn en voor porselein, ik wil dat graag in overweging nemen en er studie van laten maken.
Mijnheer de Voorzitter, de heer Britten kon maar weinig vinden in de begro-

ting enz, ten aanzien van het beleid van het Bestuurscollege. Hij vindt het maar een kruideniersboekhouding. Gaarne wil ik van de heer Britten vernemen, Mijnheer de Voorzitter, wat hij hiermee bedoelt, want ik kan mij niet indenken, dat het zijn bedoeling is om alle kruideniers op Aruba op de een of andere wijze te beledigen. Verder heeft de heer Britten het gehad over het smijten met gemeenschapsgelden. Mijnheer de Voorzitter, aan deze referte hebben wij niets vooral omdat de heer Britten niet met concrete voorstellen komt. Voortgaande met het smijten van gemeenschapsgelden, zet de heer Britten een betoog op uiteindelijk resumerende dat het Bestuurscollege moet bezuinigen en vraagt of het Bestuurscollege deze bezuiniging ook zal uitvoeren door inkrimping van het personeel.
Mijnheer de Voorzitter, dit is nergens gesteld. Het doet mij vreemd aan, dat de heer Britten in het begin zegt, dat hij van een beleid nergens iets heeft kunnen opmerken, maar dat hij aan het slot zegt, dat hij het beleid voornamelijk vindt in het Meerjarenplan en dat hij zegt, dat de uitvoering er van evenwel afhankelijk is van de financiering. Dat staat ook in onze Memorie van Antwoord, maar hij hoopt, dat binnen afzienbare tijd dus het Meerjarenplan zich zal realiseren en hij zegt: vol verwachting klopt ons hart. Ik weet niet of de heer Britten in een Sinterklaas stemming verkeert want Sinterklaastijd is al lang voorbij.
De heer Lacle heeft gevraagd om de Landsregering te verzoeken ook een kerstbonus te geven aan de a.o.v.-trekkers. Ik geloof, dat de Voorzitter, dit al heeft beantwoord. Dit is een Land's zaak.
De heer Hernandez heeft gesteld, dat hij zich afvraagt daar de begroting toch zo krap is gesteld, waar er zo al zal worden bezuinigd. Ik wil de heer Hernandez mededelen, dat door het Bestuurscollege al heel sterk bezuinigd is want als men de wenselijkheidsbegroting ziet van diverse diensten dan is er toch in feite heel weinig wat dan overblijft. Het Bestuurscollege heeft al bij de behandeling van de wenselijkheidsbegroting behoorlijke bezuiniging toegepast. Verder heeft de heer Hernandez het gehad over "public utilities". Hij zegt, dat deze in Amerika voornamelijk in handen zijn van de Overheid. Hij ziet er gevaar in dat vooral ten aanzien van de monopolie dat dit bedrijf in handen komt van particulieren en hij zegt: hoe zit dat nou? Waarom is het op Aruba niet zo? Ik wil de heer Hernandez hierop mededelen, dat juist in Amerika meer dan b.v. in West-Europese landen de "public utilities" voornamelijk in handen van particulieren zijn en niet bij de Overheid. Waarom het dus op Aruba zo is, dat b.v. electriciteit en gas niet in handen is van de Overheid en dat water wel in onze handen ligt en telefoon? Mijnheer Hernandez dit is zo historisch gegroeid en hier valt weinig aan te doen. De heer Flemming heeft het gehad over de chemische industrie en hij zegt dat daar maar 200 man werken, dus hij vindt dat dit eigenlijk niet al te veel is. Ik wil de heer Flemming hierop antwoorden dat er geen 200 man werk bij de chemische industrie zullen vinden, maar 300 man. De heer Flemming moet niet vergeten, dat de indirekte werkgelegenheid dat door deze direkte werkgelegenheid wordt geschapen, een veelvoud is van deze 300 man. In bepaalde landen loopt het op. Men noemt dit de multiplier. De multiplier op de indirekte werkgelegenheid is soms 3 soms 4. Als wij voorzichtig willen zijn en dit voor Aruba stellen op 2½ dan komen er nog 750 mensen aan het werk indirekt bij.
Mijnheer de Voorzitter, de heer Wijngaarde heeft het erover gehad, dat hij zich soms afvraagt wanneer het Bestuurscollege zulk opbouwende kritiek krijgt, dat het Bestuurscollege niet de neiging heeft om de benen te nemen. Ik wil de heer Wijngaarde verzekeren, dat het Bestuurscollege voor opbouwwende kritiek of wat dan ook mag komen, zeker niet de benen zal nemen, zeker niet op de vlucht zal gaan, maar juist in deze moeilijke tijd zal blij-

ven staan om zodoende haar taak, de taak die het Bestuurscollege zich heeft gesteld te vervullen, namelijk om de problemen waarmee dit eilandgebied te kampen heeft zo goed mogelijk op te lossen, indien mogelijk op korte termijn. Voorts heeft de heer Wijngaarde het gehad dat er soms hoge waterrekeningen worden gepresenteerd soms zelfs met een verschil van 60%. Ik wil de heer Wijngaarde verzoeken om de betreffende persoon met de bedoelde rekening naar mij te sturen en ik zal zorg dragen dat deze zaak wordt nagegaan om te zien waaraan dit verschil te wijten is. Voorts heeft de heer Wijngaarde gevraagd om meer efficientie bij betaling van rekeningen op drukke dagen en verkoeling van het kantoor van de eilandsontvanger.
De verkoeling van het eilandsontvangerskantoor staat op de begroting voor 1963. In 1963 zal het kantoor van de eilandsontvanger worden verkoeld. Voorts zal het eilandsontvangerskantoor worden verbouwd zodat naar verwachting het niet meer zo zal zijn dat men er lang moet wachten voor de betaling van een rekening maar dat men vlot zal worden afgehandeld.
Mijnheer de Voorzitter, ik heb hier nog de vragen van de heer Eman. Het spijt me, dat de heer Eman niet ter vergadering aanwezig is. Ik heb gehoord dat de heer Eman ziek is. Gaarne roep ik de heer Eman van deze plaats beterschap toe en ik hoop, dat hij morgen bij de verdere behandeling van deze begroting wel aanwezig zal kunnen zijn. Maar, Mijnheer de Voorzitter, hoewel de heer Eman hier niet aanwezig is moet ik toch zijn vragen beantwoorden. De heer Eman heeft het gehad over de fosforzuurfabriek. Hij wenst een snellere totstandkoming hiervan. Hij zegt, dat dit een belangrijk projekt is in verband met de uitbreiding van de werkgelegenheid en hij zegt, dat met de fosforzuurfabriek veel meer werkgelegenheid wordt geschapen dan bij de andere urgentiewerken van de Overheid. Ik wil de heer Eman hierop mededelen, dat dit zonder meer niet kan worden gesteld omdat de andere urgente werken juist de basis leggen voor de verbreding van onze economie, de basis leggen voor een snellere uitgroei van onze werkgelegenheid. Hij zegt dat het verlies van het Water - en energiebedrijf voor 1963 groter zal zijn. Ik wil de heer Eman hierop mededelen, dat in de begroting voor 1963 geen rekening is gehouden ten aanzien van de omzet van de W.E.B. met de bouw van een fosforzuurfabriek zodat deze ook niet veel verlies in zou veroorzaken. Hij zegt omdat dus het Bestuurscollege deze fosforzuurfabriek nog niet heeft gebouwd dat hij dus moet concluderen, dat het Bestuurscollege de oplossing van het werkloosheidprobleem niet na aan het hart ligt. Ik wil de heer Eman verzekeren, dat zoals ik al gezegd heb dit niet het geval is maar dat wij eerst de ekonomie van dit bedrijf van deze fosforzuurfabriek grondig moeten bestuderen, voordat wij dus een investering gaan doen van f. 14.000.000,--. Voorts heeft de heer Eman het gehad over de achterstand in verband met de indiening van de rekeningen. Ik wil de heer Eman hierop antwoorden dat er inderdaad een achterstand is maar dat deze achterstand veroorzaakt is geworden door een personeel-tekort bij de Accountantsdienst. De Accountantsdienst is pas een paar maanden geleden weer op sterkte gekomen doordat wij 2 ambtenaren hiervoor uit Nederland hebben laten overkomen en in dienst genomen. De rekening van 1959 is nu bij de Rekenkamer en spoedig zal deze bij de Eilandsraad worden ingediend. Voorts zegt hij dat er geen rekening is gehouden met de tekorten van vorige dienstjaren en dat er van een sluitende begroting alleen sprake kan zijn wanneer dus deze tekorten bekend zijn. Deze vraag is mij ook niet heel erg duidelijk, Mijnheer de Voorzitter, omdat de heer Eman zo positief stelt, dat er tekorten zijn over voorafgaande dienstjaren. Ik heb vanmiddag de tijd genomen, Mijnheer de Voorzitter, om dit even na te gaan en van tekorten over vorige dienstjaren is mij niet gebleken. In de begroting voor 1963 staat in het Reservefonds uitdrukkelijk dat per 31 december 1959 nog een ongedekt tekort voor alle vorige dienstja-

ren bestond van 3 ton, inclusief dus het tekort van rond 3 ton. Het is nog niet bekend of er een tekort zal zijn voor 1960, want aan de hand van onze vorige cijfers zullen wij in 1960 het quitte spelen en zal er voor 1960 geen tekort maar zelf een overschot zijn. Mijnheer de Voorzitter, het spijt me dat de heer Eman hier niet aanwezig is vanavond want als men zo maar in het wilde weg met getallen hier gaat smijten die nergens op slaan, dan maakt men op het publiek een verkeerde indruk. Men geeft daardoor de Arubaanse bevolking een verkeerde toelichting ter zake. Mijnheer de Voorzitter, ik neem aan, dat de heer Eman wel te goeder trouw is geweest en dat het niet zijn bedoeling is geweest om hier vanmorgen demagogie te spelen. Mijnheer de Voorzitter, nu dat ik dit gezegd heb valt het hele betoog van de heer Eman als een kaartenhuis in elkaar, want nuchter doorredenerende dat zulke tekorten er zijn en dat ze komen tot een bedrag van f. 10.000.000,--, Mijnheer de Voorzitter, dat valt niet mee. Kan zijn dat hij dus tegen is, dat een belangrijke verhoging wordt ingevoerd om de tekorten te dekken. Hij vraagt op welke wijze wij denken de tekorten te dekken. Dus al deze vragen zoals ik al gezegd heb vallen in het niet omdat er nu op dit moment van een tekort nog geen sprake is. En zeker niet voor de jaren 1960 en 1961. Het tekort voor 1962 is niet gekomen als iets onverwachts; integendeel dit is door Het Bestuurscollege zelf aan de Raad medegedeeld. Het had gemakkelijk voor het Bestuurscollege kunnen zijn om verkoper te spelen en hierover niets te zeggen en dus te wachten tot volgend jaar wanneer deze begroting behandeld is en om dan te komen met te zeggen dat voor 1962 een tekort zal zijn, maar we hebben niets te verbergen, we spelen open kaart en al mocht er in 1962 een tekort zijn, het bedrag daarvan staat nog niet vast. Mocht er in 1962 een tekort zijn dan zal het Bestuurscollege te zijner tijd ook die maatregelen in acht nemen om dat tekort ook weg te werken.
Verder heeft de heer Eman gesteld, dat het tekort voor 1959 voor de W.E.B, voor het Water- en Energiebedrijf, f.250.000,-- zal liggen in verband met de wijziging van de afschrijvingspercentages en hij zegt dus dat het tekort bij de W.E.B daardoor ook zal worden verhoogd. Dit tekort is al begrepen in het bedrag van het verlies van het Water- en Energiebedrijf, er zal dus geen extra tekort zijn van f. 250.000,--.
Voorts stelt de heer Eman dat nog een bedrag van f. 4.000.000,-- voor lening dient te worden opgenomen. Mijnheer de Voorzitter, de Raad heeft aan het Bestuurscollege toestemming gegeven om leningen aan te gaan tot een bedrag van f. 5.000.000,--. Hiervan heeft het Bestuurscollege maar f.3.000.000 opgenomen dus op dit moment is er nog geen bedrag dat door deze lening moet worden gedekt. Door deze toelichting valt ook in het niet de opmerking dat er in de Kapitaaldienst een deficit bestaat van f. 5.000.000,--. Deze f.5.000.000,---die de heer Eman zo maar vaststelt is geen deficit. Dit is het bedrag dat nog door lening moet worden gedekt. Dus het is een tekort aan financieringsmiddelen op de Kapitaaldienst en het is niet ongebruikelijk.

Voorts wil ik de heer Eman zeggen, dat de Kapitaaldienst van 1963 geen tekort heeft van 7 ton. Dus ik heb het al gehad over deze f. 10.000.000,-- dat is een cijfer, die zo maar uit de lucht is gegrepen. Het valt me nog mee, dat de heer Eman het cijfer f. 10.000.000,-- heeft genomen. Ik had een veel hoger cijfer verwacht vooral nu wij vlak voor het verkiezingsjaar staan.
Voorts stelt de heer Eman dat andere reserves zijn opgemaakt en dat de financieringsfonds alleen maar op papier bestaat. Dit is ook iets nieuws want de middelen die in het financieringsfonds zitten zijn door het Bestuurscollege aangegaan voor herinvestering. Dus in plaats van te gaan lenen, Mijn-

en dergelijken worden neergeschoten. Ook zou ik gaarne zien, Mijnheer de Voorzitter, dat de Voorlichtingsdienst eenmaal per maand samen met het Bestuurscollege een persconferentie belegde, zodat het volk door de pers en de radio op de hoogte kan worden gehouden van wat er allemaal bij de Overheid gebeurt. Want als het volk weet wat er gedaan wordt door het Bestuurscollege dan krijgt het volk appreciatie voor het werk, dat door het Bestuurscollege gedaan wordt. Weet men niet wat er gebeurt, weet men niet wat er gedaan wordt, dan krijgt men altijd kritiek te horen. Maar als men weet dat er werkelijk gewerkt wordt als men weet wat de problemen van het Bestuurscollege zijn, dan krijgt men ook waardering voor het werk van het Bestuurscollege en dan zal men werkelijk zeggen dat de Voorlichtingsdienst en de gedeputeerden voor hun werken om hun op de hoogte van de problemen te brengen. Mijnheer de Voorzitter, ik heb al eerder gesproken over het geval van de volkswoning. Ik hoef daar niet dieper op in te gaan. Ik zeg alleen maar dat er geen studie hiervoor nodig is alleen maar verbeteringen en dit verwacht ik ook. Mijnheer de Voorzitter, ik zou ook van deze gelegenheid gebruik willen maken om de Hoofden van Diensten, de Gedeputeerden en de Pers en al mijn collega's een zalig Kerstfeest toe te wensen en een gelukkig Nieuwjaar voor het volk. Ik dank U.

<u>DE HEER J.CH.LAMPE</u>: Mijnheer de Voorzitter, ik kan niet anders zeggen,/dat ik zeer blij ben dat de gedeputeerde Wernet mijn voorstel om te komen tot de ontwikkeling van een Aruba's eigen cultuur in ernstige overweging zal nemen. Ook ben ik zeer erkentelijk voor de woorden van de gedeputeerde Jossy Tromp ten aanzien van mijn betoog en voor zijn toegezegde steun en medewerking aan een eventueel realisering van mijn voorstel. Ik hoop en met mij vele mensen van Aruba dat de aandacht die het Bestuurscollege aan mijn voorstel zal geven zal mogen leiden tot een verwezenlijking van deze zeer belangrijke wensdroom in een niet al te verre toekomst. En het idee op Aruba een eigen Arubaans museum in het leven te roepen, juich ik ook van harte toe. Ik dank U.

<u>DE HEER L.V.BRITTEN</u>: Mijnheer de Voorzitter, in antwoord op mijn betoog en op de gestelde vragen wil ik het een en ander opmerken. Ik zal eerst beginnen met het geval van de vissersboot van Martin Tromp. Verleden jaar toen deze zaak hier in deze Raad naar voren werd gebracht, heb ik bij monde van de toendertijd gedeputeerde Henriquez de toezegging gekregen dat alle medewerking zou worden verleend ten aanzien van de schadeloosstelling al hoewel deze zaak in Nederland moest worden opgenomen met de Scheepvaarts Raad. Nu kan ik mij tevreden stellen, volgens Uw antwoord, dat van deze zaak niets meer terecht zal komen doch ik kan niet nalaten enig kritiek uit te oefenen in verband hiermede. Mijnheer de Voorzitter, verschillende malen is het gebeurd dat onze vissersbootjes hier bijna in onze haven aangevaren worden door vreemde schepen en dat er zelfs mensen zijn verdronken. Toch vind ik het heel vreemd dat van Overheidswege niets werd gedaan. Ik heb zelfs betoogd over deze aanvaringen hoe onze mensen verdronken als honden. Ik zou zeer gaarne een beroep doen op het Bestuurscollege om in het vervolg wanneer dergelijke aanvaringen mochten voorkomen toch iets te doen van Overheidswege. Verder, Mijnheer de Voorzitter, gaf U antwoord op hetgeen door mij naar voren werd gebracht betreffende onregelmatigheden bij een particulier bedrijf n.l. de Bouw-mij. Verleden week was er een stelletje van deze arbeiders, dat werkzaam is geweest bij deze firma bij mij gekomen om een klacht in te dienen. Zelfs zijn zij bereid om een protest bij het Bestuurscollege in te dienen.
Wat betreft particuliere gronden in Socotoro en Companashi, Mijnheer de

Wat betreft de electriciteitstarieven, Mijnheer de Voorzitter, heeft de heer Tromp gezegd, dat er een ontwerp ter goedkeuring bij de Gouverneur is. Maar helaas hebben wij niet veel direkt kunnen krijgen. Want als/bij de Gouverneur ligt, dan weten we nog niet of de tarieven al dan niet zullen worden verlaagd; gaarne wil ik hierover een en ander vernemen, of het in de bedoeling ligt, dat deze tarieven wel verlaagd zullen worden. Mijnheer de Voorzitter, de heer Anslijn zei, dat Domeinbeheer het geval gaat bestuderen van de volkswoningen volgens lijsten. Er is hiervoor geen studie nodig, de heer Anslijn weet net zo goed als ik, dat er woningen leeg staan. Er zijn hem wel gevallen bekend, waar deze lege woningen zijn. Er zijn ook gevallen bekend/die niet op een lijst staan, maar die wel naar een huis streven. Omdat het gezin uiteen valt. En als deze gevallen bekend zijn, Mijnheer de Voorzitter, dan is dit een noodgeval en hoeft men niet op een lijst van dode mensen of waar dan ook te staan. Ook, Mijnheer de Voorzitter, wil ik er op wijzen dat als er gevallen zijn die wij als raadsleden naar voren brengen, dat deze twee heren, Hoofd Domeinbeheer en de betrokken gedeputeerden beter moeten helpen en dat ze de grappen opzij moeten laten totdat ze op kantoor zijn, waar ze met elkaar kunnen vergaderen en grappen maken als ze dat nodig vinden in plaats van hier in deze zaal. /het

Wat betreft de ambulancedienst, Mijnheer de Voorzitter, ik weet, dat deze mensen achter zijn met hun werk, maar juist gezien het sociale beleid van onze regering en onze partij, werk ik altijd mee, want wij zijn altijd voor; onze partij is altijd voor het verkorten van werk-uren van de werklieden van het Gouvernement of daarbuiten en daarom heb ik juist in deze zin dan naar voren gebracht dat deze uren verkort moeten worden. En daarom stel ik mij niet tevreden met het antwoord van het Bestuurscollege hierover en verwacht ik nog steeds Mijnheer de Voorzitter, dat U nog te zijner tijd dit ook ter hand zal willen nemen, zodat wij bij de volgende begroting kunnen horen dat deze uren wel verkort zijn geworden. Dat er geen concrete redenen zijn ben ik zeer verbaasd te vernemen. Concrete redenen zijn er genoeg, Mijnheer de Voorzitter. Zoals ik al gezegd heb ben ik ook ontevreden over het antwoord dat ziekte- en ongevallenregelingen ons niet aangaan. Volgens mij gaat het mij wel aan, want de mensen die mij hier afgevaardigd hebben, weten wel dat zij problemen hiermee hebben en zij verwachten dat wij deze aan U, Mijnheer de Voorzitter, of aan de betrokken instanties overbrengen, dit heb ik in deze geest dan gedaan en verwacht ik ook in deze geest, dat U, eenmaal bij de Regering aangekomen, deze naar voren wil brengen, gezien het feit dat de geachte betrokken heer dit niet zijn aangelegenheid acht.

Mijnheer de Voorzitter, verleden jaar is inderdaad geen woord gerept over de Voorlichtingsdienst want verleden jaar waren bepaalde toezeggingen gedaan, die ik liever hier niet naar voren wil brengen. Er is geen woord hierover gerept, daarom wil ik ook geen woord hierover meer reppen. Ik had alleen gevraagd hoe het stond met de commissie die het Bestuurscollege, had zegd _ in het leven was geroepen twee jaar leden en daarom had ik gevraagd of er nu iets gebeurd is. Ik ben blij om te vernemen dat er wel verbeteringen hierin zijn gekomen en daarvoor zou/het Hoofd van deze dienst willen feliciteren dat hij wel veranderingen hierin heeft gebracht. Ik hoop dat het nu ook het volk zal gaan dienen door de juiste voorlichting te gaan geven bijvoorbeeld wanneer er honden geschoten moeten worden dat de Voorlichtingsdienst via de radio en pers dit ook mededeelt zodat het volk weet dat er honden geschoten zullen worden en de mensen zodoende hun huisdieren kunnen opsluiten of aan een ketting leggen, zodat alleen maar wilde honden

/van mensen /ik

als Gezaghebber, die zo nu en dan wel meer dan een onderhoud zal hebben met de Landsregering om de zaak van de ziekte-en ongevallenregeling alsnog met hen op te nemen, zodat er verbeteringen in kunnen komen. Want tijdens de verkiezing wanneer wij met de mensen gaan spreken en hun vertellen, dat wij verbeteringen in de een of ander willen brengen, dan vertellen wij deze mensen niet; kijk eens nu stem je voor de Eilandsraad, volgende keer stem je voor de Centrale Regering. Nee, wij vertellen deze mensen om te stemmen op de P.P.A. Nu moeten wij als P.P.A.-leiders, als de mensen die gekozen zijn door deze mensen en gedeputeerden, die gekozen zijn door ons., de volksvertegenwoordigers, ook die problemen opnemen met de bestaande instantie, de Centrale Regering of wie dan ook. Is men niet bereid om dit te doen of verkeert men in zo'n omstandigheid dat hij dit niet kan doen dan moet hij het ons vertellen, dan weten wij wat wij moeten doen.

Wat betreft, Mijnheer de Voorzitter, Uw antwoord betreffende de verschillende commissies ben ik tevreden te horen dat U wel bereid bent om dit in behandeling te nemen. Wat ik hiermee bedoelde Mijnheer de Voorzitter, is het geval van Hoofd Personeelszaken. Wij hebben een Hoofd Personeelszaken, die zitting heeft in de commissie inzake de regeling van de rangen en bezoldigingen, commissies voor georganiseerd overleg van ambtenaren en ook nog meer commissies. Deze heer wie hij ook mag zijn, verkeert in een positie van officier van justitie, raadsman en rechter. Hoe kan men dan van zo iemand verwachten, dat hij werkelijk iets kan beoordelen, zoals het moet. Daarom vraag ik zo gauw mogelijk over te gaan tot veranderingen van deze commissies, zodat het niet is, dat een persoon in dezelfde commissies verkeert. U had ook naar voren gebracht, dat het niet mogelijk is om burgers te vinden die bereid zijn om zitting te nemen in deze commissies. Mijnheer de Voorzitter, hier hebt U een burger, die wel iets voor het volk kan doen.

Wat betreft de Arikok, Mijnheer de Voorzitter, kan ik zeggen, dat U werkelijk de spijker op de kop hebt geslagen, want ik heb ook geconstateerd, dat er nu werkelijk iets aan gedaan wordt. Ook betreffende de gestolen motoren heb ik hier ook vanavond in de krant gelezen dat deze terug moeten komen aan het eiland.

Mijnheer de Voorzitter, ook ben ik zeer tevreden over het antwoord van de heer Wernet, dat hij wel bereid is om na te gaan of het mogelijk is om een cursus in het leven te roepen voor het opleiden van scheepslui, want ik weet wel dat er onder onze jonge bevolking zeer veel interesse voor dit soort werk bestaat. En ik weet zeker, dat wanneer zoiets in het leven geroepen wordt, dat we wel jonge mensen bereid zullen vinden om hieraan deel te nemen. De heer Tromp heeft geantwoord op de vraag van de heer Mathew of hij wist dat de verkoop van enige artikelen bij de verschillende kruideniers gestopt was. Het is mij ook bekend, dat door iemand van de Overheid een ambtenaar dan, ook bij de Lago Commissary een of andere meiedeling gedaan is, dat men daar verschillende artikelen niet mocht verkopen. Ik zou gaarne zien, Mijnheer de Voorzitter, dat het Bestuurscollege zo bereidwillig zou zijn om na te gaan of dit werkelijk zo is en zo niet om dan de nodige correctie hier aan te brengen. Wat betreft het Arubaans museum zegt de heer Tromp dat dit nu in studie is.

Mijnheer de Voorzitter, het is goed om te horen dat dit bestudeerd wordt, maar ik hoop niet dat dit bestudeerd wordt om later op de lange baan te schuiven. Wat ik wil zien is, dat het Bestuurscollege dit werkelijk ter hand neemt en dat er een commissie ontstaat, waarin personen zoals b.v. Doctor Hartog zitting neemt, mensen die vakkennis hiervan hebben en die wel iets voor het eilandgebied naar voren kunnen brengen.

zal meebrengen. Overigens wil ik iets anders naar voren brengen. In verband met hetgeen de heer Croes naar voren heeft gebracht, namelijk vrij water aan on- en minvermogenden kan ik zeggen, dat ik dit voorstel van de heer Croes volkomen onderschrijf. Ik denk met name aan de on- en minvermogenden die op Esso-Heights wonen. De meeste mensen hier woonachtig beschikken niet over een meter. 's Morgens vroeg moeten ze op staan omdat er dan iemand water komt verkopen. Zijn ze er niet of mochten ze te laat zijn dan moeten zij/verder de hele dag zonder water doen. Volgens mij is dit niet in de haak, Mijnheer de Voorzitter. Hier moet een verbetering ingebracht worden. Ik zou het Bestuurscollege derhalve in overweging willen geven om deze on- en minvermogenden, vooruitlopend op het voorstel van de heer Croes, watermeters te verschaffen en dan te kijken of zij al dan niet in staat zijn het water te betalen. /het

Met betrekking tot die volkswoningen, kan ik het volgende zeggen. Mij is een geval bekend van een gezin, waarvan de man ergens op Rooi Hundoe woont, de vrouw ergens bij een familie Ellis in een van de volkswoningen, twee van zijn kinderen bij een grootmoeder in de Village, een bij een vriend en nog twee ergens anders. Mijnheer de Voorzitter, het hele gezinsleven is uit elkaar gerukt. Dit is uit den boze, terwijl, let wel, volkswoningen al die tijd leeg gestaan hebben. Dit kan ik echt niet begrijpen. Waren die huizen al die tijd bezet, dan zou ik zeggen o.k. ja. Maar er waren lege huizen, ik kan die adressen opgeven, terwijl deze man en zijn gezin, de ene hier en de andere daar woonden. Dit is geen stijl, Mijnheer de Voorzitter. Er moet verbetering hier in gebracht worden. Dit kan ik echt niet tollereren. En als de gedeputeerde zegt: ja, ten aanzien van wat de heer Mathew naar voren heeft gebracht namelijk met betrekking tot die volkswoningen ah. Waar gaan wij naar toe, Mijnheer de Voorzitter? Er moet verbetering hierin komen.

Verder, met betrekking tot een tweede internist blijf ik bij mijn standpunt dat dit P.M. opgebracht dient te worden. Volgens mij, en vele anderen bestaat er een dringend behoefte hieraan. Als het Bestuurscollege zegt dat dit niet kan omdat men toch naar het laboratorium hier in de stad moet komen dan noodzaakt U mij om te stellen, dat het Bestuurscollege het door mij naar voren gebrachte voorstel met een Jantje van Leiden probeert af te maken. En de bevolking wordt hiermee volstrekt niet gediend. Dit is een smoesje, Mijnheer de Voorzitter, De zaak is niet grondig onderzocht en daar heb ik een hekel aan. Ik dank U.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer tevreden over de verschillende antwoorden die mij door het Bestuurscollege zijn gegeven. Maar ook ben ik teleurgesteld over andere antwoorden die gegeven zijn. Teleurgesteld ben ik omdat men van de ene gedeputeerde kan vernemen, dat hij wel bereid is om onze meningen. onze ideeën die naar voren gebracht zijn met betrekking tot de Landsregering met de Landsregering op te nemen, terwijl men van de andere gedeputeerde hoort, dat dit geen zaak van de Eilandsraad is. Mijnheer de Voorzitter, als wij een gedeputeerde aanstellen, dan verwachten wij van deze gedeputeerde, dat hij als hij met zijn dienstreizen ten koste van het eilandgebied naar Curaçao vertrekt, dat hij deze meningen wel opneemt met de Landsregering ten behoeve van het eilandgebied. Degenen, die gelukkig zijn om in de Staten zitting te hebben kunnen dat daar doen, maar degene van ons die hier zitten en die wel de problemen van het volk naar voren moeten brengen verwachten dat het Bestuurscollege en de betrokken gedeputeerden deze zienswijze van ons die naar voren komen wel aan de Landsregering wordt voorgelegd. Gezien dit feit wil ik U, als Voorzitter of althans

men te zijner tijd ook de nodige plannen aan de Raad zal voorleggen ter uitvoering van het een en ander. Gedeputeerde Anslijn heeft gezegd, dat ook een landbouwprogramma zijn volle aandacht heeft. Mijnheer de Voorzitter, ik wil nogmaals op het hart drukken, dat men niet alleen aandacht moet hebben maar men moet iets doen. Niet met de handen gekruist zitten, maar laat men ook iets doen. De kwestie over markthallen is ook in overweging. Verleden jaar heb ik dit reeds naar voren gebracht en ik hoop, dat te zijner tijd er iets aan gedaan zal worden. Wat betreft een district-arts voor Paradera heeft het Bestuurscollege het thans zo opgevat, dat men eerst zo'n beetje gaat proefwerken om te kijken of het wel verantwoord is. Dit is een gezond idee van het Bestuurscollege. Ik hoop, dat de praktijk zal uitwijzen, dat er wel een nodig is. En verder ben ik dankbaar voor de andere antwoorden die deze gedeputeerde mij gegeven heeft. Bij de artikelsgewijze behandeling zal ik nog op het een of ander terugkomen. Ik dank U.

DE HEER D.C.MATHEW: Mijnheer de Voorzitter, ik wil het Bestuurscollege bedanken voor de antwoorden die ik op de door mij gestelde vragen heb mogen ontvangen, echter moet ik wel zeggen, dat ik niet helemaal tevreden ben over alle antwoorden, die ik van het Bestuurscollege heb mogen ontvangen. Maar hierop kom ik later terug. Mijnheer de Voorzitter, ik heb een heel aangenaam geluid vanmorgen uit monde van heer Britten, een collega, gehoord met name, dat het geachte lid Britten de rol van good-will ambassadeur heeft gespeeld door de eigenaren van verschillende stukken grond waarover straten lopen te benaderen en dat deze hem de toezegging hebben gedaan genoemde stukken grond aan de Overheid te willen afstaan. Dit is iets zeer goed, Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij om dit te vernemen. Derhalve wil ik vanaf deze plaats een verzoek aan de heer Britten richten of het niet mogelijk zal zijn om ten aanzien van het stukje grond hier vlak bij D.O.W. gelegen, de eigenaren hiervan ook te benaderen, want telkens als ik naar het hotel moet of op de Boulevard, Mijnheer de Voorzitter, dan krijg ik een hekel aan al deze bochten hier uit de Boulevard. Gaarne zou ik de heer Britten willen verzoeken om dit even met de eigenaren te bespreken, zo dat de Boulevard eindelijk recht getrokken zal kunnen worden.
Ik heb helaas geen antwoord gekregen zoals de heer Leonardo, maar ook ik heb vanmorgen het even gehad over die Te Aworo op St. Nicolaas. Daar heb ik geen antwoord op gehad.
Verder, Mijnheer de Voorzitter, heb ik wel antwoord gehad op mijn verzoek om verkeerslichten hier bij Manhattan en Corner Store hier in Oranjestad te plaatsen, maar ik heb ook gevraagd om ook op St. Nicolaas daar waar de Weg naar Seroe Pretoe, Bernhardstraat, Helfrichstraat meen ik en Van Zeppenfeldtstraat en nog een andere straat bij elkaar uitkomen om ook daar een verkeerslicht te plaatsen. Daar heb ik helaas geen antwoord op gehad.

Verder, Mijnheer de Voorzitter, ten aanzien van hetgeen de heer Werleman gesteld heeft met betrekking tot de Bovenwinden, kan ik het volgende zeggen. Op het ogenblik is men druk bezig te onderhandelen over een olie-raffinaderij op St. Maarten. Ik wil de heer Werleman verzoeken een beetje geduld te hebben. Wie weet wat 1963 zal brengen. Mijnheer de Voorzitter, ik ben kort geleden op de Bovenwinden geweest en ik kan wel zeggen, dat men er niet stil blijft staan. Momenteel heeft men gemiddeld meer landingen daar dan op Curaçao. Hoe raar dit ook mag klinken; het is een feit. Deze eilanden gaan met rasse schreden vooruit. Ze liggen thans in het middelpunt van belangstelling en ik kan er wel aan toevoegen, dat, ja misschien over een paar jaren dat er ook mensen van hier daar naar toe gaan om werk te zoeken. Ze zijn thans bezig te onderhandelen over de zoutwinning. Wie weet wat dit voor ons

gedeputeerde Tromp omtrent de fosforzuurfabriek, fosfaatontginning, zoutwinningsprojekt, cementfabriek en hotels. We zijn ook blij te vernemen, dat het in de bedoeling ligt om in de toekomst ook het Aruba Caribbean Hotel nog verder uit te breiden. Ik kan alleen maar de hoop uit spreken, dat met deze uitbreiding ook de exploitatie-resultaten, beter zullen zijn. Wat betreft de exploitatie-resultaten zal ik bij de artikelsgewijze behandeling terugkomen, want een en ander is mij nog niet helemaal duidelijk. Dan hebben enkele punten die ik naar voren heb gebracht de aandacht van het Bestuurscollege en zijn de nodige toezeggingen gedaan wat betreft de verlaging van het water-tarief voor kleine landbouwers. De gedeputeerde heeft toezegging gedaan en gezegd, dat te zijner tijd het Bestuurscollege met voorstellingen zal komen. Ik wil graag zien, dat in plaats van te zijner tijd het zo spoedig mogelijk wordt. Het wordt tijd, dat wij iets doen,Mijnheer de Voorzitter, dat we de zaak aanpakken. Als men stil gaat zitten, dan komt er niets, wij moeten iets doen. En ook in verband met de coöperatieve vereniging die men afschuift op het Tienjarenplan. Begin iets te doen, dan komt er een beetje leven in de brouwerij.

Ik ben ook blij te vernemen dat de Gedeputeerde Tromp en ook het Bestuurscollege dan veel belangstelling heeft in het geven van financiele steun aan ondernemende jongelieden en in dit verband gaat het in de eerste plaats om geld, dus financiële steun, en deze mensen kunnen dan bij de volkscredietbank terecht, ik hoop, dat ze ook geholpen zullen worden maar daarentegen hebben ze ook technisch advies of bijstand nodig, dus waar het misschien nodig is zou het ook aan te bevelen zijn, dat ook vanwege het eilandgebied of het Bestuurscollege de nodige hulp hier wordt gegeven. En dan zegt de heer Gedeputeerde Tromp dat hij niet begrijpt wat ik bedoel met die subsidie om te werken in een eenmalige schenking. Mijnheer de Voorzitter, als ik het goed heb is de subsidieregeling gebaseerd naar behoefte, dus indien men zoveel patiënten van het Gouvernement behandelt dan krijgt men tot een maximum van f. 20.000,--. Ik wil deze regeling voor een jaar te niet doen en als een schenking beschouwen van f.20.000,--,dan is men er mee klaar. Indien de subsidieregeling anders is dan wil ik het ook bij laten maar anders wil ik graag zien, dat men van het begin af van het jaar weet, dat men f. 20.000,-- heeft en dat men hierover kan beschikken. Zodoende kan de stichting beter de plannen uitwerken, die men zich heeft voorgesteld. En ik ben ook blij te vernemen, dat wat betreft de tarieven-verlaging er iets gedaan kan worden met het tarief voor electriciteit - en gasbedrijven en dat men deze zaak met de Landsregering zal opnemen. Het is werkelijk noodzakelijk om ten aanzien van de openbare nutsbedrijven iets te doen in deze richting, dus om een wettelijke regeling in het leven te roepen ter bescherming van de consument. Ik heb vanmorgen reeds de nodige uitleg gegeven. In andere landen b.v. in Amerika is het zo, dat men een wettelijke regeling heeft, maar hier in de Antillen heeft men maar slechts een verordening die bepaalt of deze bedrijven boekhoudkundige gegevens moeten overleggen. En verder zal de regering indien nodig maatregelen nemen, maar die zijn bijna nooit genomen. Ik denk, dat er een betere regeling hieromtrent noodzakelijk is.

Omtrent de inlichtingen over bodemrijkdommen hebben we gehoord, dat we fosfaat hebben, ook goud. Verder zal een verdere onderzoek plaats vinden omtrent andere grondstoffen die in onze bodem zouden zitten. En ook toezegging heb ik gekregen dat een eenmalige duurtetoeslag uitkering zal worden bestudeerd. Ik ben dankbaar voor deze beantwoording van mijn vragen door de Gedeputeerde Tromp. Alles is dus volgens mij beantwoord en ik hoop, dat

ling zou bepalen is volkomen uitgesloten in een normaal functionerend spreekuur. Mocht het blijken dat dit wel gebeurd is, dan zullen de betrokkenen er op gewezen moeten worden. Zonder volledige gegevens zijn klachten zoals het onderhavige gesteld niet na te gaan. Mijnheer de Voorzitter, ik denk, dat ik al de vragen beantwoord heb. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Ik wil de heer Wernet nog het woord geven voor beantwoording van sommige vragen.

DE HEER F.WERNET: Mijnheer de Voorzitter, de heer Porfirio Croes heb ik nog niet beantwoord en ik wil hierbij mijn excuses aanbieden. De heer Croes heeft zich in het Papiamento tot de Raad gericht dus, ik zou ook hiervan gebruik willen maken om de heer Croes ook in het Papiamento te beantwoorden. Señor Presidente, señor Porfilio Croes, a trece e deseo padilanti cu si Gobierno por a lanta su mes departamento pa deporte. Riba esaki nos por contesta Señor Presidente, cu en verdad tabatin e posibilidad aki na estudio, pero mi mester bisa a la vez, cu ainda Bestuurscollege no a keda clá cu e estudio nan aki precies con pa encamina e asuntonan y mi ta kere i mi ta spera cu no ta intencion pa si Gobierno bini cu su departamento di promocion di deporte mes cu esaki lo kier meen cu Gobierno ta tuma tur cos trobe ariba su mes. E intencion di Bestuurscollege tabata bai mas tanto pa por haci uso di stimulacion di informacion di deporte pa parti di juventud. Di otro banda mester tuma na consideracion cu diferente instancianan no ta bai traha banda di otro stobando otro. E cos nan aki nos no kier pa por trece mal comprencion di modo cu en verdad si ta cu Gobierno ya ta studiando e posibilidad. Mester bisa atrobe cu e medio financiero tambe mester wordu tuma na consideracion y mas aleeuw atrobe den e plan di mas añanan tambe esaki atrobe ta wordu treci padilanti. Mi ta spera cu cu esaki, señor Croes, mi por a cumpli cu e contesta. Masha danki Señor Presidente.

DE VOORZITTER: Heren, nu gaan wij over naar de tweede ronde.

DE HEER WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij te vernemen, dat bij monde van Gedeputeerde de Cuba is toegezegd, dat de bouw van een Hulp-Bestuurskantoor te Sta.Cruz de aandacht zal hebben van het Bestuurscollege. Als men werkelijk de aandacht hieraan wil besteden dan moet men dan ook zo spoedig mogelijk de nodige aandacht besteden aan het verkrijgen van een centraal stuk terrein gelegen te Sta.Cruz. Hierop wil ik ook de aandacht van het Bestuurscollege vestigen. Dus als men hier op werkelijk wil ingaan, dan moet men ook tijdig het nodige terrein reserveren. Verder heb ik gehoord, dat er geen verkavelingsplan voor Sta.Cruz bestaat omdat de wegen daar zo kronkelend lopen en dat er veel eigendomsgronden in de buurt zijn. Maar, Mijnheer de Voorzitter, U het noemen wegenplan of zo, er zijn toch enkele wegen in het centraal gedeelte van Sta.Cruz die nu gewone zandwegen zijn. Als die verhard worden of met olie bespoten worden dan komt men wel tot iets. Ik denk wel, dat mij reeds is toegezegd dat men bezig was een studie hiervan te maken maar ik heb er verder niets van gehoord. Als U het een wegenplan wil noemen, mij goed, als de wegen maar komen. Ik ben dankbaar voor de woorden van de heer Wernet en speciaal zijn toezegging dat de onderstandenregeling die wij nu hebben straks bij eilandsverordening zal worden geregeld. Wij zien met belangstelling deze eilandsverordening tegemoet, speciaal dankbaar ben ik ook voor de mededeling, dat er nu een behoorlijke nazorg bestaat voor de meisjes, die van verschillendeinrichtingen worden ontslagen.
Mijnheer de Voorzitter, dan heb ik heel wat mededelingen gekregen van de

diensturen van de ambulance-chauffeurs terug te brengen tot 45 uren per week. De heer Chance heeft ook gezegd, dat een verbetering en aanpassing van de ziekte- en ongevallenregeling nodig is. Dit is echter een Land's aangelegenheid en kan niet door de Eilandsraad geregeld worden. Met betrekking tot de Voorlichtingsdienst moet het volgende opgemerkt worden. Er is verleden jaar zo ver ik weet geen enkel woord gerept bij de behandeling van de begroting over 1962 over de Voorlichtingsdienst, noch van de zijde van de Raad noch van het Bestuurscollege. Wel is een jaar daarvoor in 1961 door betrokken gedeputeerde verklaard dat men bezig was de functionering van de dienst aan een studie te onderwerpen. Een reorganisatie daarvoor is dan ook door het Hoofd ingediend. Gebrek aan middelen zijn er echter oorzaak van dat deze dienst op het ogenblik niet kan uitbreiden. Naar het oordeel van het Bestuurscollege verricht de dienst nuttig werk en functioneert naar behoren, en in aanmerking genomen de huidige opzet en de credieten die daarvoor beschikbaar zijn. Naar aanleiding van de opmerking van de heer Chance in verband met volkswoningen die zo lang leeg staan; deze zaak zal onderzocht worden dat inderdaad zoveel huizen zo lang leeg staan en waarom. Misschien is de toestand van deze huizen anders dan wat de heer Chance zei. Maar in ieder geval zal de zaak onderzocht worden. De heer Lacle heeft een opmerking gemaakt in verband met een advertentie in de kranten geplaatst door een bepaalde werknemer. Deze advertentie is verschenen omdat bij de arbeidsbureau geen lste klasse electriciëns meer beschikbaar zijn. Wel zijn er electriciëns of electriciëns-helpers ingeschreven. De betrokken werkgever heeft gevraagd om lste klasse electriciëns met getuigschriften of bewijs van bekwaamheid, met de hoop dat er nog electriciëns zijn die niet ingeschreven zijn is deze advertentie in de krant verschenen. Ik kan de heer Laclé verzekeren, dat het zeer moeilijk is om momenteel een electriciën lste klasse op Aruba te vinden die niet werkzaam is. Mijn antwoord op de vraag van de heer Werleman in verband met de kliniek te Paradera geldt ook voor de vraag van de heer Lacle in verband met deze kwestie. De heer Flemming heeft een opmerking gemaakt in verband met wat hij noemt discriminatie bij de werkverschaffing. Dat discriminatie bij de werkverschaffing bestaat of bij het aannemen van arbeiders bij de werkverschaffing is ons niet bekend. Tegen aanhangers van welk partij deze discriminatie bestaat begrijp ik ook niet, want als ik mij niet vergis zie ik ook aanhangers van de partij van de heer Flemming werkzaam bij de werkverschaffing. Naar aanleiding van de opmerking van de heer Wijngaarde in verband met de toestand bij de volkswoningen moge ik hem het volgende mededelen. Het binnenschilderwerk van volkswoningen dient door de bewoners zelf te worden verzorgd. Het eilandgebied voert echter wel reparaties zowel binnen als buiten. Het is niet mogelijk en niet wenselijk bij elke verhuizing naar een volkswoning reparaties en schilderwerk uit te voeren, aangezien dan het steeds jaarlijks opgebrachte krediet voor onderhoud van volkswoningen aanmerkelijk dient te worden verhoogd. Het ligt in de bedoeling om op den duur alle aanrechten van alle volkswoningen te betegelen. Momenteel zijn er reeds 191-tal van deze aanrechten betegeld. Ook dat van de volkswoning die door de heer Wijngaarde speciaal wordt aangehaald komt aan de beurt. Wanneer dit echter plaats kan vinden zal door het betreffende hoofd van dienst worden bekeken. Met nadruk wil ik hierbij opmerken, dat niet op elk willekeurig verzoek van werk voor de kerstdagen kan worden ingegaan. De volgorde waarop de volkswoningen in aanmerking komen hangt van de personen in kwestie af. Naar aanleiding van zijn opmerking in verband met de kwestie betreffende de verpleegster van de oogarts wil ik hem het volgende mededelen. Indien iemand omschreven klachten heeft kan hij altijd bij het Hoofd van de Gezondheidsdienst terecht. Een vage omschrijving zoals deze evenwel kan geen aanleiding zijn tot diepgaand onderzoek. Dat een verpleegster een behande-

de werkverschaffing zo nuttig mogelijk gebruikt moet worden. Dat is een raar geval. Het geld wórdt nuttig gebruikt. De meerderheid van de mannen, die bij de werkverschaffing werkzaam zijn, zijn gezinshoofden of personeel die als gezinshoofden kan worden beschouwd. De werkverschaffing is al onder Dienst Arbeidszaken en Maatschappelijke Zorg ondergebracht. Hij heeft ook een klacht laten horen, omdat de behandeling van erfpachtsaanvragen of huuraanvragen zo lang duurt. Bij aanvragen voor grond wordt door diverse diensten , advies uitgebracht. Elk aanvraag moet van geval tot geval bekeken worden. Vaak worden de metingskosten niet tijdig genoeg door de aanvrager zelf gestort terwijl bij de betrokken afdeling vele afgewerkte foute aanvragen zijn die niet door de aanvrager zelfs naar een notaris worden gebracht voor het verlijden van de notariële akte. Voorts liggen diverse huurcontracten waarvan de aanvragers reeds vele malen zijn opgeroepen. Het komt echter wel voor dat aanvragen langer dan gewoonlijk in behandeling zijn vanwege een tekort aan personeel bij de afdeling Bouw-en Woningtoezicht, terwijl ook het Kadaster met zijn grondaanvragen voor domeingrond tevens particuliere gronden moet opmeten. Het Bestuurscollege zou echter hier de nodige aandacht aan schenken.

Mijnheer de Voorzitter, de heer Mathew heeft gesproken over een tweede internist. Ik wil de heer Mathew mededelen, dat eerder dan een tweede internist, een tweede kinderarts nodig is. Het heeft geen zin om de internist een spreekuur in St. Nicolaas te laten houden terwijl wel iedere patiënt toch naar Oranjestad zou moeten komen voor laboratorium en Röntgen-onderzoek. Hij heeft ook een opmerking gemaakt i.v.m. de toestand bij de volkswoningen en heeft de opmerking gemaakt dat er dode mensen op de lijst staan. Domeinbeheer is bezig alle aanvragen opnieuw te laten onderzoeken en als het blijkt, dat er mensen zijn die geen recht op de volkswoningen hebben op de lijst staan, dan zullen die namen onmiddelijk geschrapt worden. Ik kan de heer Mathew ook mededelen, dat vele namen al zijn geschrapt. Zoals U weet is de volkswoning-administratie kortgeleden ondergebracht bij het Domeinbeheer. Die dienst is momenteel doende om na te gaan of er inderdaad volkswoningen bewoond worden door mensen die een eigen huis bezitten en die een salaris genieten die boven het vastgestelde maximum ligt. Domeinbeheer zal ten aanzien hiervan dan de nodige voorstellen aan het Bestuurscollege doen. Ten aanzien van het bouwen van meer volkswoningen verwijs ik hem naar hetgeen hierover is opgenomen in het Ontwikkelingsplan Aruba, onder het hoofdstuk Volkshuisvesting par. 3. in het bijzonder bladzijde 267 en 268. Hij heeft ook een opmerking gemaakt in verband met de behoefte aan meer Sociaal Werksters, of Sociaal Werkers b.v. bij de Gezondheidsdienst. In het algemeen is er een behoefte aan meer sociaal werksters of sociaal werkers. Deze behoefte heeft ook de aandacht van het Bestuurscollege. Naar aanleiding van de opmerking van de heer Chance in verband met de diensturen van de ambulancechauffeurs wil ik hem mededelen, dat de ambulance-chauffeurs werken 48 uren per week, omdat anders geen shift gewerkt kan worden of dat er net zoveel personeel in dienst genomen moet worden b.v. een chauffeur meer per ambulancepost. Ik wil de heer Chance ook mededelen, dat voor de inwerkingtreding van de bezoldigingsregeling 1958 de ambulance-chauffeurs een diensttijd hadden van 56 uren per week. Met het oog op deze diensttijd ontvingen zij een toelage van f. 40,-- per maand. Per 1 januari 1958 werd de diensttijd teruggebracht tot 48 uur per week met behoud van de toelage van f. 40,--. Deze werd in de bezoldiging geincorporeerd en daarover krijgen zij dus een duurtetoeslag. En indien zij langer dan 48 uren per week dienst doen dan ontvangen zij een overwerkvergoeding. Het Bestuurscollege is de mening toegedaan, dat er geen concrete redenen aanwezig zijn om de

kening houden. Ik geloof, dat ik hiermee in de eerste ronde kan volstaan. Mocht ik vragen onbeantwoord hebben gelaten, dan wil ik die alsnog beantwoorden in de tweede ronde. Ik dank U.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter, zoals bij de vorige begrotingsbehandeling zal ik trachten de vragen van de onder mij ressorterende diensten kort en zakelijk te beantwoorden. De heer Werleman heeft gevraagd om het opstellen van een landbouwprogramma voor de kleine landbouwers. Ik kan de heer Werleman verzekeren, dat dit al de aandacht van het Bestuurscollege heeft en dat het de bedoeling is, dat de Raad te zijner tijd hieromtrent ingelicht zal worden. Zijn vraag betreffende de markthallen te Sta. Cruz, zal in overweging worden genomen. Betreffende zijn opmerking in verband met de districtarts te Paradera en Brazil; er is na veel moeite een huis gevonden te Paradera dat ingericht kan worden tot tweede spreekkamer voor de districtarts te Noord. Besprekingen met de eigenaar of eigenares zijn gaande en als alles vlot loopt zal de dokter waarschijnlijk in januari of februari een aanvang maken met zijn spreekuur op Paradera. In de loop van een jaar kan dan blijken of een districtarts te Paradera en een dokterswoning, zoals door de heer Lacle gevraagd, wel verantwoord is. Een district-arts te Brazil is voorlopig niet nodig. Het aantal daar woonachtigen, dat recht heeft op vrij geneeskundige behandeling is niet zodanig groot, dat de districtarts te Savaneta te veel werk heeft. De wenselijkheid van een eilandsapotheek is al gezocht bij de plannen voor de uitbreiding van het gebouw van de Gezondheidsdienst. Of een eilandsapotheek nodig is of niet, is nog niet door het Bestuurscollege beslist. De heer Werleman heeft ook gevraagd of de Overheid een opendeur-politiek zou voeren in verband met de toelating van artsen. Het voeren van een opendeur-politiek heeft zijn voor- en nadelen, maar meestal nadelen voor de Antilliaanse artsen. De toelating van elke arts, die op Aruba zou willen komen zou in de toekomst de plaatsen voor Antilliaanse artsen bezetten. Hij heeft ook gevraagd voor het plaatsen van een ambulance te Sta. Cruz. Het plaatsen van een ambulance te Sta. Cruz zou een grote kapitaalsuitgave betekenen. Garage, woningen en ambulance. Voorts zouden nog tevens ambulance-chauffeurs in dienst genomen moeten worden om die ambulance dag en nacht beschikbaar te hebben. Tot nu toe is de noodzaak tot een dergelijke uitbreiding niet gebleken. Wij hebben tot nu toe geen klachten gehoord. Hij heeft ook gevraagd om aanleg van meer dammen en behoorlijke onderhoud van de bestaande dammen. Het aanleg van meer dammen heeft de aandacht van het Bestuurscollege maar het uitvoeren van onze plannen zal zeker nog wel wat tijd in beslag nemen. Wanneer en waar meer dammen zullen worden aangelegd kan men nu niet zeggen. Maar ik kan de heer Werleman de toezegging geven, dat het te zijner tijd plaats zal vinden. In verband met het onderhoud van de bestaande dammen, als ik me niet vergis worden deze dammen regelmatig onderhouden. Als de heer Werleman misschien weet van dammen waar dit niet het geval is, dan zal ik het zeker op prijs stellen de namen van de plaatsen waar deze dammen liggen van hem te horen. Hij heeft ook gevraagd om door te gaan met het aanleggen van contourdammen ter voorkoming van gronderosie. Het is de bedoeling om zo ver mogelijk door te gaan met de strijd tegen grond-erosie. In onze herbebossing-plannen is rekening hiermee gehouden. Ook heeft hij gevraagd om maatregelen te nemen ter bescherming van onze kreeftenstand. Ik ben het met hem eens, dat de tijd aangebroken is om iets te doen ter bescherming van de jonge kreeften en vissen. Beschermingsmaatregelen zijn degelijk nodig en ik persoonlijk zal mijn bijzondere aandacht aan deze taak besteden. Ik denk, Mijnheer de Voorzitter, dat ik al de vragen van de heer Werleman heb beantwoord.
De heer Leonardo heeft betoogd, als ik mij niet vergis, dat het geld voor

heer de Voorzitter, hebben we deze gelden herinvesteerd. Wij besparen daar rente op.
Voorts heeft de heer Eman het gehad over de tekorten van structurele aard en nu dat er geen tekorten zijn kan ik aan deze zaak rustig voorbij gaan, maar ik wil er hier toch even bij stilstaan en zeggen, dat naar mijn mening hier geen sprake is van tekorten van structurele aard. Tot nu toe is alleen maar in 1959 een tekort geweest. Ik zou bijna zeggen, dat dit een tekort is van incidentele aard.
Voorts zegt de heer Eman, dat er dus voor 1963 geen gelden beschikbaar zijn voor de Kapitaaldienst. Ik wil de heer Eman er op wijzen, dat voor 1963 f.1.300.000,-- voor de Kapitaaldienst is bestemd, die gekomen zijn uit de gewone middelen en uit de afschrijvingen.
Voorts heeft de heer Eman gezegd: oh, het Bestuurscollege spreekt maar van een beleid, met een simpele verwijzing naar het Meerjarenplan.
Mijnheer de Voorzitter, het Meerjarenplan stippelt juist het beleid van het Bestuurscollege uit voor de komende jaren en als men dat goed gelezen heeft dan kan men precies nagaan hoe dit beleid zich zal ontwikkelen zelfs voor de eerstkomende tien jaren.

Mijnheer de Voorzitter, voorts heeft de heer Eman gezegd, dat hij niet begrijpt dat ten aanzien van de uitgaven, deze wat/het eilandgebied Aruba betreft, 21% bedraagt en dat van Nederland 15%. Mijnheer de Voorzitter, ik hou er niet van dat mensen hier de goegemeente komen overbluffen op de een of andere manier. Ik heb de moeite genomen om die bladzijde voor mij zelf door te nemen en ik wil dat stukje waar de heer Eman het over heeft toch even aan de Raad voorlezen, dan wil ik er verder op ingaan en dan laat ik de beoordeling aan de Raad zelf over. Hier staat: "Bij de uitgaven van de Gewone diensten is het onderscheid gemaakt tussen reëele uitgaven, dus uitgaven waar prestaties tegenover staan en Overdrachtsuitgaven" en hier staat: uit staat 3 blijkt dat de Overdrachtsuitgaven op Aruba ± 2½% van het nationale inkomen belopen terwijl in Nederland meer dan 6%. Dit betekent dat in Nederland een veel groter deel van de beschikbare middelen zijn bestemming vindt in een herverdeling van het inkomen der bevolking en derhalve niet dient tot instandhouding van de Overheidshuishouding. En hier komt het Mijnheer de Voorzitter: de reëele Overheidsuitgaven die in Nederland inclusief die voor defensie nog geen 15% van het nationaal inkomen vraagt, blijkt voor Aruba te liggen tussen 17, dus ik herhaal, tussen 17 en 21. De algemene dekkingsmiddelen ten opzichte van Aruba die varieert van 22 tot 25% van het nationaal inkomen zijn tot nu toe ruimschoots voldoende geweest voor dekking van de uitgaven van de Gewone diensten. Slechts een klein bedrag tot 3% van het nationaal inkomen resteert voor het doel van Kapitaalsuitgaven. Dit ligt in gelijke orde van grootte als in Nederland en als men dus een klein rekensommetje maakt, Mijnheer de Voorzitter, en men telt de Overdrachtsuitgaven zo bij elkaar de 2½% van de Overdrachtsuitgaven van Aruba plus dat percentage dat ligt tussen de 17 en 21, dan komt men - laat ons de 21 nemen, ik wil zo verder gaan - dan komt men tot ± 23%. Als men dus de volle 21 neemt dan komt men dus tot 23% en neemt men de volle overdrachtsuitgaven van Nederland ( de 6 en 15) dan komt men tot 21%. Maar als men de dekking daarvoor ziet, Mijnheer de Voorzitter, dan zijn de dekkingsmiddelen van Aruba ten aanzien van het nationaal inkomen gebracht op 25%. Dus is er volledige dekking. Er is niets alarmerends gebeurd. Het ging mij er alleen maar om om aan te tonen hoe door het uit z'n verband rukken van bepaalde dingen men dus een verkeerde voorstelling van zaken krijgt. Ik wil gaarne aannemen dat dit niet gedaan is om demagogische redenen of om de goegemeente te overbluffen, maar dat dit een oversight is geweest van de heer Eman.

/het nationale inkomen van

Ditzelfde geldt het uit z'n verband rukken van gegevens een verkeerde draai geven aan wat er staat ten aanzien van de Centrale Tabuleerdienst, ten aanzien van de vertraging van de werkzaamheden van deze dienst. Want ik heb ook de moeite genomen om ook het rapport van de Algemene Rekenkamer te lezen. Ik ben de heer Eman heel erg dankbaar dat hij mij er zelf de bladzijde bij heeft genoemd. Het was dus voor mij een kleine moeite om dit na te gaan en hier lees ik weer, dat dus de Kamer constateert dat bij de ontvangersadministratie een achterstand is en dat de Kamer zegt, dat deze achterstand veroorzaakt wordt door de Centrale Tabuleerdienst. Ja, dat is dus echter juist, maar de heer Eman heeft er bij gezegd dat de Kamer in feite heeft willen insinueren, dat eigenlijk de Centrale Tabuleerdienst niet voldoet. Daar komt het op neer. Dat was de insinuatie waarop ik wil inhakken. Het staat hier helemaal niet. De Kamer vraagt zich dit alleen maar af ten aanzien van de ontvangersadministratie, maar de Tabuleerdienst die heeft veel meer werkzaamheden dan ten aanzien van de ontvangersadministratie of de Centrale Tabuleerdienst, zelfs aan haar doel beantwoord. Inmiddels hebben wij de Raad over deze vertraging beantwoord bij de Memorie van Antwoord. De achterstand in de werkzaamheden bij de ontvangerskantoor die worden nu door de Centrale Tabuleerdienst behandeld en naar verwachting zal deze achterstand binnen afzienbare tijd zijn weggewerkt. De achterstand bij de Centrale Tabuleerdienst is te wijten aan vele dingen o.a. aan machinestoringen, er zijn dus bepaalde machines die uitvallen en er zijn dus onvoorziene omstandigheden, waarbij dus op een bepaald moment bepaalde dingen, werkzaamheden blijven liggen anderen moeten doorgaan. De Centrale Tabuleerdienst is nu eenmaal een dienst, die dus op tijd haar werkzaamheden moet verrichten en daarom kan ik mij beslist indenken dat er dus zo nu en dan vertraging optreedt, maar zoals ik al gezegd heb zijn we nu bezig om deze zaak in te lopen en we verwachten dat spoedig deze vertraging uit de wereld is geholpen.
Voorts heeft de heer Eman het gehad dat hij het liefst heeft dat de begroting een realistisch beeld geeft, een reëel beeld geeft van de financiële toestand. Ik kan de heer Eman verzekeren, dat deze begroting die door ons is ingediend een realistisch beeld geeft van de financiële toestand van het eilandgebied Aruba op dit moment en dat deze begroting ten aanzien van de verwachtingen van 1963 de ramingen die daarin zijn opgenomen, de werkelijkheid in zoverre wij het hebben kunnen nagaan in de opstelling van de begroting weergeeft. Voorts heeft de heer Eman gesteld dat er drastisch moet worden bezuinigd bij de Overheidsuitgaven. Maar dit is weer iets, Mijnheer de Voorzitter, er zit weer een kronkel in de gedachtengang van de heer Eman. Het spijt me, dat ik moet zeggen omdat de heer Eman niet hier aanwezig is maar ik moet toch het betoog van de heer Eman beantwoorden. Hij stelt aan de ene kant, dat er drastisch moet worden bezuinigd bij de Overheidsuitgaven maar aan de andere kant vraagt hij dat wij de autonomie van het eiland groter moeten maken en dus taken moeten gaan overnemen van de Centrale Regering. Ik begrijp dat niet Mijnheer de Voorzitter. Als wij onze economie groter moeten maken en taken moeten gaan overnemen van de Centrale regering dan gaat het ons meer kosten. Dus dat is iets dat tegenstrijdig is aan de ene kant drastisch bezuinigen en aan de andere kant meer taken bij halen om onze economie verder uit te bouwen en dus als het ware meer kosten op onze hals halen. Ik kan er niet aan uit. Mijnheer de Voorzitter, de heer Croes heeft het gehad over gratis water aan on- en minvermogenden en hij wil het graag gerealiseerd zien via een onderstand. Ik juich deze sociale maatregel toe. Op dit moment zijn er veel mensen die hun waterrekening niet kunnen betalen omdat ze on- of minvermogenden zijn. Gaarne wil ik deze zaak dus in studie nemen en te zijner tijd omdat er toch al een voorstel geloof ik, is gelanceerd om te komen tot een verhoging van de onderstanden, hiermee re-

Voorzitter, ik bén geen ambassadeur; deze mensen zijn bij mij gekomen en hebben mij deze gang van zaken verteld. Zij hebben mij zelfs gezegd, dat ze,indien deze wegen gerepareerd zouden kunnen worden, ten allen tijden bereid zouden zijn om hun volle medewerking te verlenen door de benodigde stukken grond af te staan. U zeide dat dit hoge onkosten met zich mee zou brengen; dit is mij nog niet duidelijk. Volgens mijn bescheiden mening is deze samenwerking van deze grondeigenaren met de Overheid teneinde deze wegen te laten repareren toe te juichen. Mijnheer de Voorzitter, over de bocht in de buurt van Dienst Openbare Werken waarover het geachte lid Mathew het heeft gehad, zou ik dit willen zeggen. Indien de heer Mathew of zijn partijgenoten eerder bij mij waren gekomen dan was deze zaak zeker in orde gebracht door mij. Nu dat deze zaak verpest is, ja, kan ik er niets aan doen.

Mijnheer de Voorzitter, inderdaad, St. Nicolaas is voorbij, doch het Kerstmannetje staat wel voor de deur.
Daar Gedeputeerde Tromp opmerkte dat ik de kruidenieren wilde beledigen moet ik zeggen, dat de betrokken gedeputeerde die mijn vraag heeft beantwoord niet eens is met de door mij uitgeoefende kritiek.
Mijnheer de Voorzitter, al hoewel er kritiek werd uitgeoefend door verschillende leden, toch had ik wel verwacht dat deze Raadsvergadering niet zal eindigen zonder dat men een pluimpje of een lofrede aan het adres van het Bestuurscollege zou afsteken. Maar Mijnheer de Voorzitter, dat geeft nog geen brush-off van de door mij uitgeoefende kritiek. Dat wil nog niet zeggen dat het beleid van het Bestuurscollege volkomen gezond was. Ik heb mijn kritiek uitgeoefend door te zeggen; smijten met gemeenschapsgelden en dat is en blijft. Wanneer ik zeg smijten met gemeenschapsgelden dan bedoel ik nutteloze baantjes creëren voor partijvriendjes, o.a. het aanhouden van een zogenaamde Voorlichtingsdienst, zuiver om propaganda te doen. Verder, wanneer een paar kinderen naar Nederland moeten worden gezonden/te doen begeleiden door een gedeputeerde, dat kost veel geld. Verder, omdat Jan heeft gezegd: binnen vijf maanden is er weer verkiezing ik doe niet meer mee, om Jan dan direkt een bevordering of een verhoging te geven. En zo kan ik verschillende factoren naar voren halen. Dat is wat ik bedoel met smijten met gemeenschapsgelden. Mijnheer de Voorzitter, met het komen met concrete plannen zou ik nu niet dieper willen ingaan, doch ik wil hierbij zeggen, dat we hier op Barcadera een projekt in uitvoering hebben, dat zeer binnenkort klaar zal komen. Wanneer dit projekt klaar is en in werking wordt gesteld dan zullen deze arbeiders naar huis moeten gaan en blijven er ongeveer 2 à 300 mensen werken. Of deze projekten concreet zijn, staat nog te bezien. Dat weten wij nog niet. En als het Bestuurscollege moet afwachten met dekking van onze tekorten op de begroting op de steun van het Meerjarenplan van Nederland, welke zeker een zes a zeven maanden zal vergen, voordat dit geregeld wordt, dan zou ik het niet concreet willen noemen, dat staat ook nog te bezien. Tenslotte, Mijnheer de Voorzitter, zal ik dank moeten zeggen voor Uw antwoorden. Ik dank U. /ze

<u>DE HEER E.R.FINCK</u>: Mijnheer de Voorzitter, ik heb gehoopt in deze kort te zullen zijn vanavond zoals het gevalletje van vanmorgen. Ik zal thans toch wel kort blijven maar een beetje langer als vanmorgen. Op de eerste plaats spijt het mij wel dat er op dusdanige wijze kritiek uitgeoefend wordt met de bedoeling om een paniek te ontketenen bij de bevolking. Ik breng dit naar voren omdat dit op een spelletje lijkt. Door een van de leden van de Overkant wordt hier gezegd dat wij een tekort hebben in de begrotingen van 1959 1960, 1961 en 1962 van ca. f.9.500.000,- terwijl een ander lid zegt. er

wordt gesmeten met gemeenschapsgelden en zeggen beiden tegelijk belastingen worden verhoogd. Mijnheer de Voorzitter, wij voelen het, we zien het; de verkiezingen zijn in aantocht. Er moet een punt gevonden worden dat als campagne slogan gebruikt kan worden, maar er is niets, er moet dus iets gezocht worden. Maar deze heren vergeten, Mijnheer de Voorzitter, dat het zoeken van zo'n punt of het vinden van zo'n punt alleen maar nadelig kan zijn voor de bevolking want Mijnheer de Voorzitter, ik ben tegen alles dat een paniek stemming kan ontketenen. Ik ben wel voor het voeren van kritiek, dat gebaseerd is op waarheden. Wilt U een beetje naast de waarheid blijven, goed, maar dan wel zorgen dat de bevolking niet in een paniek stemming komt. Want, Mijnheer de Voorzitter, als wij allemaal horen, dat er vele werkzoekenden zijn en er velen zijn die meer steun moeten hebben, financiële steun en tegelijkertijd van deze heren horen van f.9.500.000,- te kort, we krijgen belastingverhogingn etc, dan begrijpt U wel Mijnheer de Voorzitter, waar dit spelletje naar toe gaat. Maar het Bestuurscollege heeft de afgelopen 8 jaren bewezen te kunnen winnen en te kunnen werken. Dit Bestuurscollege is niet slechts gekomen met plannen maar ook met daden. En we kunnen haast zeggen, dat geen enkel plan, geen enkel voorstel van dit Bestuurscollege mislukt is. We hebben gehoord, dat regeren vooruitzien is. Dit Bestuurscollege heeft daarvan het bewijs geleverd, want hetzelfde kritiek, dat we vandaag gehoord hebben van die zijde hebben wij ook gehoord zes jaren geleden toen wij begonnen met het Water-en energiebedrijf. Ik hoop niet dat U zegt, dat U het vervelend vindt, dat ik af en toe weer terug kom met deze zaak, Mijnheer de Voorzitter, ik had gehoopt het niet te doen, maar wanneer wij nu horen: Barcadera, 200 mensen over een paar maanden afgelopen, Mijnheer de Voorzitter, zou men denken: afgelopen deze mensen gaan naar huis zonder werk. Wat is nu het geval, Mijnheer de Voorzitter? Binnen een jaar na deze is het ongeveer zeven jaar dat dit Bestuurscollege begon te werken, zoals ik reeds zei met de bouw van het Water-en electriciteitsbedrijf. Toen was het nog deze heren te hoog, te groots opgezet. Smijten met gelden, de bevolking binden aan een schuld en zo meer. Wat blijkt nu, Mijnheer de Voorzitter? Hetgeen het Bestuurscollege gezegd heeft: dit kan later te klein blijken te zijn. Mijnheer de Voorzitter, dit kunt U zien. Westinghouse is bezig met de uitbreiding van de nieuwe electriciteitscentrale. De bedoeling van de bouw zes, zeven jaar geleden was voor het aantrekken van industrieën. Wij leveren goedkope electriciteit en wat zien we? Industrieën worden aangetrokken, niet alleen met gelden van Nederland maar ook met gelden van particulieren, van derden. Uit Amerika had men miljoenen hierin gestopt. Mijnheer de Voorzitter, wij regeren op een gezonde basis en als men spreekt dat hier ongezond geregeerd wordt dan is dit vóór 1954, maar ná 1954 is er gezond geregeerd. Die ongezondheid die er toen heerste hebben wij genezen. Wij hebben een dokter gehad en die ongezondheid hebben wij helemaal weggehaald. Wij hebben nu een gezonde regering, een gezond Bestuurscollege.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil hiermee eindigen voor wat betreft het kritiek van de heren aan de overkant en ik wil op enkele punten hierzo wat vragen. Op de eerste plaats, Mijnheer de Voorzitter, hetgeen de heer Laclé gevraagd heeft is mij niet duidelijk. Er is U gevraagd bij de behandeling in de commissie van de begroting een gespecificeerd lijst van werkzoekenden. U schrijft op de lijst 22 electriciëns, maar terecht wordt door het Bestuurscollege in de krant gevraagd naar 3 electriciëns, zegt de heer Laclé. Ik zou graag willen vernemen wat het Bestuurscollege bedoelt met electriciëns en wat de heren die electriciëns nodig hebben, verstaan onder electriciëns 1ste klasse. Het is mij niet helemaal duidelijk en dan hebt U nog 22 helpers electriciëns. Ik zou graag willen weten wat U feitelijk met deze dingen bedoelt. U hoeft

het nu niet op te geven, maar misschien later wel. En dan zou ik gaarne van U, Mijnheer de Voorzitter, te zijner tijd nog ontvangen een verdere specificatie van deze lijst want ik geloof niet dat deze lijst helemaal correct is. Ik neem aan dat dit nu een gevolg is van de vele mensen die aan het werk zijn geholpen en die nog steeds op de lijst staan als werkzoekenden. Verdere specificatie zou ik willen hebben in de leeftijden. Want als ik vernomen heb van de mensen die het kunnen weten, zijn er een hoop werkzoekenden van veertien en vijftien jaar en die zijn maar klakkeloos op deze lijst geplaatst.

Mijnheer de Voorzitter, ik weet niet meer, wie dit voorstel gedaan heeft tot het aanstellen van een hondenvanger, ik ben het roerend mee eens want ook ik zie af en toe van die tafereeltjes. De politie kan hier niets aan doen. Als hij order krijgt om een hond dood te schieten, dan schiet hij dat beest dood. Dat toevallig een jongetje net voorbijgaat, ja, dat kan de politie niet helpen. We hebben het een paar jaar geleden al voorgesteld en er was nog een hondenvanger aanwezig, die intussen vertrokken is. Ik zou U dus willen verzoeken om in die richting te denken en te zoeken.

Wat betreft het voorstel gedaan door de heer Werleman voor een Hulp-Bestuurskantoor op Sta.Cruz, geloof ik niet dat dit wel mogelijk is, maar wel geloof ik dat het misschien wel mogelijk zal zijn om enkele keren per maand, door U vast te stellen ergens op Sta.Cruz zo'n kantoortje voor twee drie dagen in de ochtend uren in te stellen waar dus deze bedragen van deze mensen, ontvangen kunnen worden. Inderdaad is het niet zo makkelijk voor deze mensen, U weet, onze busvervoer hier is een wilde busvervoer. Maar ik heb mensen gezien, die staan soms wel een uur lang bij de Gezondheidsdienst om op een bus te wachten, die naar Paradera uitgaat.
Een huisvrouw die haar waterrekening moet betalen verliest soms een hele dag, Mijnheer de Voorzitter, niet overdreven, alleen maar om die f 8,-- te komen betalen. Dus ik geloof wel, dat als het mogelijk is en nodig is om zoveel mogelijk deze mensen tegemoet te komen, zonder bijzondere kosten te maken voor de Overheid. Dit gebeurt al met verschillende dingen Mijnheer de Voorzitter, wij gaan zelfs naar de mensen die ontvangen en zelfs ook de mensen die betalen. U weet de mensen van de A.O.V. en de O.V, wij gaan naar hun toe om ze te betalen. Deze mensen komen ons betalen, laten wij ook naar hun toe gaan om het te ontvangen. Het is gemakkelijker voor ons.

Mijnheer de Voorzitter, dan wil ik nog even als laatste punt het verkeer aanhalen. Voordat ik begin wil ik U verzoeken om mij niet te antwoorden, dat het een Landszaak is want bij de politie is dit altijd een beetje moeilijk. Of U nu de politie bent of Plaatselijk Hoofd van Politie en zo meer, Mijnheer de Voorzitter, U weet het wel, de politie hier is half eilandelijk we hebben hier geen gemeentepolitie, maar U bent als Voorzitter van deze Raad ook Hoofd van de Politie, dus ik wil U dit vragen. Mijnheer de Voorzitter, de vorige week is er een slachtoffertje gevallen door het verkeer op Savaneta, een meisje van zes jaar. Enkele maanden geleden was dit het geval geweest hier voor de school een meisje van zes, zeven jaar. De schuldvraag doet hier niet ter zake. Ik denk dat het twee kinderen waren, het was voordat de school aanving van het ene geval en de andere was nadat de school uit was. Mijnheer de Voorzitter, het is niet nodig dat ik hierzo dramatisch ga uitleggen hoe dit geweest is voor de moeder en de vader. Met geen geld ter wereld is dit verdriet goed te maken. Het is een hard geval, Mijnheer de Voorzitter,. Ik wil U vragen of U niet met mij eens bent, ik heb het dus niet over deze twee gevallen, dat de schuldvraag gezocht moet worden bij de bestuurder, bij de politie bij het kind of bij de onderwijzer, ik wil

alleen maar vragen of U niet denkt dat hierin verbetering gebracht kan worden. Mijnheer de Voorzitter, als het getij keert moeten wij de bakens verzetten. Het getij is gekeerd, Mijnheer de Voorzitter. De scholen, de laatste jaren worden steeds drukker bezocht. Als U eens om twaalf uur of half een wanneer het uitgangsuur is van de school voor die school staat dan vraagt U zich zelf af of er maar één per drie maanden wordt overreden. Of het niet drie per dag is. Mijnheer de Voorzitter, een kind wordt door alles afgeleid, ook al zegt de moeder aan het kind tot tienmalen toe om niet over te steken voor dit en dit het geval is, een papiertje waait door de lucht Mijnheer de Voorzitter, en het kind is alles vergeten. Deze kinderen, Mijnheer de Voorzitter, hebben toezicht nodig, deze kinderen hebben bescherming nodig. Ik wil beginnen met U een voorstel te doen, Mijnheer de Voorzitter, maar heel ernstig. Ik hoop niet, dat U zal zeggen dat het bekeken zal worden, ik hoop dat U me zegt, U bent het met mij eens en dat U handig zal optreden. Hebben we meer politieagenten nodig, dan zullen we ze moeten laten halen en als U dat niet wilt, dat zullen we dat in de Staten doen. Als ik maar van U kan horen, datwe hier een tekort hebben aan politiepersoneel om dit ten uitvoer te brengen.

Mijnheer de Voorzitter, op Companashi hebben we een complex scholen. Men kan zeggen in een cirkel. Ik heb vorig jaar gevraagd ten eerste om langs de Boerhaavestraat eenrichting verkeer in te voeren. Het is nu een jaar verder, Mijnheer de Voorzitter, en we zien nog steeds de auto's op en neer tegen mekaar aan en de kinderen twijfelen: zullen we gaan; de moeders die kunnen niet parkeren of de moeders zijn te laat. Mijnheer de Voorzitter, het is een bende daar. Hierin moet verbetering komen, het gaat om het leven van onschuldige kinderen en het verdriet van vele ouders. Ik wil U voorstellen Mijnheer de Voorzitter, dat U ernstig dit opneemt met de Commissaris van Politie om bij het hele cirkeltje daar eenrichting verkeer in te voeren. Dan mogen de mensen parkeren eventueel bij de scholen maar ook eenrichting verkeer. Mijnheer de Voorzitter, dit is geen verzoek alleen maar een "must". Zo kan het niet verder. Er gebeuren meer ongelukken, wacht U zult zien. Op de andere scholen, de Prot.Chr.School of de Julianaschool is het niet zo erg. Maar ook daar moeten die maatregelen genomen worden en er moet heel streng opgetreden worden door de politie, tegen ouders of mensen die de kinderen moeten afhalen die de zaak daar overtreden. Mijnheer de Voorzitter, ik wil dus behalve het voorstel om een eenrichtingverkeer in het leven te roepen voor de hele cirkel daar, waar ongeveer naar schatting ongeveer 3000 kinderen tegelijk de school verlaten, weet U wat dat zeggen wil? Meer dan 3000 kinderen/voor de andere scholen minstens één politieagent. Ik weet of ik mag aannemen dat we hier een tekort hebben aan politieagenten, want ik was hier vanavond om half zeven op die hoek van de Nassaustraat waar er/één politieagent was, die het verkeer moest regelen, dat uit drie richtingen kwam, op een hoek waar de straten niet samenvallen. Dus die meneer ging even naar een andere wagen en zei: nou mag jij weer door. Wat gebeurde er toen ik daar stond, het is leuk om het aan te halen, er stond een meneer te wachten op order van de politie en intussen was de politie helemaal daar om dat verkeer te regelen en een ander man, die rechts inhaalde werd door de politie aangehouden en zei: waarom heb je hem ingehaald. Hij zei: "Omdat deze man zijn auto niet wilde starten, want hij stond maar stil" en de taximan heeft geen bekeuring gekregen, maar ik wil U hier even alleen maar een beeld geven wat het gevolg kan zijn van tekort aan politieagenten.

/maar

Mijnheer de Voorzitter, ik zou gaarne van U willen vernemen of inderdaad dit tekort bestaat en dan zullen wij als het eventueel niet mogelijk is

/en

middels U als Hoofd van de Politie, dan als Statenleden dit naar voren brengen bij de Minister van Justitie.
Mijnheer de Voorzitter, nu ik het eenmaal heb over het verkeer wou ik U iets vragen. De Politie is er toe overgegaan om bij sommige hoeken te doen voorsorteren. Ik weet niet of dit het juiste woord is, maar U weet wat ik bedoel dus, dat ze niet meer rechts hoeven te gaan als ze op een hoek komen, maar ze moeten soms in het midden gaan als ze links moeten en recht door moeten en rechts, anyhow de straat is verdeeld aan het einde.
Mijnheer de Voorzitter, wij die op Aruba wonen hebben al moeilijkheden mee, laat staan de mensen die niet op Aruba wonen. Dat er voorsortering in het leven geroepen is, is goed. Maar er ontbreekt iets aan, er moet een bordje zijn een paar meters afstand van die hoek, dat men weet dat je daar moet voorsorteren. Want als ik normaal op een hoek kom, dan ga ik aan de rechterkant wachten ook al moet ik links of rechts inslaan. Maar op die hoeken waar ik U zeg, waar men moet voorsorteren, moet U of in het midden of links of rechts gaan. Maar dat weet ik pas wanneer ik bijna bij de hoek ben, dan zie ik een paar verbleekte peiltjes en dan zeg ik; o, ik ben verkeerd. Dus daarom moet er een bordje zijn, want dat ontbreekt er op een afstand van die hoek en zeggen: denk er om voorsorteren en dan even die peiltjes aanwijzen.
Mijnheer de Voorzitter, verder wil ik U vragen om aan het Hoofd van de Politie te willen verzoeken om een beetje strenger op te treden met de mensen die rommel of afval of wat dan ook vervoeren met hun grote trucks. Vanmiddag nog op de brug van Savaneta moest ik uitwijken op de brug voor een plank met een paar spijkers er in. Ik, Mijnheer de Voorzitter, ik wilde het wel weghalen, maar ik waagde mij niet op de brug met dat verkeer. Het is dagelijks dat men op de straten rommel ziet en afval van trucks. Deze mensen laden zoveel mogelijk in en ik geloof, dat de politie een beetje te slap hierin is. Van mij zal de politie nooit moeilijkheden hebben als ze vandaag of morgen iemand bekeuren die op straat rommel laat vallen. En dan wou ik U nog verzoeken, Mijnheer de Voorzitter, of bij het parkeren op de hoeken niet een beetje strenger opgetreden kan worden. De normale regel is geloof ik zoveel meter van de hoek. Maar het bestaat wel dat men op sommige wel mag parkeren, het hangt er van af hoe de hoek gemaakt moet worden. Of het een eenrichtingverkeer is. Ik parkeer soms mijn wagen vlak op de hoek bij mijn kantoor, daar weet ik zeker dat het geen moeilijkheid meebrengt. Maar niet als men op een andere hoek parkeert waar men rechts moet komen. Ik heb nog twee dagen geleden gezien dat iemand drie keren achteruit moest rijden om de bocht te maken, voordat hij verder kon komen. In Amsterdam als ik mij niet vergis, heeft men het geprobeerd om bij die plaatsen waar de auto's niet mogen parkeren, de trottoirsbanden rood te schilderen met een soort verf dat niet zo makkelijk weggaat. Ik weet niet, het hoeft niet speciaal rood te zijn, het kan ook oranje zijn, als proef. Als proef werd het in Amsterdam twee jaren geleden toegepast en het schijnt een succes te zijn.

En dan last but not least ben ik een beetje teleurgesteld over het antwoord van het Bestuurscollege namelijk dat kan voldaan worden aan het verzoek de twee maandagen die tussen de feestdagen inzitten vrijaf te geven. Van het Bestuurscollege vind ik het een beetje drastisch als men spreekt van twee maandagen; inderdaad de persoon in de commissie-vergadering heeft gevraagd één of twee. Twee is natuurlijk beter, met één zijn wij ook tevreden, het zou misschien leuk zijn om op 22 en 29 dus op de twee zaterdagen de mensen langer te laten werken om dan een lange week-end te geven, maar het is geen voorstel dat aangenomen moet worden, Mijnheer de Voorzitter, het is alleen maar een verzoek. Dat de grote maatschappijen het doen, Mijnheer de Voorzitter, de Overheid moet altijd het voorbeeld geven. Wij moeten niet kijken

wat andere maatschappijen doen. En daarmee ben ik uitgepraat, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U.

DE HEER H.BEEN: Mijnheer de Voorzitter, ik zal erg kort zijn maar dan ook erg kort en mijn betoog over het onderwijs vanmorgen is van nog verdere strekking. Ik begrijp, dat het voor de betrokken gedeputeerde voorlopig nog moeilijk is om er precies op te antwoorden. Ik hoop alleen, dat hij zijn volle aandacht aan het gestelde zal geven. En graag wilde ik nog een enkele antwoord hebben en liefst dat het niet al te ontwijkend zal zijn. Mijn eerste vraag is dus: Of het Bestuurscollege bereid is om afdeling Onderwijs telkenjare dus de percentages van de zittenblijvers van elke school en van iedere klas te laten verzamelen. Mijn tweede vraag is of het Bestuurscollege of de betrokken gedeputeerde denkt over te gaan tot selectie voor de M.U.L.O. en wanneer dan? En mijn derde vraag is of het Bestuurscollege bereid is er voor te zorgen dat zo spoedig mogelijk en liefst voor het begin voor het volgend cursus-jaar de aanvangsleeftijd van de kleuters gesteld wordt op vier jaar, ondanks dat dit een Landszaak is. Ik dank U.

DE HEER F.HERNANDEZ: Mijnheer de Voorzitter, dit voorbeeld had ik genomen ter vergelijking. In de Verenigde Staten vallen gas- en electro maatschappij onder "Public Utilities". Wel kunnen particulieren hierin aandeel hebben, maar om te zeggen dat ze in handen van particulieren zijn zonder meer, betekent een vervlakking van de verhouding tussen wat ze hier hebben en wat ze daar hebben. Ik weet, dat de gedeputeerde Tromp wel goed op de hoogte is wat de Overheid daar van de"Public Utilities" verwacht. Jaarlijks moeten verschillende staten van onkosten worden overgelegd en er is een strenge controle op maat en gewichten. En bovendien wordt daar alles gedaan om het publiek te beschermen door de tarieven zo laag mogelijk te stellen. Ik hoop, dat dit met de Landsregering opgenomen zal worden ter verbetering. Verder ben ik blij dat de w.a.-verzekering met de Landsregering zal worden opgenomen en ik geloof dat wanneer de w.a. verzekering verplicht zal worden gesteld, dat wij op het sociaal gebied een stap verder zijn. Ik dank U.

DE HEER D.FLEMMING: Mijnheer de Voorzitter, met belangstelling heb ik geluisterd naar de antwoorden van het Bestuurscollege op mijn betoog van heden morgen. Het spijt mij ten zeerste te moeten constateren dat de gedeputeerde Anslijn mij niet goed heeft begrepen. Hedenmorgen heb ik niets gezegd over de werkverschaffing. Ik denk, dat de gedeputeerde Anslijn een beetje doof is. Ook wil ik de heer Been van harte bedanken voor zijn voorstel om een kantoortje op Sta.Cruz op te richten om de mensen daar te kunnen helpen. Ik dank U.

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Mijnheer de Voorzitter, gelet op de verschillende antwoorden van het Bestuurscollege ten aanzien van het kritiek dat ik naar voren heb gebracht kan ik mij geheel en al verenigen met de antwoorden. Ik heb in de eerste plaats een verzoek gericht ten aanzien van de commissies zoals het Bestuurscollege nu gespecificeerd heeft en ik heb uitsluitend en met nadruk de aandacht van het Bestuurscollege gevraagd om te voorkomen een eventuele gedachtengang dat ook in deze zaak gediscrimineerd wordt tegemoet te komen aan de gedachten van degene die er zo over denken om dan ook niet ambtenaren die bereid zijn dit te aanvaarden en er eventueel kun kracht aan te geven om de doelstelling van deze commissies te helpen bevorderen door Landskinderen en eventueel ander nederlands bevolkingsgroepen gevestigd op Aruba wie het algemeen belang van Aruba ook ter harte gaan. Daar heb ik geen antwoord op gehad. En dan heeft U gezegd alsof ik heb verzocht om alle

zandwegen of districtswegen van olie te voorzien. Eigenlijk zou elke weg op Aruba er aanspraak op kunnen maken, uit het feit dat elk mens een tikje egoisme in zich draagt, ongeacht of het verantwoord is of niet als men denkt "in de wijk van buurman a is er een zandweg en men heeft er olie op gespoten", al woont die persoon aan de rand van een rooi, hij zou willen, dat men de rand van die rooi met olie bespoot. Dat kan niet de bedoeling zijn. De bedoeling van mij is dat de wegen in de loop der jaren op aandrang of verzoek van dit College telkens weer worden onderhouden, wegen in slechte toestand met gaten en kuilen veroorzaakt door regenval en die telkens weer worden bijgevuld welk onderhoud absoluut veel kosten met zich meebrengt. Door deze bestrijdingsmethoden op de proef te stellen om er uiteindelijk goedkoper van af te komen, heb ik mij voorgesteld dat na dat deze wegen door de regen in een deplorabele toestand zijn komen te verkeren dat men een proef desnoods neemt door bepaalde van deze wegen die het meest onder regenvallen te lijden krijgen nog met een beetje olie op te spuiten. En ten aanzien van de opmerking die ik heb gedaan voor de toestand des zaterdagsmiddags, vooral in de Nassaustraat (ik zei Oranjestraat, maar ik bedoel de Nassaustraat) is het ook de bedoeling - ik heb het niet met zoveel woorden gezegd - dat uiteindelijk de Politie de man is, die voor orde en rust zorgt, dus dat eventueel op de een of ander manier bewerkstelligt, dat meerdere politiemannen ter beschikking worden gesteld, het korps uitbreiden desnoods, en dan vooral op 's zaterdagsmiddags bij de drukke inkoops-uren een beetje krachtiger op te treden tegen deze wandaden om deze de kop in te drukken. En ten aanzien van het antwoord van gedeputeerde Tromp, als dat ik zou hebben gezegd dat ik mij niet kan voorstellen waarom de gedeputeerden niet op de loop gaan moet ik stellen dat U mij misschien verkeerd begrepen hebt. Ik heb gezegd, dat elk lid van de Raad bij elke behandeling van een onderwerp het volste recht heeft om kritiek, waardig of onwaardig redelijk of onredelijk, op zijn eigen wijze naar voren te brengen. Maar uiteindelijk wanneer men overtuigd is van een wijs beleid en een gewetensvolle handeling in het hoe en waarom van de ter uitvoerlegging van de problemen die werkelijke problemen zijn, dan geloof ik dat op een gegeven ogenblik de persoon in kwestie de gedeputeerde zodanig hopeloos maakt dat ik mij niet voorstel, hoe zij hun baan er niet aangeven, niet dat ik het zo zeer wens. Ik wens het helemaal niet, integendeel. Ik heb dat gezegd, uit het feit dat ik allerlei soorten kritiek aanhoor en dat ik niet de persoon ben die mag verdedigen. Dus ik sta eerder als steun achter het Bestuurscollege door deze opmerking. Dus niet dat ik feitelijk wens, dat de gedeputeerden hun baan prijs geven vanwege het kritiek. En ten lange laatste is er ook een aanmerking ten aanzien van de volkswoningen en aanrechten waar ik per sé een opmerking heb gemaakt op de gedeputeerde onder wie deze woningen ressorteert, omdat ik een Raadslid ben, die gedegen op de hoogte is van moeilijkheden die voortvloeien uit kritieken van de bevolking. En ik heb hier gesproken uit naam van de bevolking. En dat doe ik, omdat de bevolking naar ons toe komt. En wanneer ik eventueel de bewustheid heb, dat begrotingen worden vastgesteld voor ten uitvoerlegging van werkzaamheden voor het jaar, dan begrijp ik ook, dat op een gegeven ogenblik de begroting uitgeput raakt en dat er dan geen middelen meer in de kas zijn om uiteindelijk een laatkomertje met zijn verzoek te helpen. Ik stel ook zodanig vertrouwen in het Bestuurscollege dat ik niet het woord van het Afdelingshoofd als laatste woord beschouw, dus ga ik alsnog ruggespraak voeren met de gedeputeerde en verwacht ik ook dat wanneer de gedeputeerde in tegenstelling met het besluit van het Hoofd van het departement, mij de toezegging geeft, of een belofte, dat alsnog als het mogelijk is, dat ik op die manier de zaak overbreng aan de betrokkene. En ik heb ook gemerkt maar ik zou het de gedepu-

teerde niet zozeer ten kwade aanduiden, dat hij leedvermaak had toen ik mijn betoog hield, dat hij nog al schik had om over deze ernstige opmerking van de bevolking te lachen. Ik geloof niet, dat het de bedoeling is van de gedeputeerde mij uit te lachen, want er valt niets te lachen. Integendeel, het was doodernstig, dus ik geloof, dat de gedeputeerde dus in dit opzicht zich terdege bewust is dat hij ook ernstig deze dingen opneemt. Ik dank U.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, ik zal erg kort zijn en de opmerkingen die ik zal maken die betreffen wel het meest de opmerkingen op de antwoorden die zijn gegeven naar aanleiding van het betoog van de heer Eman. Maar alvorens hierop in te gaan wil ik/heel lichte aanval van de heer Finck aan het adres van mijn fractie ontzenuwen. Namelijk, hij heeft mijn fractie beticht, dat wij hier een spelletje aan het spelen zijn, omdat de verkiezingen voor de deur staan. Dit is geenszins het geval, Mijnheer de Voorzitter. Ik heb er niets van gemerkt. Het enige spelletje, dat ik heb gemerkt dat misschien betrekking kan hebben op de verkiezingen, is de opmerking van de heer Finck om desnoods de hoeken van de straten oranje te verven. Ik vraag mij af of dit misschien vooruitlopend is of het plaatsen van de oranje vlag op de huizen. Wij hebben geen noodzaak om in deze zaal een spelletje te spelen, een spelletje zodanig dat het ten nadele van de bevolking uitkomt. We hebben het ook nooit geprobeerd, onze bedoelingen zijn steeds goed geweest. De vooruitgang die wij in de laatste jaren hebben gemaakt heeft getoond, dat de bevolking wel een groeiende vertrouwen heeft in de A.V.P. Stonden we in 1955 hier met drie raadsleden nu telt onze fraktie zes en ik maak me sterk dat we met een sterkere fractie in juli volgend jaar deze eilandsraadzaal zullen betreden. We zijn helemaal niet bang voor de verkiezing en voelen ook niet de noodzaak om hierin spelletjes te spelen ten nadele van de bevolking. De insinuatie dat vóór 1954 ongezond zou zijn geregeerd laat ik voor de rekening van de heer Finck. Voor 1954 maakte ik geen deel van deze fractie, maar van zowat ik al weet hebben de fracties, die vóór 1954 het bestuur hebben gevormd te kampen gehad met afzonderlijke problemen, problemen van geheel verschillende aard dan die thans het geval zijn. Op het ogenblik is het hoofd probleem voor ons de economische ontwikkeling en de fractie aan de overkant kan niet ontkennen dat wij voor dit probleem blind zijn gebleven. Tot zover voor ons verantwoord bleek hebben wij onze volle medewerking gegeven aan het economische beleid van het Bestuurscollege en we zijn bereid het te blijven doen zolang wij overtuigd zijn dat de plannen die ons worden voorgelegd verzorgd zijn. Dit Bestuurscollege heeft ook fouten gemaakt in het economisch beleid. Daarvoor hoeven wij ook niet blind te zijn. Toen in 1956 de plannen naar voren werden gebracht voor het bouwen van een waterfabriek vonden wij inderdaad dat het te groot van opzet was. Misschien waren deze meningen toegedaan omdat er niet voldoende gegevens verstrekt werden aan de Raad. Meermalen heb ik hier in deze Raad als toehoorder gezeten en gezien hoe van de zijde van deze fracties pogingen werden gedaan om meer inlichtingen te krijgen die prompt werden geweigerd door het toenmalige Bestuurscollege en zodoende konden de leden van deze fractie niet voldoende gegevens krijgen om de zaak juist te beoordelen en het enige wat er dan overbleef was er om tegen te stemmen, ook mede gezien de onwil die gekweekt werd wegens het weigeren van deze informaties. Maar we hebben gezien dat er verbeteringen zijn getreden; op het ogenblik is het zo dat de begroting van het W.E.B zelfs de tarieven heeft opgenomen van electriciteitsvoorzieningen en verschillende bedrijven die het daarvan zullen betrekken en we zijn blij met deze gang van zaken. Het merendeel van de vragen of de opmerkingen van de heer Eman werden beantwoord door Gedeputeerde Tromp. Ik wil hier eventjes iets dieper op ingaan, want het schijnt,

/de

en dergelijken worden neergeschoten. Ook zou ik gaarne zien, Mijnheer de Voorzitter, dat de Voorlichtingsdienst eenmaal per maand samen met het Bestuurscollege een persconferentie belegde, zodat het volk door de pers en de radio op de hoogte kan worden gehouden van wat er allemaal bij de Overheid gebeurt. Want als het volk weet wat er gedaan wordt door het Bestuurscollege dan krijgt het volk appreciatie voor het werk, dat door het Bestuurscollege gedaan wordt. Weet men niet wat er gebeurt, weet men niet wat er gedaan wordt, dan krijgt men altijd kritiek te horen. Maar als men weet dat er werkelijk gewerkt wordt als men weet wat de problemen van het Bestuurscollege zijn, dan krijgt men ook waardering voor het werk van het Bestuurscollege en dan zal men werkelijk zeggen dat de Voorlichtingsdienst en de gedeputeerden voor hun werken om hun op de hoogte van de problemen te brengen. Mijnheer de Voorzitter, ik heb al eerder gesproken over het geval van de volkswoning. Ik hoef daar niet dieper op in te gaan. Ik zeg alleen maar dat er geen studie hiervoor nodig is alleen maar verbeteringen en dit verwacht ik ook. Mijnheer de Voorzitter, ik zou ook van deze gelegenheid gebruik willen maken om de Hoofden van Diensten, de Gedeputeerden en de Pers en al mijn collega's een zalig Kerstfeest toe te wensen en een gelukkig Nieuwjaar voor het volk. Ik dank U.

DE HEER J.CH.LAMPE: Mijnheer de Voorzitter, ik kan niet anders zeggen, dat ik zeer blij ben dat de gedeputeerde Wernet mijn voorstel om te komen tot de ontwikkeling van een Aruba's eigen cultuur in ernstige overweging zal nemen. Ook ben ik zeer erkentelijk voor de woorden van de gedeputeerde Jossy Tromp ten aanzien van mijn betoog en voor zijn toegezegde steun en medewerking aan een eventueel realisering van mijn voorstel. Ik hoop en met mij vele mensen van Aruba dat de aandacht die het Bestuurscollege aan mijn voorstel zal geven zal mogen leiden tot een verwezenlijking van deze zeer belangrijke wensdroom in een niet al te verre toekomst. En het idee op Aruba een eigen Arubaans museum in het leven te roepen, juich ik ook van harte toe. Ik dank U.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, in antwoord op mijn betoog en op de gestelde vragen wil ik het een en ander opmerken. Ik zal eerst beginnen met het geval van de vissersboot van Martin Tromp. Verleden jaar toen deze zaak hier in deze Raad naar voren werd gebracht, heb ik bij monde van de toendertijd gedeputeerde Henriquez de toezegging gekregen dat alle medewerking zou worden verleend ten aanzien van de schadeloosstelling al hoewel deze zaak in Nederland moest worden opgenomen met de Scheepvaarts Raad. Nu kan ik mij tevreden stellen, volgens Uw antwoord, dat van deze zaak niets meer terecht zal komen doch ik kan niet nalaten enig kritiek uit te oefenen in verband hiermede. Mijnheer de Voorzitter, verschillende malen is het gebeurd dat onze vissersbootjes hier bijna in onze haven aangevaren worden door vreemde schepen en dat er zelfs mensen zijn verdronken. Toch vind ik het heel vreemd dat van Overheidswege niets werd gedaan. Ik heb zelfs betoogd over deze aanvaringen hoe onze mensen verdronken als honden. Ik zou zeer gaarne een beroep doen op het Bestuurscollege om in het vervolg wanneer dergelijke aanvaringen mochten voorkomen toch iets te doen van Overheidswege. Verder, Mijnheer de Voorzitter, gaf U antwoord op hetgeen door mij naar voren werd gebracht betreffende onregelmatigheden bij een particulier bedrijf n.l. de Bouw-mij. Verleden week was er een stelletje van deze arbeiders, dat werkzaam is geweest bij deze firma bij mij gekomen om een klacht in te dienen. Zelfs zijn zij bereid om een protest bij het Bestuurscollege in te dienen.
Wat betreft particuliere gronden in Socotoro en Companashi, Mijnheer de

Wat betreft de electriciteitstarieven, Mijnheer de Voorzitter, heeft de heer Tromp gezegd, dat er een ontwerp ter goedkeuring bij de Gouverneur is. Maar helaas hebben wij niet veel direkt kunnen krijgen. Want als/bij de Gouverneur ligt, dan weten we nog niet of de tarieven al dan niet zullen worden verlaagd; gaarne wil ik hierover een en ander vernemen, of het in de bedoeling ligt, dat deze tarieven wel verlaagd zullen worden. Mijnheer de Voorzitter, de heer Anslijn zei, dat Domeinbeheer het geval gaat bestuderen van de volkswoningen volgens lijsten. Er is hiervoor geen studie nodig, de heer Anslijn weet net zo goed als ik, dat er woningen leeg staan. Er zijn hem wel gevallen bekend, waar deze lege woningen zijn. Er zijn ook gevallen bekend/die niet op een lijst staan, maar die wel naar een huis streven. Omdat het gezin uiteen valt. En als deze gevallen bekend zijn, Mijnheer de Voorzitter, dan is dit een noodgeval en hoeft men niet op een lijst van dode mensen of waar dan ook te staan. Ook, Mijnheer de Voorzitter, wil ik er op wijzen dat als er gevallen zijn die wij als raadsleden naar voren brengen, dat deze twee heren, Hoofd Domeinbeheer en de betrokken gedeputeerden beter moeten helpen en dat ze de grappen opzij moeten laten totdat ze op kantoor zijn, waar ze met elkaar kunnen vergaderen en grappen maken als ze dat nodig vinden in plaats van hier in deze zaal. /het

Wat betreft de ambulancedienst, Mijnheer de Voorzitter, ik weet, dat deze mensen achter zijn met hun werk, maar juist gezien het sociale beleid van onze regering en onze partij, werk ik altijd mee, want wij zijn altijd voor; onze partij is altijd voor het verkorten van werk-uren van de werklieden van het Gouvernement of daarbuiten en daarom heb ik juist in deze zin dan naar voren gebracht dat deze uren verkort moeten worden. En daarom stel ik mij niet tevreden met het antwoord van het Bestuurscollege hierover en verwacht ik nog steeds Mijnheer de Voorzitter, dat U nog te zijner tijd dit ook ter hand zal willen nemen, zodat wij bij de volgende begroting kunnen horen dat deze uren wel verkort zijn geworden. Dat er geen concrete redenen zijn ben ik zeer verbaasd te vernemen. Concrete redenen zijn er genoeg, Mijnheer de Voorzitter. Zoals ik al gezegd heb ben ik ook ontevreden over het antwoord dat ziekte- en ongevallenregelingen ons niet aangaan. Volgens mij gaat het mij wel aan, want de mensen die mij hier afgevaardigd hebben, weten wel dat zij problemen hiermee hebben en zij verwachten dat wij deze aan U, Mijnheer de Voorzitter, of aan de betrokken instanties overbrengen, dit heb ik in deze geest dan gedaan en verwacht ik ook in deze geest, dat U, eenmaal bij de Regering aangekomen, deze naar voren wil brengen, gezien het feit dat de geachte betrokken heer dit niet zijn aangelegenheid acht.

Mijnheer de Voorzitter, verleden jaar is inderdaad geen woord gerept over de Voorlichtingsdienst want verleden jaar waren bepaalde toezeggingen gedaan, die ik liever hier niet naar voren wil brengen. Er is geen woord hierover gerept, daarom wil ik ook geen woord hierover meer reppen. Ik had alleen gevraagd hoe het stond met de commissie die het Bestuurscollege, had zegd _ in het leven was geroepen twee jaar leden en daarom had ik gevraagd of er nu iets gebeurd is. Ik ben blij om te vernemen dat er wel verbeteringen hierin zijn gekomen en daarvoor zou/het Hoofd van deze dienst willen feliciteren dat hij wel veranderingen hierin heeft gebracht. Ik hoop dat het nu ook het volk zal gaan dienen door de juiste voorlichting te gaan geven bijvoorbeeld wanneer er honden geschoten moeten worden dat de Voorlichtingsdienst via de radio en pers dit ook mededeelt zodat het volk weet dat er honden geschoten zullen worden en de mensen zodoende hun huisdieren kunnen opsluiten of aan een ketting leggen, zodat alleen maar wilde honden

/van mensen /ik

als Gezaghebber, die zo nu en dan wel meer dan een onderhoud zal hebben met de Landsregering om de zaak van de ziekte-en ongevallenregeling alsnog met hen op te nemen, zodat er verbeteringen in kunnen komen. Want tijdens de verkiezing wanneer wij met de mensen gaan spreken en hun vertellen, dat wij verbeteringen in de een of ander willen brengen, dan vertellen wij deze mensen niet; kijk eens nu stem je voor de Eilandsraad, volgende keer stem je voor de Centrale Regering. Nee, wij vertellen deze mensen om te stemmen op de P.P.A. Nu moeten wij als P.P.A.-leiders, als de mensen die gekozen zijn door deze mensen en gedeputeerden, die gekozen zijn door ons., de volksvertegenwoordigers, ook die problemen opnemen met de bestaande instantie, de Centrale Regering of wie dan ook. Is men niet bereid om dit te doen of verkeert men in zo'n omstandigheid dat hij dit niet kan doen dan moet hij het ons vertellen, dan weten wij wat wij moeten doen.

Wat betreft, Mijnheer de Voorzitter, Uw antwoord betreffende de verschillende commissies ben ik tevreden te horen dat U wel bereid bent om dit in behandeling te nemen. Wat ik hiermee bedoelde Mijnheer de Voorzitter, is het geval van Hoofd Personeelszaken. Wij hebben een Hoofd Personeelszaken, die zitting heeft in de commissie inzake de regeling van de rangen en bezoldigingen, commissies voor georganiseerd overleg van ambtenaren en ook nog meer commissies. Deze heer wie hij ook mag zijn, verkeert in een positie van officier van justitie, raadsman en rechter. Hoe kan men dan van zo iemand verwachten, dat hij werkelijk iets kan beoordelen, zoals het moet. Daarom vraag ik zo gauw mogelijk over te gaan tot veranderingen van deze commissies, zodat het niet is, dat een persoon in dezelfde commissies verkeert. U had ook naar voren gebracht, dat het niet mogelijk is om burgers te vinden die bereid zijn om zitting te nemen in deze commissies. Mijnheer de Voorzitter, hier hebt U een burger, die wel iets voor het volk kan doen.

Wat betreft de Arikok, Mijnheer de Voorzitter, kan ik zeggen, dat U werkelijk de spijker op de kop hebt geslagen, want ik heb ook geconstateerd, dat er nu werkelijk iets aan gedaan wordt. Ook betreffende de gestolen motoren heb ik hier ook vanavond in de krant gelezen dat deze terug moeten komen aan het eiland.
Mijnheer de Voorzitter, ook ben ik zeer tevreden over het antwoord van de heer Wernet, dat hij wel bereid is om na te gaan of het mogelijk is om een cursus in het leven te roepen voor het opleiden van scheepslui, want ik weet wel dat er onder onze jonge bevolking zeer veel interesse voor dit soort werk bestaat. En ik weet zeker, dat wanneer zoiets in het leven geroepen wordt, dat we wel jonge mensen bereid zullen vinden om hieraan deel te nemen. De heer Tromp heeft geantwoord op de vraag van de heer Mathew of hij wist dat de verkoop van enige artikelen bij de verschillende kruideniers gestopt was. Het is mij ook bekend, dat door iemand van de Overheid een ambtenaar dan, ook bij de Lago Commissary een of andere mededeling gedaan is, dat men daar verschillende artikelen niet mocht verkopen. Ik zou gaarne zien, Mijnheer de Voorzitter, dat het Bestuurscollege zo bereidwillig zou zijn om na te gaan of dit werkelijk zo is en zo niet om dan de nodige correctie hier aan te brengen. Wat betreft het Arubaans museum zegt de heer Tromp dat dit nu in studie is.
Mijnheer de Voorzitter, het is goed om te horen dat dit bestudeerd wordt, maar ik hoop niet dat dit bestudeerd wordt om later op de lange baan te schuiven. Wat ik wil zien is, dat het Bestuurscollege dit werkelijk ter hand neemt en dat er een commissie ontstaat, waarin personen zoals b.v. Doctor Hartog zitting neemt, mensen die vakkennis hiervan hebben en die wel iets voor het eilandgebied naar voren kunnen brengen.

zal meebrengen. Overigens wil ik iets anders naar voren brengen. In verband met hetgeen de heer Croes naar voren heeft gebracht, namelijk vrij water aan on- en minvermogenden kan ik zeggen, dat ik dit voorstel van de heer Croes volkomen onderschrijf. Ik denk met name aan de on- en minvermogenden die op Esso-Heights wonen. De meeste mensen hier woonachtig beschikken niet over een meter. 's Morgens vroeg moeten ze op staan omdat er dan iemand water komt verkopen. Zijn ze er niet of mochten ze te laat zijn dan moeten zij/verder de hele dag zonder water doen. Volgens mij is dit niet in de haak, Mijnheer de Voorzitter. Hier moet een verbetering ingebracht worden. Ik zou het Bestuurscollege derhalve in overweging willen geven om deze on- en minvermogenden, vooruitlopend op het voorstel van de heer Croes, watermeters te verschaffen en dan te kijken of zij al dan niet in staat zijn het water te betalen. /het

Met betrekking tot die volkswoningen, kan ik het volgende zeggen. Mij is een geval bekend van een gezin, waarvan de man ergens op Rooi Hundoe woont, de vrouw ergens bij een familie Ellis in een van de volkswoningen, twee van zijn kinderen bij een grootmoeder in de Village, een bij een vriend en nog twee ergens anders. Mijnheer de Voorzitter, het hele gezinsleven is uit elkaar gerukt. Dit is uit den boze, terwijl, let wel, volkswoningen al die tijd leeg gestaan hebben. Dit kan ik echt niet begrijpen. Waren die huizen al die tijd bezet, dan zou ik zeggen o.k. ja. Maar er waren lege huizen, ik kan die adressen opgeven, terwijl deze man en zijn gezin, de ene hier en de andere daar woonden. Dit is geen stijl, Mijnheer de Voorzitter. Er moet verbetering hier in gebracht worden. Dit kan ik echt niet tollereren. En als de gedeputeerde zegt: ja, ten aanzien van wat de heer Mathew naar voren heeft gebracht namelijk met betrekking tot die volkswoningen ah. Waar gaan wij naar toe, Mijnheer de Voorzitter? Er moet verbetering hierin komen.

Verder, met betrekking tot een tweede internist blijf ik bij mijn standpunt dat dit P.M. opgebracht dient te worden. Volgens mij, en vele anderen bestaat er een dringend behoefte hieraan. Als het Bestuurscollege zegt dat dit niet kan omdat men toch naar het laboratorium hier in de stad moet komen dan noodzaakt U mij om te stellen, dat het Bestuurscollege het door mij naar voren gebrachte voorstel met een Jantje van Leiden probeert af te maken. En de bevolking wordt hiermee volstrekt niet gediend. Dit is een smoesje, Mijnheer de Voorzitter. De zaak is niet grondig onderzocht en daar heb ik een hekel aan. Ik dank U.

<u>DE HEER L.AI.CHANCE:</u> Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer tevreden over de verschillende antwoorden die mij door het Bestuurscollege zijn gegeven. Maar ook ben ik teleurgesteld over andere antwoorden die gegeven zijn. Teleurgesteld ben ik omdat men van de ene gedeputeerde kan vernemen, dat hij wel bereid is om onze meningen. onze ideeën die naar voren gebracht zijn met betrekking tot de Landsregering met de Landsregering op te nemen, terwijl men van de andere gedeputeerde hoort, dat dit geen zaak van de Eilandsraad is. Mijnheer de Voorzitter, als wij een gedeputeerde aanstellen, dan verwachten wij van deze gedeputeerde, dat hij als hij met zijn dienstreizen ten koste van het eilandgebied naar Curaçao vertrekt, dat hij deze meningen wel opneemt met de Landsregering ten behoeve van het eilandgebied. Degenen, die gelukkig zijn om in de Staten zitting te hebben kunnen dat daar doen, maar degene van ons die hier zitten en die wel de problemen van het volk naar voren moeten brengen verwachten dat het Bestuurscollege en de betrokken gedeputeerden deze zienswijze van ons die naar voren komen wel aan de Landsregering wordt voorgelegd. Gezien dit feit wil ik U, als Voorzitter of althans

men te zijner tijd ook de nodige plannen aan de Raad zal voorleggen ter uitvoering van het een en ander. Gedeputeerde Anslijn heeft gezegd, dat ook een landbouwprogramma zijn volle aandacht heeft. Mijnheer de Voorzitter, ik wil nogmaals op het hart drukken, dat men niet alleen aandacht moet hebben maar men moet iets doen. Niet met de handen gekruist zitten, maar laat men ook iets doen. De kwestie over markthallen is ook in overweging. Verleden jaar heb ik dit reeds naar voren gebracht en ik hoop, dat te zijner tijd er iets aan gedaan zal worden. Wat betreft een district-arts voor Paradera heeft het Bestuurscollege het thans zo opgevat, dat men eerst zo'n beetje gaat proefwerken om te kijken of het wel verantwoord is. Dit is een gezond idee van het Bestuurscollege. Ik hoop, dat de praktijk zal uitwijzen, dat er wel een nodig is. En verder ben ik dankbaar voor de andere antwoorden die deze gedeputeerde mij gegeven heeft. Bij de artikelsgewijze behandeling zal ik nog op het een of ander terugkomen. Ik dank U.

DE HEER D.C.MATHEW: Mijnheer de Voorzitter, ik wil het Bestuurscollege bedanken voor de antwoorden die ik op de door mij gestelde vragen heb mogen ontvangen, echter moet ik wel zeggen, dat ik niet helemaal tevreden ben over alle antwoorden, die ik van het Bestuurscollege heb mogen ontvangen. Maar hierop kom ik later terug. Mijnheer de Voorzitter, ik heb een heel aangenaam geluid vanmorgen uit monde van heer Britten, een collega, gehoord met name, dat het geachte lid Britten de rol van good-will ambassadeur heeft gespeeld door de eigenaren van verschillende stukken grond waarover straten lopen te benaderen en dat deze hem de toezegging hebben gedaan genoemde stukken grond aan de Overheid te willen afstaan. Dit is iets zeer goed, Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij om dit te vernemen. Derhalve wil ik vanaf deze plaats een verzoek aan de heer Britten richten of het niet mogelijk zal zijn om ten aanzien van het stukje grond hier vlak bij D.O.W. gelegen, de eigenaren hiervan ook te benaderen, want telkens als ik naar het hotel moet of op de Boulevard, Mijnheer de Voorzitter, dan krijg ik een hekel aan al deze bochten hier uit de Boulevard. Gaarne zou ik de heer Britten willen verzoeken om dit even met de eigenaren te bespreken, zo dat de Boulevard eindelijk recht getrokken zal kunnen worden.
Ik heb helaas geen antwoord gekregen zoals de heer Leonardo, maar ook ik heb vanmorgen het even gehad over die Te Aworo op St. Nicolaas. Daar heb ik geen antwoord op gehad.
Verder, Mijnheer de Voorzitter, heb ik wel antwoord gehad op mijn verzoek om verkeerslichten hier bij Manhattan en Corner Store hier in Oranjestad te plaatsen, maar ik heb ook gevraagd om ook op St. Nicolaas daar waar de Weg naar Seroe Pretoe, Bernhardstraat, Helfrichstraat meen ik en Van Zeppenfeldtstraat en nog een andere straat bij elkaar uitkomen om ook daar een verkeerslicht te plaatsen. Daar heb ik helaas geen antwoord op gehad.

Verder, Mijnheer de Voorzitter, ten aanzien van hetgeen de heer Werleman gesteld heeft met betrekking tot de Bovenwinden, kan ik het volgende zeggen. Op het ogenblik is men druk bezig te onderhandelen over een olie-raffinaderij op St. Maarten. Ik wil de heer Werleman verzoeken een beetje geduld te hebben. Wie weet wat 1963 zal brengen. Mijnheer de Voorzitter, ik ben kort geleden op de Bovenwinden geweest en ik kan wel zeggen, dat men er niet stil blijft staan. Momenteel heeft men gemiddeld meer landingen daar dan op Curaçao. Hoe raar dit ook mag klinken; het is een feit. Deze eilanden gaan met rasse schreden vooruit. Ze liggen thans in het middelpunt van belangstelling en ik kan er wel aan toevoegen, dat, ja misschien over een paar jaren dat er ook mensen van hier daar naar toe gaan om werk te zoeken. Ze zijn thans bezig te onderhandelen over de zoutwinning. Wie weet wat dit voor ons

gedeputeerde Tromp omtrent de fosforzuurfabriek, fosfaatontginning, zoutwinningsprojekt, cementfabriek en hotels. We zijn ook blij te vernemen, dat het in de bedoeling ligt om in de toekomst ook het Aruba Caribbean Hotel nog verder uit te breiden. Ik kan alleen maar de hoop uit spreken, dat met deze uitbreiding ook de exploitatie-resultaten, beter zullen zijn. Wat betreft de exploitatie-resultaten zal ik bij de artikelsgewijze behandeling terugkomen, want een en ander is mij nog niet helemaal duidelijk. Dan hebben enkele punten die ik naar voren heb gebracht de aandacht van het Bestuurscollege en zijn de nodige toezeggingen gedaan wat betreft de verlaging van het water-tarief voor kleine landbouwers. De gedeputeerde heeft toezegging gedaan en gezegd, dat te zijner tijd het Bestuurscollege met voorstellingen zal komen. Ik wil graag zien, dat in plaats van te zijner tijd het zo spoedig mogelijk wordt. Het wordt tijd, dat wij iets doen,Mijnheer de Voorzitter, dat we de zaak aanpakken. Als men stil gaat zitten, dan komt er niets, wij moeten iets doen. En ook in verband met de coöperatieve vereniging die men afschuift op het Tienjarenplan. Begin iets te doen, dan komt er een beetje leven in de brouwerij.

Ik ben ook blij te vernemen dat de Gedeputeerde Tromp en ook het Bestuurscollege dan veel belangstelling heeft in het geven van financiele steun aan ondernemende jongelieden en in dit verband gaat het in de eerste plaats om geld, dus financiële steun, en deze mensen kunnen dan bij de volkscredietbank terecht, ik hoop, dat ze ook geholpen zullen worden maar daarentegen hebben ze ook technisch advies of bijstand nodig, dus waar het misschien nodig is zou het ook aan te bevelen zijn, dat ook vanwege het eilandgebied of het Bestuurscollege de nodige hulp hier wordt gegeven. En dan zegt de heer Gedeputeerde Tromp dat hij niet begrijpt wat ik bedoel met die subsidie om te werken in een eenmalige schenking. Mijnheer de Voorzitter, als ik het goed heb is de subsidieregeling gebaseerd naar behoefte, dus indien men zoveel patiënten van het Gouvernement behandelt dan krijgt men tot een maximum van f. 20.000,--. Ik wil deze regeling voor een jaar te niet doen en als een schenking beschouwen van f.20.000,--,dan is men er mee klaar. Indien de subsidieregeling anders is dan wil ik het ook bij laten maar anders wil ik graag zien, dat men van het begin af van het jaar weet, dat men f. 20.000,-- heeft en dat men hierover kan beschikken. Zodoende kan de stichting beter de plannen uitwerken, die men zich heeft voorgesteld. En ik ben ook blij te vernemen, dat wat betreft de tarieven-verlaging er iets gedaan kan worden met het tarief voor electriciteit - en gasbedrijven en dat men deze zaak met de Landsregering zal opnemen. Het is werkelijk noodzakelijk om ten aanzien van de openbare nutsbedrijven iets te doen in deze richting, dus om een wettelijke regeling in het leven te roepen ter bescherming van de consument. Ik heb vanmorgen reeds de nodige uitleg gegeven. In andere landen b.v. in Amerika is het zo, dat men een wettelijke regeling heeft, maar hier in de Antillen heeft men maar slechts een verordening die bepaalt of deze bedrijven boekhoudkundige gegevens moeten overleggen. En verder zal de regering indien nodig maatregelen nemen, maar die zijn bijna nooit genomen. Ik denk, dat er een betere regeling hieromtrent noodzakelijk is.

Omtrent de inlichtingen over bodemrijkdommen hebben we gehoord, dat we fosfaat hebben, ook goud. Verder zal een verdere onderzoek plaats vinden omtrent andere grondstoffen die in onze bodem zouden zitten. En ook toezegging heb ik gekregen dat een eenmalige duurtetoeslag uitkering zal worden bestudeerd. Ik ben dankbaar voor deze beantwoording van mijn vragen door de Gedeputeerde Tromp. Alles is dus volgens mij beantwoord en ik hoop, dat

ling zou bepalen is volkomen uitgesloten in een normaal functionerend spreekuur. Mocht het blijken dat dit wel gebeurd is, dan zullen de betrokkenen er op gewezen moeten worden. Zonder volledige gegevens zijn klachten zoals het onderhavige gesteld niet na te gaan. Mijnheer de Voorzitter, ik denk, dat ik al de vragen beantwoord heb. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Ik wil de heer Wernet nog het woord geven voor beantwoording van sommige vragen.

DE HEER F.WERNET: Mijnheer de Voorzitter, de heer Porfirio Croes heb ik nog niet beantwoord en ik wil hierbij mijn excuses aanbieden. De heer Croes heeft zich in het Papiamento tot de Raad gericht dus, ik zou ook hiervan gebruik willen maken om de heer Croes ook in het Papiamento te beantwoorden. Señor Presidente, señor Porfilio Croes, a trece e deseo padilanti cu si Gobierno por a lanta su mes departamento pa deporte. Riba esaki nos por contesta Señor Presidente, cu en verdad tabatin e posibilidad aki na estudio, pero mi mester bisa a la vez, cu ainda Bestuurscollege no a keda clá cu e estudio nan aki precies con pa encamina e asuntonan y mi ta kere i mi ta spera cu no ta intencion pa si Gobierno bini cu su departamento di promocion di deporte mes cu esaki lo kier meen cu Gobierno ta tuma tur cos trobe ariba su mes. E intencion di Bestuurscollege tabata bai mas tanto pa por haci uso di stimulacion di informacion di deporte pa parti di juventud. Di otro banda mester tuma na consideracion cu diferente instancianan no ta bai traha banda di otro stobando otro. E cos nan aki nos no kier pa por trece mal comprencion di modo cu en verdad si ta cu Gobierno ya ta studiando e posibilidad. Mester bisa atrobe cu e medio financiero tambe mester wordu tuma na consideracion y mas aleeuw atrobe den e plan di mas añanan tambe esaki atrobe ta wordu treci padilanti. Mi ta spera cu cu esaki, señor Croes, mi por a cumpli cu e contesta. Masha danki Señor Presidente.

DE VOORZITTER: Heren, nu gaan wij over naar de tweede ronde.

DE HEER WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij te vernemen, dat bij monde van Gedeputeerde de Cuba is toegezegd, dat de bouw van een Hulp-Bestuurskantoor te Sta.Cruz de aandacht zal hebben van het Bestuurscollege. Als men werkelijk de aandacht hieraan wil besteden dan moet men dan ook zo spoedig mogelijk de nodige aandacht besteden aan het verkrijgen van een centraal stuk terrein gelegen te Sta.Cruz. Hierop wil ik ook de aandacht van het Bestuurscollege vestigen. Dus als men hier op werkelijk wil ingaan, dan moet men ook tijdig het nodige terrein reserveren. Verder heb ik gehoord, dat er geen verkavelingsplan voor Sta.Cruz bestaat omdat de wegen daar zo kronkelend lopen en dat er veel eigendomsgronden in de buurt zijn. Maar, Mijnheer de Voorzitter, U het noemen wegenplan of zo, er zijn toch enkele wegen in het centraal gedeelte van Sta.Cruz die nu gewone zandwegen zijn. Als die verhard worden of met olie bespoten worden dan komt men wel tot iets. Ik denk wel, dat mij reeds is toegezegd dat men bezig was een studie hiervan te maken maar ik heb er verder niets van gehoord. Als U het een wegenplan wil noemen, mij goed, als de wegen maar komen. Ik ben dankbaar voor de woorden van de heer Wernet en speciaal zijn toezegging dat de onderstandenregeling die wij nu hebben straks bij eilandsverordening zal worden geregeld. Wij zien met belangstelling deze eilandsverordening tegemoet, speciaal dankbaar ben ik ook voor de mededeling, dat er nu een behoorlijke nazorg bestaat voor de meisjes, die van verschillendeinrichtingen worden ontslagen.
Mijnheer de Voorzitter, dan heb ik heel wat mededelingen gekregen van de

diensturen van de ambulance-chauffeurs terug te brengen tot 45 uren per week. De heer Chance heeft ook gezegd, dat een verbetering en aanpassing van de ziekte- en ongevallenregeling nodig is. Dit is echter een Land's aangelegenheid en kan niet door de Eilandsraad geregeld worden. Met betrekking tot de Voorlichtingsdienst moet het volgende opgemerkt worden. Er is verleden jaar zo ver ik weet geen enkel woord gerept bij de behandeling van de begroting over 1962 over de Voorlichtingsdienst, noch van de zijde van de Raad noch van het Bestuurscollege. Wel is een jaar daarvoor in 1961 door betrokken gedeputeerde verklaard dat men bezig was de functionering van de dienst aan een studie te onderwerpen. Een reorganisatie daarvoor is dan ook door het Hoofd ingediend. Gebrek aan middelen zijn er echter oorzaak van dat deze dienst op het ogenblik niet kan uitbreiden. Naar het oordeel van het Bestuurscollege verricht de dienst nuttig werk en functioneert naar behoren, en in aanmerking genomen de huidige opzet en de credieten die daarvoor beschikbaar zijn. Naar aanleiding van de opmerking van de heer Chance in verband met volkswoningen die zo lang leeg staan; deze zaak zal onderzocht worden dat inderdaad zoveel huizen zo lang leeg staan en waarom. Misschien is de toestand van deze huizen anders dan wat de heer Chance zei. Maar in ieder geval zal de zaak onderzocht worden. De heer Lacle heeft een opmerking gemaakt in verband met een advertentie in de kranten geplaatst door een bepaalde werknemer. Deze advertentie is verschenen omdat bij de arbeidsbureau geen lste klasse electriciëns meer beschikbaar zijn. Wel zijn er electriciëns of electriciëns-helpers ingeschreven. De betrokken werkgever heeft gevraagd om lste klasse electriciëns met getuigschriften of bewijs van bekwaamheid, met de hoop dat er nog electriciëns zijn die niet ingeschreven zijn is deze advertentie in de krant verschenen. Ik kan de heer Laclé verzekeren, dat het zeer moeilijk is om momenteel een electriciën lste klasse op Aruba te vinden die niet werkzaam is. Mijn antwoord op de vraag van de heer Werleman in verband met de kliniek te Paradera geldt ook voor de vraag van de heer Lacle in verband met deze kwestie. De heer Flemming heeft een opmerking gemaakt in verband met wat hij noemt discriminatie bij de werkverschaffing. Dat discriminatie bij de werkverschaffing bestaat of bij het aannemen van arbeiders bij de werkverschaffing is ons niet bekend. Tegen aanhangers van welk partij deze discriminatie bestaat begrijp ik ook niet, want als ik mij niet vergis zie ik ook aanhangers van de partij van de heer Flemming werkzaam bij de werkverschaffing. Naar aanleiding van de opmerking van de heer Wijngaarde in verband met de toestand bij de volkswoningen moge ik hem het volgende mededelen. Het binnenschilderwerk van volkswoningen dient door de bewoners zelf te worden verzorgd. Het eilandgebied voert echter wel reparaties zowel binnen als buiten. Het is niet mogelijk en niet wenselijk bij elke verhuizing naar een volkswoning reparaties en schilderwerk uit te voeren, aangezien dan het steeds jaarlijks opgebrachte krediet voor onderhoud van volkswoningen aanmerkelijk dient te worden verhoogd. Het ligt in de bedoeling om op den duur alle aanrechten van alle volkswoningen te betegelen. Momenteel zijn er reeds 191-tal van deze aanrechten betegeld. Ook dat van de volkswoning die door de heer Wijngaarde speciaal wordt aangehaald komt aan de beurt. Wanneer dit echter plaats kan vinden zal door het betreffende hoofd van dienst worden bekeken. Met nadruk wil ik hierbij opmerken, dat niet op elk willekeurig verzoek van werk voor de kerstdagen kan worden ingegaan. De volgorde waarop de volkswoningen in aanmerking komen hangt van de personen in kwestie af. Naar aanleiding van zijn opmerking in verband met de kwestie betreffende de verpleegster van de oogarts wil ik hem het volgende mededelen. Indien iemand omschreven klachten heeft kan hij altijd bij het Hoofd van de Gezondheidsdienst terecht. Een vage omschrijving zoals deze evenwel kan geen aanleiding zijn tot diepgaand onderzoek. Dat een verpleegster een behande-

de werkverschaffing zo nuttig mogelijk gebruikt moet worden. Dat is een raar geval. Het geld wórdt nuttig gebruikt. De meerderheid van de mannen, die bij de werkverschaffing werkzaam zijn, zijn gezinshoofden of personeel die als gezinshoofden kan worden beschouwd. De werkverschaffing is al onder Dienst Arbeidszaken en Maatschappelijke Zorg ondergebracht. Hij heeft ook een klacht laten horen, omdat de behandeling van erfpachtsaanvragen of huuraanvragen zo lang duurt. Bij aanvragen voor grond wordt door diverse diensten , advies uitgebracht. Elk aanvraag moet van geval tot geval bekeken worden. Vaak worden de metingskosten niet tijdig genoeg door de aanvrager zelf gestort terwijl bij de betrokken afdeling vele afgewerkte foute aanvragen zijn die niet door de aanvrager zelfs naar een notaris worden gebracht voor het verlijden van de notariële akte. Voorts liggen diverse huurcontracten waarvan de aanvragers reeds vele malen zijn opgeroepen. Het komt echter wel voor dat aanvragen langer dan gewoonlijk in behandeling zijn vanwege een tekort aan personeel bij de afdeling Bouw-en Woningtoezicht, terwijl ook het Kadaster met zijn grondaanvragen voor domeingrond tevens particuliere gronden moet opmeten. Het Bestuurscollege zou echter hier de nodige aandacht aan schenken.

Mijnheer de Voorzitter, de heer Mathew heeft gesproken over een tweede internist. Ik wil de heer Mathew mededelen, dat eerder dan een tweede internist, een tweede kinderarts nodig is. Het heeft geen zin om de internist een spreekuur in St. Nicolaas te laten houden terwijl wel iedere patiënt toch naar Oranjestad zou moeten komen voor laboratorium en Röntgen-onderzoek. Hij heeft ook een opmerking gemaakt i.v.m. de toestand bij de volkswoningen en heeft de opmerking gemaakt dat er dode mensen op de lijst staan. Domeinbeheer is bezig alle aanvragen opnieuw te laten onderzoeken en als het blijkt, dat er mensen zijn die geen recht op de volkswoningen hebben op de lijst staan, dan zullen die namen onmiddelijk geschrapt worden. Ik kan de heer Mathew ook mededelen, dat vele namen al zijn geschrapt. Zoals U weet is de volkswoning-administratie kortgeleden ondergebracht bij het Domeinbeheer. Die dienst is momenteel doende om na te gaan of er inderdaad volkswoningen bewoond worden door mensen die een eigen huis bezitten en die een salaris genieten die boven het vastgestelde maximum ligt. Domeinbeheer zal ten aanzien hiervan dan de nodige voorstellen aan het Bestuurscollege doen. Ten aanzien van het bouwen van meer volkswoningen verwijs ik hem naar hetgeen hierover is opgenomen in het Ontwikkelingsplan Aruba, onder het hoofdstuk Volkshuisvesting par. 3. in het bijzonder bladzijde 267 en 268. Hij heeft ook een opmerking gemaakt in verband met de behoefte aan meer Sociaal Werksters, of Sociaal Werkers b.v. bij de Gezondheidsdienst. In het algemeen is er een behoefte aan meer sociaal werksters of sociaal werkers. Deze behoefte heeft ook de aandacht van het Bestuurscollege. Naar aanleiding van de opmerking van de heer Chance in verband met de diensturen van de ambulancechauffeurs wil ik hem mededelen, dat de ambulance-chauffeurs werken 48 uren per week, omdat anders geen shift gewerkt kan worden of dat er net zoveel personeel in dienst genomen moet worden b.v. een chauffeur meer per ambulancepost. Ik wil de heer Chance ook mededelen, dat voor de inwerkingtreding van de bezoldigingsregeling 1958 de ambulance-chauffeurs een diensttijd hadden van 56 uren per week. Met het oog op deze diensttijd ontvingen zij een toelage van f. 40,-- per maand. Per 1 januari 1958 werd de diensttijd teruggebracht tot 48 uur per week met behoud van de toelage van f. 40,--. Deze werd in de bezoldiging geincorporeerd en daarover krijgen zij dus een duurtetoeslag. En indien zij langer dan 48 uren per week dienst doen dan ontvangen zij een overwerkvergoeding. Het Bestuurscollege is de mening toegedaan, dat er geen concrete redenen aanwezig zijn om de

kening houden. Ik geloof, dat ik hiermee in de eerste ronde kan volstaan. Mocht ik vragen onbeantwoord hebben gelaten, dan wil ik die alsnog beantwoorden in de tweede ronde. Ik dank U.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter, zoals bij de vorige begrotingsbehandeling zal ik trachten de vragen van de onder mij ressorterende diensten kort en zakelijk te beantwoorden. De heer Werleman heeft gevraagd om het opstellen van een landbouwprogramma voor de kleine landbouwers. Ik kan de heer Werleman verzekeren, dat dit al de aandacht van het Bestuurscollege heeft en dat het de bedoeling is, dat de Raad te zijner tijd hieromtrent ingelicht zal worden. Zijn vraag betreffende de markthallen te Sta. Cruz, zal in overweging worden genomen. Betreffende zijn opmerking in verband met de districtarts te Paradera en Brazil; er is na veel moeite een huis gevonden te Paradera dat ingericht kan worden tot tweede spreekkamer voor de districtarts te Noord. Besprekingen met de eigenaar of eigenares zijn gaande en als alles vlot loopt zal de dokter waarschijnlijk in januari of februari een aanvang maken met zijn spreekuur op Paradera. In de loop van een jaar kan dan blijken of een districtarts te Paradera en een dokterswoning, zoals door de heer Lacle gevraagd, wel verantwoord is. Een district-arts te Brazil is voorlopig niet nodig. Het aantal daar woonachtigen, dat recht heeft op vrij geneeskundige behandeling is niet zodanig groot, dat de districtarts te Savaneta te veel werk heeft. De wenselijkheid van een eilandsapotheek is al gezocht bij de plannen voor de uitbreiding van het gebouw van de Gezondheidsdienst. Of een eilandsapotheek nodig is of niet, is nog niet door het Bestuurscollege beslist. De heer Werleman heeft ook gevraagd of de Overheid een opendeur-politiek zou voeren in verband met de toelating van artsen. Het voeren van een opendeur-politiek heeft zijn voor- en nadelen, maar meestal nadelen voor de Antilliaanse artsen. De toelating van elke arts, die op Aruba zou willen komen zou in de toekomst de plaatsen voor Antilliaanse artsen bezetten. Hij heeft ook gevraagd voor het plaatsen van een ambulance te Sta. Cruz. Het plaatsen van een ambulance te Sta. Cruz zou een grote kapitaalsuitgave betekenen. Garage, woningen en ambulance. Voorts zouden nog tevens ambulance-chauffeurs in dienst genomen moeten worden om die ambulance dag en nacht beschikbaar te hebben. Tot nu toe is de noodzaak tot een dergelijke uitbreiding niet gebleken. Wij hebben tot nu toe geen klachten gehoord. Hij heeft ook gevraagd om aanleg van meer dammen en behoorlijke onderhoud van de bestaande dammen. Het aanleg van meer dammen heeft de aandacht van het Bestuurscollege maar het uitvoeren van onze plannen zal zeker nog wel wat tijd in beslag nemen. Wanneer en waar meer dammen zullen worden aangelegd kan men nu niet zeggen. Maar ik kan de heer Werleman de toezegging geven, dat het te zijner tijd plaats zal vinden. In verband met het onderhoud van de bestaande dammen, als ik me niet vergis worden deze dammen regelmatig onderhouden. Als de heer Werleman misschien weet van dammen waar dit niet het geval is, dan zal ik het zeker op prijs stellen de namen van de plaatsen waar deze dammen liggen van hem te horen. Hij heeft ook gevraagd om door te gaan met het aanleggen van contourdammen ter voorkoming van grond-erosie. Het is de bedoeling om zo ver mogelijk door te gaan met de strijd tegen grond-erosie. In onze herbebossing-plannen is rekening hiermee gehouden. Ook heeft hij gevraagd om maatregelen te nemen ter bescherming van onze kreeftenstand. Ik ben het met hem eens, dat de tijd aangebroken is om iets te doen ter bescherming van de jonge kreeften en vissen. Beschermingsmaatregelen zijn degelijk nodig en ik persoonlijk zal mijn bijzondere aandacht aan deze taak besteden. Ik denk, Mijnheer de Voorzitter, dat ik al de vragen van de heer Werleman heb beantwoord.
De heer Leonardo heeft betoogd, als ik mij niet vergis, dat het geld voor

heer de Voorzitter, hebben we deze gelden herinvesteerd. Wij besparen daar rente op.
Voorts heeft de heer Eman het gehad over de tekorten van structurele aard en nu dat er geen tekorten zijn kan ik aan deze zaak rustig voorbij gaan, maar ik wil er hier toch even bij stilstaan en zeggen, dat naar mijn mening hier geen sprake is van tekorten van structurele aard. Tot nu toe is alleen maar in 1959 een tekort geweest. Ik zou bijna zeggen, dat dit een tekort is van incidentele aard.
Voorts zegt de heer Eman, dat er dus voor 1963 geen gelden beschikbaar zijn voor de Kapitaaldienst. Ik wil de heer Eman er op wijzen, dat voor 1963 f.1.300.000,-- voor de Kapitaaldienst is bestemd, die gekomen zijn uit de gewone middelen en uit de afschrijvingen.
Voorts heeft de heer Eman gezegd: oh, het Bestuurscollege spreekt maar van een beleid, met een simpele verwijzing naar het Meerjarenplan.
Mijnheer de Voorzitter, het Meerjarenplan stippelt juist het beleid van het Bestuurscollege uit voor de komende jaren en als men dat goed gelezen heeft dan kan men precies nagaan hoe dit beleid zich zal ontwikkelen zelfs voor de eerstkomende tien jaren.

Mijnheer de Voorzitter, voorts heeft de heer Eman gezegd, dat hij niet begrijpt dat ten aanzien van de uitgaven, deze wat/het eilandgebied Aruba betreft, 21% bedraagt en dat van Nederland 15%. Mijnheer de Voorzitter, ik hou er niet van dat mensen hier de goegemeente komen overbluffen op de een of andere manier. Ik heb de moeite genomen om die bladzijde voor mij zelf door te nemen en ik wil dat stukje waar de heer Eman het over heeft toch even aan de Raad voorlezen, dan wil ik er verder op ingaan en dan laat ik de beoordeling aan de Raad zelf over. Hier staat: "Bij de uitgaven van de Gewone diensten is het onderscheid gemaakt tussen reële uitgaven, dus uitgaven waar prestaties tegenover staan en Overdrachtsuitgaven" en hier staat: uit staat 3 blijkt dat de Overdrachtsuitgaven op Aruba ± 2½% van het nationale inkomen belopen terwijl in Nederland meer dan 6%. Dit betekent dat in Nederland een veel groter deel van de beschikbare middelen zijn bestemming vindt in een herverdeling van het inkomen der bevolking en derhalve niet dient tot instandhouding van de Overheidshuishouding. En hier komt het Mijnheer de Voorzitter: de reële Overheidsuitgaven die in Nederland inclusief die voor defensie nog geen 15% van het nationaal inkomen vraagt, blijkt voor Aruba te liggen tussen 17, dus ik herhaal, tussen 17 en 21. De algemene dekkingsmiddelen ten opzichte van Aruba die varieert van 22 tot 25% van het nationaal inkomen zijn tot nu toe ruimschoots voldoende geweest voor dekking van de uitgaven van de Gewone diensten. Slechts een klein bedrag tot 3% van het nationaal inkomen resteert voor het doel van Kapitaalsuitgaven. Dit ligt in gelijke orde van grootte als in Nederland en als men dus een klein rekensommetje maakt, Mijnheer de Voorzitter, en men telt de Overdrachtsuitgaven zo bij elkaar de 2½% van de Overdrachtsuitgaven van Aruba plus dat percentage dat ligt tussen de 17 en 21, dan komt men - laat ons de 21 nemen, ik wil zo verder gaan - dan komt men tot ± 23%. Als men dus de volle 21 neemt dan komt men dus tot 23% en neemt men de volle overdrachtsuitgaven van Nederland ( de 6 en 15) dan komt men tot 21%. Maar als men de dekking daarvoor ziet, Mijnheer de Voorzitter, dan zijn de dekkingsmiddelen van Aruba ten aanzien van het nationaal inkomen gebracht op 25%. Dus is er volledige dekking. Er is niets alarmerends gebeurd. Het ging mij er alleen maar om om aan te tonen hoe door het uit z'n verband rukken van bepaalde dingen men dus een verkeerde voorstelling van zaken krijgt. Ik wil gaarne aannemen dat dit niet gedaan is om demagogische redenen of om de goegemeente te overbluffen, maar dat dit een oversight is geweest van de heer Eman.

/het nationale inkomen van

Ditzelfde geldt het uit z'n verband rukken van gegevens een verkeerde draai geven aan wat er staat ten aanzien van de Centrale Tabuleerdienst, ten aanzien van de vertraging van de werkzaamheden van deze dienst. Want ik heb ook de moeite genomen om ook het rapport van de Algemene Rekenkamer te lezen. Ik ben de heer Eman heel erg dankbaar dat hij mij er zelf de bladzijde bij heeft genoemd. Het was dus voor mij een kleine moeite om dit na te gaan en hier lees ik weer, dat dus de Kamer constateert dat bij de ontvangersadministratie een achterstand is en dat de Kamer zegt, dat deze achterstand veroorzaakt wordt door de Centrale Tabuleerdienst. Ja, dat is dus echter juist, maar de heer Eman heeft er bij gezegd dat de Kamer in feite heeft willen insinueren, dat eigenlijk de Centrale Tabuleerdienst niet voldoet. Daar komt het op neer. Dat was de insinuatie waarop ik wil inhakken. Het staat hier helemaal niet. De Kamer vraagt zich dit alleen maar af ten aanzien van de ontvangersadministratie, maar de Tabuleerdienst die heeft veel meer werkzaamheden dan ten aanzien van de ontvangersadministratie of de Centrale Tabuleerdienst, zelfs aan haar doel beantwoord. Inmiddels hebben wij de Raad over deze vertraging beantwoord bij de Memorie van Antwoord. De achterstand in de werkzaamheden bij de ontvangerskantoor die worden nu door de Centrale Tabuleerdienst behandeld en naar verwachting zal deze achterstand binnen afzienbare tijd zijn weggewerkt. De achterstand bij de Centrale Tabuleerdienst is te wijten aan vele dingen o.a. aan machinestoringen, er zijn dus bepaalde machines die uitvallen en er zijn dus onvoorziene omstandigheden, waarbij dus op een bepaald moment bepaalde dingen, werkzaamheden blijven liggen anderen moeten doorgaan. De Centrale Tabuleerdienst is nu eenmaal een dienst, die dus op tijd haar werkzaamheden moet verrichten en daarom kan ik mij beslist indenken dat er dus zo nu en dan vertraging optreedt, maar zoals ik al gezegd heb zijn we nu bezig om deze zaak in te lopen en we verwachten dat spoedig deze vertraging uit de wereld is geholpen.
Voorts heeft de heer Eman het gehad dat hij het liefst heeft dat de begroting een realistisch beeld geeft, een reëel beeld geeft van de financiële toestand. Ik kan de heer Eman verzekeren, dat deze begroting die door ons is ingediend een realistisch beeld geeft van de financiële toestand van het eilandgebied Aruba op dit moment en dat deze begroting ten aanzien van de verwachtingen van 1963 de ramingen die daarin zijn opgenomen, de werkelijkheid in zoverre wij het hebben kunnen nagaan in de opstelling van de begroting weergeeft. Voorts heeft de heer Eman gesteld dat er drastisch moet worden bezuinigd bij de Overheidsuitgaven. Maar dit is weer iets, Mijnheer de Voorzitter, er zit weer een kronkel in de gedachtengang van de heer Eman. Het spijt me, dat ik moet zeggen omdat de heer Eman niet hier aanwezig is maar ik moet toch het betoog van de heer Eman beantwoorden. Hij stelt aan de ene kant, dat er drastisch moet worden bezuinigd bij de Overheidsuitgaven maar aan de andere kant vraagt hij dat wij de autonomie van het eiland groter moeten maken en dus taken moeten gaan overnemen van de Centrale Regering. Ik begrijp dat niet Mijnheer de Voorzitter. Als wij onze economie groter moeten maken en taken moeten gaan overnemen van de Centrale regering dan gaat het ons meer kosten. Dus dat is iets dat tegenstrijdig is aan de ene kant drastisch bezuinigen en aan de andere kant meer taken bij halen om onze economie verder uit te bouwen en dus als het ware meer kosten op onze hals halen. Ik kan er niet aan uit. Mijnheer de Voorzitter, de heer Croes heeft het gehad over gratis water aan on- en minvermogenden en hij wil het graag gerealiseerd zien via een onderstand. Ik juich deze sociale maatregel toe. Op dit moment zijn er veel mensen die hun waterrekening niet kunnen betalen omdat ze on- of minvermogenden zijn. Gaarne wil ik deze zaak dus in studie nemen en te zijner tijd omdat er toch al een voorstel geloof ik, is gelanceerd om te komen tot een verhoging van de onderstanden, hiermee re-

Voorzitter, ik bén geen ambassadeur; deze mensen zijn bij mij gekomen en hebben mij deze gang van zaken verteld. Zij hebben mij zelfs gezegd, dat ze,indien deze wegen gerepareerd zouden kunnen worden, ten allen tijden bereid zouden zijn om hun volle medewerking te verlenen door de benodigde stukken grond af te staan. U zeide dat dit hoge onkosten met zich mee zou brengen; dit is mij nog niet duidelijk. Volgens mijn bescheiden mening is deze samenwerking van deze grondeigenaren met de Overheid teneinde deze wegen te laten repareren toe te juichen. Mijnheer de Voorzitter, over de bocht in de buurt van Dienst Openbare Werken waarover het geachte lid Mathew het heeft gehad, zou ik dit willen zeggen. Indien de heer Mathew of zijn partijgenoten eerder bij mij waren gekomen dan was deze zaak zeker in orde gebracht door mij. Nu dat deze zaak verpest is, ja, kan ik er niets aan doen.

Mijnheer de Voorzitter, inderdaad, St. Nicolaas is voorbij, doch het Kerstmannetje staat wel voor de deur.
Daar Gedeputeerde Tromp opmerkte dat ik de kruidenieren wilde beledigen moet ik zeggen, dat de betrokken gedeputeerde die mijn vraag heeft beantwoord niet eens is met de door mij uitgeoefende kritiek.
Mijnheer de Voorzitter, al hoewel er kritiek werd uitgeoefend door verschillende leden, toch had ik wel verwacht dat deze Raadsvergadering niet zal eindigen zonder dat men een pluimpje of een lofrede aan het adres van het Bestuurscollege zou afsteken. Maar Mijnheer de Voorzitter, dat geeft nog geen brush-off van de door mij uitgeoefende kritiek. Dat wil nog niet zeggen dat het beleid van het Bestuurscollege volkomen gezond was. Ik heb mijn kritiek uitgeoefend door te zeggen; smijten met gemeenschapsgelden en dat is en blijft. Wanneer ik zeg smijten met gemeenschapsgelden dan bedoel ik nutteloze baantjes creëren voor partijvriendjes, o.a. het aanhouden van een zogenaamde Voorlichtingsdienst, zuiver om propaganda te doen. Verder, wanneer een paar kinderen naar Nederland moeten worden gezonden/te doen begeleiden door een gedeputeerde, dat kost veel geld. Verder, omdat Jan heeft gezegd: binnen vijf maanden is er weer verkiezing ik doe niet meer mee, om Jan dan direkt een bevordering of een verhoging te geven. En zo kan ik verschillende factoren naar voren halen. Dat is wat ik bedoel met smijten met gemeenschapsgelden. Mijnheer de Voorzitter, met het komen met concrete plannen zou ik nu niet dieper willen ingaan, doch ik wil hierbij zeggen, dat we hier op Barcadera een projekt in uitvoering hebben, dat zeer binnenkort klaar zal komen. Wanneer dit projekt klaar is en in werking wordt gesteld dan zullen deze arbeiders naar huis moeten gaan en blijven er ongeveer 2 à 300 mensen werken. Of deze projekten concreet zijn, staat nog te bezien. Dat weten wij nog niet. En als het Bestuurscollege moet afwachten met dekking van onze tekorten op de begroting op de steun van het Meerjarenplan van Nederland, welke zeker een zes a zeven maanden zal vergen, voordat dit geregeld wordt, dan zou ik het niet concreet willen noemen, dat staat ook nog te bezien. Tenslotte, Mijnheer de Voorzitter, zal ik dank moeten zeggen voor Uw antwoorden. Ik dank U. /ze

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik heb gehoopt in deze kort te zullen zijn vanavond zoals het gevalletje van vanmorgen. Ik zal thans toch wel kort blijven maar een beetje langer als vanmorgen. Op de eerste plaats spijt het mij wel dat er op dusdanige wijze kritiek uitgeoefend wordt met de bedoeling om een paniek te ontketenen bij de bevolking. Ik breng dit naar voren omdat dit op een spelletje lijkt. Door een van de leden van de Overkant wordt hier gezegd dat wij een tekort hebben in de begrotingen van 1959 1960, 1961 en 1962 van ca. f.9.500.000,- terwijl een ander lid zegt. er

wordt gesmeten met gemeenschapsgelden en zeggen beiden tegelijk belastingen worden verhoogd. Mijnheer de Voorzitter, wij voelen het, we zien het; de verkiezingen zijn in aantocht. Er moet een punt gevonden worden dat als campagne slogan gebruikt kan worden, maar er is niets, er moet dus iets gezocht worden. Maar deze heren vergeten, Mijnheer de Voorzitter, dat het zoeken van zo'n punt of het vinden van zo'n punt alleen maar nadelig kan zijn voor de bevolking want Mijnheer de Voorzitter, ik ben tegen alles dat een paniek stemming kan ontketenen. Ik ben wel voor het voeren van kritiek, datgebaseerd is op waarheden. Wilt U een beetje naast de waarheid blijven, goed, maar dan wel zorgen dat de bevolking niet in een paniek stemming komt. Want, Mijnheer de Voorzitter, als wij allemaal horen, dat er vele werkzoekenden zijn en er velen zijn die meer steun moeten hebben, financiële steun en tegelijkertijd van deze heren horen van f.9.500.000,- te kort, we krijgen belastingverhogingn etc, dan begrijpt U wel Mijnheer de Voorzitter, waar dit spelletje naar toe gaat. Maar het Bestuurscollege heeft de afgelopen 8 jaren bewezen te kunnen winnen en te kunnen werken. Dit Bestuurscollege is niet slechts gekomen met plannen maar ook met daden. En we kunnen haast zeggen, dat geen enkel plan, geen enkel voorstel van dit Bestuurscollege mislukt is. We hebben gehoord, dat regeren vooruitzien is. Dit Bestuurscollege heeft daarvan het bewijs geleverd, want hetzelfde kritiek, dat we vandaag gehoord hebben van die zijde hebben wij ook gehoord zes jaren geleden toen wij begonnen met het Water-en energiebedrijf. Ik hoop niet dat U zegt, dat U het vervelend vindt, dat ik af en toe weer terug kom met deze zaak, Mijnheer de Voorzitter, ik had gehoopt het niet te doen, maar wanneer wij nu horen: Barcadera, 200 mensen over een paar maanden afgelopen, Mijnheer de Voorzitter, zou men denken: afgelopen deze mensen gaan naar huis zonder werk. Wat is nu het geval, Mijnheer de Voorzitter? Binnen een jaar na deze is het ongeveer zeven jaar dat dit Bestuurscollege begon te werken, zoals ik reeds zei met de bouw van het Water-en electriciteitsbedrijf. Toen was het nog deze heren te hoog, te groots opgezet. Smijten met gelden, de bevolking binden aan een schuld en zo meer. Wat blijkt nu, Mijnheer de Voorzitter? Hetgeen het Bestuurscollege gezegd heeft: dit kan later te klein blijken te zijn. Mijnheer de Voorzitter, dit kunt U zien. Westinghouse is bezig met de uitbreiding van de nieuwe electriciteitscentrale. De bedoeling van de bouw zes, zeven jaar geleden was voor het aantrekken van industrieën. Wij leveren goedkope electriciteit en wat zien we? Industrieën worden aangetrokken, niet alleen met gelden van Nederland maar ook met gelden van particulieren, van derden. Uit Amerika had men miljoenen hierin gestopt. Mijnheer de Voorzitter, wij regeren op een gezonde basis en als men spreekt dat hier ongezond geregeerd wordt dan is dit vóór 1954, maar ná 1954 is er gezond geregeerd. Die ongezondheid die er toen heerste hebben wij genezen. Wij hebben een dokter gehad en die ongezondheid hebben wij helemaal weggehaald. Wij hebben nu een gezonde regering, een gezond Bestuurscollege.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil hiermee eindigen voor wat betreft het kritiek van de heren aan de overkant en ik wil op enkele punten hierzo wat vragen. Op de eerste plaats, Mijnheer de Voorzitter, hetgeen de heer Laclé gevraagd heeft is mij niet duidelijk. Er is U gevraagd bij de behandeling in de commissie van de begroting een gespecificeerd lijst van werkzoekenden. U schrijft op de lijst 22 electriciëns, maar terecht wordt door het Bestuurscollege in de krant gevraagd naar 3 electriciëns, zegt de heer Laclé. Ik zou graag willen vernemen wat het Bestuurscollege bedoelt met electriciëns en wat de heren die electriciëns nodig hebben, verstaan onder electriciëns 1ste klasse. Het is mij niet helemaal duidelijk en dan hebt U nog 22 helpers electriciëns. Ik zou graag willen weten wat U feitelijk met deze dingen bedoelt. U hoeft

het nu niet op te geven, maar misschien later wel. En dan zou ik gaarne van U, Mijnheer de Voorzitter, te zijner tijd nog ontvangen een verdere specificatie van deze lijst want ik geloof niet dat deze lijst helemaal correct is. Ik neem aan dat dit nu een gevolg is van de vele mensen die aan het werk zijn geholpen en die nog steeds op de lijst staan als werkzoekenden. Verdere specificatie zou ik willen hebben in de leeftijden. Want als ik vernomen heb van de mensen die het kunnen weten, zijn er een hoop werkzoekenden van veertien en vijftien jaar en die zijn maar klakkeloos op deze lijst geplaatst.

Mijnheer de Voorzitter, ik weet niet meer, wie dit voorstel gedaan heeft tot het aanstellen van een hondenvanger, ik ben het roerend mee eens want ook ik zie af en toe van die tafereeltjes. De politie kan hier niets aan doen. Als hij order krijgt om een hond dood te schieten, dan schiet hij dat beest dood. Dat toevallig een jongetje net voorbijgaat, ja, dat kan de politie niet helpen. We hebben het een paar jaar geleden al voorgesteld en er was nog een hondenvanger aanwezig, die intussen vertrokken is. Ik zou U dus willen verzoeken om in die richting te denken en te zoeken.

Wat betreft het voorstel gedaan door de heer Werleman voor een Hulp-Bestuurskantoor op Sta.Cruz, geloof ik niet dat dit wel mogelijk is, maar wel geloof ik dat het misschien wel mogelijk zal zijn om enkele keren per maand, door U vast te stellen ergens op Sta.Cruz zo'n kantoortje voor twee drie dagen in de ochtend uren in te stellen waar dus deze bedragen van deze mensen, ontvangen kunnen worden. Inderdaad is het niet zo makkelijk voor deze mensen, U weet, onze busvervoer hier is een wilde busvervoer. Maar ik heb mensen gezien, die staan soms wel een uur lang bij de Gezondheidsdienst om op een bus te wachten, die naar Paradera uitgaat.
Een huisvrouw die haar waterrekening moet betalen verliest soms een hele dag, Mijnheer de Voorzitter, niet overdreven, alleen maar om die f 8,-- te komen betalen. Dus ik geloof wel, dat als het mogelijk is en nodig is om zoveel mogelijk deze mensen tegemoet te komen, zonder bijzondere kosten te maken voor de Overheid. Dit gebeurt al met verschillende dingen Mijnheer de Voorzitter, wij gaan zelfs naar de mensen die ontvangen en zelfs ook de mensen die betalen. U weet de mensen van de A.O.V. en de O.V, wij gaan naar hun toe om ze te betalen. Deze mensen komen ons betalen, laten wij ook naar hun toe gaan om het te ontvangen. Het is gemakkelijker voor ons.

Mijnheer de Voorzitter, dan wil ik nog even als laatste punt het verkeer aanhalen. Voordat ik begin wil ik U verzoeken om mij niet te antwoorden, dat het een Landszaak is want bij de politie is dit altijd een beetje moeilijk. Of U nu de politie bent of Plaatselijk Hoofd van Politie en zo meer, Mijnheer de Voorzitter, U weet het wel, de politie hier is half eilandelijk we hebben hier geen gemeentepolitie, maar U bent als Voorzitter van deze Raad ook Hoofd van de Politie, dus ik wil U dit vragen. Mijnheer de Voorzitter, de vorige week is er een slachtoffertje gevallen door het verkeer op Savaneta, een meisje van zes jaar. Enkele maanden geleden was dit het geval geweest hier voor de school een meisje van zes, zeven jaar. De schuldvraag doet hier niet ter zake. Ik denk dat het twee kinderen waren, het was voordat de school aanving van het ene geval en de andere was nadat de school uit was. Mijnheer de Voorzitter, het is niet nodig dat ik hierzo dramatisch ga uitleggen hoe dit geweest is voor de moeder en de vader. Met geen geld ter wereld is dit verdriet goed te maken. Het is een hard geval, Mijnheer de Voorzitter,. Ik wil U vragen of U niet met mij eens bent, ik heb het dus niet over deze twee gevallen, dat de schuldvraag gezocht moet worden bij de bestuurder, bij de politie bij het kind of bij de onderwijzer, ik wil

alleen maar vragen of U niet denkt dat hierin verbetering gebracht kan worden. Mijnheer de Voorzitter, als het getij keert moeten wij de bakens verzetten. Het getij is gekeerd, Mijnheer de Voorzitter. De scholen, de laatste jaren worden steeds drukker bezocht. Als U eens om twaalf uur of half een wanneer het uitgangsuur is van de school voor die school staat dan vraagt U zich zelf af of er maar één per drie maanden wordt overreden. Of het niet drie per dag is. Mijnheer de Voorzitter, een kind wordt door alles afgeleid, ook al zegt de moeder aan het kind tot tienmalen toe om niet over te steken voor dit en dit het geval is, een papiertje waait door de lucht Mijnheer de Voorzitter, en het kind is alles vergeten. Deze kinderen, Mijnheer de Voorzitter, hebben toezicht nodig, deze kinderen hebben bescherming nodig. Ik wil beginnen met U een voorstel te doen, Mijnheer de Voorzitter, maar heel ernstig. Ik hoop niet, dat U zal zeggen dat het bekeken zal worden, ik hoop dat U me zegt, U bent het met mij eens en dat U handig zal optreden. Hebben we meer politieagenten nodig, dan zullen we ze moeten laten halen en als U dat niet wilt, dat zullen we dat in de Staten doen. Als ik maar van U kan horen, datwe hier een tekort hebben aan politiepersoneel om dit ten uitvoer te brengen.

Mijnheer de Voorzitter, op Companashi hebben we een complex scholen. Men kan zeggen in een cirkel. Ik heb vorig jaar gevraagd ten eerste om langs de Boerhaavestraat eenrichting verkeer in te voeren. Het is nu een jaar verder, Mijnheer de Voorzitter, en we zien nog steeds de auto's op en neer tegen mekaar aan en de kinderen twijfelen: zullen we gaan; de moeders die kunnen niet parkeren of de moeders zijn te laat. Mijnheer de Voorzitter, het is een bende daar. Hierin moet verbetering komen, het gaat om het leven van onschuldige kinderen en het verdriet van vele ouders. Ik wil U voorstellen Mijnheer de Voorzitter, dat U ernstig dit opneemt met de Commissaris van Politie om bij het hele cirkeltje daar eenrichting verkeer in te voeren. Dan mogen de mensen parkeren eventueel bij de scholen maar ook eenrichting verkeer. Mijnheer de Voorzitter, dit is geen verzoek alleen maar een "must". Zo kan het niet verder. Er gebeuren meer ongelukken, wacht U zult zien. Op de andere scholen, de Prot.Chr.School of de Julianaschool is het niet zo erg. Maar ook daar moeten die maatregelen genomen worden en er moet heel streng opgetreden worden door de politie, tegen ouders of mensen die de kinderen moeten afhalen die de zaak daar overtreden, Mijnheer de Voorzitter, ik wil dus behalve het voorstel om een eenrichtingverkeer in het leven te roepen voor de hele cirkel daar, waar ongeveer naar schatting ongeveer 3000 kinderen tegelijk de school verlaten, weet U wat dat zeggen wil? Meer dan 3000 kinderen/voor de andere scholen minstens één politieagent. Ik weet of ik mag aannemen dat we hier een tekort hebben aan politieagenten, want ik was hier vanavond om half zeven op die hoek van de Nassaustraat waar er/één politieagent was, die het verkeer moest regelen, dat uit drie richtingen kwam, op een hoek waar de straten niet samenvallen. Dus die meneer ging even naar een andere wagen en zei: nou mag jij weer door. Wat gebeurde er toen ik daar stond, het is leuk om het aan te halen, er stond een meneer te wachten op order van de politie en intussen was de politie helemaal daar om dat verkeer te regelen en een ander man, die rechts inhaalde werd door de politie aangehouden en zei: waarom heb je hem ingehaald. Hij zei: "Omdat deze man zijn auto niet wilde starten, want hij stond maar stil" en de taximan heeft geen bekeuring gekregen, maar ik wil U hier even alleen maar een beeld geven wat het gevolg kan zijn van tekort aan politieagenten.
/maar

Mijnheer de Voorzitter, ik zou gaarne van U willen vernemen of inderdaad dit tekort bestaat en dan zullen wij als het eventueel niet mogelijk is

/en

middels U als Hoofd van de Politie, dan als Statenleden dit naar voren brengen bij de Minister van Justitie.
Mijnheer de Voorzitter, nu ik het eenmaal heb over het verkeer wou ik U iets vragen. De Politie is er toe overgegaan om bij sommige hoeken te doen voorsorteren. Ik weet niet of dit het juiste woord is, maar U weet wat ik bedoel dus, dat ze niet meer rechts hoeven te gaan als ze op een hoek komen, maar ze moeten soms in het midden gaan als ze links moeten en recht door moeten en rechts, anyhow de straat is verdeeld aan het einde.
Mijnheer de Voorzitter, wij die op Aruba wonen hebben al moeilijkheden mee, laat staan de mensen die niet op Aruba wonen. Dat er voorsortering in het leven geroepen is, is goed. Maar er ontbreekt iets aan, er moet een bordje zijn een paar meters afstand van die hoek, dat men weet dat je daar moet voorsorteren. Want als ik normaal op een hoek kom, dan ga ik aan de rechterkant wachten ook al moet ik links of rechts inslaan. Maar op die hoeken waar ik U zeg, waar men moet voorsorteren, moet U of in het midden of links of rechts gaan. Maar dat weet ik pas wanneer ik bijna bij de hoek ben, dan zie ik een paar verbleekte peiltjes en dan zeg ik; o, ik ben verkeerd. Dus daarom moet er een bordje zijn, want dat ontbreekt er op een afstand van die hoek en zeggen: denk er om voorsorteren en dan even die peiltjes aanwijzen.
Mijnheer de Voorzitter, verder wil ik U vragen om aan het Hoofd van de Politie te willen verzoeken om een beetje strenger op te treden met de mensen die rommel of afval of wat dan ook vervoeren met hun grote trucks. Vanmiddag nog op de brug van Savaneta moest ik uitwijken op de brug voor een plank met een paar spijkers er in. Ik, Mijnheer de Voorzitter, ik wilde het wel weghalen, maar ik waagde mij niet op de brug met dat verkeer. Het is dagelijks dat men op de straten rommel ziet en afval van trucks. Deze mensen laden zoveel mogelijk in en ik geloof, dat de politie een beetje te slap hierin is. Van mij zal de politie nooit moeilijkheden hebben als ze vandaag of morgen iemand bekeuren die op straat rommel laat vallen. En dan wou ik U nog verzoeken, Mijnheer de Voorzitter, of bij het parkeren op de hoeken niet een beetje strenger opgetreden kan worden. De normale regel is geloof ik zoveel meter van de hoek. Maar het bestaat wel dat men op sommige wel mag parkeren, het hangt er van af hoe de hoek gemaakt moet worden. Of het een eenrichtingverkeer is. Ik parkeer soms mijn wagen vlak op de hoek bij mijn kantoor, daar weet ik zeker dat het geen moeilijkheid meebrengt. Maar niet als men op een andere hoek parkeert waar men rechts moet komen. Ik heb nog twee dagen geleden gezien dat iemand drie keren achteruit moest rijden om de bocht te maken, voordat hij verder kon komen. In Amsterdam als ik mij niet vergis, heeft men het geprobeerd om bij die plaatsen waar de auto's niet mogen parkeren, de trottoirsbanden rood te schilderen met een soort verf dat niet zo makkelijk weggaat. Ik weet niet, het hoeft niet speciaal rood te zijn, het kan ook oranje zijn, als proef. Als proef werd het in Amsterdam twee jaren geleden toegepast en het schijnt een succes te zijn.

En dan last but not least ben ik een beetje teleurgesteld over het antwoord van het Bestuurscollege namelijk dat kan voldaan worden aan het verzoek de twee maandagen die tussen de feestdagen inzitten vrijaf te geven. Van het Bestuurscollege vind ik het een beetje drastisch als men spreekt van twee maandagen; inderdaad de persoon in de commissie-vergadering heeft gevraagd één of twee. Twee is natuurlijk beter, met één zijn wij ook tevreden, het zou misschien leuk zijn om op 22 en 29 dus op de twee zaterdagen de mensen langer te laten werken om dan een lange week-end te geven, maar het is geen voorstel dat aangenomen moet worden, Mijnheer de Voorzitter, het is alleen maar een verzoek. Dat de grote maatschappijen het doen, Mijnheer de Voorzitter, de Overheid moet altijd het voorbeeld geven. Wij moeten niet kijken

wat andere maatschappijen doen. En daarmee ben ik uitgepraat, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U.

DE HEER H.BEEN: Mijnheer de Voorzitter, ik zal erg kort zijn maar dan ook erg kort en mijn betoog over het onderwijs vanmorgen is van nog verdere strekking. Ik begrijp, dat het voor de betrokken gedeputeerde voorlopig nog moeilijk is om er precies op te antwoorden. Ik hoop alleen, dat hij zijn volle aandacht aan het gestelde zal geven. En graag wilde ik nog een enkele antwoord hebben en liefst dat het niet al te ontwijkend zal zijn. Mijn eerste vraag is dus: Of het Bestuurscollege bereid is om afdeling Onderwijs telkenjare dus de percentages van de zittenblijvers van elke school en van iedere klas te laten verzamelen. Mijn tweede vraag is of het Bestuurscollege of de betrokken gedeputeerde denkt over te gaan tot selectie voor de M.U.L.O. en wanneer dan? En mijn derde vraag is of het Bestuurscollege bereid is er voor te zorgen dat zo spoedig mogelijk en liefst voor het begin voor het volgend cursus-jaar de aanvangsleeftijd van de kleuters gesteld wordt op vier jaar, ondanks dat dit een Landszaak is. Ik dank U.

DE HEER F.HERNANDEZ: Mijnheer de Voorzitter, dit voorbeeld had ik genomen ter vergelijking. In de Verenigde Staten vallen gas- en electro maatschappij onder "Public Utilities". Wel kunnen particulieren hierin aandeel hebben, maar om te zeggen dat ze in handen van particulieren zijn zonder meer, betekent een vervlakking van de verhouding tussen wat ze hier hebben en wat ze daar hebben. Ik weet, dat de gedeputeerde Tromp wel goed op de hoogte is wat de Overheid daar van de"Public Utilities" verwacht. Jaarlijks moeten verschillende staten van onkosten worden overgelegd en er is een strenge controle op maat en gewichten. En bovendien wordt daar alles gedaan om het publiek te beschermen door de tarieven zo laag mogelijk te stellen. Ik hoop, dat dit met de Landsregering opgenomen zal worden ter verbetering. Verder ben ik blij dat de w.a.-verzekering met de Landsregering zal worden opgenomen en ik geloof dat wanneer de w.a. verzekering verplicht zal worden gesteld, dat wij op het sociaal gebied een stap verder zijn. Ik dank U.

DE HEER D.FLEMMING: Mijnheer de Voorzitter, met belangstelling heb ik geluisterd naar de antwoorden van het Bestuurscollege op mijn betoog van heden morgen. Het spijt mij ten zeerste te moeten constateren dat de gedeputeerde Anslijn mij niet goed heeft begrepen. Hedenmorgen heb ik niets gezegd over de werkverschaffing. Ik denk, dat de gedeputeerde Anslijn een beetje doof is. Ook wil ik de heer Been van harte bedanken voor zijn voorstel om een kantoortje op Sta.Cruz op te richten om de mensen daar te kunnen helpen. Ik dank U.

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Mijnheer de Voorzitter, gelet op de verschillende antwoorden van het Bestuurscollege ten aanzien van het kritiek dat ik naar voren heb gebracht kan ik mij geheel en al verenigen met de antwoorden. Ik heb in de eerste plaats een verzoek gericht ten aanzien van de commissies zoals het Bestuurscollege nu gespecificeerd heeft en ik heb uitsluitend en met nadruk de aandacht van het Bestuurscollege gevraagd om te voorkomen een eventuele gedachtengang dat ook in deze zaak gediscrimineerd wordt tegemoet te komen aan de gedachten van degene die er zo over denken om dan ook niet ambtenaren die bereid zijn dit te aanvaarden en er eventueel kun kracht aan te geven om de doelstelling van deze commissies te helpen bevorderen door Landskinderen en eventueel ander nederlands bevolkingsgroepen gevestigd op Aruba wie het algemeen belang van Aruba ook ter harte gaan. Daar heb ik geen antwoord op gehad. En dan heeft U gezegd alsof ik heb verzocht om alle

zandwegen of districtswegen van olie te voorzien. Eigenlijk zou elke weg op Aruba er aanspraak op kunnen maken, uit het feit dat elk mens een tikje egoisme in zich draagt, ongeacht of het verantwoord is of niet als men denkt "in de wijk van buurman a is er een zandweg en men heeft er olie op gespoten", al woont die persoon aan de rand van een rooi, hij zou willen, dat men de rand van die rooi met olie bespoot. Dat kan niet de bedoeling zijn. De bedoeling van mij is dat de wegen in de loop der jaren op aandrang of verzoek van dit College telkens weer worden onderhouden, wegen in slechte toestand met gaten en kuilen veroorzaakt door regenval en die telkens weer worden bijgevuld welk onderhoud absoluut veel kosten met zich meebrengt. Door deze bestrijdingsmethoden op de proef te stellen om er uiteindelijk goedkoper van af te komen, heb ik mij voorgesteld dat na dat deze wegen door de regen in een deplorabele toestand zijn komen te verkeren dat men een proef desnoods neemt door bepaalde van deze wegen die het meest onder regenvallen te lijden krijgen nog met een beetje olie op te spuiten. En ten aanzien van de opmerking die ik heb gedaan voor de toestand des zaterdagsmiddags, vooral in de Nassaustraat (ik zei Oranjestraat, maar ik bedoel de Nassaustraat) is het ook de bedoeling - ik heb het niet met zoveel woorden gezegd - dat uiteindelijk de Politie de man is, die voor orde en rust zorgt, dus dat eventueel op de een of ander manier bewerkstelligt, dat meerdere politiemannen ter beschikking worden gesteld, het korps uitbreiden desnoods, en dan vooral op 's zaterdagsmiddags bij de drukke inkoops-uren een beetje krachtiger op te treden tegen deze wandaden om deze de kop in te drukken. En ten aanzien van het antwoord van gedeputeerde Tromp, als dat ik zou hebben gezegd dat ik mij niet kan voorstellen waarom de gedeputeerden niet op de loop gaan moet ik stellen dat U mij misschien verkeerd begrepen hebt. Ik heb gezegd, dat elk lid van de Raad bij elke behandeling van een onderwerp het volste recht heeft om kritiek, waardig of onwaardig redelijk of onredelijk, op zijn eigen wijze naar voren te brengen. Maar uiteindelijk wanneer men overtuigd is van een wijs beleid en een gewetensvolle handeling in het hoe en waarom van de ter uitvoerlegging van de problemen die werkelijke problemen zijn, dan geloof ik dat op een gegeven ogenblik de persoon in kwestie de gedeputeerde zodanig hopeloos maakt dat ik mij niet voorstel, hoe zij hun baan er niet aangeven, niet dat ik het zo zeer wens. Ik wens het helemaal niet, integendeel. Ik heb dat gezegd, uit het feit dat ik allerlei soorten kritiek aanhoor en dat ik niet de persoon ben die mag verdedigen. Dus ik sta eerder als steun achter het Bestuurscollege door deze opmerking. Dus niet dat ik feitelijk wens, dat de gedeputeerden hun baan prijs geven vanwege het kritiek. En ten lange laatste is er ook een aanmerking ten aanzien van de volkswoningen en aanrechten waar ik per sé een opmerking heb gemaakt op de gedeputeerde onder wie deze woningen ressorteert, omdat ik een Raadslid ben, die gedegen op de hoogte is van moeilijkheden die voortvloeien uit kritieken van de bevolking. En ik heb hier gesproken uit naam van de bevolking. En dat doe ik, omdat de bevolking naar ons toe komt. En wanneer ik eventueel de bewustheid heb, dat begrotingen worden vastgesteld voor ten uitvoerlegging van werkzaamheden voor het jaar, dan begrijp ik ook, dat op een gegeven ogenblik de begroting uitgeput raakt en dat er dan geen middelen meer in de kas zijn om uiteindelijk een laatkomertje met zijn verzoek te helpen. Ik stel ook zodanig vertrouwen in het Bestuurscollege dat ik niet het woord van het Afdelingshoofd als laatste woord beschouw, dus ga ik alsnog ruggespraak voeren met de gedeputeerde en verwacht ik ook dat wanneer de gedeputeerde in tegenstelling met het besluit van het Hoofd van het departement, mij de toezegging geeft, of een belofte, dat alsnog als het mogelijk is, dat ik op die manier de zaak overbreng aan de betrokkene. En ik heb ook gemerkt maar ik zou het de gedepu-

teerde niet zozeer ten kwade aanduiden, dat hij leedvermaak had toen ik mijn betoog hield, dat hij nog al schik had om over deze ernstige opmerking van de bevolking te lachen. Ik geloof niet, dat het de bedoeling is van de gedeputeerde mij uit te lachen, want er valt niets te lachen. Integendeel, het was dodernstig, dus ik geloof, dat de gedeputeerde dus in dit opzicht zich terdege bewust is dat hij ook ernstig deze dingen opneemt. Ik dank U.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, ik zal erg kort zijn en de opmerkingen die ik zal maken die betreffen wel het meest de opmerkingen op de antwoorden die zijn gegeven naar aanleiding van het betoog van de heer Eman. Maar alvorens hierop in te gaan wil ik/heel lichte aanval van de heer Finck aan het adres van mijn fractie ontzenuwen. Namelijk, hij heeft mijn fractie beticht, dat wij hier een spelletje aan het spelen zijn, omdat de verkiezingen voor de deur staan. Dit is geenszins het geval, Mijnheer de Voorzitter. Ik heb er niets van gemerkt. Het enige spelletje, dat ik heb gemerkt dat misschien betrekking kan hebben op de verkiezingen, is de opmerking van de heer Finck om desnoods de hoeken van de straten oranje te verven. Ik vraag mij af of dit misschien vooruitlopend is of het plaatsen van de oranje vlag op de huizen. Wij hebben geen noodzaak om in deze zaal een spelletje te spelen, een spelletje zodanig dat het ten nadele van de bevolking uitkomt. We hebben het ook nooit geprobeerd, onze bedoelingen zijn steeds goed geweest. De vooruitgang die wij in de laatste jaren hebben gemaakt heeft getoond, dat de bevolking wel een groeiende vertrouwen heeft in de A.V.P. Stonden we in 1955 hier met drie raadsleden nu telt onze fraktie zes en ik maak me sterk dat we met een sterkere fractie in juli volgend jaar deze eilandsraadzaal zullen betreden. We zijn helemaal niet bang voor de verkiezing en voelen ook niet de noodzaak om hierin spelletjes te spelen ten nadele van de bevolking. De insinuatie dat vóór 1954 ongezond zou zijn geregeerd laat ik voor de rekening van de heer Finck. Voor 1954 maakte ik geen deel van deze fractie, maar van zowat ik al weet hebben de fracties, die vóór 1954 het bestuur hebben gevormd te kampen gehad met afzonderlijke problemen, problemen van geheel verschillende aard dan die thans het geval zijn. Op het ogenblik is het hoofd probleem voor ons de economische ontwikkeling en de fractie aan de overkant kan niet ontkennen dat wij voor dit probleem blind zijn gebleven. Tot zover voor ons verantwoord bleek hebben wij onze volle medewerking gegeven aan het economische beleid van het Bestuurscollege en we zijn bereid het te blijven doen zolang wij overtuigd zijn dat de plannen die ons worden voorgelegd verzorgd zijn. Dit Bestuurscollege heeft ook fouten gemaakt in het economisch beleid. Daarvoor hoeven wij ook niet blind te zijn. Toen in 1956 de plannen naar voren werden gebracht voor het bouwen van een waterfabriek vonden wij inderdaad dat het te groot van opzet was. Misschien waren deze meningen toegedaan omdat er niet voldoende gegevens verstrekt werden aan de Raad. Meermalen heb ik hier in deze Raad als toehoorder gezeten en gezien hoe van de zijde van deze fracties pogingen werden gedaan om meer inlichtingen te krijgen die prompt werden geweigerd door het toenmalige Bestuurscollege en zodoende konden de leden van deze fractie niet voldoende gegevens krijgen om de zaak juist te beoordelen en het enige wat er dan overbleef was er om tegen te stemmen, ook mede gezien de onwil die gekweekt werd wegens het weigeren van deze informaties. Maar we hebben gezien dat er verbeteringen zijn getreden; op het ogenblik is het zo dat de begroting van het W.E.B zelfs de tarieven heeft opgenomen van electriciteitsvoorzieningen en verschillende bedrijven die het daarvan zullen betrekken en we zijn blij met deze gang van zaken. Het merendeel van de vragen of de opmerkingen van de heer Eman werden beantwoord door Gedeputeerde Tromp. Ik wil hier eventjes iets dieper op ingaan, want het schijnt,

/de

dat er langs elkaar heen wordt gepraat. In de eerste plaats ben ik het eens met de heer Tromp in zoverre, dat hij gezegd heeft, dat hij heeft gezorgd dat de begroting een realistisch beeld geeft. In ieder geval geeft het een meer realistisch beeld dan de voorgaande jaren en geloof niet dat wij dit niet hebben opgemerkt. Maar U staat voor een onmenselijke taak om het onrealistische beeld van de vorige jaren weg te werken en ik vraag me af of dit U wel zal gelukken.
De heer Eman heeft een vraag gesteld ten aanzien van de fosforzuurfabriek en de fosfaatontginning. Zijn opmerkingen betreffende de arbeidsintensiviteit van de fosforzuurfabriek werd verkeerd begrepen. De vraag werd gesteld ten aanzien van de fosforzuurfabriek mét de fosfaatontginning en dat is nu natuurlijk veel arbeidsintensiever dan de fosforzuurfabriek alleen.

Verder, Mijnheer de Voorzitter, bevreemdt het mij, dat het Bestuurscollege thans zegt, dat de zaak niet in kannen en kruiken is en dat de economische aspecten niet volledig zijn bestudeerd. Ik meen, dat deze fosforzuurfabriek niet in het chemische complex is genomen omdat deze fabrieken acht jaren zou worden gedeprecieerd en dat deze chemische instellingen deze risico niet nemen en dat ze hun inrichtingen afschrijven in vijf jaar. Dus dat is tegen een zakelijke richtlijn van deze fabrieken en daarom moet het eilandgebied zien om deze fabrieken te financieren door middel van urgentie-projekten,ik meen dit te hebben gehoord. In ieder geval als dit zo is geweest, dan zijn inderdaad alle economische aspecten van deze fosforzuurfabriek reeds bekeken en ik vraag me af wat er nog in de weg staat voor de regeling van de definitieve financiering hiervan.
Ten aanzien van de tekorten wil ik heel kort zijn. De heer Tromp heeft geprobeerd om te bewijzen, dat de cijfers van de heer Eman als een kaartenhuis in elkaar vallen. Maar aan het einde van zijn betoog heeft de heer Tromp mij bewezen, dat ook zijn betoog als een kaartenhuis in elkaar zit toen hij zei dat hij wel toegaf, dat er een deficit was van f.5.000.000,-- dat door leningen zal worden gefinancieerd. Nou wat zit er in een woord, een tekort of leningen om een tekort te dekken. De vergelijking ten aanzien van de cijfers van het nationale inkomen betreffende Nederland en Aruba brengt ons niets nieuws.De cijfers zijn zoals ik heb mogen vernemen correct geciteerd. Misschien wel een beetje uit het verband gerukt, maar wie doet dat niet, wanneer men met cijfers speelt, vooral wanneer men met relatieve grootheden te maken heeft zoals percentages. Het Bestuurscollege heeft dat meermalen gedaan, in de begrotingen gebeurt dit bij de vleet. Er worden percentages genoemd maar geen absolute bedragen, dat geeft ook een verkeerd beeld en sommige er van zijn wel flink uit het verband gerukt. Het schijnt dat de heer Tromp met rekeningscijfers werkt en dat de heer Eman met begrotingscijfers werkt. Om alle misverstanden uit de wereld te ruimen zou ik de gedeputeerde Tromp, die belast is met financien willen vragen om aan de leden van de Raad te doen toekomen de voorlopige recapitulatie van de Gewone- en Kapitaaldienst van de drie of vier laatste jaren met de definitieve cijfers voor zover beschikbaar en voor de andere jaren de voorlopige cijfers en we zullen zien hoe wij dan bijvaren. Het is definitief waar, dat late indiening van de rekeningen de Raadsleden voor moeilijkheden stelt bij een juiste beoordeling van begrotingen. Alle moeilijkheden zouden uit de wereld zijn geruimd, indien wij meer definitieve cijfers hadden kunnen krijgen over de laatste jaren. We hebben wel begrip voor de vertraging, maar U moet ook begrip tonen voor het feit, dat deze vertraging belemmerend werkt voor ons en dat wij onze verantwoordelijkheden niet naar behoren kunnen afwenden indien wij niet de beschikking hebben over de juiste inlichtingen. Ik hoop, dat het Bestuurscollege hiermede in het vervolg rekening zal houden. Ik dank U.

DE HEER P.CROES: Mijnheer de Voorzitter, met veel aandacht heb ik geluisterd naar de uiteenzetting van het Bestuurscollege naar aanleiding van de verschillende vragen. Ten eerste wat U betreft, Mijnheer de Voorzitter, ben ik zeer dankbaar de toezegging naar aanleiding van het stuk asfaltweg te Sta. Cruz in de buurt van St. Antoniuscollege. Ook aan de heer gedeputeerde Tromp voor zijn toezegging over het gratis verlenen van water aan on - en minvermogenden en aan de geachte gedeputeerde Wernet wat sport betreft. Het was nooit in de bedoeling het Bestuurscollege voor te stellen om de sport in zijn geheel over te nemen, alleen wat het sportdepartement betreft.
Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer blij te horen van het geachte lid Mathew dat St. Maarten dagelijks wordt opgebouwd. Ik hoop, dat St. Maarten zal bloeien in de toekomst en dat wij Arubanen, als het eenmaal zo ver is de kans zullen krijgen om ook daar een broodje te verdienen, doch niet alleen een broodje maar ook hoop ik, dat wanneer wij inderdaad zo ver zijn, dat de Arubanen op de Bovenwinden dezelfde gastvrijheid zullen genieten als de heer Mathew hier op Aruba al de tijd heeft mogen genieten. Ik dank U.

DE VOORZITTER: In de tweede ronde had de heer Werleman het over een stuk grond voor het Bestuurskantoor te Sta. Cruz. En in antwoord op zijn vraag in de eerste ronde heb ik gezegd, dat dit onze aandacht zal hebben. Wanneer ik dat zeg, dan meen ik dat de verdere zorg ook van zelf daarin begrepen is. Over een wegenplan voor Sta. Cruz kan ik de heer Werleman mededelen, dat er verschillende van deze wegen gebouwd of in aanbouw zijn. De heer Leonardo was niet tevreden met het antwoord over de aanleg van wegen in Companashi en Socotoro. Ik kan de heer Leonardo alleen zeggen, dat deze terreinen van Companashi en van Socotoro dus ook de wegen, particuliere gronden zijn. De heer Mathew had het er over, dat hij geen antwoord gekregen had over de Bernardstraat. Het is waar, dat ik dit stuk overgeslagen heb, het is de Pastoor Hendrikstraat en de Bernardstraat. De verkeerssituatie is sterk verbeterd door aangebrachte verkeerslijnen. De heer Chance had het over de lijst van commissies van het eilandgebied. Hij had het ook over de benoeming van een commissie voor de oprichting van een museum. En de heer Chance die zei nog er bij om b.v. Dr. Hartog tot lid te benoemen van deze commissie daar hij er veel kennis van heeft. Van de andere kant becriticeert de heer Chance, dat wij Hoofd Personeelszaken in verschillende commissies hebben. Volgens de lijst die wij aan de Eilandsraadsleden hebben gestuurd zit de heer Hoofd Personeelszaken in de Commissie voor Georganiseerd Overleg in ambtenaren zaken en ook in de Commissie van advies inzake rangen en bezoldigingen. Deze beide commissies zijn ambtelijke commissies en volgens ons is de heer Hoofd van afdeling Personeelszaken de meest bekwame man om in deze commissies zitting te houden.
De heer Britten had het over het geval van Martin Tromp, dat hij toezeggingen van de gedeputeerde Henriquez had gekregen in de vorige vergaderingen, van diens medewerking in dit ongeval. Zoals ik al gezegd heb, hebben wij dit opgenomen in Nederland maar het werd afgewezen. Het is moeilijk voor de Overheid om maatregelen te nemen tegen grote schepen die hier in de buurt varen om de kleine bootjes niet aan te varen, daar deze schepen zich meestal buiten het territoriale water van Aruba bevinden.

Over de werknemers bij de Bouwmaatschappij kan ik alleen zeggen, dat wij hun protest zullen afwachten. De heer Britten had het ook over samenwerking bij de aanleg van wegen b.v. in Socotoro en Companashi. Zulke medewerking is gemakkelijk te krijgen, daar de aanleg van deze wegen kapitalen kosten. De medewerking, die de heer Britten bedoelt is, dat de eigenaren de grond

zullen afstaan voor aanleg van deze wegen, terwijl de Overheid deze wegen aanlegt. Maar dat is op het ogenblik onmogelijk.

Ook de heer Finck had het over het Bestuurskantoor op Sta. Cruz. De toezegging was, dat wij zouden zien wat wij kunnen doen voor Sta. Cruz en wij zullen dan ook rekening houden met het voorstel van de heer Finck. Wat betreft de vrije maandagen van Kerstmis en Nieuwjaar spijt het mij de heer Finck te moeten mededelen, dat in overleg met het Land en eilandgebied Curaçao besloten werd geen vrij af te geven. Over zijn opmerkingen betreffende het verkeer wil ik graag de heer Waarnemend Commissaris het antwoord laten geven.

DE HEER L.H.'t HART, Wnd.COMMISSARIS: Mijnheer de Voorzitter, mag ik dan even terugkomen op het geval van de heer Britten. Dat betrof namelijk over het aanbrengen van verkeerslichten. Vermoedelijk dit jaar nog wordt een aanvang gemaakt met de wijziging van de gehele verkeerssituatie daar ter plaatse, waarbij wij hopen, dat aan de bestaande chaos een einde gemaakt zal worden door het instellen van eenrichtingverkeer in de verschillende toegangswegen tot dit punt. Mocht dit niet lukken, dan kan de mogelijkheid bekeken worden van de kostbare verkeerslichteninstallatie waar zo veel bezwaar aan vast zit. Maar we zullen hopen dat deze oplossing voldoet. En als ik de vragen van de heer Finck vervolgens mag beantwoorden. Het invoeren van eenrichtingverkeer bij het scholencomplex op Companashi om het zo even te noemen heeft vooral de aandacht van de Politie gekregen na het ongeluk, dat de heer Finck bedoelde, enkele maanden geleden. Hoewel hier moet aangetekend worden dat het ongeval plaats vond op een weg met eenrichtingverkeer.
De Boerhaavestraat leent zich minder voor het eenrichtingverkeer omdat dit een belangrijke verkeersader is van de stad naar Noord. Dus frequentie van een weg speelt een belangrijke rol bij de beantwoording van de vraag of er een eenrichtingverkeer zal worden ingevoerd. Ten aanzien van de andere straten zullen de mogelijkheden bekeken worden. Gedurende het aan-en uitgaan van de scholen wordt maar door een patrouille toezicht gehouden, helaas omdat dit het gevolg is van een personeelstekort.
In verband met dit tekort is enkele jaren geleden begonnen met het experiment van school brigadiertjes. Dit voorziet dus in een gedeeltelijke vervanging van de politie-agent, in ieder geval om de kinderen op veilige wijze de straat over te loodsen. De resultaten zijn hoopgevend.
Wat het voorsorteren betreft wordt dit over het algemeen tijdig op het wegdek aangegeven met witte lijnen. De lengte van de witte lijnen wordt bepaald door de snelheid die ter plaatse toegestaan is. Als men 40 km. mag rijden dan hoeven deze lijnen niet op 2 of 300 m. er voor aangegeven worden, maar kan met een kortere afstand genoegen genomen worden.
Wat de voordelen van een bordje betreft, ben ik het met de heer Finck eens dat in sommige gevallen een vroegtijdig aanduiding voorkeur geniet. Ik wil dit probleem ook gaarne bestuderen en de voorstellingen in die richting doen voor die plaatsen, waar het noodzakelijk blijkt te zijn. Opdracht zal gegeven worden om strengere toezicht te houden op het vervoer van losliggende lading, die zo op straat valt. Parkeren op hoeken is over het algemeen niet toegestaan. Een onderzoek zal ingesteld worden naar de resultaten van de proeven, die in Nederland op sommige plaatsen in Nederland zijn genomen door het markeren van trottoirranden. Ik hoop, Mijnheer de Voorzitter, dat ik de vragen hiermee naar genoegen heb beantwoord.

DE VOORZITTER: De heer Wijngaarde had het over de leden van de commissies en over discriminatie. Ik kan de heer Wijngaarde verzekeren dat er rekening zal worden gehouden met zijn verzoek. Wat betreft het oliën van wegen kan

ik de heer Wijngaarde mededelen, dat ook bij oliewegen, dus niet alleen bij zandwegen er kuilen komen na de regentijd. Het is geen kwestie dat wij kunnen experimenteren, dat weten wij al, want er zijn verschillende oliewegen op het eiland en na zware regenvallen komen er ook kuilen in deze wegen.

Zoals ik al zei heeft de Politie toezicht op de opgeschoten jongelieden, die in de Nassaustraat en hoek Oranjestraat, in het bijzonder op zaterdagmiddag staan. Nu wil ik het woord geven aan de heer Wernet.

DE HEER F.WERNET: Mijnheer de Voorzitter, de heer Leonardo heeft de opmerking gemaakt, dat hij geen antwoord heeft gehad omtrent die Boanireaanse psycholoog. Mijnheer de Voorzitter, voor zo ver ik heb kunnen nagaan is deze Bonaireaan een landsbursaal, die nu stage loopt bij de Rijks Psychologische Dienst in den Haag om ervaring op te doen op het gebied van kinderpsychologie in die geest zoals wij dat straks ook op Aruba verwachten een begin te maken. Ik moet alleen maar dit zeggen, ik zou dit zoals de heer Leonardo voorstelt graag met de Minister opnemen, maar ik meen ook dat de Minister andere plannen zal hebben met deze landsbursalen, dus ik betwijfel het of we hem zo maar van de Minister zullen kunnen vandaan halen. En dan Mijnheer de Voorzitter, wie weet hoe de mensen van Bonaire hierover zouden mogen denken. Ik weet in ieder geval dat er meer bursalen zijn ook van Aruba op dit gebied. We hopen in ieder geval, zoals ik reeds eerder in mijn antwoord heb gesteld, dat dit jaar reeds een begin gemaakt zal worden met het selecteren door het afnemen van algemene testen dat dit in ieder geval hopelijk zal leiden tot het stichten van een bureau voor beroepskeuze. Of het nou met de Bonaireaanse psycholoog zal gebeuren of met iemand anders, laten we hopen, dat het met de Bonaireaanse psycholoog is, zo niet dat we in ieder geval dan wel in die richting zouden kunnen gaan om toch binnen een niet te lange tijd een bureau voor beroepskeuze hier te kunnen hebben. Mijnheer de Voorzitter, dan heeft de heer Been drie vragen gesteld, waarbij de heer Been gezegd heeft, dat hij geen ontwijkende antwoorden zou wensen te ontvangen. In verband met de vraag van de heer Been omtrent het vaststellen van de percentage van de zittenblijvers door de Afdeling Onderwijszaken kan ik zeggen, dat het inmiddels reeds gebeurt en wij zullen dit ook zeer zeker blijven doen. Dus ik zou zeggen: akkoord hiermee Mijnheer de Voorzitter. Omtrent de selectie voor toelating tot de M.U.L.O. neem ik aan, dat de heer Been het heeft over het toelaten tot de M.U.L.O-kopklassen, gezien het feit dat al onze scholen nu laten we zeggen overgeheven zijn naar het M.U.L.O.-niveau of M.U.L.O.-onderbouw. Mocht het zo wezen, Mijnheer de Voorzitter, laten we elkaar goed begrijpen dat het een selectie is voor M.U.L.O.-kopklassen, dan zou ik zeggen dat er hiervoor in principe geen bezwaar is. Mijnheer de Voorzitter, dat wil dus zeggen voor openbare scholen is er dan geen bezwaar; over de bijzondere scholen heeft het Bestuurscollege geen bevoegdheid maar wij zouden graag met de andere schoolbesturen hierover van gedachte willen wisselen om tot gelijkheid in deze te geraken. Dan wat betreft het derde punt, Mijnheer de Voorzitter, dus het brengen van de aanvangsleeftijd voor de kleuterscholen op vier jaar. Het is nu eenmaal zo, dat dit niet onder onze competentie valt, maar ik kan de heer Been de mededeling doen dat dit opgenomen is in het ontwerp-kleuteronderwijsverordening die nu reeds bij de Staten is ingediend en die naar wij hopen binnen niet al te lange tijd doorgang zal vinden. Wij hopen dus dat voor het komende schooljaar, dus het volgend jaar dit reeds zover zal zijn. Dan is er vanmorgen van de zijde van de heer Lampe een voorstel gedaan naar aanleiding van zijn interessant betoog over 't Arubaanse cultuur, dat zo verstrekkend was, dat de heer Lampe voorge

steld heeft, dat de gedeputeerde van Onderwijs misschien een reis zou kunnen maken naar Venezuela, naar Caracas om het een en ander daar persoonlijk mee te maken.

Mijnheer de Voorzitter, na het betoog van de heer Britten echter, zou ik de heer Lampe willen zeggen, dat ik zo'n beetje huiverig ben geworden, maar hem kennende Mijnheer de Voorzitter en de serieuze bedoeling die achter het betoog en wens van de heer Lampe zit, zou ik zeggen: ik hou het alsnog in de Raad. Ik dank U.

DE HEER F.J.TROMP: Mijnheer de Voorzitter, de heer Werleman hoopte, dat de exploitatie-resultaten van het Aruba Caribbean Hotel gunstiger zouden worden beinvloed door de uitbreiding. Ik kan de heer Werleman verzekeren, Mijnheer de Voorzitter, dat dit zeker zal geschieden daar door deze uitbreiding ten eerste meer toeristen kunnen worden gehuisvest en dat ten tweede vaste lasten van het hotel over meer kamers kunnen worden verdeeld.
Ten aanzien van de verlaging van het water-tarief voor de kleine landbouwers enz, heb ik reeds gezegd, dat het te zijner tijd zal komen, de heer Werleman had dit zo spoedig mogelijk verwezenlijkt gezien. Ik geloof, dat dat alleen maar een nuance-verschil is.

Ten aanzien van de coöperatieve vereniging heeft de heer Werleman gesteld, dat wij deze coöperatieve vereniging min of meer afschuiven op het Tienjarenplan. Mijnheer de Voorzitter, dit is niet het geval. De oprichting van een coöperatieve vereniging vooral voor de landbouwers hier, vergt een grondige studie. Voorts kost het veel geld, Mijnheer de Voorzitter. Het kost f.500.000,--. Het Bestuurscollege wil in deze niet over een nacht ijs gaan. We willen de zaak grondig bestuderen en te zijner tijd, zoals ik al heb gezegd, zullen we hierover met voorstellen komen bij de Raad. Ten aanzien van de subsidie van het Wit-Gele Kruis, Mijnheer de Voorzitter, wil ik de heer Werleman mededelen, dat de subsidie aan het Wit-Gele Kruis de verhoging van de subsidie tot f. 20.000.-- niet bedoeld is als een eenmalige verhoging; integendeel, we zijn voornemens om deze subsidie voor een bepaald aantal jaren aan deze stichting te geven, omdat deze stichting nuttig werk verricht, Mijnheer de Voorzitter, en daar ons gebleken is, dat deze stichting vooral voor onze p.p.k.-patiënten heel veel werk doet waarvoor wij in het verleden naar mijn bescheiden mening zo nu en dan daarbij tekort zijn geschoten. We hebben dit alleen maar recht getrokken, Mijnheer de Voorzitter, en daarom hebben we dus ook de subsidie aan het Wit-Gele Kruis gebracht op f.20.000,- in plaats van op f.10.000,--.

Ten aanzien van het kindertehuis "Te Aworo", Mijnheer de Voorzitter, waaraan ik door verschillende sprekers aan herinnerd ben, dat ik in de eerste ronde daarop niet ben ingegaan wil ik de sprekers dus mededelen, dat voor zo ver ik weet, het Bestuurscollege tot nu toe geen verzoek van deze stichting heeft bereikt voor financiële steun. Is de stichting van mening, dat zij financiële steun van het Bestuurscollege behoeft, dan zou ik dus de heer Leonardo, die als eerste spreker dit heeft geëntameerd willen verzoeken, dat hij dit opneemt met de stichting om alsnog een verzoek in te dienen bij het Bestuurscollege.

Mijnheer de Voorzitter, de heren Chance en Mathew hebben het vanmorgen gehad over het verkoop-verbod van bepaalde artikelen bij kruideniers e.d. en waarbij een ambtenaar gesteld zou hebben, dat deze artikelen alleen in een apotheek mocht worden verkocht. Er zal worden nagegaan of deze ambtenaar

ook bij de Lago Commissary is geweest. Ik wil dit gaarne onderzoeken, want het Bestuurscollege wil alles in het werk stellen om het prijsgeld zoveel mogelijk te controleren, mocht die een tendenz vertonen om te stijgen, hoewel de heer Chance wel weet, dat dit meer op het terrein ligt van de Landsregering, toch willen wij in deze ook diligent zijn en een onderzoek instellen om na te gaan of hier sprake is van een oneerlijke concurrentie. Daarom wil ik dit gaarne onderzoeken.

Ten aanzien van de vragen van de heer Chance omtrent de commissie voor het museum wil ik de heer Chance er op attent maken dat dit een particuliere commissie is. Het is een commissie, die ingesteld is door het Cultureel Centrum Aruba en die werkt met subsidie van de Sticusa. De leden van deze commissie bestaan uit de heren Rudy Beaujon, Jan Beaujon en de heer Hartog zodat ook aan het verzoek van de heer Chance is voldaan. De C.C.A. is nu bezig met uitbreiding van deze commissie en men is dus ook op dit moment bezig met het inventariseren van de stukken die te zijner tijd in dat museum ten toon zullen worden gesteld. De heer Chance heeft me ook gevraagd of het in de bedoeling ligt om de tarieven voor elektriciteit te verlagen. Ik kan de heer Chance mededelen, dat het Bestuurscollege deze zaak over de verlaging van de tarieven met de Elmar heeft besproken. Toen het Bestuurscollege bij de Elmar geen resultaat kreeg daar Elmar in eerste instantie niet geneigd was om de tarieven te verlagen, heeft het Bestuurscollege toen kontakt opgenomen met de Landsregering omdat uiteindelijk de Landsregering, de Gouverneur, degene is die de tarieven voor de Elmar moet vaststellen. Alsnog zal ik kontakt met de Landsregering opnemen om te vernemen hoe de gang van zaken nu is. Mijnheer de Voorzitter, ik zou bijna de heer Mathew vergeten. De heer Mathew heeft het gehad over de aansluiting van de Lago Heights en Essoheightshuizen op het waternet. Ik heb goed nieuws voor U, heer Mathew. Het Bestuurscollege heeft beslist, dat er iemand daar met de waterverkoop zal worden belast.

Mijnheer de Voorzitter, de heer Britten heeft gezegd dat de gedeputeerde het eens was met de door hem uitgeoefende kritiek. Mijnheer de Voorzitter, er is van de hele kritiek van de heer Britten of het nou concreet was of abstract, niets overgebleven. Omdat zoals ik al gesteld heb, hij slechts komt met kritiek die nergens op slaat. Hij heeft nou geprobeerd dat even recht te trekken door verder te betogen dat met smijten met geld door hem bedoeld wordt, baantjes creëren voor partijvriendjes, bevorderingen e.d. en kinderen laten begeleiden door een gedeputeerde en de Voorlichtingsdienst enz. Mijnheer de Voorzitter, dat zijn zulke lage aantijgingen, dat ik daar moeilijk veel tijd aan wil besteden. Ik vind, dat deze vage opmerkingen niet in een Eilandsraad passen. Als men met opbouwende kritiek wil komen, met concrete feiten, dan moet men dat ook doen. Maar niet zo maar losse kritiek lanceren, zoals kinderen begeleiden door gedeputeerde e.d., ik weet niet ook wie dat gedaan heeft, maar ik vind het zo kinderachtig. Het spijt me.

Hij zegt, dat het nog valt te bezien of de projekten concreet zijn. Nou, Mijnheer de Voorzitter, ik draag een bril, maar ik geloof toch wel, dat iedereen die langs Barcadera rijdt kan zien, dat de projekten toch concreet zijn. Ze stáán er al, het zijn geen dingen die moeten komen, maar ze zijn er al. Hij heeft het over dekkingstekortkomingen, ik geloof, dat de heer Britten hier bedoelt tekorten, Mijnheer de Voorzitter, tekorten die zoals hij zegt uit het Meerjarenplan, dat volgens hem niet concreet is, zullen worden gedekt. Ik weet niet wat ik hierop moet antwoorden, maar ik kan de heer Britten mededelen, dat de tekorten/uit het Meerjarenplan zullen worden
/niet

gedekt. Dat heb ik helemaal niet gesteld en daarom zeg ik ook, dat als men alleen maar eventjes wil praten om te praten, dan krijgt men dergelijke gekke opmerkingen. En, Mijnheer de Voorzitter, een belangrijke vraag die ik aan de heer Britten heb gesteld ten aanzien van de kruideniersboekhouding, daarop heb ik geen antwoord gekregen. De heer Britten heeft wel getracht door woorden hier losse kritiek uit te oefenen, maar ik heb hem een concrete vraag gesteld en daar gaat het om. Bij de begroting gaat het om argumenten en niet om losse klodders van kritiek.

Wat betreft de heer Hernandez, wil ik alleen maar hierop terugkomen naar aanleiding van de toelichting die hij heeft gegeven over de bedrijven in U.S.A. Ik heb een opmerking namelijk, dat er hier sprake is van gemengde bedrijven, particulieren en Overheid. Dat is namelijk door hem naar voren gebracht. Ook bescherming van het publiek e.d., dat is zoals ik reeds in de eerste ronde aan verschillende sprekers heb toegezegd; dit zal nog worden opgenomen met de Landsregering.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij te horen, dat de heer Wijngaarde met wat hij in de eerste ronde naar voren gebracht heeft niet tegen het Bestuurscollege heeft willen betogen. Misschien heb ik mij ook een beetje ongelukkig uitgedrukt, Mijnheer de Voorzitter. Het was niet mijn bedoeling om te zeggen dat de heer Wijngaarde ongezonde kritiek uitoefent op het Bestuurscollege, integendeel, ik ben blij, dat de heer Wijngaarde juist heeft willen stellen dat hij het Bestuurscollege volledig steunt.
De heer Croes heeft gemeend naar aanleiding van het betoog van zijn fraktigenoot de heer Eman, die tot mijn spijt zoals ik reeds in de eerste ronde gezegd heb, hier zelf niet aanwezig was, om terug te komen op mijn betoog door te zeggen, dat de bedoeling van de heer Eman goed was geweest. Mijnheer de Voorzitter, dat weet ik niet. Hij zegt verder, dat zijn fractie voor de problemen van de economische ontwikkeling van het eiland niet blind is gebleken te zijn. Hij zegt ook, dat vroeger in de Raad niet voldoende inlichtingen werden verstrekt. Mijnheer de Voorzitter, ik wil alleen maar zeggen: iedereen maakt fouten. Ik weet niet of door dit Bestuurscollege in het economische beleid fouten zijn gemaakt, maar waar er gewerkt wordt, vallen er nu en dan ook een paar steken. Over niet verschaffen van voldoende inlichtingen in 1956, Mijnheer de Voorzitter, ik was toen óók geen lid van de Raad en op zo korte termijn kan ik dat niet nagaan, zoals ik dat wel bij de heer Eman heb kunnen doen. De heer Croes wenst mij sterkte toe bij het proberen om de onrealistische beelden van vorige jaren weg te werken. Zoals ik reeds zei, Mijnheer de Voorzitter, wil ik gaarne deze steun van de heer Croes hebben. Ik verwacht dan ook dat de heer Croes in de toekomst wanneer ik dus met bepaalde voorstellen kom, dat hij dan ook de mij gedane toezegging gestand zal doen.
Wat betreft fosforzuur en fosfaatontginning, Mijnheer de Voorzitter, het gaat hier om een bedrag van f.14.000.000.-- en ook in deze wil het Bestuurscollege niet over een nacht ijs gaan. Wij willen deze zaak dus grondig bestuderen, wij willen zoals ik al gezegd heb niet alleen de technische aspecten van deze zaak maar ook de economische aspecten van deze zaak grondig bestuderen en wanneer wij tot de conclusie komen, dat deze zaak gegrond is dan pas zullen we over gaan tot de oprichting van deze fabriek. Want uiteindelijk Mijnheer de Voorzitter, en dat moet de heer Croes niet vergeten, moeten wij in deze uiterst voorzichtig zijn, want wat wij hier doen is grote bedragen investeren waardoor een grote verantwoordelijkheid op ons komt rusten, een grote verantwoordelijkheid niet voor nu maar ook voor onze kinderen in de toekomst, want uiteindelijk zullen zij ook een steentje moeten

bijdragen voor deze projekten. En daarom moeten wij deze zaak goed bestuderen, voordat wij tot investering overgaan.

Ten aanzien van het deficit op de Kapitaaldienst, Mijnheer de Voorzitter, heeft de heer Croes gemeend, dat er zich daar ergens min of meer een tegenstrijdigheid heeft gevormd. Dat is niet zo, Mijnheer de Voorzitter, ik wil hier vanavond niet al te diep in de technische details gaan van de begroting, maar wanneer men ook over begrotingstekorten spreekt, dan bedoelt men begrotingstekorten op de Gewone Dienst. En op de Kapitaaldienst zijn er dus geen tekorten, die niet gedekt zijn. Het zijn dus investeringen, die nog moeten geschieden. Dus op de begroting van 1960, b.v. staat een bedrag van f.5.000.000,--. Het is dus in feite geen begrotingstekort, maar het is een bedrag, dat nog door leningen moet worden gedekt. Het is dus een bedrag, dat destijds aan 't W.E.B. is gegeven. Maar het Water- en Energiebedrijf moet zorgen voor de terugbetaling van deze lening. Het Water- en Energie-bedrijf betaalt dan terug door afschrijvingen en de betaling van de rente. Dus dat is dan een andere situatie, dan wanneer men spreekt van ongedekte tekorten, zoals in het betoog van de heer Eman . De heer M. Croes was het met mij eens, dat de heer Eman vanmorgen de zaak een beetje - een beetje zou ik wel tussen aanhalingstekens willen plaatsen - uit het verband heeft gerukt. Ik vind dit echter een grote understatement; dé grootste understatement van deze avond. Ik ben het daar volkomen met de heer Croes eens. De heer Croes heeft gezegd, dat de heer Eman vanmorgen geschermd heeft met begrotingscijfers en dat ik gewerkt zou hebben met rekeningscijfers. Dat moet ik ook doen, Mijnheer de Voorzitter, want juist de rekening geeft de werkelijke toestand weer.
Als men dus over tekorten spreekt, dan moet men spreken over tekorten van de rekening, want de rekening, die geeft de werkelijke situatie weer. De begroting, zoals de heer Croes zelf weet, is maar een raming. Mijnheer de Voorzitter, ik zeg de heer Croes toe, dat wij aan de Raad een voorlopige recapitulatie willen geven van de stand van zaken over de laatste vier jaren, want zoals ik al gezegd heb, heeft het Bestuurscollege ten aanzien van zijn beleid niets te verbergen. Ik geloof, dat ik alle vragen heb beantwoord, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter, in de tweede ronde heeft de heer Werleman gesteld, dat het Bestuurscollege niet alleen moet zeggen: wij zullen de voorstellen in verband met de landbouwprogramma in overweging nemen, maar dat er iets gedaan dient te worden. Wij zullen trachten om zo spoedig mogelijk iets te doen. Maar dat hangt af van de beslissing die hier in de Raad genomen wordt. Terugkomende op zijn verzoek in verband met de ambulance-dienst te Santa Cruz, wil ik hem mededelen, dat dit zeer hoge kosten met zich meebrengt, b.v. Kapitaalsuitgaven f.25.000,-- per jaar, voor personeel, e.d. f.50,000.--, in totaal f.75.000,--. Wij zijn bezig met bezuinigingsmaatregelen en het Bestuurscollege is niet bereid om dit bedrag op de begroting op te brengen. Misschien kan dat wel in de toekomst gebeuren, maar momenteel zijn wij nog niet bereid dit bedrag op te brengen.

Mijnheer de Voorzitter, de heer Mathew heeft zijn ontevredenheid uitgesproken in verband met de toestand bij de volkswoningen. Volgens hem en volgens de heer Chance zijn er wolkswoningen, die reeds een hele tijd leeg staan. Ik kan de heren mededelen, dat het leegstaan bij de volkswoningen alleen maar voorkomt bij verhuizingen. Het maximum leegstaan per woning in een dergelijk geval varieert dus tussen de drie dagen en twee weken. Het is mij niet bekend, dat er volkswoningen zijn, die langer dan genoemde tijd leegstaan. Misschien weten de heren een bepaald geval. Mij is het niet bekend.

De heer Chance heeft ook iets gezegd naar aanleiding van mijn antwoord op zijn opmerking ten aanzien van de ziekte- en ongevallenregeling. Ik geef toe Mijnheer de Voorzitter, dat de tijd aangebroken is om iets te doen in verband met deze aangelegenheid. Maar ik handhaaf mijn standpunt, dat dit een Landszaak is en niet een Eilandszaak. Ik heb gezegd, dat het niet in de Raad geregeld kan worden, maar ik heb niet gezegd, dat het niet voorgedragen kan worden aan de Landsregering. Het moet uiteindelijk door de Staten en de Landsregering geregeld worden. De heer Gedeputeerde Tromp heeft gezegd, dat hij bereid is het aan de Regering voor te dragen. Dat is zijn goed recht. Als gedeputeerde kan hij het doen, maar ik wil nogmaals aanhalen, dat wij eilandelijk het niet kunnen doen.
In verband met de opmerking betreffende de verkorting van de diensttijd van de ambulance-chauffeurs, wil ik de heer Chance mededelen, dat een verkorting van de diensttijd f.8.000.-- per jaar zal kosten. En ik handhaaf het standpunt van het Bestuurscollege, dat het 48-uren systeem niet zonder meer gebracht kan worden tot 45 uren per week. Ten aanzien van zijn voorstel om maandelijks een persconferentie te doen organiseren met het Bestuurscollege door de Voorlichtingsdienst, moet ik zeggen, dat dit een interessant voorstel is. Dergelijke conferenties worden nu en dan reeds door deze dienst geärrangeerd. Doch wij zullen nagaan of het mogelijk is, dat voortaan, zoals vroeger weer maandelijks zo'n kontakt tussen pers en Bestuurscollege met inschakeling van de Voorlichtingsdienst zal kunnen plaats vinden.
Teruggaande op zijn opmerking in verband met de volkswoningen die leeg staan en de mensen die moeten wachten in het bijzonder het geval van een man, die bij een gezin inwoont en zijn vrouw en kinderen bij andere familieleden of vrienden, wil ik het volgende opmerken.
Mijnheer de Voorzitter, er zijn veel van deze gevallen en niet één maar en we moeten rekening houden met de wachtlijst. Dit bijzonder geval is de heer Chance en Mathew bekend, maar er zijn wel meerdere gevallen van mensen die in aanmerking moeten komen vóór deze. Als ik mij niet vergis, staan deze personen niet op de lijst en kunnen dus niet in aanmerking komen voor een volkswoning. Er zijn voorschriften die moeten gevolgd worden of gehandhaafd worden in verband met de toekenning van de volkswoningen en wij kunnen niet tegen deze voorschriften werken of tegen deze voorschriften ingaan. Ik persoonlijk heb veel klachten gehoord van mensen. Er komen elke week vijf of meer mensen bij me en ieder voor zich heeft volgens hem recht op een volkswoning en zijn behoefte is groter dan de andere. Maar iedereen heeft een eigen opinie en natuurlijk kunnen wij niet aan iedereen een volkswoning toekennen alleen maar omdat volgens hem hij meer behoefte heeft dan een ander. Er zijn wel gevallen, die de voorkeur kunnen krijgen maar dat zijn bijzondere gevallen. En dit geval beschouw ik niet als een noodgeval, want zoals deze man zijn er meer van dergelijke gevallen, die werkelijk een volkswoning nodig hebben.
In verband met de opmerking van de heer Finck over de zaak van de electriciëns wil ik het volgende naar voren brengen. De mensen, die zich bij het Arbeidsbureau komen inschrijven geven ook op de ambacht die zij beoefenen. Dit moet wel worden aangenomen, omdat de ambtenaar die met de inschrijving belast is niet alle verzoekenden kent en dus ook niet kan weten of zij werkelijk zeer bekwaam zijn in het aangegeven vak. De dienst verleent bemiddeling, maar de werkgever behoudt zich het recht voor te beoordelen of de bekwaamheid van de kracht aan de door hem gestelde eisen voldoet of niet. Onder deze electriciëns waren er geen die door de werkgever aangenomen werd, omdat volgens hem, zij geen eerste klas electriciëns zijn maar tweede klas helpers. En men had eerste klas electriciëns nodig. Derhalve verzocht hij daartoe een advertentie te mogen plaatsen. Gegadigden moeten dan ook door

getuigschriften bewijzen, dat zij in het verleden als eerste klasse electriciëns gewerkt hadden. Mijnheer de Voorzitter, verschillende mensen komen zich bij het Arbeidsbureau laten inschrijven en ze geven op dat ze electriciëns of timmerlieden of metselaars zijn. En ze zijn in werkelijkheid niet eerste klasse maar tweede klasse of helpers. Er is natuurlijk geen tijd om deze ingeschreven mensen te doen onderzoeken, en het wordt soms aangenomen dat deze mensen eerste klasse zijn maar na een onderzoek blijkt het, dat ze geen eerste klasse zijn, maar tweede klasse of helpers. Dit is het geval met de electriciëns, die zich hebben laten inschrijven als eerste klasse. In de toekomst zal er iets aan gedaan worden.

Mijnheer de Voorzitter, de heer Flemming heeft gezegd, dat ik misschien een beetje doof ben. Dat kan zijn, Mijnheer de Voorzitter, want ik ben ook een beetje blind; daarom moet ik brillen, maar het kan ook zijn, dat de heer Flemming niet duidelijk gesproken heeft. Teruggaande op de opmerking van de heer Wijngaarde in verband met de volkswoningkwestie, Mijnheer de Voorzitter, had ik liever niet op de kwestie willen ingaan, maar de heer Wijngaarde heeft gesproken over beloften of toezeggingen en ik moet hem beantwoorden. De zaak is zo. Op een bepaalde dag is de heer Wijngaarde bij mij gekomen en heeft met mij gesproken over een reparatie als ik mij niet vergis, een tafel bij een volkswoning op Dakota. Ik heb hem gezegd, dat ik niets weet van die zaak en dat ik het met het Hoofd van Domeinbeheer zou opnemen. Ik heb het met Hoofd Domeinbeheer opgenomen en volgens het Hoofd van Domeinbeheer is het krediet op de begroting voor onderhoud van de volkswoningen uitgeput. Volgens hem worden er geen werkorders meer uitgeschreven vóór januari 1963. Ik heb de heer Wijngaarde dit gezegd, maar hij heeft op mijn antwoord de vraag gesteld, of de mogelijkheid bestaat dat het alsnog gedaan zou kunnen worden vóór de kerstdagen. Ik heb hem gezegd, dat ik het weer met Hoofd Domeinbeheer zou opnemen en de heer Wijngaarde heeft mij gezegd, dat/het niet mogelijk is om het voor de Kerstdagen te doen,dan hoeft het niet meer gedaan te worden. Ik vond het een beetje vreemd, maar toch ben ik weer bij het Hoofd van Domeinbeheer gegaan en volgens hem is de post voor onderhoud voor volkswoningen overschreden met een hoog bedrag. Het is onmogelijk deze reparatiewerkzaamheden vóór 1963 uit te voeren. Maar ik kan de heer Wijngaarde verzekeren, dat in begin januari getracht zal worden deze werkzaamheden uit te voeren. /als
Hij heeft opgemerkt dat toen hij sprak, ik hier zat te lachen. Mijnheer de Voorzitter, ik wens dit even te herstellen: niet te lachen, maar wel te glimlachen, ik denk, dat ik het recht heb om in de Raad te lachen; het ging trouwens niet over wat de heer Wijngaarde heeft gezegd, maar over heel iets anders. Ik kan dat verzekeren.

Mijnheer de Voorzitter, ik denk, dat ik hiermede alle aan mij gestelde vragen beantwoord heb. Ik dank U.

<u>DE VOORZITTER</u>: De algemene beschouwingen worden gesloten, en wij gaan over tot behandeling van de begroting, bladzijdengewijze.

Artikel 1. Titel A, Gewone Dienst.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde 2,3 en 4.

<u>Bladzijde 5: Hoofdstuk 1. ALGEMEEN BEHEER, Administratie, Paragraaf 2. Bezoldigingen, Post 2.01.02.0.01.</u>

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, het ligt niet in mijn bedoeling om enige aanmerkingen te maken, maar ik heb gezien, dat bij de personeelsformatie van het Bevolkingsbureau er twee controleurs 1ste klasse staan en twee controleurs. Nu wou ik vragen, dat het Bestuurscollege de mogelijkheid nagaat om te zien of een controleur 1ste klasse -rekening houdende met het aantal dienstjaren - laten we als gedachtengang zeggen vijftien jaren, benoemd kan worden tot Hoofd Controleur.
Dit is meer dan billijk. Ik wil dan een suggestie doen om dit in overweging te nemen. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Dat is genoteerd, heer Finck.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, en 16.

Bladzijde 17. Hoofdstuk III. OPENBARE ORDE, VEILIGHEID EN ZEDELIJKHEID. Paragraaf 4, Veiligheid van het verkeer. Post. 2.03.04.1.85.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, bij post 2.03.04.1.85 heb ik in de commissie-vergadering gevraagd of iets gedaan zou kunnen worden voor de Koningstraat-Arendstraat; dat is om daar verbodsbord te plaatsen in verband met de veelvoudige botsingen die in de laatste ijd plaats hebben gehad.

DE VOORZITTER: Dat is dus de hoek Arendstraat-Emmastraat?

DE HEER L.V.BRITTEN: Het is uitmonding Emmastraat-Arendstraat en de zelfde uitmonding Emmastraat-Koningstraat. Laatst was er ook op de hoek van Refresqueria La Popular een aanrijding, ik meen dat door dokter Dennert en een dame. Deze kruispunten zijn zeer gevaarlijk.

DE VOORZITTER: Het is genoteerd,heer Britten.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 17. Zonder beraadslaging en zonder hoofselijke stemming worden aangenomen bladzijde, 18, 19 en 20.

Bladzijde 21. Hoofdstuk IV. VOLKSGEZONDHEID. Paragraaf 4, Voorkoming en bestrijding van ziekten. Subsidies, Post. 2.04.04.0.46.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, post 2.04.04.0.46,Subsidies. Dit betreft subsidies gedaan aan het Wit-Gele Kruis, Vereniging T.B.C.-bestrijding en Stichting Bestrijding Alcohol-misbruik. Naar wat ik van het antwoord van gedeputeerde Tromp heb kunnen afleiden is volgens hem dan praktisch geen verschil tussen een subsidie en een schenking, dus ik zou dan willen voorstellen om voor het jaar 1963 dit bedrag als een eenmalige schenking te beschouwen.

DE HEER F.J.TROMP: Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp dat van een eenmalige schenking niet. Ligt het in de bedoeling, dat wij voor het volgend jaar geen subsidie moeten opbrengen voor de Stichting Wit-Gele Kruis?

DE HEER A.WERLEMAN: De schenking zal deze subsidie vervangen voor 1963. En dan voor het komende jaar kan de subsidie blijven f.20.000,--.

DE HEER F.J.TROMP: Mijnheer de Voorzitter, ik handhaaf de subsidie op f.20.000,-

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, maar volgens de heer Tromp is er geen verschil. Wat voor gevaar heeft het dan?

DE HEER F.J.TROMP: Nee, Mijnheer de Voorzitter, hij heeft het over een eenmalige schenking. Ik heb het over een continuiteit.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, de schenking zal de subsidie vervangen voor 1963 en voor de komende jaren kan de subsidie volgens mij f.20.000,-- of f.30.000,-- bedragen. Het kan mij niks schelen.

DE HEER F.J.TROMP: Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat het hier om woorden gaat. Ik blijf bij de subsidie zoals in de begroting gesteld voor f.20.000 dit jaar.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 21. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 22.

Bladzijde 23. VOLKSGEZONDHEID, Paragraaf 5. Hygienische Dienst: Bezoldigingen. Post. 2.04.05.0.01.

DE HEER J.CH.LAMPE: Mijnheer de Voorzitter, een vraag van algemene aard met betrekking tot de Hygienische Dienst. Zo net heb ik uit goede bron vernomen dat iemand anders en niet de heer Fabian Kelly per 1 december van dit jaar benoemd werd tot Hoofd van de Hygienische Dienst alhier. Nu heb ik persoonlijk geen bezwaar tegen de persoon, die benoemd werd als zodanig. Ik noemde de heer Fabian Kelly, omdat, als ik het goed heb, hij zijnde in de positie althans in de hoedanigheid als Hoofd van de Dienst, althans tijdelijk Hoofd van deze dienst met een speciale studieopdracht in Nederland is geweest om zich te specificeren in het uitoefenen juist van het soort werk, dat gedaan wordt in de afdeling waar hij Hoofd was. In de plaatselijke bladen hebben wij onlangs kunnen lezen, dat de heer Kelly gediplomeerd keurmeester is geworden in de Warenwet. Als het waar is, dan vraag ik mij af, Mijnheer de Voorzitter, waarom men dus zoveel geld moet uitgeven om de heer Kelly zich in een bepaald vak te laten bekwamen waarvoor men hem later niet meer kan of wil gebruiken. Mijnheer de Voorzitter, indien hetgeen naar voren gebracht op waarheid berust, zou ik gaarne willen vernemen waarom de heer Kelly niet in aanmerking is gekomen voor de benoeming in de positie, die hij bekleedde dus voordat hij naar Nederland was vertrokken.

DE VOORZITTER: Mijnheer Lampe voor zover ik weet, is de heer Fabian Kelly Hoofdcontroleur bij de Hygienische Dienst. Hij was en hij is nog Hoofdcontroleur bij de Hygienische Dienst. Dat is de hoogste rang die hij kan bereiken bij de Gezondheidsdienst, anders moet hij Hoofd worden van de Gezondheidsdienst en daar moet men dokter voor zijn. Hij wás en is nóg Hoofdcontroleur bij de Hygienische Dienst.

DE HEER J.CH.LAMPE: Mijnheer de Voorzitter, met de Hygienische Dienst bedoelde ik het departement van die Dienst, de bepaalde richting die onder hem ressorteert. Ik bedoel dus niet de Gezondheidsdienst in het algemeen, waarvoor men dokter moet zijn, om Hoofd te zijn, maar in ieder geval - ik ben vergeten dat hij Hoofdcontroleur was en dat hij het/niet is. Hij heeft gezegd dat hij het nu niet meer is, dus daarom heb ik deze vraag naar voren gebracht.

DE VOORZITTER: Nee, mijnheer Lampe, hij is nóg Hoofdcontroleur.

DE HEER J.CH.LAMPE: Ik dank U voor de opheldering, Mijnheer de Voorzitter.

Bladzijde 23. Hoofdstuk IV. Paragraaf 6. AMBULANCES. Post. 2.04.06.0.01.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik wil stellen, dat ik een beter geluid van de geachte betrokken gedeputeerde had verwacht in de tweede ronde, dat er bij de ambulancedienst, als men over wil gaan tot een 45-urige werkweek een bedrag van f.8.000,-- nodig zal zijn. Mijnheer de Voorzitter, ik stel het Bestuurscollege alsnog voor , indien het dit jaar niet kan gebeuren, dit dan toch in studie nemen zodat bij de volgende begroting deze f.8.000,-- op de begroting gebracht kan worden zodat deze dienst op een 45-urige werkweek kan worden overgeschakeld. Ik dank U.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter, mocht het blijken, dat het nodig is en dat het verantwoord is om de werkuren of diensturen van de ambulancechauffeurs te brengen op 45 uren, dan zal Uw verzoek zeker in overweging genomen worden.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 23. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde. 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, en 32.

Bladzijde 33. Hoofdstuk IV. Paragraaf 8. REINIGING VAN STRATEN, OPHALEN VAN VUIL. Post. 2.04.12.0.73.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, hierbij wil ik het Bestuurscollege vragen of de mensen die vuil ophalen een overall kunnen krijgen. Deze mensen doen vuil werk en veel geld zal moeten worden besteed aan kleren. Daarom vraag ik Uw aandacht hiervoor. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Het is genoteerd, heer Britten, maar zoals U zei, bij deze Dienst heeft men veel onkosten met kleren. Wij hebben echter ook andere afdelingen b.v. de Telefoondienst, mensen, die moeten graven en die ook in aanmerking zouden moeten komen voor een vergoeding. Uw verzoek is echter genoteerd. Wij zullen nagaan of het mogelijk is.

DE HEER L.V.BRITTEN: Ja, maar bij de Telefoondienst doen ze niet zo veel vuil werk als deze mensen van de Reinigingsdienst doen, Mijnheer de Voorzitter. Deze mensen halen elke dag vuil op.

DE VOORZITTER: Het is genoteerd.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen blz. 33. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde 34, 35 en 36.

Bladzijde 37. Hoofdstuk VI. VOLKSHUISVESTING. Paragraaf 3. Volkswoningen.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ik wil alsnog de Gedeputeerde eraan herinneren, dat ik hem een paar dagen geleden er op gewezenheb, dat in de Flambojanstraat huis no. 15 nog leeg stond. En nog is Flambojanstraat 5 leeg. In de Hilderbrandstraat staan er nog twee huizen leeg, de nummers kan ik mij niet meer herinneren maar als men dit wil na gaan zal men zien dat bij Flambojanstraat 15, de mensen al 6 maanden geleden vertrokken zijn naar de Verenigde Staten en dat zij niet meer terugkomen. De heer, die vroeger in no.5 woonde, is naar St.Eustatius vertrokken en komt ook niet terug. Laat men

dit zo spoedig mogelijk nagaan zodat de mensen die in nood verkeren geholpen kunnen worden. Ik dank U.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter, ik kan de heer Chance verzekeren, dat deze zaak onderzocht zal worden en blijkt het dat deze mensen van Aruba vertrokken zijn dan zal de nodige maatregelen genomen worden. Ik dank U.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 37.

Bladzijde 38. Hoofdstuk VII. VERKEER EN VERVOER. Paragraaf 3. Zeehavens en Kustverlichting. Post. 1.07.03.0.56.Liggelden.

DE HEER M.CROES: Bladzijde 38, Zeehavens en kustverlichting. Van bevoegde instanties heb ik vernomen, dat Oranjestad praktisch niet wordt aangedaan door schepen, die voor reparatie binnenlopen. Vroeger was dat wel het geval, maar nu schijnt het niet zo meer te zijn. Het schijnt, dat de kapiteins bezwaar hebben tegen betaling van het volle pond voor liggeld, wanneer ze hier moeten aandoen alleen maar voor reparaties. Sommige schepen doen St. Nicolaas aan, daar betalen ze geen liggelden, zoals ik heb begrepen, voor reparaties en als de dokken nodig zijn dan worden ze er uit gesleept, indien noodzakelijk voor het binnengaan van schepen. Ik heb begrepen, dat op Curaçao een dusdanige regeling geldt voor liggelden. Zou het Bestuurscollege niet willen onderzoeken of het mogelijk is om deze gastvrijheid aan schepen, die voor noodzakelijke reparaties moeten binnenlopen toe te staan zonder extra kosten.

DE VOORZITTER: Het is genoteerd, heer Croes.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 38.

Bladzijde 39. Hoofdstuk VII. VERKEER EN VERVOER. Paragraaf 1. Wegen en riolen.

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zou de aandacht van het Bestuurscollege willen vragen voor de verbindingsweg Fergusonstraat naar de Boulevard. Van uit Dakota naar de Boulevard is in de linkerkant van de weg zo begroeid, dat het onmogelijk is voor voetgangers om er veilig te lopen. Men moet dus op de straat gaan lopen. Ik merk als autobestuurder dat dit voor die mensen vooral voor de jongens van de Technische school een zeer groot gevaar oplevert.

DE VOORZITTER: U bedoelt de trottoirs, mijnheer Wijngaarde?

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Ja, Mijnheer de Voorzitter, de trottoirs en zo nodig zouden deze bermen ook geasfalteerd kunnen worden. Dat is dus de Stadionweg.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik zou de aandacht van het Bestuurscollege willen vragen voor de onderhoud van de bermen langs de wegen. Speciaal de weg van Sta. Cruz naar Oranjestad en ook naar St. Nicolaas. Zoals U bekend is deze weg ontzettend smal, maar de bermen verkeren in een zeer slechte toestand. Er zijn glooiingen die bijna een voet diep zijn soms en dit is zeer gevaarlijk voor het verkeer. Misschein kan men het zo doen dat men niet alleen zand maar ook een laagje olie daarover doet dan kan het

een beetje houden. Want zoals ik het zie, na regentijden hebben wij dezelfde toestand weer. Maar als er wat olie op zit, dan kan het wat langere tijd meegaan. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Het is genoteerd, heer Werleman.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 39. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 40, 41 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57 en 58.

Bladzijde 59. Hoofdstuk IX. ARBEID EN MAATSCHAPPELIJKE ZORG. Paragraaf 2. Arbeid.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, wij hebben hier de lijst van de werkzoekenden, zoals overgelegd door Uw College. Dit is een officieel stuk van het Bestuurscollege aan de Eilandsraad. U geeft hierop een specificatie van de werkzoekenden. Ik heb mij tussen de bedrijven door even in verbinding gesteld met het Hoofd van deze Dienst en hij heeft me gezegd, dat als men komt en zegt: ik ben ingenieur, dan wordt men ingeschreven als ingenieur. Deze toestand is niet goed. Ik zou daarom willen voorstellen, het is misschien niet mogelijk voor het departement om inderdaad na te gaan of deze man werkelijk electriciën is of ingenieur, maar er moet een opmerking bijgezet worden zoals opgegeven door de werkzoekende. Mijnheer de Voorzitter, dit is een officieel stuk en in de omstandigheid waar we nu verkeren, dat wij financiele hulp vragen/met dien verstande moeten wij mensen helpen aan het werk. Terwijl dit officieel stuk spreekt dat er 20 electriciëns staan ingeschreven, komt er dezelfde dag in de krant: gezocht zoveel electriciëns. Ik begrijp, dat deze 20 mensen dus geen electriciëns zijn, die het werk kunnen doen. Ze zijn helpers of tweede klas of derde klas, ik weet het niet allemaal precies, maar daarom zou ik U willen vragen om dit na te gaan; U hoeft mij de toezegging nou niet te doen, maar wel kijken of men wel een aanduiding bij kan voegen waardoor blijkt dat deze mensen zich opgegeven hebben als zodanig, want anders krijgt men straks een lijstje dat een verkeerd beeld geeft. Ik wil daarom deze suggestie doen. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Het is genoteerd, heer Finck.

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Ik heb hier een vraagje betreffende hetgeen de heer Finck gezegd heeft. Worden deze mensen bij de inschrijving op het bureau niet geklassificeerd?

DE VOORZITTER: U bedoelt de arbeiders, mijnheer Wijngaarde?

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Ja, Mijnheer de Voorzitter, de werkzoekenden.

DE VOORZITTER: Ze worden geklassificeerd volgens de inlichtingen, die zij geven zoals de heer Finck zo net zei. Als er iemand aankomt en zegt: ik ben timmerman 1ste klasse en hij is het niet dan kunnen wij dat niet nagaan.

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Goed, als die meneer zegt dat hij timmerman 1ste klasse is en hij wordt gestuurd naar een onderneming, een bedrijf om te werken en het blijkt inderdaad, dat hij het niet is dan heeft hij de beschuldiging aan zich zelf. En het is dus beter dat men deze man klassificeert, tenminste zoals hij het opgeeft.

/omdat wij dus verbreding zoeken van de welvaartsbasis in het algemeen

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter, de laatste maanden is het zo druk geweest bij het Arbeidsbureau, dat men de tijd niet heeft gehad om na te gaan of het waar was of al de ingeschrevenen werklieden waren zoals zij zich hadden opgegeven. Het is werkelijk zeer druk geweest en men heeft aangenomen, dat wanneer iemand kwam en zich opgaf als timmerman of electriciën die persoon in werkelijkheid timmerman of electriciën is. Maar het blijkt nu, wanneer deze mensen bij de werkgever gestuurd zijn, dat velen van hen geen vaklieden zijn, maar helpers en tweede klassers. Dus in de toekomst zal deze zaak beter geregeld worden,georganiseerd worden, maar tot nu toe is er maar weinig tijd geweest. Krachten om het te doen hadden wij niet beschikbaar, maar in de toekomst zal het zeker beter georganiseerd worden. Daarvan kan ik U de toezegging geven, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 59. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde 60, 61, 62, 63 en 64.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, in der tijd was het de bedoelinggeweest om de winstbelasting te verhogen teneinde werkgelegenheid te creëren met andere woorden om de werkloosheid de kop in te drukken. De opbrengst was f.1.000.000,--. Zodoende werd de werkverschaffing ingevoerd. In 1960, als ik mij niet vergis was het de bedoeling geweest om de werkverschaffing geheel af te schaffen in verband met de komende projekten op Barcadera. Toch heeft het Bestuurscollege toentertijd een bedrag van ongeveer f.200.000,-- op de begroting gelaten, om de werkverschaffing gedeeltelijk te laten blijven doorgaan. Toen bleek dat bij Barcadera niet voldoende mensen aan het werk konden worden gesteld, heeft het Bestuurscollege doorgaans dit bedrag vermeerderd met een bedrag van f.300.000.,--.
Mijnheer de Voorzitter, tot nu toe heerst er werkloosheid en hier is nu een bedrag van f.500.000,- uitgetrokken terwijl de winstbelasting werd verhoogd juist om de werkloosheid te bestrijden. Ik zou graag van U willen vernemen wat er met die andere f.500.000 is gebeurd? Is het om de begroting te laten balanceren. Ik dank U.

DE HEER F.J.TROMP: Mijnheer de Voorzitter, de heer Britten heeft alleen maar vergeten in zijn betoog, dat er inmiddels een herziening is gekomen van het dus winstbelasting-tarief waardoor die 15 opcenten op de oliebedrijven zijn komen te vervallen, waardoor die opbrengsten van die 15 opcenten dus veel minder zijn geworden. Ik dank U.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 65. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen de bladzijden 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87 en 88.

Bladzijde 89. Hoofdstuk XII. OVERIGE ONTVANGSTEN EN UITGAVEN EN ONVOORZIEN
Paragraaf 1. Kerstbonus. Post 2.12.01.0.02.

DE HEER L.V.BRITTEN: Ik wil zeggen, dat ik het ten zeerste betreur, dat deze arme werklieden zo'n zielige kleinigheid krijgen, namelijk f40,-- voor ongehuwden en f. 45,-- voor gehuwden. Ik had in de commissievergadering gevraagd deze zaak aan ons over te laten om met een voorstel te komen om iets meer te kunnen geven. Helaas! In verband hiermede echter, zou ik een voorstel willen doen, Mijnheer de Voorzitter, om de boden ook een toekenning te geven. Deze arme jongens doen veel werk. Wilt U deze jongens f.50,-- toekennen

om hun Kerstdagen door te brengen?. Ik dank U.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, deze extra gratificatie voor de bodes, die ons het hele jaar door behulpzaam zijn is zo langzamerhand een gewoonte geworden en ik zou graag willen zien, dat dit ook dit jaar doorgang vindt. Ik zou willen verzoeken of de andere Raadsleden er ook mee akkoord willen gaan, dan kunnen wij direkt een beslissing hieromtrent krijgen. Ik dank U.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, mag ik naar aanleiding van die kerstbonus even wat voorstellen. Ik weet natuurlijk niet wat het Bestuurscollege al besloten heeft, wanneer het uitbetaald wordt en zo, maar ik wil verzoeken om het niet te laat te doen anders kunnen deze mensen het pas gebruiken na de Kerstdagen.

DE HEER F.J.TROMP: Mijnheer de Voorzitter, het voorstel van de frakties om de boden een extra toelage van f.50,-- te geven wordt door ons gaarne aangenomen en ik wil de heer Finck mededelen, dat de Kerstbonus deze week wordt uitbetaald. Mijnheer de Voorzitter, het is wel vreemd dat het Bestuurscollege zelf met een voorstel naar voren komt, maar ik zie daar onze sekretaresse, die ook elk jaar hier zit. Ik geloof, dat ook hier voor haar een gratificatie op zijn plaats is. Ik dank U.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag iets willen vernemen. Ik heb het reeds bij de Algemene beschouwingen gevraagd, maar het is onbeantwoord gebleven namelijk de datum van tekening van de overeenkomst met Elmar en wanneer men begonnen is met de aansluiting van de eerste buurt van Paradera en Matavidiri en wanneer men hiermee denkt klaar te komen? Zijn Tamarijn en Bloemond reeds aangesloten? Ik heb in de krant gelezen,dat deze buurt reeds aangesloten is. Is dat zo?

DE VOORZITTER: Het kontrakt met de Elmar werd getekend in december 1961 en men is begonnen in januari 1962. U hebt toch een Memorie van Antwoord ontvangen, geloof ik, op bladzijde 8 de uitvoering van de driejaren electrificatieplan. De N.V.Elmar is vóór op het vastgestelde schema. Reeds zijn aangesloten Babijn, Marawiel, Koeriboeri, Kasibari enz.

DE HEER A.WERLEMAN: In de krant heb ik gelezen dat Tamarijn en Bloemond ook aangesloten zijn, is dat zo?

DE VOORZITTER: Bloemond staat hier niet bij. Het kan zijn, maar deze zijn de verschillende gegevens die wij van de Elmar hebben gekregen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 89. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde 90 en 91.

Verzameling, Gewone Dienst. Titel B, Kapitaaldienst bladzijde 2, 3,4, 5 en 6.

Bladzijde 7. Hoofdstuk VIII. ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN. Paragraaf 6.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, hoofdstuk 8. Economische aangelegenheden, nakoming garantieplicht N.V.Aruven en Aankoop aandelen N.V.Aruven. Naar aanleiding van de vragen die hierover in de huishoudelijke vergadering zijn gesteld, heeft het Bestuurscollege ons uitgebreid toegelicht omtrent

de financiering van het hotel. Hieruit blijkt thans, dat het Eilandgebied voor 2 miljoen gulden heeft deelgenomen in het aandelen-kapitaal, voor 2½ miljoen gulden aan het N.V.Aruven heeft geleend, een lening heeft gegarandeerd aan het Aruven, waarvoor wij nu een vordering op deze maatschappij hebben van 950.000 gulden. Voorts betreft deze post het voorstel tot de aankoop van verdere aandelen, die nog in portefeuille zijn tot een bedrag van 436.000 gulden. Dus hebben we een belangrijk aandeel in de financiering van dit projekt. Echter bevreemdt het mij, dat tenslotte in het antwoord het Bestuurscollege zegt, dat de exploitatie van hotel Aruba Caribbean geschiedt door particuliere onderneming. Ons College beschikt niet over gegevens met betrekking tot de bedrijfsresultaten. Dit is zo bevreemend, Mijnheer de Voorzitter, als wij voor /miljoenen hierin hebben deel genomen en wij geen enkele gegevens hebben over de bedrijfsresultaten van deze maatschappij. Het is onze plicht om omtrent deze zaak volledig op de hoogte te zijn en indien het Bestuurscollege mij niet kan verzekeren, dat deze laatste zin een fout is moet ik tot mijn spijt tegen stemmen. Ik kan niet inzien hoe het Bestuurscollege individueel hun eigen gelden zou gaan investeren in een zaak waar de Overheid geen bedrijfsresultaten heeft.

DE HEER F.J.TROMP: Mijnheer de Voorzitter, er staat hier inderdaad, dat de exploitatie van het Caribbean Hotel geschiedt door een particuliere onderneming. Dat is ook zo, dat geschiedt door Condado. Ons College beschikt niet over gegevens met betrekking tot de bedrijfsresultaten. Hiermee is bedoeld de bedrijfsresultaten van de Condado. Dus niet over de N.V. Aruven. Daarover beschikken wij wel dus over de bedrijfsresultaten. Er zitten hier dus twee dingen; aan de ene kant hebben wij Condado, aan de andere kant hebben wij de N.V.Aruven. Dus de particulier Condado, die dat hotel exploiteert dat is particulier en daar hebben wij de bedrijfsresultaten niet maar natuurlijk hebben wij bedrijfsresultaten van de N.V.Aruven.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, zijn ook deze bedrijfsresultaten naar het oordeel van het Bestuurscollege zodanig, dat wij het kunnen wagen 300.000 gulden meer in het aandelen kapitaal te investeren?

DE HEER F.J.TROMP: Zoals in de Memorie van Antwoord is gegeven, wordt daar gesteld, dat daar een scheve verhouding bestaat tussen wat de Kapitalisatie betreft van de Aruven tussen de langlopende middelen en de kortlopende middelen. Omdat hierin dus een scheve verhouding bestaat is de N.V.Aruven ook bij het voldoen van haar verplichtingen dus het aflossen van leningen zo nu en dan in moeilijkheden gekomen. Daardoor hebben wij verschillende garantie-betalingen voor de Aruven moeten doen. Maar ook deze 436.000 gulden geloof ik door daarvoor aandelen te kopen geloof ik juist, dat wij dat enigszins gaan recht trekken, dus we gaan de N.V.Aruven helpen door haar kortlopende verplichtingen om te zetten in kapitalisatie, dus in eigen kapitaal, eigen risico dragend kapitaal, want zoals de heer M.Croes ook heeft kunnen opmerken, het aandelen kapitaal is klein ten aanzien van de bouwkosten van het hotel. Ze hebben maar een klein aandelenkapitaal en de rest is gefinancieerd door kortlopende leningen en daarom moeten wij voor deze kortlopende leningen zo spoedig mogelijk zorgen, dat dus deze omgezet worden in langlopende leningen en daarom hebben wij ook in het Meerjarenplan kredieten aangevraagd om tot de consolidatie van deze kortlopende leningen bij de N.V.Aruven over te gaan.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter. een vraag in dit verband. Zijn de bedrijfsresultaten van de Condado of de Aruven hoe U het noemen wilt,

/zoveel

zodanig, dat de rente welke betaald wordt dus op de leningen en ook de erfpachtsrechten en de andere rechten aan het eilandgebied verschuldigd?

DE HEER F.J.TROMP: Inderdaad, mijnheer Werleman.

DE HEER A.WERLEMAN: Dan zou ik resumerend willen vragen of het zo is, dat wij dan een kapitaal gestoken hebben in het hotel, in de Aruven, van 2½ miljoen plus straks 400.000 gulden, een lening van 2 miljoen plus een vordering van 950.000 gulden.

Bladzijde 7. Hoofdstuk VII. VERKEER EN VERVOER.Paragraaf 1. Wegen en riolen. Post. 4.07.01.0.79.

Mijnheer de Voorzitter, op de zelfde pagina onder Hoofdstuk VII, Verkeer en Vervoer, heb ik hier een voorstel tot wijziging van het bestaande krediet. Het is eigenlijk een kleine wijziging, die niet veel tekort doet aan het bestaande wegenplan doch echter alleen maar om een paar andere wegen in het plan voor het volgend jaar te kunnen opnemen. Mijnheer de Voorzitter, ik zie hier dat het Bestuurscollege ook als men het argument naar voren wil brengen dat er geen geld is en dat alleen maar geld besteed zal worden om de nieuwe weg naar St. Nicolaas te beëindigen zelf een stuk of drie andere wegen aanlegt die in St. Nicolaas gelegen zijn. Mijnheer de Voorzitter, in dit verband wil ik geen discriminatie, indien de steden kunnen krijgen dan moeten de districten ook kunnen krijgen, en daarom hebben wij een voorstel naar voren gebracht dat ondersteund is door de heer Lacle, en de heer Croes. Ik wil graag dit voorstel aan de Raad ter beslissing voorleggen.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, de heer Werleman beweert, dat dat alleen maar voor straten e.d. in de steden gelden zouden zijn opgebracht maar dat is niet helemaal juist. Want ik zie hier ook een weg van Kadoeshi Largoe naar Kas Ariba 9.000 gulden. Maar Mijnheer de Voorzitter, wat ik persoonlijk van kan zeggen is dit. Ik wil gaarne mijn medewerking geven, maar ik weet niet of ik zo à bout portant ten koste van één weg een ander kan veroordelen, ik weet niet welk zwaarder weegt. Ik neem aan, dat het Bestuurscollege dit na deskundig advies van verschillende hoofden die dus hiermee te maken hebben heeft opgesteld en als ik zo na middernacht en bijna 14 uur vergaderd te hebben half moe ben, en dat ik zo à bout portant moet beslissen om een weg door te halen en een ander te geven.
Mijnheer de Voorzitter, als ik het doe, dan is het tegen dan mijn beter weten in, misschien is het goed maar ik weet het niet. Ik zou de heer Werleman willen vragen om dit even in te trekken en op een andere tijd hiermee te komen. Of was hij hiermee vanmorgen er mee gekomen dan had ik tenminste gelegenheid om even te vragen. Nu kan ik niet vragen, nu ben ik dood moe en er zijn ook geen mensen hier om te vragen, maar ik bedoel 't is praktisch onmogelijk dat ik hieraan medewerk. Als het voorstel van de heer Werleman juist is, met genoegen, hij weet het wel, ik werk gaarne mee met elk voorstel, dat goed is maar ik weet niet of dit een goed voorstel is.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, er is geen tekort gedaan aan een of andere weg. Er wordt geen enkele weg geschrapt. Hoogstens kan gebeuren dat men voor de komende jaren de termijnen iets hoger zal moeten stellen voor de verschillende jaren waarvoor de wegen gepland zijn, maar verder doet men niets tekort aan de bestaande wegen die gepland zijn.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik heb een voorstel. Ik heb niet

gezegd, dat een weg geschrapt wordt, maar een huis zonder dak is geen huis. Dus ik weet niet of die f.5.000,-- of die f.10.000, die van die weg afgehaald wordt of dat nu juist het bedrag is om de weg berijdbaar te maken. Ik heb een ander voorstel; te handhaven het voorstel van het Bestuurscollege en al die nieuwe wegen PM te plaatsen. Dan hebben wij tenminste tijd om te ademen om te kijken wat wát is. Maar nu kan ik het zeker niet.
Als de heer Werleman dit voorstel wil aannemen dan ben ik gaarne bereid mede te werken in de toekomst.

DE HEER A.WERLEMAN: In ieder geval, Mijnheer de Voorzitter, om die wegen dus PM te ramen.

DE VOORZITTER: Het is genoteerd, mijnheer Werleman.

DE HEER P.CROES: Mijnheer de Voorzitter, bladzijde 7, dezelfde post, hierbij wil ik het Bestuurscollege in overweging geven, om na te gaan in hoeverre de mogelijkheid bestaat om buitendistrikten van riolering te voorzien.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik heb hier een nota gekregen. Ik zie daarop, dat het bedrag voor de straten van St. Nicolaas, van 50.000 gulden teruggebracht is op 45.000 gulden. Het is van enige Eilandsraadsleden gekomen maar ik weet ook hier niets van, maar ik wil mijn stem niet geven aan het inkorten van het voorstel, zoals door het Bestuurscollege gedaan. Wordt een voorstel aangenomen om deze nieuwe wegen als PM posten op te brengen dan neem ik aan dat het bedrag van St. Nicolaas onverkort moet blijven anders ben ik er tegen.

DE VOORZITTER: Mijnheer Chance, het blijft ongewijzigd, alleen de nieuwe wegen worden P.M. geraamd.

Bladzijde 7. Hoofdstuk VII. VERKEER EN VERVOER. Paragraaf 5. Lijntelefoon. Post. 4.07.05.1.86.

DE HEER P.CROES: Mijnheer de Voorzitter, post 4.07.05.1.86. Kapitaalverstrekking voor publieke telefoons. Bij de behandeling van de hoofdbegroting 1960 had ik gepleit voor de aanleg van een publieke telefoon te Sabana Grandi. Mij werd toen gezegd, dat zodra de telefoonkabel te Sta.Cruz klaar komt, Sabana Grandi in aanmerking kan komen voor een publieke telefoon. Nu rijst bij mij de vraag, Mijnheer de Voorzitter, is die kabel klaar, zo ja, wanneer denkt het Bestuurscollege dat Sabana Grandi in aanmerking kan komen voor een publieke telefoon?

DE HEER F.WERNET: Mijnheer de Voorzitter, ik kan de heer Porfilio Croes mededelen, dat het niet zo ver is, dat die kabel gelegd is.

DE HEER P.CROES: Maar er wordt wel aan gewerkt Mijnheer de Voorzitter?

DE HEER F.WERNET: Dat ligt in de bedoeling, mijnheer Croes.

DE HEER F.WERNET: De laatste tijd is namelijk geen kabel gepland, integendeel. U zult kunnen zien, dat/het Meerjarenplan het plan is vervat voor de uitbreiding van het telefoonnet waaronder ook een telefooncentrale te Sta. Cruz.

DE HEER P.CROES: Dus moet Sabana Grandi wachten tot het Bestuurscollege klaar

/in

komt met de centrale te Sta.Cruz?

DE HEER F.WERNET: Ik zou zeggen niet alleen Sabana Grandi, Mijnheer de Voorzitter, maar geheel Sta.Cruz.

DE HEER P.CROES: Maar hoe kan het dan, dat Boton volgend jaar een publieke telefoon krijgt.?

DE HEER F.WERNET: Mijnheer de Voorzitter, inderdaad is het zo, dat in verband met de kabels dit niet mogelijk zou zijn geweest. Het verzoek van de heer Croes, die toentertijd deze wens naar voren gebracht heeft werd ook nagegaan. Toen werd gezien, dat dit toen niet mogelijk was werd dit afgeketst. Niet zolang geleden hebben wij gebruik gemaakt van concentrators te Sta.Cruz. Er zijn bepaalde lijnen vrijgekomen en daardoor is Boton nu aan de order. Dus met andere woorden, doordat het niet mogelijk was toen de wens naar voren werd gebracht, werd die van Sabana Grandi ook afgevoerd.

DE HEER P.CROES: Mijnheer de Voorzitter, niet dat ik bezwaar heb tegen de publieke telefoon te Boton, integendeel, ik juich het voorstel van het Bestuurscollege zeer toe, maar het bevreemdt mij, dat de afstand van Sabana Grandi dichter bij is, dan de afstand van Boton. Met andere woorden spelen de kabels hierin geen rol.

DE HEER F.WERNET: Mijnheer de Voorzitter, het is wel waar, dat toentertijd de kabel wel een rol speelde en dat het onmogelijk was Sabana Grandi aan te sluiten. Daardoor werd het opzij gelegd. Nu wij niet zo lang geleden concentrators daar op Sta. Cruz geplaatst hebben, zijn er een paar mogelijkheden geopend en daardoor is Boton later weer bijgekomen en op de begroting geplaatst. Dus met andere woorden wij zouden nu nog kunnen nagaan, nu met de concentrators of er mogelijkheden open staan voor Sabana Grandi. Ik wil, dat de heer Croes mij goed begrijpt, dat toentertijd, toen het verzoek ter tafel kwam, de mogelijkheid niet bestond en daarom werd het opzij gelegd. Nu bestaat de mogelijkheid misschien wel en ik zou het willen nagaan.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, misschien kunnen wij dit verzoek op P.M. ramen.

DE HEER P.CROES: Mijnheer de Voorzitter, als U het P.M. wilt ramen, met genoegen.

DE HEER F.HERNANDEZ: Mijnheer de Voorzitter, ik vraag mij af, hoe dat zit met het aanvragen van publieke telefoons? Wordt het zo maar in het wilde weg hier gevraagd of is er een soort plan per jaar dat Aruba binnen zoveel jaren met publieke telefoons moet zijn voorzien?. Ik kreeg zo de indruk, dat het van afhangt waar het gevraagd wordt. Zou het niet beter zijn om een plan te maken voor geheel Aruba en zodat Aruba binnen zoveel jaren voldoende publieke telefoons heeft?

DE VOORZITTER: Het is genoteerd, mijnheer Hernandez.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 7. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde 8, 9, 10, 11, 12. Verzameling. Titel C. Reserve -, Kas en Verrekendienst.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik wil even iets opmerken, voor-

dat U hiermee verder gaat. Telkenjare worden er toezeggingen door het Bestuurscollege gedaan ten aanzien van voorstellen of ideeën, die naar voren gebracht werden door verschillende leden. Om de een of andere reden, heb ik gemerkt, dat soms deze toezeggingen vergeten worden of dat zij opzij worden gelegd. Daarom wil ik het Bestuurscollege vragen of wij niet elke maand of om de drie maanden kunnen nagaan of er aan deze toezeggingen ook gewerkt wordt; zulks om niet te wachten tot het volgend jaar, wanneer wij weer een begrotingsbehandeling hebben om te zeggen: laatst werd mij dit toegezegd en het is nog niet gedaan. Ik wil dit graag zo zien, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Goed, mijnheer Chance. Ik wil echter de opmerking maken, dat het niet altijd een toezegging is. Wanneer we zeggen, dat ergens nota van is genomen, dan wil dat niet zeggen, dat het een toezegging is, dat het gedaan zal worden. Er zal nagekeken worden of het mogelijk is. Het is geen toezegging.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. Totale Verzameling der saldi van de drie titels der begroting. Artikel 2, 3, 4.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel in zijn geheel aangenomen.

3. Ontwerp-raadsbesluit tot vaststelling van afschrijvingspercentages (Uitvoering Eilandsverordening reserves en fondsen 1959, Ab. 1959 no. 18). (Ag. no. 8359; bijlage 1962 no. 38).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt dit ontwerp aangenomen.

4. Ontwerp-raadsbesluit tot vaststelling van afschrijvingspercentages (Uitvoering Beheersverordening Telefoondienst). (Ag. no. 8353; bijlage 1962 no. 31).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp aangenomen.

5. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van de Telefoondienst voor het dienstjaar 1963. (Ag. no. 8352; bijlage 1962 no. 32).

DE VOORZITTER: De algemene beschouwingen worden geopend. Wenst iemand het woord? Zo niet, dan gaan wij over tot bladzijdegewijze behandeling van het ontwerp.

Bladzijde 4. Afdeling 1. BATEN EN LASTEN. Publieke Telefoons, Post 840.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, ik wil even terug komen op hetgeen ik in de huishoudelijke vergadering heb gesproken over publieke telefoons op de Lago Heights. Er zijn velen die deze publieke telefoons verplaatst willen zien van de Lago Heights naar Juana Morto en ik neem aan, dat er een toezegging is geweest van het Bestuurscollege dat dat zal worden gedaan.

DE HEER F.WERNET: Mijnheer de Voorzitter, inderdaad is dit voorgekomen en toen zei ik dan ook dat de mogelijkheden hierover zullen worden nagegaan of dat technisch mogelijk is. Het is zo, dat als er een bepaald toestel er-

gens is, dat men niet zo maar kan zeggen we plaatsen dat dáár over tenzij er een ander over is in een bepaalde richting. We kunnen niet zo maar zeggen: het komt zoals de heer Croes naar voren brengt, tenzij het wordt nagegaan en tenzij het ook mogelijk is. Ik wil in verband met de publieke telefoons dit ook naar voren brengen, namelijk dat elke publieke telefoon op de gewone begroting drukt en niet op de begroting van de Telefoondienst. Dus wanneer men, laten we zeggen, een vraag stelt om een post P.M. te plaatsen voor publieke telefoons en het komt niet, dan is dit, dat er geen dekking meer is in de gewone begroting en niet van de Telefoondienst. Als U weet in de begroting van de Telefoondienst zijn er bepaalde afspraken gemaakt dat publieke telefoons niet ten laste komen van de Telefoondienst. Ik dank U.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 4. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 5, 6, 7. Kapitaal en Ontvangsten en Uitgaven bladzijde 2, 9, 10. Artikel 2 en het ontwerp in zijn geheel.

6. Ontwerp-raadsbesluit tot vaststelling van afschrijvingspercentages (Uitvoering Beheersverordening Water-en Energiebedrijf). (Ag. no. 8354; bijlage 1962 no. 33).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

7. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van het Water- en Energiebedrijf voor het dienstjaar 1963. (Ag.no. 8355; bijlage 1962 no. 34).

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp, dat wat ik nu naar voren ga brengen studie vergt, maar als ik mij niet vergis dan bestaat er op Curaçao een regeling, dat limonadefabrieken en wasserijen en andere dergelijke kleine idustrieën een speciaal watertarief krijgen, lager dan het gewone. Natuurlijk begrijp ik, dat het Bestuurscollege ons nu niet kan zeggen, dat zij dat kunnen overnemen, maar ik wil het Bestuurscollege vragen of het niet mogelijk is om na te gaan welke regelingen men op Curaçao getroffen heeft in dit geval en of het niet mogelijk is om dezelfde regelingen die men daar getroffen heeft over te nemen zodat er op Aruba ook voor deze kleine industrieën een speciaal tarief zal kunnen zijn met die voorwaarden althans dat als deze verlagingen hiervoor verkregen worden, deze verlagingen ook zullen reflecteren op de prijs ván limonade voor het publiek. Dus goedkopere limonade en dergelijke. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Het is genoteerd, mijnheer Chance. Wij gaan over tot bladzijde gewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen Afdeling I. Baten en Lasten bladzijde 2, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19. Afdeling II. Kapitaal ontvangsten en uitgaven bladzijde 22, 23, 24, 25, 26, 27 Artikel II., en het ontwerp in zijn geheel.

8. Ontwerp-raadsbesluit tot vaststelling van de afschrijvingspercentages voor de Dienst Openbare Werken (Uitvoering Beheersverordening Dienst voor Openbare Werken). (Ag. no. 8357; bijlage 1962 no. 35).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

9. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst van Openbare Werken voor het dienstjaar 1963. (Ag. no. 8356; bijlage 1962 no. 36).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

10. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van het Administratiebureau Ontwikkelingsprojekten voor het dienstjaar 1963. (Ag. no. 8358; bijlage 1962 no. 37).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

11. Brief van het Bestuurscollege dd. 13 november 1962 no. 7660 betreffende oprichting van een filiaal van de openbare leeszaal en bibliotheek te St. Cruz. (Bijlage 1962 no. 48).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

DE VOORZITTER: De heren Hoofden van Diensten, de heren Eilandsraadsleden worden vriendelijk bedankt voor hun medewerking en ik wens U allen een Zalig Kerstfeest en een Voorspoedig Nieuwjaar 1963, ook namens het Bestuurscollege.

De Voorzitter sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van

De Gezaghebber,

De Sekretaris,